

რომ მოგვეღიოს —
სამეზის ტაქარში
საინსპოცენბრია
განლაგებული

13

1168
2005

სასიძო — „რამდენიგა წლით უფროს რა უჭირს?..“

ლუბა ელიაშვილის

დაბეჭეტივი: რა კავშირი აქვს
უკრაინელ ვიკა მარტინიუკს
მოსე კრინელის იდუმალ
მკვლელობასთან...

ინგა გრიგოლია:
„პატრულის ბრალია,
ასლა შელასული
განქანით რომ
დავდივარ...“

თაღლითები — „თოვლის ბაზუბის“ სასაღწლო „საჩუქრები“

საბინა შაბუგია:
„დავიღალა გიჭეების
სწავლებით...“ ანუ როგორი
უნდა იყოს შებარი

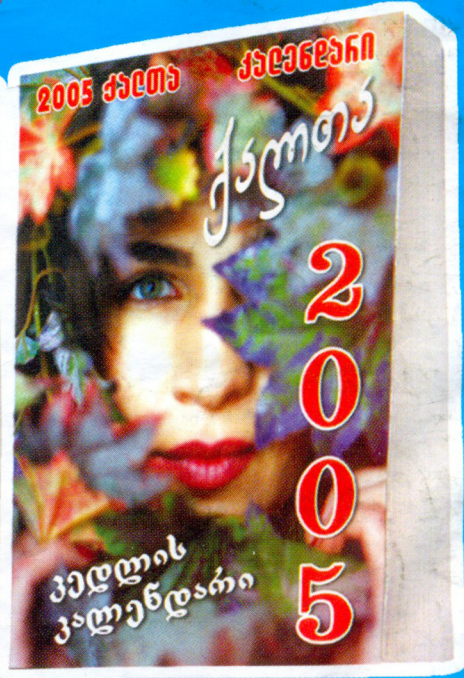
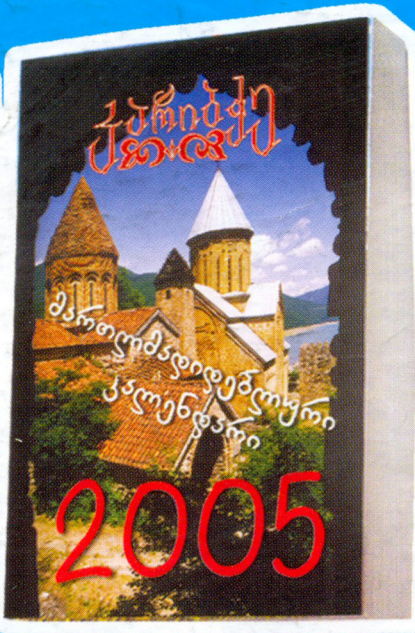
ენტოუზინასტები —
რაჯ კავურიის ავარა
თბილისის ქუჩებში

**იყიდეთ
ერთხელ,
იკითხეთ
მთელი
წელი**

*"ყირის ჰალოცრამ"
გამოსეს სხვასსხვს სხის ყაოებრანი*

არ გამოგრრეთ!

კალენდრის ბითუმად შექენის მსურველებმა
დარეკეთ 36-35-75, 899-10-66-54

მინიატურები	
გამოალეთ ფანჯრები! ანუ 21-ე საუკუნის „კუქარაჩები“	3
ჭრელი მსოფლიო	4, 5, 14
დედავინა	
„აზიის მიწისკვრა ჩვენმა სეისმოლოგებმა მომხდარიდან 10 წთ-ში დააფიქსირეს, თუმცა სატრაბახოლ საქმე არ გვაქვს...“	4
აღაჟინი	
„მზარმა უყურა, ბუჯო, ამ ქვეყანას ჭკვიანი და ღალატეული გონებით!..“	7
თვალსაზრისი	
„პროფესიონალი მარტო ის არ არის, ვისაც უხსოვთ უნივერსიტეტის დიპლომი აქვს“	8
კადრს მიღმა	
„ვიღანამ ღაბვიძასა - ჩპარა წამოღო, დაჭრილიაო!“ - ანუ ის, რაც ბადაცხაში არ მოხვდა	10
თაღლითები	
„თოვლის ბაბუები“ და მათი მოულოდნელი „საჩუქრები“	13
კრიმინალი	
• ტრაგედია სახელმწიფო საგვარის დაცვის ჯარში	15
• დღესასწაულზე შვილმა დედა მოგუდა	16
• მოკალაღე მამათმავალს მცირეწლოვანი დების წყალობით სასჯელი შეუშინეს	17
• კაცმა 75 წლის მგობრული ქალის გაუკაცინებია სცადა	17
ანტიდაპრესანტი	
ინფორმაციულ-შემეცნებითი კოლაჟი გორა დვალის უბის წიგნაკიდან	18
გემოვნება	
გამოუსწორებელი მეოცნება... ანუ როდემდეა მსახიობი ბედნიერი	18
ნამდვილი აგავი	
გაბედნიერებული შინაგარე რჩევები მათთვის, ვისაც ბათხოვება სურს!..	21
თემა	
SOS! გაამთხოვეთ!	22
ფსიქარი	
„ქალი ვარ თუ კაცი?... დედამ ჰომოსექსუალიზმისკენ მიბიძგა“	26
ტუსტი	
ერთბული მკითხველი	27
ბედობა	
„ვინაობრივი გახარებული ქართული სახეების დანახვას...“	28

„აზიის მიწისკვრა ჩვენმა სეისმოლოგებმა მომხდარიდან 10 წთ-ში დააფიქსირეს, თუმცა საქმე სატრაბახოლ არ გვაქვს...“

„თბილისში ორი სეისმური სადგური მუშაობს, რომელთაგან ერთ-ერთი სამების ტაძარშია დამონტაჟებული, რადგან ეს ტაძარი საკმაოდ ახლოს მდებარეობს 2002 წელს მომხდარი მიწისძვრის ეპიცენტრთან.“

4

„ვიღანამ ღაბვიძასა - ჩპარა წამოღო, დაჭრილიაო!“

„ერთ სერიოზულ ინციდენტშიც მოგვიხდა მონაწილეობა. ვიღაცამ დაგვიძახა - ჩპარა წამოღო, დაჭრილიაო! ხომ არ ვეცყოდი - მომდერალი ვარ და ვერ წამოვალ-მეთქი!.. გავყვივით. თურმე, ვიღაცას იარაღი გავარდნია და სისხლისგან იცლებოდა...“

10

ქართული სიმღერის უხსოვლ მომღერალთა გუნდის თაგბანი

კარლ ლინიქი ქართული მრავალხმიანი სიმღერის ამერიკელი შემსრულებელია. მან 130 ქართული სიმღერა იცის, თანაც - თითოეული მათგანის სამივე ხმა აქვს ათვისებული. კარლი ნიუ-იორკიდან საქართველოში სწორედ სიმღერის სიყვარულმა ჩამოიყვანა. ახლა მას ქართველი ცოლი და 2 ვაჟიშვილი ჰყავს...

36

რაჯ კაპურის აპარა თბილისის ქუჩებში...

დღემდე მეგონა, რომ ინდური ფილმის გმირები ზიგა და გიგა მხოლოდ ჩემს ბებია-ბაბუებს ახსოვდათ. „ბატონი 420“-ის ცხოვრების წესი თბილისელმა ჯამბულ პაპალაშვილმა საკუთარი ცხოვრების წესად აქცია, რაჯ კაპურის პერსონაჟის ყველა სიმღერა გვიპირად იცის და...

38

გზავნილები

„ერთმანეთს ღავეროდით, მაგრამ
ის ღღე ყველაზე ლამაზი და
ტკბილი იყო“ 29

ჯანვრთალობა

- ბავიუბეჯოხის მხაველობა 32
- კითხვა-პასუხი 33

დღესასწაული

- რას მოგვიტყვობს „ახალი აღმთა“
უფლის ნათლისღების შესახებ 34
- წინადაცხეთა უფლისა
ჩვენისა იესო ქრისტესი 35

საბანკური

ქარლ ლინჩი – ქართული სიმღერის
უცხოელ მომღერალთა
გუნდის თავკაცი 36

ნეთუნიანტაგი

რაჯ კაპურის ავარა თბილისის
ქუჩაში... 38

სვორტული მოზაიკა

ქართული დეტაქცივი 40

ლუბა ელიაშვილი. კვირფასი მკვლელი
და ჩიპოლინო (ბაზრეალება) 42

ჩვეი თაობა

„მე იმთიბ გურჯის ტახტზე მეძინა...“ 46

კულისაგი

ღუბა სხირტაძის კიღში ნათამაშები
სეპტაპალი, მანანა კოზაქოვას
ივაროვიგასია საქანელაზე და
კაბუს ბანუშვილზე „ლასტოჩკა“ 49

პარსკვლავი

თეა ლეონი: „თავს
ბამარჯვებულად ვბრძნობ“ 51

გომონდი

ავტო 55

სასიქო

„ნებისმიერი პროფესიის მეუღლე
მისაღებია, ბარბა იმისა,
ვინც ორბანოში მუშაობს...“ 56

პირველი პაეზანი

„ღვივალე ბიჭების სწავლებით...
ისეთი ქმარი მიწდა, რომელიც...“ 58

შეამონეთ თქვენი სოცია

ტესტი ერუდითიანზე 59

ჰოროსკოპი

კვირის (17-23 იანვარი)
ასტროლოგიური პროგნოზი 60

სქანვორდი

იუმორი 62

ტესტი

როგორი დამოკიდებულება გაქვთ
ცხოვრებისეული წერილმანებისადმი? 63

ქალეიდოსკოპი

ჭრელ-ჭრელი ამბები 64

ბარეკანზე: ირმა ლიპარტელიანის კოლაჟი

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალი „გზა“
ბამონის კვირაში ერთხელ, სუიზაბათობით
გაზეთი „კვირის პალიტრის“ დამატება
ჟურნალი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
რედაქციის აზრი შესაძლოა არ ემთხვეოდეს მასალის ავტორის აზრს.
მთავარი რედაქტორი: ზურაბ აბაშიძე
რედაქტორი: გონა ტყემელაშვილი
მენეჯერი: მათე კბილაძე
მისამართი: თბილისი, აკურის ქ. №8
ტელ: 33-50-32 email: gza@kvispalitra.com
ჟურნალი იბეჭდება გამოცემლობა „კოლორი“

**„მე იმთიბ გურჯის ტახტზე
მეძინა...“**

„ქართველმა ერმა აქამდე
იმიტომ გაძლო, რომ რწმენამ
შეინახა. პურსა და წყალზე გა-
ძლებს კაცი, თუ მას რწმენა არ
ჩაუკალი. რწმენა ამაგრებს ად-
ამიანს. დღეს კი შეგვება სწორედ
ეკლესიის მისამართით დაიწ-
ყო...“

46

**„ღვივალე ბიჭების სწავლებით...
ისეთი ქმარი მიწდა, რომელიც...“**

„საერთოდ, ყველა მეუბნება,
რომ ამაყი და ცოტა ეგოისტი
ვარ. ამას წინათ, გურამიკო მეუბ-
ნებოდა, რქები ცოტა უნდა მოი-
ტეხო... თუ კიდევ შემეყვარდა
ვინმე და ცოლად გავეყვი, მიწდა,
ის ჩემს მოთხოვნებს აკმაყ-
ოფილებდეს...“

58

**თეა ლეონი: „თავს
ბამარჯვებულად ვბრძნობ“**

საგელევიმით კარიერის დასაწ-
ყისში ამ გრძელფეხება, ქერა გოგო-
ნას კამერის წინ ყოველთვის ნერვ-
იული კანკალი და ღებინება ეწყე-
ბოდა ხოლმე. ერთხელ, მოუში –
„დღეს საღამოს“ მონაწილეობისას
თავს გადამხდარმა შემთხვევამ თეა
ლეონი ნერვიული კანკალისგან სამ-
უღამოდ გაათავისუფლა...

51

მვირფასი მკვლელი და ჩიპოლინო

ლუბა ელიაშვილი

საუნისკენ მივბაკუნობ. ისეთი
განცდა მაქვს, თითქოს ჩემი ფეხ-
ით ვეახელი ლომს გალიაში...
კარში, თეთრ ხალათში გამოწყ-
ობილი, სასიამოვნო გარეგნობის
გოგონა დგას.
– რით გემსახურით? – მე-
კითხება ის...

42

გამოაღეთ ფანჯრები! ახე 21-ე საუკუნის „ხუყარაჩები“

ზედმეტი არაფერი ვარგა, თქვენ ნუ მომიკვლებით! წინა ხელისუფლებაც ზრუნავდა, ბატონო, ხალხზე, მაგრამ ისე უჩუმრად და შეუმჩნეველად, რომ თუ არსებობდა საერთოდ ხელისუფლება, ვერც მიხვდებოდი. სისტემაც ისე საათივით იყო აწყობილი, რომ თუ კაი ბიჭის სახელით გიცნობდნენ უბანში, არაფერი დაგეკარგებოდა. უფრო სწორად, კი დაგეკარგებოდა, ვთქვათ, მანქანა, მაგრამ უბნის ავტორიტეტთან მაღარი იკისრებდი და მოგაძებნიებდნენ. მართალია, ეს მაღარი ერთი ახალი მანქანის ფასი ჯდებოდა, მაგრამ სად ახალი, უცხო მანქანა და სად – შენი, ძველი და შეჩვეული.

დღეს კი, რა ხდება?! თუ რაიმე მოგპარეს, ტელევიზორში იგებ, რომ უკვე ნაპოვნიცაა და დაბრუნებულიც. მოკლედ, ყველაფრის ხალისი დაგვაკარგვინა ამ პატრულმა! ჯერ მარტო, სირენა აქვს ისეთი, რომ 220 ვოლტივით დაგივლის სხეულში და საკუთარ მანქანაშიც რომ იჯდე, მოპარული გგონია და შენი ფენით მიდიხარ განყოფილებაში...

ესეც არ გვაკმარეს და ახალი საპატრულო სამსახურიც გახსნეს – „კუკარაჩა“ – 2005“. თითო უბანზე თითო პატრული იქნება მიმაგრებული, რომელიც პირადად უნდა იცნობდეს თითოეულ მცხოვრებს, მის საქმიანობას, პოლიტიკურ და რელიგიურ მრწამსს, სულიერ თუ მატერიალურ პრობლემებს, ჯანმრთელობის მდგომარეობას, წნევას, კუჭის მოქმედებას და ა.შ.

არ მინდა, ბატონო, რომელი დეიდა ანიკო მე მნახეს?! ან კიდევ, კაცი რომ სამსახურიდან დაღლილი ბრუნდება ოჯახში და მის ცოლთან მოსაუბრე „კუკარაჩა“ დახვდეს სახლში, ხომ გახდება უცებ ეს პატიოსანი კაცი „მურტალო“?!

ანდა, თვითონ ამ „საკუკარაჩედ“ გამზადებულ ხალხს უნდა თუ არა „კუკარაჩობა“, არ კითხულობენ?! მაშინ ერთი მურტალო და ერთი დახლებამოფხეკილი აფთიაქი იყო, იმ აფთიაქში შესვლაც წამაწარეს. დღეს კი, ერთ უბანში ათასი მურტალოა, აფთიაქი ხომ იმდენია, რომ ამ ქალაქში ჯანმრთელი თუ ვინმე დარჩა, ვერ იფიქრებ.

ყველაზე დიდი პარადოქსი კი ის არის, რომ ის მურტალო რუსეთში იპარავდა ოქროულობას, თბილისელ აფთიაქარ გოგონას უძღვნიდა და ამიტომ დასდევდა კუკარაჩა. დღეს კი, ვინც უცხოეთში „ნაშოვნ“ სიმდიდრეს საქართველოში ხარჯავს, ქველმოქმედი და „ჯიგარი“ ჰქვია, – კუკარაჩას დააჭერინებს თავს?!

მოკლედ, რა მოხდება, კაცმა არ იცის. ერთი კი ცხადია: გადაწყვეტილება მიღებულია და კუკარაჩების მომზადებაც დაიწყო. თანამედროვე კუკარაჩას მოვალეობაა, კვალში მისდიოს ყაჩაღს, რომელიც სადარბაზოში დაგხვდება და ქურთუკს გაგხდის, რადგან იმ ყაჩაღს თავის სადარბაზოში მეორე დააყაჩაღებს და ორი ქურთუკით გაიქცევა სახლში... სადაც მესამე ყაჩაღი დახვდება და ა.შ. აი, იმ ბოლო ყაჩაღის სადარბაზოში იქნება სწორედ ჩვენი კუკარაჩა ჩასაფრებული და მთელ ნადავლს უვნებლად დაუბრუნებს დაყაჩაღებულ ყაჩაღებს.

ამის გარდა, უბნის ინსპექტორმა კუდში უნდა სდიოს მოზარდებს, რომ „პაპიროსს“ ვინ დაეძებს, პლანი მაინც არ მოსწიონ; მარტოხელა მოხუცებს პური და კარტოფილი ბინაზე უნდა მიუტანოს; ქვედა მეზობელს ზმადაბლა მოასმენინოს „კურიერი“, როცა ზედა მეზობელი სერიალს უყურებს; მესიჯი უნდა გაუგზავნოს მეზობლის ცოლთან შესულ კაცს, თუ ქმარი ადრე ბრუნდება სამსახურიდან და ა.შ.

ეს ყველაფერი, რა თქმა უნდა, ძალიან ძნელია. ამდენ რამეს უბანში ერთხელ რომ გააკეთებს მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი, ისე იღლება, რომ მერე ოთხი წელი სპინავს პარლამენტში და ჩვენკენ გამოხედვაც აღარ უნდა. თუ 21-ე საუკუნის „კუკურაჩები“ შეძლებენ, ღმერთმა ხელი მოუმართოთ...

- P.S. ზარი ოჯახის კარზე:*
- გამარჯობათ, მე თქვენს ოჯახზე მომაგრებული კუკარაჩა ვარ. აბა, რა პრობლემები გაქვთ?
 - დიახსახლისი:
 - შუქი მაქვს გაფუჭებული და ელექტრიკოსმა ვერ გამიკეთა.
 - მე გაგიკეთებთ. კიდევ?
 - ონკანს წყალი ეპარება და მეზობელთან ჩადის...
 - მე გაგიკეთებთ. კიდევ?
 - ჩემს ქმარს ძალიან უნდა, ბიჭი ვარჯუქო, მაგრამ სულ გოგო გამოსდის...
 - ...

პროვოკატორი

მსოფლიო კავშირი განგამს ცხსს

ცხოველისა და მცენარის 15589 სახეობა დალუპვის პირასაა მისული! — აცხადებს ბუნების დაცვის მსოფლიო კავშირი, რომელმაც მათი ჩამონათვალი 2004 წლის წითელ წიგნში შეიტანა. იმასაც აღნიშნავენ, რომ ფლორისა და ფაუნის განადგურების პროცესი გაცილებით სწრაფად მიმდინარეობს, ვიდრე ეს ადრე ხდებოდა. მსოფლიო კავშირის წარმომადგენლის, კრეიგ ჰილტონ-ტიელორის თქმით, დღეს საფრთხის წინაშე დგას ყოველი მერვე ფრინველი და მუჭუმწოვართა მეოთხედი. მეცნიერები ამასთან დაკავშირებით, უფრო პესიმისტურად არიან განწყობილნი: მათი აზრით, სიტუაცია შესაძლოა, კიდევ უფრო გაუარესდეს, მით უმეტეს, რომ იშვიათ სახეობათა ცხოველების ადგილსამყოფელი ძალზე ცუდადაა შესწავლილი.

პიტულის წყალქვეშა გვიტამი ჩინეთში

3 მლრდ იუანი (400 მლნ დოლარი) დაჯდება ჩინეთში პირველი წყალქვეშა გვიტამის მშენებლობა, რომელიც ქვეყნის ერთ-ერთ უმსხვილეს საპორტო ქალაქს — სიამინს კონტინენტურ ნაწილთან დააკავშირებს. ამ ძვირად ღირებული პროექტის განხილვა-შემუშავება და მოსამზადებელი სამუშაოები თითქმის 20 წელი გრძელდებოდა. ამჟამად, სიამინის კუნძულზე მდებარე ნაწილი კონტინენტურს 2 დიდი ხილით უკავშირდება. წყალქვეშა სატრანსპორტო არტერია ერთისამად შეამცირებს მათზე დატვირთვას და, რაც მთავარია, ნაწილობრივ

2004 წლის 26 დეკემბერს სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში მომხდარმა მიწისძვრამ და ამის შედეგად წარმოქმნილმა ცუნამიმ უპრეცედენტო გლობალური კატასტროფის სახელი დაიმსახურა. მიყენებულ ზარალსა და მსხვერპლს, აქ ჯერ კიდევ ითვლიან, მეცნიერები კი ცდილობენ, კატასტროფის შემდგომ მოსალოდნელ ცვლილებებზე გააკეთონ დასკვნები. არის თუ არა უკანასკნელი მიწისძვრა უპრეცედენტო და რას გამოიწვევს ბუნებაში დედამიწის ლერძის გარშემო უფრო სწრაფად ტრიალი? ამ და სხვა კითხვებით გეოფიზიკის ინსტიტუტის სეისმოური უსაფრთხოების სამსახურს მივმართეთ.

„აზიის მიწისძვრა ჩვენმა სეისმოცენტრებმა მომხდარიდან 10 წთ-ში დააფიქსირეს, თუმცა საქმე სატრაბახოდ არ ბვაქვს...“

იმა ტუხიაშვილი

ზურაბ ჯავახიშვილი, გეოფიზიკოსთა ასოციაციის ხელმძღვანელი:

— აღნიშნული მიწისძვრა უკვე შევიდა მსოფლიოში მომხდარ უძლიერეს მიწისძვრათა ათეულში და თავისი სიძლიერით მეოთხე-მეხუთე ადგილი დაიკავა. მხოლოდ 1900 წლიდან დღემდე მსოფლიოში ოთხი ამ სიძლიერის (შესაძლოა, უფრო ძლიერიც) მიწისძვრა მოხდა. ძლიერი მიწისძვრების უმეტესობა წყნარი ოკეანის წყლებში ფიქსირდება, იქნება ეს ამერიკის კონტინენტის დასავლეთ სანაპირო, კამჩატკა, კურილიის კუნძულები თუ იაპონია. წყნარი ოკეანის ამ ადგილებს ცეცხლოვან რკალსაც უწოდებენ. როდესაც ათ უძლიერეს მიწისძვრაზე ვსაუბრობდი, მათგან ცხრა, სწორედ იმ ადგილებში მოხდა, მხოლოდ ერთი ფიქსირდება კონტინენტზე, კონკრეტულად კი ინდოეთში, ჰიმალაის მთებში. უძლიერეს მიწისძვრად ითვლება ის, რომლის მაგნიტუდაც (რიხტერის სკალით, ბალს რომ უწოდებენ), შეადგენს 8,5-სა და მეტს. ამ უკანასკნელი მიწისძვრის მაგნიტუდამ 9 ბალი შეადგინა, ასეთი კი კაცობრიობის ისტორიაში მხოლოდ 5 იყო. უძლიერეს მიწისძვრად დღესაც 1960 წელს ჩილეში მომხდარი მიწისძვრა ითვლება, რომლის მაგნიტუდამაც 9,5 შეადგინა. სიძლიერით მეორეა 1965 წელს ალასკაზე მომხდარი მიწისძვრა, რის შედეგადაც წარმოქმნილმა ცუნამიმ 110 ადამიანი იმსხვერპლა, თავად მიწისძვრამ კი მხოლოდ 15. ამით იმის თქმა მინდა, რომ მიწისძვრის სიძლიერე არ განსაზღვრავს მსხვერპლის რაოდენობას. ათი უძლიერესი მიწისძვრიდან

თითქმის ყველა, ნაკლებად დასახლებულ ადგილებში მოხდა, ამიტომ მსხვერპლიც ნაკლები იყო. გაცილებით უფრო სუსტმა მიწისძვრამ კი სპიტაკში ოფიციალური მონაცემებით, 25 ათასი ადამიანი იმსხვერპლა, თუმცა ამბობენ, რომ მსხვერპლი გაცილებით მეტი იყო. იგივე შეიძლება ითქვას 20-იან წლებში აშხაბადში მომხდარი მიწისძვრის შესახებ, რომელიც სიძლიერით ახლოსაც ვერ მივა იმ ათ უძლიერეს მიწისძვრასთან, თუმცა მსხვერპლის რაოდენობამ ათეულათასობით ადამიანს გადააჭარბა.

— საუბრობდნენ, რომ აღნიშნული სიძლიერის მიწისძვრა შესაძლოა, ხელოვნურად ყოფილიყო პროვოცირებული. იმასაც ამბობდნენ, რომ შესაძლოა, რომელიმე ქვეყანამ ბირთვული იარაღი გამოცადა და ა.შ. რამდენად შესაძლებელია ასეთი რამ?

— გარწმუნებთ, რომ ამ უკანასკნელ მიწისძვრაში უცნაური არაფერია. თუ გადავხედავთ შესაბამის სტატისტიკას, აღმოვაჩენთ, რომ ყოველწლიურად ერთი

ისეთი მიწისძვრა მაინც ხდება მსოფლიოში, რომლის მაგნიტუდაც 8-ზე მეტია. თუმცა, გასული წელი ამ თვალსაზრისით გამონაკლისი იყო, ვინაიდან ინდონეზიაში მომხდარ მიწისძვრამდე 2-3 დღით ადრე, წყნარი ოკეანის სამხრეთით, დასახლებული პუნქტებიდან საკმაოდ შორს, სწორედ ასეთი სიძლიერის მიწისძვრა მოხდა. თუ გადავხედავთ მიწისძვრის გამომწვევ მიზეზებს, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდებით, რომ საქმე, ჩვეულებრივ, ბუნებრივ პროცესთან გვაქვს. ფილაქანთა თეორიის თანახმად, დედამიწის ლითოსფერო ანუ მისი გარე გარსი დაყოფილია საკმაოდ დიდ ფილებად, რომლებიც ერთმანეთის მიმართ მოძრაობს. ამ მოძრაობით გამოწვეული შეჯახების გამო ხდება დაძაბულობის დეფორმაცია ხდება: ენერჯის დაგროვება, ხოლო შემდეგ — უცარი განმუხტვა, რაც სხვა არაფერია, თუ არა — მიწისძვრა. იმის გათვალისწინებით, რომ ინდოეთის ფილა დიდი სიჩქარით ეჯახება ევრაზიის კონტინენტს (მისი სიჩქარე წელიწადში 6 სმ-ს შეადგენს), ასეთი მიწისძვრა ამ მიდამოებში გარკვეულწილად მოსალოდნელიც იყო. რაც შეეხება ამ მიწისძვრის მისადაგებას ბირთვულ იარაღთან, არსებულმა კვლევებმა დაადასტურა, რომ მისი სიძლიერე ხიროსიმაში აფეთქებული 23 ასეთი ბომბის ტოლი იყო.

— **უცხოელი მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ ასეთი ძლიერი მიწისძვრის შედეგად შეიცვლება დედამიწის ბრუნვის სიჩქარე. რა შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ამას ბუნებაში?**

— საუბარია დედამიწის ღერძის რხევასა და მის დახრაზე, რომელიც მილისეკუნდებით განისაზღვრება. რა თქმა უნდა, შეიცვლება დედამიწის ბრუნვის სიჩქარე წამის მედილიონედით დღე-ღამის განმავლობაში, რომლის დაფიქსირებაც შესაბამისი ხელსაწყოებითაც კი შეუძლებელია. როგორც უკვე გითხარით, 50-60-იან წლებში უკვე მომხდარა ამაზე ძლიერი მიწისძვრები, თუმცა მასშტაბური ცვლილებები არ გამოუწვევია. აბსურდია საუბარი იმაზე, რომ მსოფლიოში კლიმატი შეიცვლება, რადგან მიწისძვრა დედამიწის ზედა გარსში, ლითოსფეროში ხდება. თუმცა თავად მიწისძვრის ეპიცენტრსა და მის მიმდებარე რეგიონში, ბევრი რამ შეიცვლება. უკვე ცნობილია, რომ ზღვის ფსკერზე ფილების 10-15 მეტრით გადაადგილება მოხდა, გარღვევამ 400 კილომეტრი შეადგინა, ხოლო კატასტროფით დაზიანებულმა არემ 1200 კილომეტრი მოიცვა. ეჭვგარეშეა, რომ იმ ადგილებში შეიცვლება ზღვის დონე,

მიწისძვრის შედეგად წარმოქმნილი ტალღა აუცილებლად გამოიწვევდა იქაური რელიეფის შეცვლას. რა თქმა უნდა, ცვლილებებია მოსალოდნელი ფლორასა და ფაუნაშიც. როგორც მეცნიერები ვარაუდობენ, მის ადღენას 50 წელი მაინც დასჭირდება.

— **იოქვა, რომ კატასტროფის მოახლოება ცხოველებმა იგრძნეს, სხილოებმა რამდენიმე ტურისტის გადარჩენა მოახერხეს...**

— ცხოველებმა იგრძნეს ძლიერი ტალღის მოახლოება, რასაც თან სდევს ბევრითი სიხშირე, რომელიც ადამიანისთვის მიუწვდომელია და მხოლოდ ცხოველები რეაგირებენ მასზე. რაც შეეხება ცხოველების რეაგირებას მოახლოებულ მიწისძვრაზე, ეს საკითხი სამეცნიერო წრეებში უკვე ეჭვს იწვევს. ხანგრძლივმა დაკვირვებებმა აჩვენა, რომ ძალიან ხშირად ცხოველები ვერ გრძობენ მოახლოებულ მიწისძვრას და პროვოზირების ეს ხერხი არასაიმედოდ ითვლება. რაც შეეხება ცუნამის, როგორც საყოველთაოდ არის ცნობილი, ეს არის მიწისძვრის შედეგად წარმოქმნილი ოკეანის ტალღა. მიწისძვრას, რომლის მაგნიტუდაც 7 და მეტია უკვე, შეუძლია ცუნამის გენერირება, ამიტომ შექმნილია სისტემები, რომლებითაც საკმაოდ სწრაფად ისაზღვრება მიწისძვრის ეპიცენტრი და იგზავნება გაფრთხილება მოსალოდნელი ცუნამის შესახებ. ასეთი სისტემა არსებობს წყნარი ოკეანის ირგვლივ. მაგრამ ინდოეთის ოკეანეში ასეთი სისტემა არ იყო; ფაქტია, რომ ბუნებრივ კატასტროფებს დიდი მსხვერპლი მოსდევს ნაკლებად განვითარებულ და ეკონომიკურად სუსტ ქვეყნებში. მიწისძვრისა და წარმოქმნილი ცუნამის ამსახველ ანიმაციას თუ გადახედავთ, აღმოაჩნით, რომ მიწისძვრიდან მხოლოდ 2 საათის შემდეგ მიაღწია ცუნამიმ შრი-ლანკას, ინდოეთის სანაპიროებსა და მალდივის კუნძულებს. აფრიკას ტალღა მხოლოდ მეორე დღეს მიაღწა და სომალიში მაინც მსხვერპლი იყო. ელემენტარულად, საჭირო იყო გამაფრთხილებელი სისტემა და უამრავი ადამიანი დაუსხლტებოდა სიკვდილს ხელიდან.

— **შეუძლიათ თუ არა მეცნიერებს, სეისმოლოგებს მოსალოდნელი მიწისძვრების პროგნოზირება?**

— ჩვენ ყოველდღე ვაკვირდებით მიწისძვრების რუკას და მსოფლიოში ყოველდღიურად 15-20 ისეთი სიძლიერის მიწისძვრა ხდება, როგორც 2 წლის წინ თბილისში მოხდა. იმის მიხედვით, თუ სად არის სეისმურად

დააზღვევს ქალაქს ბუნებრივი კატასტროფებისგან, რომლებიც ბევრ პრობლემას უქმნის მის მოსახლეობას ე.წ. ტაიფუნების სეზონების დროს.

მმატუელუმი აბ ოქამნიკმათ...

მსოფლიოს 60 ქვეყანაში მოსახლეობის 63%-ს უარყოფითი დამოკიდებულება აქვს ლიდერების, განსაკუთრებით — პოლიტიკური ელიტის მიმართ. ასეთია Gallup international-ის მიერ ჩატარებული, საზოგად-

ობრივი აზრის გამოკითხვის შედეგები, რომელიც მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის დაკვეთით, 2004 წლის ბოლოს ჩატარდა. ისტებლიშმენტის მიმართ განსაკუთრებით კრიტიკული დამოკიდებულებით გამოირჩევიან ლათინური ამერიკის, სამხრეთ აზიის (ინდოეთი, პაკისტანი) და აფრიკის ქვეყნები, სადაც მოსახლეობის 82-დან 87%-მდე პოლიტიკოსებსა და სახელმწიფო მოღვაწეებს უპატიოსნო ადამიანებად მიიჩნევს. ყველაზე ნაკლებად აკრიტიკებენ თავიანთ ლიდერებს დასავლეთ ევროპის მცხოვრებლები, რომელთა მხოლოდ 46%-ს მიაჩნია, რომ ისინი არაკეთილსინდისიერები არიან. გამოკითხვის მიხედვით, ბიზნესელიტა, პოლიტიკურზე ცოტა მეტად ნდობით სარგებლობს. მაგალითად, 43% მიიჩნევს, რომ ბიზნესმენები უპატიოსნო ადამიანები არიან, 49% — რომ ზედმეტი ძალაუფლებით სარგებლობენ, 22% — რომ არაკომპეტენტურები არიან.

აქტიური ზონა (რადგან მოგეხსენებათ, რომ მიწისძვრები ყველგან არ ხდება), გარკვეულწილად პროგნოზირებაც შესაძლებელია. ეს არის გრძელვადიანი პროგნოზი, რომელსაც სხვაგვარად სეისმური საშიშროების შეფასებაც ჰქვია. ჩვენ შეგვიძლია ვიწინასწარმეტყველოთ, საშუალოდ რა მიწისძვრებია მოსალოდნელი საქართველოში, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მიწისძვრა ხვალვე მოხდება.

— იქნებ გაგვიმხილოთ, რა პროგნოზები გაქვთ საქართველოსთან დაკავშირებით?

— პირველ რიგში უნდა გითხრათ, რომ დროითი პროგნოზი, ჯერ კიდევ სამეცნიერო კვლევის საგანია. მეცნიერების აზრი ამ საკითხთან დაკავშირებით ორად იყოფა. ერთი მიიჩნევენ, რომ მიწისძვრა ის მოვლენაა, რომლის დროის ზუსტად განსაზღვრა ფაქტობრივად შეუძლებელია. თუმცა, ისეთებიც არიან, ვინც მიიჩნევენ, რომ კვალიფიციური დაკვირვების შედეგად, ასეთი რამ სავსებით შესაძლებელია. მაგალითად, დაკვირვების შედეგად შემოიღია გითხრათ, რომ მიწისძვრების ალბათობა მომატებულია. საქართველოში ბიძგები ყოველდღიურად ხდება, თუმცა საბედნიეროდ, ეს ისეთი ბიძგებია, რომლებსაც ჩვენ ვერ ვგრძნობთ. შემოიღია ისეთი რეგიონებიც დაგისახელოთ, სადაც წინასწარ ვიცით, რომ ყოველდღიურად მოხდება სუსტი ბიძგები. ეს განსაკუთრებით ჯავახეთი და კავკასიონის ქედი.

— საინტერესოა, საქართველოში მომხდარი უკანასკნელი მიწისძვრის შემდეგ, რა შეიცვალა სეისმური უსაფრთხოების თვალსაზრისით?

— ალბათ გახსოვთ, როგორ მძიმე მდგომარეობაში იყო საქართველოს სეისმური ქსელი: ობსერვატორიაში დენი არ იყო, თანამედროვე აპარატურა კი თითქმის არ გვქონდა. ბევრი უცხოური და ადგილობრივი ორგანიზაცია დაგვეხმარა 2002 წელს თბილისში მომხდარი მიწისძვრის შემდეგ და დღეს საქართველოში ათი ციფრული სეისმური სადგური მუშაობს. რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, ამ აპარატურით მონაცემების მიღება რეალურ დროშია შესაძლებელი. ერთ-ერთი სადგური დავითგარეჯში გვაქვს გახსნილი და იქიდან წამოსული მონაცემები გეოფიზიკის ინსტიტუტის მე-6 სართულზე იყრის თავს. თბილისში ორი სეისმური სადგური მუშაობს, რომელთაგან ერთ-ერთი სამების ტაძარშია დამონტაჟებული, რადგან ეს ტაძარი საკმაოდ ახლოს მდებარეობს 2002 წელს მომხდარი მიწისძვრის ეპიცენტრთან. ერთი ასეთი სადგური სვანეთში, ბეჩოშია, მეორე კი — ხელვაჩაურის რაიონში. მაგნიტუდა 6-ს ზემოთ მომხდარი ნებისმიერი მიწისძვრა იწერება ჩვენს ცენტრებში. ჩვენ ვთანამშრომლობთ მსოფლიოს სხვადასხვა სეისმურ ცენტრთან და ვაღიარებულავენ გვაკისრია, რომ ჩვენთან ასახული ინფორმაცია მივაწოდოთ მათ, ვინაიდან მიწისძვრის სიძლიერე ამ ხერხითაც განისაზღვრება. სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში მომხდარი ძლიერი მიწისძვრა ჩვენმა სეისმოცენტრებმა მომხდარიდან 10 წუთში დაავიქსირეს. თუმცა საქმე სატრაბახოდ არ გვაქვს. ქვეყანაში მოძველებულია სამშენებლო კანონმდებლობა, ნორმები, კონტროლი. ვფიქრობ, ყოველივე ეს ჯერ კიდევ საბჭოთა პერიოდის გადმონაშთია. მაშინაც რომ უვარგისი იყო, ამას სპიტაკის

მიწისძვრა ცხადყოფს. აღარაფერს ვამბობ სამაშველო სამსახურების მომზადების ღონეზე. ჩვენი ერთ-ერთი ძირითადი მოვალეობაა, რომ მიწისძვრის შემდეგ სწრაფად განვსაზღვროთ ეპიცენტრი და შეტყობინება გავუგზავნოთ შესაბამის უწყებებს. როდესაც ასეთი სამწუხარო ფაქტი ხდება, დახმარების აღმოჩენა მხოლოდ პირველ 2 საათშია ეფექტური. ორი საათის შემდეგ თითქმის 90%-ის გადარჩენის შანსი აღარ არსებობს, ხოლო 2 დღის შემდეგ კი შანსები ნულის ტოლია. არანაკლებ მნიშვნელოვანია ასევე მოსახლეობის ინფორმირება ბუნებრივი კატასტროფების შესახებ. მახსოვს, როდესაც 2 წლის წინ თბილისში მიწისძვრა მოხდა, ხალხი გაოცებული მეკითხებოდა: თბილისში ასეთი რამ შესაძლებელია? კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ საქართველო სეისმურად საკმაოდ აქტიური ზონაა.

— საქართველოს ზღვისპირა რეგიონებში რამდენად შესაძლებელია წარმოიქმნას ცუნამი?

— ცუნამის რეალური საშიშროება საქართველოში არ არსებობს, რადგან შავ ზღვაში ასეთი ძლიერი მიწისძვრები არ ხდება. როგორც უკვე გითხარი, ცუნამი უფრო ოკეანის მოვლენაა, ამიტომ ეს საშიშროება ჩვენ არ გვემუქრება. თუმცა ჩვენი სამყოფი ბუნებრივი კატასტროფების ალბათობა საქართველოში მაინც არსებობს.

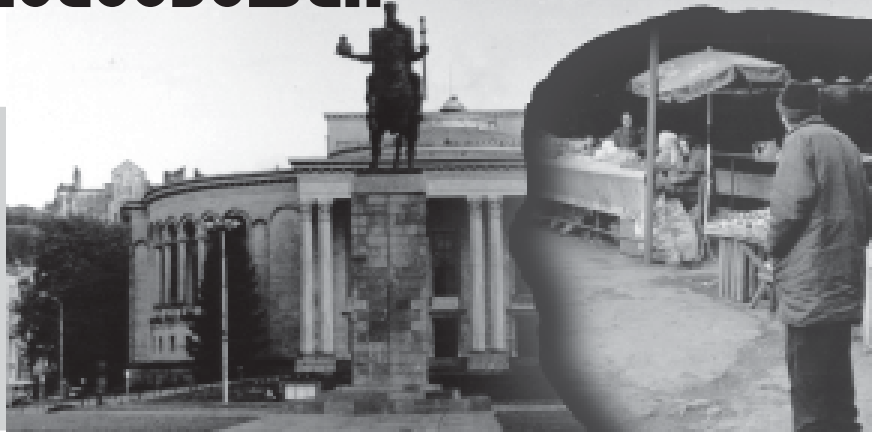
— აზიაში მომხდარ მიწისძვრას ალბათ მრავალი მეცნიერი შეისწავლის. სამეცნიერო თვალსაზრისით, თქვენ თუ დაგაინტერესებთ ეს მოვლენა?

— ერთი წამით რომ დავივიწყოთ კატასტროფის სავალალო შედეგები, აღნიშნული სიძლიერის მიწისძვრა ძალიან საინტერესო ინფორმაციას გვაწვდის დედამიწის შინაგან აგებულებაზე, რა პროცესები მიმდინარეობს დედამიწის წიაღში და ა.შ. მინდა გითხრათ, რომ ადამიანმა დედამიწის გაბურღვა მხოლოდ 10-12 კილომეტრის სიღრმეზე მოახერხა, დანარჩენ ინფორმაციას მეცნიერები, მხოლოდ მიწისძვრებისა და აფეთქებების შედეგად წარმოქმნილი ტალღებიდან ვიღებთ. მაგრამ მიწისძვრის დროს წარმოქმნილი ენერგია გაცილებით მეტია, ვიდრე თუნდაც ბირთვული აფეთქების დროს. წყლის ქვემოთ მიწისძვრის ეპიცენტრის შესწავლა ცოტა გაჭირდება, თუმცა ის ინფორმაცია, რაც თუნდაც ჩვენ გვაქვს, საკმარისი იქნება სამომავლოდ გარკვეული დასკვნების გასაკეთებლად.

„მხარეა უყურა, ბუჯო, ან ჩვეყანას ჭკვიანი და დანაგებუნი გონებით!..“

67 წლის მიტო ეპგვერადე საკოლმეურნეო ბაზარში ცხოვრობს — დიას, სწორედაც რომ ცხოვრობს, რადგან დილით ყველაზე ადრე ცხადდება „სამსახურში“ და იქიდან მაშინ მიდის, როცა კაციშვილი აღარ ქაჭანებს ბაზრის ტერიტორიაზე. ზოგჯერ არც მიდის თურმე:

ინგა ჩაყელი

— მეზარება დალილს ქალაქის ერთი ბოლოდან მეორეში წაყილება, ნამეტნავი შორს ვცხოვრობ ბაზრიდან; დოვურეკავ მობილურზე ჩემს თინაის და ვეტყვი — არ მიდარდო, ლოგინიც რბილი მაქ, თეთრეულიც „კრანძალიანი“, მეგობართან ვქეიფოფო-თქვა, — და წოვუწობი ძველ საწყობში ხის ყუთებით შეკრულ „ლოგინზე“, წვეიფარებ ძველ „ადაილას“ და ფეხს არ ვარყევ დილაში, მძინავს გემრიელად, უძილობას არ ვუჩივი; თუ მეძინება, დროზე თუ ვერ მოვასტარი დაწოლა, შეიძლება, ფეხზეც ქე დემეძინოს... დაშლივინობენ ვირთხები, მარა მე არ მერჩიენ, მცნობენ უკვე, ვძმაკაცობთ და ზოგიერთ კაცზე მეტად თუ არ იცოდენ შინაურის დანდობა და გატანა, მე მოვკტე, არაფრით ჩემს ულუფას არ მიეკარებინ, ყოლიფერს შეჭამენ და ცხვირწინ რო დოუდვა, არაფრით არ შეჭამენ, რო იციენ, ჩემია. ნეტა, ამდენი ჩვენს თავრობას ცოდნოდა, რო მიადგენ და თქელიფენ საწყალი ხალხის პენსიები, მიტო გადაყვენ მუცლეფს... მე მაინც შემეცოდა, ისთე შევარდნაძე, რა ვიცი, არ მჯერა რასაც მაგაზე ამბობენ, უგონებენ ალბათ, თვარა ამდენი მილიონი ერთ სახში მიცა, იმდონი კიდე — მეორეშიო, მაგ ოჯახაშენებულს ეცხოვრა ერთ სახში, მეორეს ფასით ხელფასი და პენსია დეერეგებია გაჭირვებული ხალხისა, კი არავინ მიუვარდებოდა სახში, გარეთ გასადგებათ. მაგი რო დოუნანებლად გამოადგენ გარეთ, ისთე მე ჩემს ვირთხებს ვერ გვეიქეტეფ, აპა... ზომა უნდა იცოდე კაცმა ჭამაშიც, სმაშიც, ლაპარაკშიც...

— მობილური ტელეფონი იყიდეთ თუ გარჩექს?!

— აპა-ა, მე სად მქონდა მისი ყიდვის საშვალება?.. თან ამბობდენ — ტვინს აწყალეზსო და ჩემს ტვინს კიდე გაწყალება უნდოდა?!. ერთმა კაცმა მარუქა, ნემეტნავი მდიდარია, ვენახი დოვუბარე გაზაფხულზე. თავათ სუთი მაინც ედვა ვიბეში, ზოგჯერ სუთივე ერთათ რეკავდა და დენდარტყულივით მივძივობდა... სულ ლაპარაკობდა და ჭკვიანური და გასაგები აფერი გამიფონია მისგან... უცნაური ხალხია მდიდრები; რო კითხო, სუთი ინსტიტუტი აქვენ დამთავრებული და წინადადებას ვერ მართავენ ხეირიანად... ფულთან ერთად მარუქა ეს ტელეფონი, მობეზრდა თავად ალბათ: რო დამჭირდება, მეცოდინება მაინც, სად უნდა დავარეკო... მირეკავს, ხან რას მთხოვს და ხან — რას; მეც ვუკეთეფ და მძლევეს ფულს, იმასაც მეუბნება — შენისთანა ძმაკაცი ვერ არ მყოლიაო! — მარა ქე ვიცი, რაცხა ძმაკაცობა შოუძლია მაგვერ ხალხს, თავათ „მერსედესით“ რო მიგრილობს, მე ტაქსში ჩამსვამს და მივზდეფ უკან... მამა უცხონდა, მყოლოდა პატრონი და მევლო სკოლაში, მაგაზე ნაკლები ბიჭი ვიქნებოდი?! — ორი წელი ვიარე სკოლაში და „ვეფხისტყაოსანი“ ახლაც ზეპირად ვიცი; თუ გინდა, მოგიფობი, რომ მევიცილი. ერთხელ თეატრშიც ქე მოვყევი, რაცხა კონკურსი იყო — „ხალხური ტალანტები“. თლათ მთავარი პრიზი მომცენ — ვერცხლით გაწყობილი ყანწები; ახლაც იმითი ისმება ჩემს ოჯახში განსხვავებული სადღინძელო... კიდე, რახან ჩემზე საწყლათ ჩაცმული კაცი არ იყო იმ დღეს თეატრში, ჟიურის თავჯდომარე

თავისი შარვალ-კოსტუმი მარუქა და აგერ ოცი წელიწადია, იმითი დავდივარ ნათესავ-მოყვარეში, ქორწილია თუ ვასვენება, ნამეტნავი კაი გამოდგა ნაჭერი, გამძლე, არც გახუნდა...

— ოჯახში ვინა გყავთ, ძია მიტო?

— მე და ჩემი ცოლი თინაიე ვართ და კიდე, ჩემი ავანტუფი შვილი, რეზოი. ბოვშობაში ბატონები გოუჯავრდენ, მაშინაც გევიჩრდა, ვერ შოვუსრულეთ, რაც გვთხოვა და ეწყინათ; კინდამ მოვკიკტა. გადარჩა, მარა თვალისხინი და სმენა წაართვა... ოდნავ ხედავს ქვეყნიერობას, მარა მაინც ქვეყნის საქმეს აკეთებს. მე თლათ წამოსული ვარ აპა, სახლიდან, და ეგაა, რაცაა... ორი უმფროსი გოგო გათხოვილია, ერთი თვი-თონა ბებია, შვილთაშვილიც მყავს, აპა-ა, იმას ენაცვლოს ბაბუა, ძან უყვარს ჩემთან ყოფნა, სამი წლისაა ვერ და დმერთს ვეხვერწები მის დავაშკაცებას მომასტროს... ბოვშები ვიყავთ მე და თინაიე, რომ გევიპარეთ... ბოვში რომ იყო, მიტო გაბრიფდა და წამოძეფა, თვარა, ჩემზე ღარიბი და გაჭირვებული კაცი არ იყო სოფელში... 1936-ში ვარ დაბადებული, მეშვიდე ბაღანე ვიყავი ოჯახში. მამაჩემი 41-ში რო წვიყვანენ ომში, წერილიც არ მოსულა მისი, ისთე დეიკარქა. 5 წლის ვიყავი მაშინ... სკოლაში ქე მიმიყვანეს, მარა ორი კლასიც ძლივს დავამთავრე, არც ფეხსცმელი მქონდა, არც ჩასაცმელი — ზაფხულში კიდე არ მიჭირდა რამე, მარა ზამთარში ვიყავი ნამეტნავ გლახა დღეში: რავარია, თოვლში და ყინვაში ფეხშიშველი სიარული!.. გონია, მაშინ გედვეიტანე ტვინის ანთება. ქე ვიცი, ჩემზე რო ამბობენ —

ჭკუამხიარულიაო, — მარა მტერმა უყურა, ბუჯო, ამ ქვეყანას ჭკვიანი და დალაგებული გონებით!.. ჩემი ტოლი ქალი რო ხიდის ყურებში დადგება საბოზრათ, გიჟი თუ არ ხარ, ქე უნდა მეიკლა თავი, აბა, რა უნდა ქნა?.. ან ამდენი მათხოვარი ბაღანა და ბებერი რო დაგიდის, რაის თავრობა ხარ შენ და რა ჯანდაბა გაძინებს თბილ ლოგინში?! გონია, ის თავრობაც ჩემსავით გიჟი და უსტავლელია, არც წიგნი წოუკითხავს და არც ისტორია იცის. მშვიერი ხალხი რო სახში შემოვიხტებოდა, არ უნდა გცოლიოდა, აბა?.. ხმელა პურს ჭამდა ხალხი და ისიც რო გოუძვირეს, რას ფიქრობდენ?! ახლებმა მაინც იხმარონ ჭკუა, თვარა, ამდგენსაც დოუმახებენ — ჩამოით ძირსო! — იგი შევარდნაძე იყო, ძველი კაცი, სხვანაირათ ემინოდათ მისი, რა იცი, რას მეფიფიქრებდა, კომუნისტების ხელში გამოზრდილი — არ მეწონებოდი და გაგაციმბირებდა! ახლები ამდენს ვერ გაბუღავენ და აღარცაა ის დრო, ხალხს რო ყველაფრის ემინოდა და რატო თუ იცი?! — აღარაფერი აქვენ დასაკარქი: კაცს რო ცოლს და შვილს გოუბოზეფ, გოუმათხოვრეფ, იგი კაცი ყოლიფერზე წამსვლელი და ხელის მომწერია მერე, სიკვდილსაც ქე შეერკინება და თუ მოკტება, იგიც ქე ურჩევნია ამფერ სიცოცხლეს, აბა!..

— **ბაზარში რას აკეთებთ, ძია მიტო?**

— შენ ის მითხარი, რას აღარ ვაკეთეფ — ეგ ბაზარი ჩემი თელი ცხოვრებაა. ქალაქში რო ჩამევედით, სოფლიდან გამოპარული მე და თინაიე, ამ ბაზარს რომ არ მოვდგომოდით, გაგვძვრებოდა სული საცხა ჩირგვებში... რომ დავხეტიალობდით დაბნეულები, შეგვაძმნია მილიციელმა და დავვიჭირა, ღირექტორთან მიგვიყვანა. შემემინდა და ვუთხარი სიმართლე, შევეხვერწე — ოღონდ ნუ დამიჭერ და ახლავე დავბრუნდები სოფელში-თქვა!.. დამიჭირა, კი არა, ქორწილიც ქე გადამიხადა და საწყობში პატარა ოთახიც დამითმო — დროებით იყავითო! მერე, მიწის ნაკვეთი ამაღებია ქალაქის გარეუბანში და ჩემი ხელით ავაშენე ის სახლი, ახლა რომ ვცხოვროფთ შიგ და ოჯახი გვქვია... კაი კაცი იყო ცხონებული ალიოშა შუთიძე; ყოველ აღდგომას ღვეიარები მის საფლავზე და მამასავით დავტირი. საკუთარი არც მახსოვს, აბა...

— **ლექსებს წერსო — თქვენზე მითხრეს...**

— ლექსებს კი არა, იმას კილო...

ხანდახან დავღებები ჩემთვის და ვმასხროფ, ბაზრის ბიჭებს უყვართ ჩემი მოსმენა და პოეტი ხარო, „ციგნობენ“...

— **იქნებ, ერთი მაინც ნამიკითხოთ?!**

— „რაც თავრობა შეიცვალა, გამიმრავლდა დარღები: ძველმა სისხლი გამომწოვა, ახალს მოაქ ვარღები... პური მინდა, მშია, მიშა, ნახშირით ვშავდები — მომიტანე ცხელი ჭადი, თუ მართლა გეღარღები!...“

— **პოლიტიკა გაინტერესებთ?**

— ყველა დიდი პოლიტიკოსი ამ ბაზარში ვართ თავმოყრილი, თუ ძან გაინტერესებთ, და ჩვენი პარლამენტიც გვაქ, პრეზიდენტად მე ამირჩიეს და ყოლიფერს მეკითხებენ: შენ რომ გვირჩევ, იმ საქმეს წყალი არ გოუვაო! — მეუბნებიან. რჩევას რავა დავამადლი ვინმეს?.. ნეტაი, ფულიც მომცა იმდონი, ნამდვილ პრეზიდენტებს რომ აქვენ, იმ ჩემი ავანტაფი შვილის სიცოცხლეს ვიფიცებ, თვარ ავაყვავო ჩვენი საქართველო, მშვიდ ბაღანას და ბებერს რავა გავაჭაჭანებ ქვეყანაზე?! ე-ეჰ, რას გეივებ ამ ქვეყნისას, ჩემი ბიძიე?! რას მაჩურჩუტებ ამდენს? ვის რაში აინტერესებს მიტოიე ეძვერ-აქე და მისი საღარღებელი?... მილიონი საქმე მელოდება. ეგი ნავავი რომ მოვხვეტე, ახლა უნდა გვევტანი, მერე ბოსტნეულის ნარჩენს კოლიას გოლოვუტან — საზაროთ კურდღლები გვაგვს მოშენული. თუ მეწვევი, ქე დავიკლავ და მოვართმევ, ძან გემრიელია...

— **კურდღლის ხორცი არ მიყვარს, მაგრამ აუცილებლად გესტუმრებით, ძია მიტო... ისიც გავიგა, რომ ჩინებულად მღერით თურმე.**

— მოი, მოი და ერთათ ვიმღეროთ, ოღონდ, არ მომატყო, იცოდე, და წოუუქიფოთ ჩვენებურად, იმერულად... დეილოცა ღმერთის სამართალი, იგა ჩემი იმეღც და პრეზიდენტიც...

...მერე მობილურზე დაურეკეს ძია მიტოს და აჩქარდა, დამეშვიდობა: *გაზეთში თუ მართლა გამწერ, ხალხს ასე უთხარი — არ შემინდენ, თუ ვინმე უნდა დაკარქულიყო და მომეტარიყო, მე ვაქვრებოდი ამდონი ვაჭირვებით და უპატრონობით, მარა ვცოცხლოფ, ჩემმა მარჯვენამ გადამარჩინა. ოღონდ მარჯვენა ვიხაროთ ღმერთმა, შრომა არ ღვიხაროთ და პრეზიდენტი გვეყოლება თუ არა, მაი არაა ჩვენხარების საღარღებელი, იძან იღარღოს, ვისაც აქამდე უღარღიაო!..*

შარშან ამ დროს, ქვეყნის სათავეში ახალი ხელისუფლება მოვიდა. რა შეიცვალა ჩვენს ცხოვრებაში ამ ერთი წლის განმავლობაში? რას ველოდით ახალი ხელისუფლებისგან და შედეგად რა მივიღეთ? პოლიტიკური წლის პლუსები და მინუსები — ოპოზიციონერი-პარლამენტარის, ლევან ზარქაძის თვალსაზრისით.

„ქროფესიონალი მარტო ის არ არის, ვისაც უხბოეთის უნივერსიტეტის დიპლომი აქვს“

ანუ ახალი ხელისუფლების „ინაუგურაციის“ წლისთავი

ლელა ჭანკოტაძე

— **რა შეიცვალა ქვეყანაში ახალი ხელისუფლების მოსვლის დღიდან?**

— რაც ვაკეთდა, პირველ რიგში, ის არის, რომ საქართველო აღარ არის შევარდნაძისა და აბაშიძის ქვეყანა. ეს დაღებითია. აგრეთვე, საქართველომ გადადგა ნაბიჯები ნატოში ინტეგრაციის მიმართულებით და ხმა ამოიღო დსთ-ის სამიტზე. ასევე დაღებითად უნდა შეფასდეს რევოლუციური ხასიათის რამდენიმე კანონპროექტი. განსაკუთრებით, საგანმანათლებლო რეფორმის კანონპროექტს ვგულისხმობ. შეიძლება დაღებითად შეფასდეს ბიუჯეტის ზრდაც, თუმცა, ეს ძალზე პირობითი ზრდა გახლავთ, რადგან ის მოხდა ადმინისტრირების გაძლიერების და არა ეკონომიკური გარდაქმნების შედეგად... უარყოფითი გაცოლებით მეტია. ახალი ხელისუფლების საკადრო პოლიტიკა ძალიან ჭვავს ერთპარტიულ მშენებლობას — ანუ მრავალპარტიული სისტემა საფრთხეშია. საერთაშორისო დამკვირვებლებისა და ორგანიზაციების შეფასებით, სიტყვის თავისუფლების დონე ქვეყანაში არ ამალღებულა, პირიქით — ის საფრთხეშია. განსაკუთრებით თვალში საცემია სიტყვის თავისუფლების გაუარესება ელექტრონულ მასმედიაში, სადაც ერთ დღეს, კვრანდინ გაქრა ტელეღებატები. გარდა

მოუთმენლობა ახალგაზრდა ასაკიდან მოდის, მაგრამ ცხოვრება მოთმინებას მოითხოვს

ამისა, დემოკრატიას უჭირს იმ თვალსაზრისითაც, რომ სულ უფრო ნაკლებია არჩევითი თანამდებობების რაოდენობა. მაგალითად, აჭარაში ახალი ხელისუფლება, პრეზიდენტის მიერ დანიშნულმა ადგილობრივმა პრემიერმა ჩამოაყალიბა. სამწუხაროდ, არ ხდება ცვლილებები მუნიციპალურ დონეზე: ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების საკითხი კვლავც გაურკვეველი რჩება. თბილისის კვლავ დანიშნული მერი ჰყავს, რომელიც არ სარგებლობს სათანადო ავტორიტეტით. უამრავი სხვა პრობლემის ჩამოთვლა შემოიძლია, რომელიც დაკავშირებულია იმასთან, რომ ხელისუფლებას სერიოზული პრობლემები აქვს დემოკრატიასთან მიმართებაში. მდგომარეობა არ გაუმჯობესებულა ადამიანის უფლებათა დაცვის თვალსაზრისით, რაც შემთხვევებში კი, გაუარესდა კიდევ. პოლიციაში ისევ ხდება ხალხის წაშვება, მიუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლების სათავეში დეკლარირებული დემოკრატი მისიელ სააკაშვილია.

— ბიუჯეტთან დაკავშირებით მინდა დავაზუსტო: ხელისუფლება თავისი წარმატებული პოლიტიკის ერთ-ერთ მაგალითად გავრდილ ბიუჯეტს მიიჩნევს. თქვენ ამას წარმატებად არ მიიჩნევთ?

— საქართველო სერიოზული ეკონომიკური პრობლემების წინაშე დგას. ბიუჯეტის გაზრდას არ მოჰყოლია ხელფასების ზრდა დაუცველი ფენებისთვის, რომლებიც მოსახლეობის უმრავლესობას შეადგენენ. გაიზარდა ფასები, რომელიც დაკავშირებულია კონსტრუქციის წინააღმდეგე სამართლიან ბრძოლასთან, მაგრამ ფასების ზრდას არ მოჰყოლია ხელფასების მატება. ამიტომ უბრალო მოქალაქეს, რომელიც ადრე, ბაზარში კვერცხს 15-20 თეთრად ყიდულობდა, ახლა ამ კვერცხს 35 თეთრად სთავაზობენ. მოსახლეობის იმ ფენებს, რომლებსაც ხელფასი არ გაზრდიათ, ცხოვრების დონე მკვეთრად გაუუარესდათ. არადა, ხელისუფლება ამ ხალხს მოუწოდებს — იამყოს გაზრდილი

ბიუჯეტით... ხელისუფლებას აქვს პრიორიტეტები. მაგრამ ამ პრიორიტეტებში მხოლოდ სიტყვიერად ფიგურირებენ პენსიონერები და დაბალშემოსავლიანი მოქალაქეები. პედაგოგებისა და ბიბლიოთეკარების ხელფასები არც ერთი თეთრით არ გაზრდილა, მაშინ, როცა ფინანსთა სამინისტროს მუშაკების ხელფასები იმდენად გაიზარდა, რომ მასწავლებლის 30 ხელფასს გაუტოლდა...

— ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთან დაკავშირებით რა შეგიძლიათ გვითხროთ?

— ყველაზე მეტი, რაც გაკეთდა, ეს შევარდნადისა და აბაშიძის მოშორება გახლდათ. მაგრამ ამას არ მოჰყოლია აჭარის დემოკრატიზაცია. თუმცა იყო ისეთი განწყობა, რომ ძალიან სწრაფად გადაწყდებოდა ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ანუ სამაჩაბლოს საკითხი, სამწუხაროდ, ის მცდარი აღმოჩნდა. ხელისუფლებამ იჩქარა. არადა, საჭიროა ხანგრძლივი, ნაყოფიერი, მოლაპარაკებები. ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად ძალზე გრძელი და „ძვირი“ გზა გასავლელი. ხელისუფლებამ თავისი შეცდომა განსაკუთრებით სერიოზულად განიცადა, როგორც მარცხი, ისე აღიქვა, რაც არასწორია. ამიტომ მოუწოდებ — დამშვიდდეს, წყნარად, აუღელვებლად, მეთოდურად იბრძოდეს ამ პრობლემის გადასაჭრელად. საერთოდ, ქართველებს გვახსიათებს სულსწრაფობა და ეს ნაკლი ხელისუფლებასაც ახასიათებს. მოუთმენლობა ახალგაზრდა ასაკიდან მოდის, მაგრამ ცხოვრება მოთმინებას მოითხოვს.

— თუ შეგიძლიათ, გააკეთოთ პროგნოზი — როგორი იქნება 2005 წელი? თქვენი აზრით, შესწევს ხელისუფლებას იმის უნარი, რომ საკუთარი შეცდომები დაინახოს და გამოსასწოროს?

— ზოგ შემთხვევაში, ნამდვილად გამოჩნდა, რომ შეცდომების დანახვა და გამოსწორება შეუძლიათ: მაგალითად, იმერეთმა არ მიიღო გუბერნატორად დავით მუშლაძე. ვერ გეტყვით, რამდენად სამართლიანი იყო ხალხი მის მიმართ, მაგრამ ფაქტია: ხელისუფლებამ მოქნილობა გამოიჩინა და გუბერნატორი, რომელიც თავად დანიშნა, თავადვე შეცვალა. ასე რომ, ზოგჯერ ხელისუფლებასთან ოპონირებას აზრი აქვს. ზოგიერთ შემთხვევებში, ხელისუფლება რეაგირებას ძალიან ავგვიანებს. მაგალითად, უნივერსიტეტის რექტორი როინ მეტრეველი, რომლის მოხსნას შარშან იანვარში შეეცადნენ, მხოლოდ რამდენიმე თვის შემდეგ გადააყენეს თანამდებობიდან. ე.ი. საზოგადოების ხმა გვიან, მაგრამ მაინც მისწვდა ხელისუფლების

ყურს. ასე რომ, მხოლოდ კრიტიკა ამ ხელისუფლების მიმართ მართებულად არ მიმაჩნია. რაღაც ცვლილებები ნამდვილად ხდება. თუმცა, ჩვენ გვსურს, რომ ეს ცვლილებები უფრო ხელშესახები იყოს. ხელისუფლებამ ბევრი რამ დათმო, როცა, მაგალითად, პარლამენტმა ბიუჯეტის პროექტში არსებულ შეცდომებზე მიუთითა. პრეზიდენტი პარლამენტს გამოეყარა, ეს მაშინ, როცა ადრე, კატეგორიულად აცხადებდა, რომ ვერ აიტანდა პარლამენტისგან ასეთ ტონს. პრეზიდენტმა მანიშნა, რომ პარლამენტი ყოველთვის გააკრიტიკებს მთავრობას. პარლამენტის თავმჯდომარე ქვეყანაში მეორე პირია. ეს კიდევ ერთხელ დადასტურდა. ე.ი. კრიტიკამ შედეგი გამოიღო. მაგრამ ხდება უამრავი რამ, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ უფრო მეტი ყურადღებაა საჭირო. მაგალითად, თბილისი დრამატულ მდგომარეობაში იმყოფება, მიუხედავად იმისა, რომ ახალგაზრდა ხელმძღვანელობა ყოველდღე გვაბარებს ანგარიშს და გვარწმუნებს — ყველაფერი წესრიგშია... მე მთავმინდაზე ვცხოვრობ. გაზი არა მაქვს, ქუჩა დანგრეულია. მერს პირადად გადავეცი ხელში წერილი, სადაც ორი სიტყვით ეწერა, თუ რა მოხდა ვეძინის ქუჩაზე. წაიკითხა და გაიცინა: ხუმრობდა ჩათვალა, თითქოს მე „სახლობანას“ ვეთამაშებოდი, ის კი — „მერობანას“ მეთამაშებოდა... სერიოზული პრობლემაა, ამ „ბავშვების“ პრობლემა: რეალურად, ხელისუფლების გაახალგაზრდადების ის მოდელი, რომ 25-30 წლის ბიჭები ხელისუფლებიდან ერეკებოდნენ 40-50 წლის ადამიანებს, არასწორი და ძალზე დამაფიქრებელია. როცა პროფესიონალები დასჭირდათ, მიხვდნენ, ასაკიანი ხალხისთვის რომ უნდა მიემართათ. სალომე ზურაბიშვილი კი გამოიყურება შესანიშნავად, მაგრამ ის 20 წლის გოგონა არ გახლავთ... ასე რომ, პროფესიონალი მართო ის არ არის, ვისაც უცხოეთის უნივერსიტეტის დიპლომი აქვს. მას უნდა ჰქონდეს დიდი ცხოვრებისეული გამოცდილება. ელემენტარულად, ათასი წიგნი რომ წაიკითხო, ამისთვის რამდენიმე წელი გჭირდება. ჩემი ნაშრომებიც არიან ხელისუფლებაში. მათგან ყველაზე ნიჭიერები და უკეთესები ცხოვრებას ყველაზე მეტად ჩამორჩნენ. შედარებით სუსტები კი, ძალიან თანამდებობებზე მუშაობენ. ეს ძალზე ნიშანდობლივია... დაბოლოს, აუცილებლად უნდა აღვნიშნო, რომ ახალი რეალობა საიმედოა. ქვეყანაში ყალიბდება ისეთი ოპოზიცია, რომელიც ხელისუფლების დამხობაზე კი არ ზრუნავს, არამედ ცდილობს, მიუთითოს მას შეცდომებზე და საერთოდ, კონსტრუქციული იყოს. მე თვითონ ასეთი ოპოზიციის წარმომადგენელი გახლავართ.

იმის გამო, რომ ახალ წელს ორჯერ ვზეიმობთ და მეორედ (ძველით) ახალ წელს 14 იანვარს აღვნიშნავთ, სადღესასწაულო ვიფორიიდან ჯერ ისევ ვერ გამოვსულვართ და საახალწლო გადაცემებსაც ისევ სიამოვნებით ვუყურებთ. ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული საახალწლო ტელეპროექტი ის „პატრული“ გახლდათ, სადაც სამართალდამცველებად პოპულარული ადამიანები მოგვევლინენ. რა და რატომ დარჩა კადრს მიღმა და როგორ მიმდინარეობდა გადაღებები, ამაზე თავად დროებითი „პატრულები“ — ტელეჟურნალისტი ინგა ბრიგოლია და მომღერლები ვაჩა დაბარსვილიძე და სტივანე მღვიმელიძე მოგვითხრობენ.

"ვილაცამ დაგვიძახა - ჩქარა წამოდი, დაჭრილია!" ანუ ის, რაც გადაცემაში არ მოხვდა

ნათია ქივიციანი

— ინგა, პირველ რიგში მაინტერესებს, ვიდრე პატრულის ფორმას მოირგებდი, მათზე რა აზრის იყავი და მათთან რაიმე პრობლემები თუ გქონია?

— მე ერთ-ერთი იმათგანი ვარ, ვისაც პატრულთან არაერთხელ ჰქონია პრობლემა. ჩემთვის მანქანაც ჩამოურთმევიათ და ერთმანეთთან შესლა-შემოსლაც მოგვსვლია... მიუხედავად ამისა, პატრული ძალიან მომწონს. ისინი საყვარელი ადამიანები არიან. ვფიქრობ მათ მანქანებზე. საერთოდ, ვფიქრობ, რომ ძალიან კარგი წამოწყება აღმოჩნდა პატრულის სამსახურის შემოღება, რადგან ის ხალხში

წესრიგთან ასოცირდება. მეც კი, რომელიც ყოველთვის ძალიან დაუდევარი მძღოლი ვიყავი, დღეს აბსოლუტურად ვაკონტროლებ საკუთარ თავს. იმ პრობლემების შემდეგ, რაც პატრულთან შემექმნა, გამორიცხულია, რომ წითელ შუქზე გავიარო და არ გავაჩერო. ყოველთვის მობილიზებული ვარ... სხვათა შორის, პატრულში ძალიან ბევრი მეგობარი მყავს, რომელთაგან ზოგიერთი ახლა, ჩემი პატრულობის დროს გავიცანი, ზოგიერთს კი ადრევე ვიცნობდი, როცა ისინი ჯერ კიდევ პოლიციელები იყვნენ. გამორიცხულია, ისინი დავინახო და მანქანა არ გავაჩერო. ღია პარკაულს როგორც კი დავინახავ, მანქანიდან ვხტები. რაც შეეხება იმ პრობლემებს, რომლებიც

პატრულთან გამჩენია — მათი ქუჩაში გამოსვლიდან მეორე თვესვე, მანქანა წამართვეს და საჯარიმოზე წაიყვანეს. მათთან არაფერმა გაჭრა, რა არ ვუთხარი, მაგრამ — უშედეგოდ. მერე ჩემს ერთ, ძალიან ახლო მეგობარს, რომელიც შინაგან საქმეთა სამინისტროში მუშაობს, ვთხოვე — მანქანის გამოყვანაში დაემხმარე-მეთქი. მართლაც, ერთ დღეს მომიყვანეს ჩემი ავტომობილი და მეონია, რომ ეს ჩემი პოლიციელი მეგობრის ჩარევის შედეგად მოხდა. გარკვეული პერიოდის შემდეგ, ამ მეგობარმა მითხრა — შენ ჩემი ვალი გაქვსო. გამიკვირდა — რა ვალი-მეთქი? აბა, რა გეგონა, ჯარიმა გადამახდევინეს და მანქანა ისე გამოგიყვანეს... ახლა პატრულს ვემორჩილები. ყველაზე მეტად მაშინ მზურთვლავს, სირენის ხმა რომ მესმის ხოლმე. პატრულის ბრალია, ახლა ცოტა შელახული მანქანით რომ დავდივარ. უკანა ნომერი მიკრული არ მქონდა, მათ მაიძულეს, რომ მიმეკრა. მეორე დღესვე ჩემ უკან მიმავალი მანქანა დამეჯახა და დღემდე მიჭეჭყილი მანქანით დავდივარ.

— ახლა თქვენს პატრულობაზე მოგვიყვით.

— გურამ ღონაძემ რომ დამირეკა და მთხვავა, რომ ამ პროექტში მიმელო მონაწილეობა, სიამოვნებით დავთანხმდი. როცა გადალება დავიწყეთ, ისე აქტიურად ჩავები ამ პროცესში, რომ გურამი მეხვეწებოდა — გვეყოფა, უკვე საკმარისი მასალა გვაქვსო!.. მთელი ღამე ვიღებდით. მერე ყველას უკვირდა — როგორ ვერ გცნობდნენ?! ეს კი იმის შედეგი იყო, რომ ქუდი ჩამოფხატული მქონდა და ხმას ვიცვლიდი. თან, ვინმეს რომ არ ვეცნე, გაჩერებისთანავე, პანიკურ სიტუა-

ვინმეს რომ არ ვეცნე, გაჩერებისთანავე, პანიკურ სიტუაციას ვქმნიდი

ვილაცამ დაგვიძახა - ჩქარა წამოდი, დაჭრილია! ხომ არ ვეცვლიდი - მომღერალი ვარ და ვერ წამოვალ-მეთქი!..

პატრულობისას ერთი ბიჭი გამოვიჭირე...

ბოლოს, ეკა ძალიან გაბრაზდა და ვუთხარი, რომ სუმრობა იყო. დღესაც არ სჯერა, რომ მათი გაჩერება შემთხვევით მოხდა.

ციას ვკმნიდი – „გავეშებული“ გადავხტებოდი მანქანიდან და მაშინვე ყვირილს ვიწყებდი: „თქვენ ნარკოტიკი გაქვთ!“ – ან – „ეს მანქანა გატაცებულია“ და ა.შ.

— დადგენილი სცენარით მოქმედებდით თუ ყველაფერი ექსპრომტად ხდებოდა?

— აბსოლუტურად ექსპრომტად ხდებოდა ყველაფერი. ერთი ძალიან მაგარი სიტუაცია გადავიღეთ, რომელიც გადაცემაში არ მოხვდა. პეკინზე მივდიოდით. ჩვენ წინ ბიჭმა გოგონას მანქანა გაუჩერა. ეს გოგო არ ჩაუჯდა მანქანაში და მათი კამათი დიდხანს გრძელდებოდა. ის ბიჭი დაიძრა თუ არა, მაშინვე ვანიშნე – მანქანა გადაყენე-მეთქი. ვგრევე „მივიჭყერი“ და კკითხე – რა გინდოდა იმ გოგოსგან-მეთქი?

ძალიან დაიბნა. აზრზე მოსვლა აღარ ვაცალე და ვაუწყე, რომ ქალების გაუპატიურებაში იყო ეჭვიბიანობა. ვუთხარი, ორი გოგონა უკვე დაკარგულია და მესამეს რასაც უპირებდი, ჩვენი თვალით ვნახეთ-მეთქი. მოკლედ, საქმე იქამდე მივიდა, რომ ის საშინელ პანიკაში ჩავარდა, მე კი ხელბორკილი დავადე და პატრულის მანქანაში ჩავსვი. სალონში შუქი როგორც კი აინთო, ჩუმად ვუთხარი – ფულს თუ გადამიხდი, გაგიშვებ-მეთქი, – და ამ დროს მოვიდა აზრზე. გაოგნებულმა მკითხა – ინგა გრიგოლია ხარო? სიცილი დავიწყე, იმან კი უცებ იყვირა – გეხვეწებით, არ ჩამსვით, ზურა ხაჩიძის ძმაკაცი ვარო!.. ეს რა შუაში იყო, ვერ მივხვდით. მერე გვეხვეწა ეს ბიჭი – მეორე ცოლი ძლივს მოვიყვანე და გეხვეწებით, ეს კადრი არ ჩასვით გადაცემაში, თორემ, გამეყრებაო. მისი სახელი და გვარი მასსოვს, მაგრამ არ ვიტყვი... ერთ კაცს ნარკომანობას ვაბრალებდით და კინაღამ გვცემა. ესეც ძალიან მაგარი კურიოზი იყო. ჭავჭავაძეზე ეკა ბერიძის ავტომობილი დავინახე და გავაჩერებინეთ. ამჯერად, თამუნა ამონაშვილი გადავიდა, რადგან მე შეიძლება, ეკას ვეცნე. ეკა ისე დაიბნა, რომ თამუნას უთხრა – ქალბატონო, თქვენ ხომ არ გააიჟღითო?! რაღაც მომენტში, ეკას ბავშვმა მოიხედა და რომ დამინახა, ტუნებთან თითი მივიღე და ვანიშნე, ჩუმად იყავი-მეთქი. იმანაც არ გამცა. ბოლოს, ეკა ძალიან გაბრაზდა და ვუთხარი, რომ სუმრობა იყო. დღესაც არ სჯერა, რომ მათი გაჩერება შემთხვევით მოხდა. ძალიან მინდოდა, რომ ბევრი პოპულარული ადამიანი გამოგვეჭირა, მაგრამ სამწუხაროდ, მხოლოდ ეკა შეგვხვდა.

— ძალიან სერიოზული სახე გქონდათ. ამდენ დაბნეულ ადამი-

ანს რომ უყურებდით, არ გაცინებოდათ?

— ვიხრბობოდი, ისე მინდოდა გაცინება. მაგრამ მაქსიმალურად ვიკავებდი თავს. ერთი ბიჭი ვითომ ნარკოტიკების გამო რომ დავაკავეთ, საწყალი, ისე დაიბნა, სერიოზულად შემეცოდა. უკვე მინდოდა, რომ ვეცნე, მაგრამ ის აზრზე ვერ მოვიდა. ამ კადრის ყურებისას, ჩემი მეგობრის დედამთილს თვალზე ცრემლები მოსდგომია და ჩემზე გაბრაზებულა. ამ ბიჭს ინფარქტი რომ მოსვლიდა, სად მიდიოდა გრიგოლიაო?... – უკითხავს. კურიოზი კიდევ ის იყო, რომ ასაკით ჩემზე დიდი მამაკაცების ნაწილი დედას ურეკავდა დასახმარებლად, ნაწილი კი – მამას.

— თქვენს თამაშს „უმსხვერპლოდ“ მაინც არ ჩაუვლია: ვიღაც მამაკაცი ხომ დაგემუქრათ — დაგბრბდავო..

— 33 წლის ასაკში პირველად ვნახე, თუ რას ნიშნავს ქალზე ძალადობა-მეთქი, – ვმყავებოდი. მერე ამასთან დაკავშირებით იმ კაცმა როცა აღმოჩინა, რომ ინგა გრიგოლია ვიყავი, მეცა და კოცნა დამიწყო. ოპერატორი და ნამდვილი პატრულები გადაბჟირდნენ სიცილით, მე კი საკმაოდ მძიმე მდგომარეობაში ჩავვარდი, რადგან სხვებზე ვერთობოდი და თავად აღმოვჩნდი გადაღვატებული. კვილი დავიწყე – ეს კაცი მომამორეთ-მეთქი! მივრალი იყო და ამიტომ ვაპატიე, თორემ, კინაღამ ბორკილები დავადე.

— თამუნა ამონაშვილი როგორი მენწყვილე იყო?

— გადასარევი. თამუნა ძალიან დელიკატური, გაწონასწორებული და „სვეტსკი“ პატრული გახლდათ, მე უხეში და აგრესიული ვიყავი და ერთმანეთს ვაბლანსებდით. სხვათა შორის, მანაც ბრწყინვალედ ითამაშა, არც ერთხელ არ

გაცინებია. ჩემი სიცილის გამო კი, რამდენიმე ეპიზოდი ჩავშალეთ. ვიღაც სპორტსმენები შეგვხვდნენ, რომლებიც ბოლომდე ვერ მიხვდნენ, რომ ვზუმრობდით. როცა ვუთხარი, რომ ეს საახალწლო სუმრობა იყო, მე და თამუნა მართლა კინაღამ გვცემეს. გვითხრეს – ქალო, შენ რამე ხომ არ გეშლება?... ერეკლე გურიანის ჰკითხე, ჩვენ ვინ ვართო!.. ბოლოს კი, მანქანიდან მომამახა – მასე სტუდიაში „იბლატავო“! რას ვიზამთ, ნაწილი ვერ იგებდა ჩვენს სუმრობას. თუმცა, სიამოვნებით ვაღიარებ, მიხარია, რომ მე არ მოვხვდი ამ გადაცემაში, ისე, როგორც „წესრიგის დამრღვევი“ მძლოლი, რომელსაც ასეთ დღეში ავღებენ.

— თქვენი აზრით, ეს პროექტი ხალხმა როგორ შეაფასა?

— გადაცემა რომ დამთავრდა, იმდენმა ადამიანმა დამირეკა, „დაინგრა“ ჩემი ტელეფონი. გურამ ღონაძეს ვუუბნებოდი – ამდენი წელი, ჩემს პოპულარობაზე თურმე ილუზია მქონია-მეთქი, – რადგან ამდენ ადამიანს ჩემთან არასოდეს დაურეკავს. სხვათა შორის, ვანო მერაბიშვილმა დამირეკა და მითხრა, აღფრთოვანებული ვარ, ისეთი პატრული იყავი და მოდი, საპატრულო პოლიციაში იმუშავეო... მეც სრული სერიოზულობით ვუპასუხე – თუ ოდენიმე ტელევიზიიდან წამოვალ, ისე მომეწონა საპატრულო პოლიცია, აუცილებლად უნდა მიმიღო-მეთქი. ისიც დამთანხმდა. ასე რომ, თუ უსამსახუროდ დავრჩები, მერაბიშვილს მოცემული პირობა უნდა შევასწავლო... ჩემმა მეგობრებმა კი მითხრეს, საშინელი, ცივისსხლიანი „ძალი“ იყავი, ბედი ჩვენი, მართლა პოლიციელი რომ არ ხარო!

ქალბატონ ინგას შემდეგ, „პატრულ“ ცოლ-ქმარს, სტეფანე მღებრიშვილსა და მათ დარსმედიქს ვესტუმრეთ, რომლებიც პირველი რესპონდენტებით აღტაცებულები საუბრობენ იმ დამეზე, როცა პატრულის „ტყავში“ იყვნენ გადაცემულები. სტეფანემ ისიც მითხრა – კიდევ კარგი, პატრულზე სასაუბროდ მოხვედი, თორემ, ახლა რომ გვეკითხა – შენ და მაია სად გაიცანით ერთმანეთი? – ფანჯრიდან გადავხტებოდიო (ამ დროს მე-13 სართულზე ვიმყოფებოდი...).

სტაფანე:

— ვფიქრობ, ძალიან კარგია, რომ საქართველოში საპატრულო პოლიცია არსებობს. ისე, მე ვერ ავტომობილი არ მყავს, რის გამოც მათთან პრობლემები ვერ არ მქონია.

მაია:

— ვგოჯები გადაცემაზე – „პატრული“. არც ერთს არ „ვაგდებ“, მაგ დროზე საათი მაქვს დაყენებული, რომ არ გამოიპარ-

კვილ-წივილი ავტეხე – გავგიჟდები, იქ მეც რომ არ ჩამსვათ-მეთქი!..

ოს. ხანდახან, მიმიე კადრები რომ არის, მერე მესიზმრება ხოლმე, ამიტომ სტეფანე უკვე მიგრძალავს ამ გადაცემის ყურებას... საახალწლო გადაცემაში ჩემი მიწვევა საერთოდ არ იყო გათვალისწინებული. გურამ ღონაძემ კახუჩელას და სტეფანეს რომ დაურეკა და გადაცემაში მონაწილეობა შესთავაზა, კვილ-წივილი ავტეხე – გავგიჟდები, იქ მეც რომ არ ჩამსვათ-მეთქი!..

სტაფანე:

– როცა გურამმა დამირეკა, ორი ღამის უძინარი ვიყავი, მაგრამ ამ გადაცემაში მონაწილეობა რომ შემომთავაზა, მომენტალურად გამოფხიზლდი. მე ერთ-ერთი ის „პატრული“ ვიყავი, რომელიც ყველაზე ბოლოს წავიდა შინ, რადგან გადაღების პროცესი ძალიან მომეწონა, მთლიანად შევიჭერი პატრულის როლში. სხვათა შორის, ერთ სერიოზულ ინციდენტშიც მოგვიხდა მონაწილეობა. ვიღაცამ დაგვიძახა – ჩქარა წამოდი, დაჭრილიაო! ხომ არ ვეტყვიდი – მომღერალი ვარ და ვერ წამოვალ-მეთქი!.. გაყვევით. თურმე, ვიღაცას იარაღი გავარდნია და სისხლისგან იცლებოდა. გამოვიძახე ნამდვილი პატრულები და ისინი დაეხმარნენ... ბევრი კარგი კადრი არ მოხვდა გადაცემაში. მაგალითად, ისანში ხორცის მალა-ხაში შევედი და ვუთხარი – თქვენი ხორციტ პავლოვზე ბავშვი მოიწამლა და ლიცენზიები მიჩვენეთ-მეთქი, – თან ხორ-

ცის რულები ავიღე და დახლს ვურტყამდი – ეს თავისი ცურცლით გაკეთებული რულები რომელი შპს-ის გამოშვება-მეთქი? – და ვეძებოდი – ყველას დაგაპატიმრებთ-მეთქი!.. ამ დროს, მალა-ხაში 2 ტაქსისტი იყო, რომლებიც ის იყო, გასვლას აპირებდნენ; ჩავავლე ორივეს ხელი და ვეჩხუბებოდი – თქვენ სადღა მიღისართ? მანქანაში მინიაფთიაქი თუ გაქეთ-მეთქი? – არაო, – დაბნეულებმა მიპასუხეს – ცეცხლსაქრობი გაქეთ-მეთქი? – არაო. – აბა, ახლა მფრინავი მენინგიტი რომ შეხვდეს მგზავრს, წამალი არ უნდა? ან მგზავრს ცეცხლი რომ წაეკიდოს, რითი უნდა ჩააქროთ-მეთქი?!. გაგიჟდნენ ის მძღოლები. ეს ალბათ ძალზე გადაჭარბებული იყო და ამიტომ აღარ გაუშვეს ეთერში.

რა ხერხების წყალობით ვერ გცნობდა ხალხი?

– ხალხს პატრულის ძალიან ეშინია და რაღაც რიდი აქვს. ამიტომ ვერ წარმოედგინათ, რომ შეიძლებოდა, პატრულის ფორმით სტეფანე მოვლენოდა. თან, კამერის შუქი თვალებში ანათებდა და კარგად ვერც მხედავდნენ. „ბუტკებს“ ლიცენზია არ ჰქონდათ, ამიტომ „ჩიფსები“ ჩამოვსენი და წამოვიღე.

მანია:

– გული დამწყდა, რომ ერთი ძალიან სასაცილო ეპიზოდი ვერ მოხვდა გადა-

ცემაში. ერთი ბიჭი გამოვიჭირე, რომელსაც, სხვა რომ ვერაფერი მოვიფიქრე, ველავებოდი – ქული რატომ გახურავს-მეთქი? იმდენად დაიბნა, რომ პასუხიც ვერ გამცა. სხვათა შორის, ეს ბიჭი მგონი, მართლაც, კრიმინალი იყო, რადგან იმდენად იმართლებდა თავს, რომ როცა ვუთხარი – საახალწლო ხუმრობათქო, – არ გასცინებია. მგონი, მართლაც რაღაცაში იყო საქმე...

სტაფანე:

– ჩემი ყველაზე მაგარი ეპიზოდი წალკის ავტობუსს უკავშირდება. კარტოფილის ლიცენზია არა გაქეთ-მეთქი, – ველავებოდი. გადირია მძღოლი. მერე სხვა მგზავრებს პასპორტები გამოვართვი და შევედავე – დეპორტაცია გაქეთ ჩართმული და აქ არალეგალურად იმყოფებით-მეთქი. რატომღაც ეს ეპიზოდიც ამოჭრილი იყო.

არ გეცოდებოდით ამდენი დაბნეული ადამიანი?

– მე კი მეცოდებოდნენ, მაგრამ გურამ ღონაძემ მეუბნებოდა – უფრო მკაცრად მოექეცი! ბევრი შოკოლადი გვქონდა და მისი შემწევობით ვირიგებდით დაბნეულ ადამიანებს. მე არ მეცინებოდა, მაგრამ ჩემი მეწყვილე, დეპუტატი მარიკა ვერულაშვილი სიცლით კვდებოდა და გადაღებიდან გარბოდა. ოპერატორს კი, ცხვირსახოცი ჰქონდა აფარებული და კამერიანი ხელი უცახცახებდა. რომელიმე კადრს რომ გადავიღებდით და მანქანაში ჩავსხდებოდით, მაშინ ვსკდებოდით სიცლით. პატრულის ოცმეთაურიც არ შემოდიოდა გადასაღებ ობიექტებზე, რადგან მასაც ეცინებოდა.

მანია:

– ჩემი მეწყვილე თემურ თათარაშვილი გახლდათ. რამდენიმე კადრი იმიტომ ჩაგვეშალა, რომ ხალხი ადვილად ცნობდა თემურს. ნატო მეტონიძის თაობის „მზიურელი“ გავაჩერეთ, რომელმაც მიცნო. მერე ერთმანეთს ვუზიარებდით აზრებს.

სტაფანე:

– ძალიან მინდოდა, საახალწლო „პატრულის“ ნახვა, მაგრამ სამწუხაროდ, ვერ მოვახერხე. ინგა გრიგოლიამ ისე ითამაშა, მოხსნა რეკორდი!.. უძილობის გამო ფანტაზია მიძინებულნი მქონდა. მანქანაში რომ ჩავჯექი, მერე მოვიფიქრე, რომ წალკის ავტობუსის ხალხისთვის – „გუსი, გუსი, გა-გა-გა“ – უნდა მეძღერებინა. მომავალში ეს პროექტი ღონაძემ რომ გამომაპაროს, ჩემზე ნაწყენი არავინ ეყოლება.

მანია:

– მომავალში ეს პროექტი თუ ისევ გაკეთდება და გურამი მე არ მიმიწვევს, გავგიჟდები. ■

გენიალური

ჩემი ყველა ხუმრობა იმით გამოირჩევა, რომ ადამიანებს სიმაართლეს ვეუბნები; ეს გახლავთ ყველაზე სასაცილო ხუმრობა.

ბერნარდ შოუ

თაღლითობა ძველთაგანვე გავრცელებული მოვლენაა. არ შევცდებოთ, თუ ვიტყვით, რომ ამ „ხელობის“ წარმომადგენლები სხვათა გულუბრყვილობასა და სიბრყველეს აგებენ თავიანთ „კარიერას“. მათი მოხერხებულობის ერთ-ერთი ილუსტრაცია, საახალწლოდ, თოვლის პაპის სახით ასპარეზზე გამოსვლა გახლავთ, რაც საუცხოოდ მოახერხეს ქვემოთ მოთხრობილი ამბების „გმირებმა“...

მარი ჯაფარიძე

ამბავი პირველი

მისი ფინალის მომსწრე მე თვითონ გავხდი, 30 დეკემბერს, ისნის ბაზრობასთან, ერთ ადგილზე ხალხი შეკრეფებულიყო და ჩოჩქოლის ხმა ისმოდა. საკმაოდ ასაკოვანი, კახელი გლეხი თავის გასატყობის შესწირა დანარჩენებს. ბატონი ნიკო დავითაშვილი და აი, რა მიაბო:

– საგარეგოელი კაცი ვარ, შვილო. ახალგაზრდა შვილი დამელუბა და მის ობლებს ვზრდით მე და ჩემი ცოლი. აბა, სოფელში გლეხს რა შემოსავალი აქვს? ხან ხილს ვყიდი, ხან ბოსტნეულს, საახალწლოდ კი ჩემმა დედაკაცმა ჩურჩხელები გააკეთა და თბილისში წამოვიღე გასაყიდად. ბევრი კი არ იყო, სულ ოცდაათი ცალი. დიდიდან აქეთ-იქით დავდივარ, ძლივს გავყიდე და 60 ლარი ავიღე. საახალწლოდ ბავშვებს კანფეტი ვუყიდე და შინ წასასვლელად მოვემზადე. ბაზრობის შესასვლელთან ორი თოვლის ბაბუა იდგა, მათ გარშემო ბლომად ხალხი ტრიალებდა. ახლოს მივედი და დავინახე, რომ რაღაც ლატარიას ათამაშებდნენ. ნაძვის ხის წვიმებით მორთულ ტომარაში ლატარიის ბილეთები ეყარა. გადაიხდიდი ორ ლარს, ჩაყოფიდი ხელს ტომარაში და ბილეთს ამოიღებდი. ზოგიერთი ბილეთი ცარიელი იყო. ზოგიერთი კი ტელევიზორს, მობილურ ტელეფონს, ვიდეომაგნიტოფონს, ვიდეოკამერას ან მუსიკალურ ცენტრს იგებდა. თუ მომგებიანი ბილეთი შეგხვდებოდა, იხდიდი ორმოც ლარს და გაძლედი ფურცელს, რომელზეც იმ ფორმის მისამართი ეწერა, რომელიც საახალწლო ლატარიას ათამაშებდა. ამ ფურცლით, რომელზეც თოვლის ბაბუები ხელმოწერებს აკეთებდნენ, მომგებიანი ბილეთით აღნიშნულ მისამართზე უნდა მისულიყავი და მოგებული ნივთი წამოგელო. ორი ლარი გადავიხადე და ტომარაში ხელი რომ ჩავყავი, ვინატრე – ნეტავ, ტელევიზორი მოვიგო, ბავშვებს გავაზარებ-მეთქი. მობილური ტელეფონ-

„თოვლი ბაბუა“ და მათი მტრადგამად

„სარეზინო“

ნი მოვიგე. არც ეს იყო ურიგო. გახარებულმა ჩაუთვალე ორმოცი ლარი და სასწრაფოდ გავემართე ფირმაში, იქ მისულს კი ოცამდე აღშფოთებული ადამიანი დამხვდა. ოფისის კარი დაკეტილი იყო. ხალხი თანდათან ემატებოდა, ფირმის თანამშრომლები კი არ ჩანდნენ. იქვე, გვერდით სასურსათო მაღაზიაში ვიკითხეთ, როდის მოვლენო. აღმოჩნდა, რომ კარგა ხანია, ოფისი დაკეტილია, მანამდე კი სტომატოლოგიური კაბინეტი ყოფილა. მერე ვიდაც მაშაკაცმა თქვა – მოგვატყუეს, მაგათი ასე და ისეო. ყველანი აქეთ, ბაზრობისკენ გამოვეშურეთ, მაგრამ თოვლის ბაბუები იქ აღარ დაგვხვდნენ. სულ სამი ლარი დამრჩა, ჩემი ნავაჭრიდან. ეს გზის ფულია, შინ რომ დავბრუნდე, ახალ წელს როგორღა შევხვდეთ? ეს რა გვიქნეს, კაცო, როგორ გავაკაცურეს?!

ამბავი მეორე

– 40 წლის ქალი ვარ, გაუთხოვარი. მაქვს ჩემი ყვავილების მაღაზია და საკმაოდ კარგი შემოსავალიც. მშობლები აღარ მყავს. ვცხოვრობ მარტო, მაგრამ მყავს უამრავი მეგობარი და არასოდეს მიჩნდება მარტოობის განცდა. ყოველ ახალ წელს რომელიმე მეგობრის ოჯახში ვხვდები ხოლმე, მაგრამ ამ ორი წლის წინ ყველას გამოვუცხადე – შინ, მარტომ უნდა გავატარო ახალი წლის ღამე, პირველში კი ჩემთან მოდიო სტუმრად-მეთქი. რამდენიმე მეგობარს ფული შეუკრებია და გადაუწყვეტიათ, ჩემთვის სიურპრიზი მოეწყობთ. 31-ში, საღამოს, სუფრა გავაწყვე, ტელევიზორს ბოლომდე ავუწვიე, 12 საათზე შამპანურიც გავხსენი და ვინატრე – დემეტო, ეს ბოლო ახალი წელი იყოს, რომელსაც მარტო ვხვდები-მეთქი. რამდენიმე ჭიქა სასმელიც მივირთვი, საკუთარი თავიც ვაძლევრძელე, როცა ასე, პირველის ნახევარზე კარზე მომიკაკუნეს. – ეჰ, მაინც არ

მოისვენეს მეგობრებმა-მეთქი, გავიფიქრე და კარი გავაღე. საჩუქრებით ხელდამშვენებული, ორი თოვლის ბაბუა დამხვდა. რაღა თქმა უნდა, შინ შემოვიპატიფე და სუფრასთან მივიწვიე. არ მოვეშვი, სანამ რამდენიმე ჭიქა ღვინო არ დავალევი. ერთი ძალზე ახალგაზრდა ბიჭი იყო, ასე, 20-22 წლის. მეორე – დაახლოებით ჩემი ასაკის გახლდათ. ახალგაზრდა ჩქარობდა. მე ვუთხარი – თუ გეჩქარება, წადი, ამ თოვლის ბაბუას არსადაც არ ვუშვებ-მეთქი. მართლაც, ილო (ასე ერქვა მეორე თოვლის ბაბუას) დარჩა. მერე წვერიც მოიხსნა, ფორმაც გაიხანდა და კარგად მოვილხინეთ. აქეთ-იქით რომ მიიხედ-მოიხედა, მკითხა – ამოდენა ქონება მშობლებმა დაგიტოვესო? – არა, ჩემით შევიძინე-მეთქი, – ქმარ-შვილი არ გყავსო? – ეჰ, ვინ მომცა მაგის ბედი-მეთქი, – ამოვიოხრე. მოკლედ, თითქმის თავზე დაგვათენდა. ილო შინ ბანცალ-ბანცალით წავიდა. მეორე დღეს მეგობრები მესტუმრნენ. ცოტა ხანში ილოც მოვიდა. ბევრი რომ არ გავაგრძელო, რამდენიმე ხნის შემდეგ, მე უკვე ყურებად ვიყავი შეყვარებული ამ კაცზე. გაზაფხულზე ვიქორწინეთ კიდევ. ჩემზე ბედნიერი არავინ მეგულებოდა, თუმცა ერთი რამ ძალზე მიკვირდა. – არც მისი ოჯახის

ქმეშეშტის ბეშტეშლი მარეშეშლი

შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მონაცემებით, მსოფლიოში 88 მლნ დაუსაქმებელი ახალგაზრდაა, რაც შემაშვითებელია, რადგან უმუშევრობა სოციალური პრობლემის გამწვავებას, მათ შორის – დამანაშვებობის ზრდას უწყობს ხელს. სხვადასხვა ქვეყნის სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე, წლების მიჯნაზე შედგენილ მონსენებაში შრომის ორგანიზაცია აღნიშნავს, რომ 15-დან 24 წლამდე ასაკის ახალგაზრდებს შორის უმუშევრობამ გასულ წელს რეკორდულ მაჩვენებელს – 88 მლნ-ს მიღწია, რაც უმუშევართა საერთო რაოდენობის 47%-ს შეადგენს. ეს პრობლემა განსაკუთრებულად მწვავედ დგას აფრიკის, ახლო აღმოსავლეთისა და ლათინური ამერიკის ქვეყნებში, რომლებიც განვითარებული სახელმწიფოებისგან განსხვავებით, დემოგრაფიული ზრდის სწრაფი ტემპით გამოირჩევიან.

მტომდღესელი საბრეცო მარათი

ოუდეველთათვის შაბათი წმინდა დღეა. „ძველი აღთქმის“ ერთ-ერთი მცნების თანახმად, შაბათობით ლიფტის ღილაკზე ხელის დაჭერაც კი არ შეიძლება. ორთოდოქსი ოუდეველების ცდუნებისაგან დასაცავად, ისრაელის ერთ-ერთი ბანკი ისეთი საკრედიტო ბარათების დამზადებას აპირებს, რომლითაც ფულადი ოპერაციების ჩატარება შაბათობით შეუძლებელი იქნება. ამგვარი საკრედიტო ბარათებით საყიდლებზე გასვლა მხოლოდ პარასკევი საღამომდე – ანუ შხის ჩასვლამდე შესაძლებელია. აქედან მოყოლებული, მთელი წმინდა დღის განმავლობაში ის ბლოკირებულ იქნება და მხოლოდ შაბათ დღეს, საღამოს – შხის ჩასვლიდან ერთი საათის შემდეგ ამოქმედდება. ამ საკრედიტო ბარათებს მფლობელები ვერ გამოიყენებენ ისეთ მაღაზიებში, რომლებიც ძველ ადამს არ იცავენ. ამგვარი „სამაბათო ბარათის“ შექმნის იდეა ბანკირებს ებრაელთა ულტრაორთოდოქსული ორგანიზაციის წარმომადგენლებმა მიაწოდეს.

წვივ. არ მოვეშვი, სანამ რამდენიმე ჭიქა დვინო არ დავაღვინე. ერთი ძალზე ახალგაზრდა ბიჭი იყო, ასე, 20-22 წლის. მეორე – დაახლოებით ჩემი ასაკის გახლდათ. ახალგაზრდა ჩქარობდა. მე ვუთხარი – თუ გეჩქარება, წადი, ამ თოვლის ბაბუას არსადაც არ ვუშვებ-მეთქი. მართლაც, ილო (ასე ერქვა მეორე თოვლის ბაბუას) დარჩა. მევე წვერიც მოიხსნა, ფორმაც გაიხადა და კარგად მოვიღხინეთ. აქეთ-იქით რომ მიიხედ-მოიხედა, მკითხა – ამოდენა ქონება მშობლებმა დაგიტოვეს? – არა, ჩემით შევიძინე-მეთქი, – ქმარ-შვილი არ გყავსო? – ეჰ, ვინ მომცა მაგის ბედი-მეთქი, – ამოვიხსნე. მოკლედ, თითქმის თავზე დავვათენდა. ილო შინ ბანცალ-ბანცალით წავიდა. მეორე დღეს მეგობრები მესტუმრნენ. ცოტა ხანში ილოც მოვიდა. ბევრი რომ არ გავაგრძელო, რამდენიმე ხნის შემდეგ, მე უკვე ყურებად ვიყავი შეყვარებული ამ კაცზე. გაზაფხულზე ვიქორწინეთ კიდეც. ჩემზე ბედნიერი არავინ მეგულებოდა, თუმცა ერთი რამ ძალზე მიკვირდა. – არც მისი ოჯახის წევრებს ვიცნობდი, არც ნათესავებს. მხოლოდ ერთი მეგობარი, ვინმე კასა გამაცნო და ეგ იყო. რომ ვუბნებოდი, შენი მშობლები სად არიან-მეთქი, მპასუხობდა – იმერეთში ცხოვრობენ, ჩვენი ბედნიერება ძალზე უხარიათ, შემოდგომით მიგვიწვევენ და დიდ ქორწილსაც გადაგვიხდიანო. ამასობაში ზაფხულიც დადგა. გადავწყვიტეთ, დასასვენებლად წავსულიყავით. საირმეში ჩასვლიდან ორი დღის შემდეგ, ილოს ვიდაცამ დაურეკა და სთხოვა, სასწრაფოდ უნდა ჩამოხვიდეო. მეორე დღესვე დაბრუნდა თბილისში და შემპირდა, რომ ორ-სამ დღეში უკანვე ჩამოვიდოდა, მაგრამ დამშვიდობებიდან ორი საათის შემდეგ მისი მობილური უკვე გამორთული იყო. მთელი ხუთი დღის მანძილზე ვერაფერი გავიგე მის შესახებ. შეწუხებული შინ დავბრუნდი და აღმოვაჩინე, რომ პირწმინდად გამარცხული ვიყავი. აღარც ძვირფასი ნივთები დამხვდა, აღარც ოქროს სამკაულები და აღარც ფული – 2.500 დოლარი, რომელსაც შვიი დღისთვის ვინახავდი. ამ ამბის შემდეგ წელიწად-ნახევარი გავიდა, მაგრამ ილოს გზა-კვალს ვერ მივაგენი. აი, როგორ თაღლით თოვლის ბაბუას მივთხოვდი.

ამბავი მესამე

ამ ამბის მთავარი გმირებიც თოვლის ბაბუები არიან, მაგრამ ეს უკვე თაღლითობა კი არა, ყაჩაღური თავდასხმაა. გვესაუბრება ოჯახის უფროსი, ბატონი დავით კველიშვილი.

– შარშან, 2004 წელი რომ დგებოდა, ახალი წლისთვის ჩვეულებისამებრ მოვემზადეთ. შინ მარტო ოჯახის წევრები ვიყავით. თორმეტი საათი რომ შესრულდა, ერთმანეთს მივულოცეთ და სუფრას მივუსხედით. ასე, 2 საათისთვის კარზე დააკაკუნეს. საჭვრეტში გავიხედე და თოვლის ბაბუა დავინახე. კარი ფართოდ გამოვადე – მობრძანდით, მობრძანდით-მეთქი, – შემოვიპატიჟე. სამი თოვლის ბაბუა შემოვიდა. ზურგზე ტომ-

რები ჰქონდათ მოკიდებული. კარი დაკეტე და ოთახში შევეშვი. ტომრები იატაკზე დადეს და გახსნას შეუდგნენ. იქიდან კი საჩუქრების ნაცვლად იარაღი ამოიღეს და სასწრაფოდ ყველანი კედელთან ჩაგვამწკრივეს. მე ცალკე გამიყვანეს და მითხრეს – ახლავე შენი ხელით გამოიტანე ყველაფერი, თორემ ოჯახის ყველაზე პატარა წევრით დავიწყებთ თქვენს დახოცვასო. თან იარაღს შუბლზე მადებდნენ. რას ვიზამდი? ტომრებში ჩემი ხელით ჩავულავე ყველაფერი, რაც გამაჩნდა. ფული რომ გაქვს შინ შენახული, ის გამოიტანეო. ვიუარე, მაგრამ არ გამივიდა. ბოლოს თხუთმეტი ათასი დოლარიც ჩავუთვალე და წავიდნენ. ასე ჩაგვმწარდა ახალი წელი. პოლიციაში განვაცხადე და ერთი მთვანი დაიჭირეს. მან აღიარა, რომ კარგა ხნის მანძილზე უთვალთვალდებდნენ ჩვენს ბინას, მაგრამ ვერასოდეს მოახერხეს შიგნით შეღწევა. ახალი წლის ღამეს კი სრულიად დაუბრკოლებლად მიაღწიეს მიზანს...

ტრაგედია სახელმწიფო საზღვრის დასვრის ჯარში

ჯარისკაცმა სასტიკი დანაშაულის კვალის დაფარვა სცადა

2001 წლის მაისში, რ. ბერიძე სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაიწვიეს და სასაზღვრო რაზმ „ბათუმში“, სოფელ კირნათის სასაზღვრო საგუშაგოზე გაანაწილეს. სავალდებულო სამსახურს იქ მისი მოგვარე, ან გარდაცვლილი გ. ბერიძეც გადიოდა.

სამხედრო წესდების შესაბამისად, საგუშაგოს მორიგე ყოველ დღით, 7 საათზე აღვიბებდა საბრძოლო განაწესებაში გასასვლელ ჯარისკაცებს. იმ დღითაც, 5 ჯარისკაცი გააღვიბა, მათ შორის – ბერიძეც. საბრძოლო დავალება მათ სოფელ კირნათში, თურქეთის საზღვართან, მდინარე ჭოროხის სანაპიროზე განთავსებულ სათვალთვალო კოშკურა „ჩაიკაზე“ უნდა შეესრულებინათ.

საუზმის შემდეგ, დაღვნილი წესითა და სათანადო ხელწერილით, მორიგე ჯარისკაცებს იარაღი გადასცა. ბერიძემ „აკ-74“ მოდელის, 5,45 მმ კალიბრის ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, 2-2 მჭიდითა და 50-50 საბრძოლო ვაზნით მიიღეს. იარაღის მიღებისთანავე, ჩატარდა ინსტრუქტაჟი მისი გამოყენებისა და უსაფრთხოების წესების შესახებ და მხოლოდ ამის შემდეგ გასცა ზემდეგმა ნაკაშიძემ სიტყვიერი ბრძანება – დღის 9 საათიდან დღის 2 საათამდე, საბრძოლო მორიგებით, საზღვრის დასაცავად გასულიყვნენ.

ბერიძეები ფეხით გაემართნენ კოშკურისკენ, რომელიც იმ ადგილიდან დაახლოებით 1 კმ-ის მოშორებით მდებარეობდა. რკინის კოშკურა 15 მ სიმაღლისა გახლდათ და იზოლირებული იყო გარეშე პირთაგან. კოშკურას სოფელ კირნათის მხრიდან ეკლიანი ღობე ეკვროდა, თურქეთის მხრიდან კი – მდინარე ჭოროხი, რომელზეც საქართველო-თურქეთის სახელმწიფო საზღვარი გადის. დაახლოებით 100-150 მეტრის მოშორებით, სოფლის მცხოვრებთა საკარმიდამო ნაკვეთები და საცხოვრებელი სახლები იწყება. ყოველივე ამას გამოძიებისთვის მნიშვნელობა ჰქონდა, რადგან ნაკვეთებიდან კარგად მოჩანდა კოშკურაც და მისი მიმდებარე ტერიტორიაც...

ბერიძეები ვალდებულების შესრულებას შეუდგნენ. მაგრამ ერთი საათიც არ იქნებოდა გასული, როცა ერთმანეთს ჩხუბი დაუწყეს. უმნიშვნელო მიზეზით დაწყებული ურთიერთშელაპარაკება ჯერ ცხარე კამათში გადაიზარდა, შემდეგ – ყვირილსა და გინებაში, ამას კი ფიზიკური შეურაცხყოფაც მოჰყვა.

ჩხუბის დროს, რ. ბერიძემ, მასზე გაპიროვნებული იარაღი მოიმარჯვა და გ. ბერიძის მიმართულებით ერთხელ გაისროლა. ტყვია გ. ბერიძეს კისრის არეში მოხვდა, ის დაგარდა და ყვირილი და ხრიალი აღმოხდა. დაჭრილს რ. ბერიძემ ქამარი შესხნა, შარვალი გახადა და თავზე წამოაცვა, რომ მისი ყვირილის ხმა არავის გაეგონა. შემდეგ, როგორც საგამოძიებო მასალებშია აღნიშნული, გულაღმა მწოლიარე, წელს ქვემოთ შიშველი გ. ბერიძე გადააბრუნა

და ზურგში ავტომატიდან მეორე ტყვია ესროლა.

გასროლის შედეგად, გ. ბერიძემ მარჯვენა ფილტვის, შინაგანი ორგანოებისა და სისხლძარღვების დაზიანება მიიღო. ის ადგილზევე გარდაიცვალა.

რ. ბერიძემ კი, კვალის დაფარვაზე ზრუნვა გადაწყვიტა. მოკლულს ტანსაც-

მელი ჩააცვა, მოუწესრიგა, თუმცა დიღები და ქამარი აღარ შეუკრავს. შემდეგ, გვამი ზურგით მიაყუდა სათვალთვალო კოშკურის ოთახის კედელს და ნახევრად მწოლიარე მდგომარეობაში დატოვა. თავად, იქაურობას გაეცალა და გაიქცა.

მკვლელები რამდენიმე ხანს, სოფელ კირნათის მიმდებარე ტყეში იმალებო-

და. შემდეგ თბილისში ჩამოვიდა. ბოლოს, ნათესავების რჩევითა და ჩარევით, ნებაყოფლობით ჩაჰბარდა პოლიციას.

ჩადენილი დანაშაულისთვის მას 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს. განაჩენი ორივე მხარემ — როგორც დაზარალებულმა, ისე მსჯავრდებულმა, გაასაჩივრა. დაზარალებულის მხარე საქმის დამატებით ძიებაში დაბრუნებას მოითხოვდა იმ მოტივით, რომ სასამართლო კოლეგიამ ვერ ან არ დაადგინა საქმის ფაქტობრივი გარემოებები. დაზარალებულთა თქმით, გამოძიებამ მათ ვერ გასცა პასუხი კითხვაზე — თუ რატომ იყო გარდაცვლილის სხეულზე ორი, მის ტანსაცმელზე კი — მხოლოდ ერთი ნატყვიარი. ის, რომ მკვლელმა გ. ბერიძეს ჯერ კისერ-

ში ესროლა, მერე ტანსაცმელი გახადა, დაჭრილი გადააბრუნა და ბეჭის არეში ესროლა, შემდეგ კი, უკვე გარდაცვლილს, ტანსაცმელი ჩააცვა და გაიქცა — დაზარალებულის მხარემ აბსურდულ ვერსიად მიიჩნია. გაჩნდა ეჭვი, რომ დანაშაულში სხვა პირიც მონაწილეობდა. ეს ვარაუდი არც პროკურატურამ და არც სასამართლომ არ დაადასტურა. მოწმეებმა დაკითხვისას უჩვენეს, რომ უცხო პირი იმ ტერიტორიაზე არ შეუნიშნავთ. თანაც, შემთხვევის ადგილზე პირველად მისულ მოწმეებს სათვალთვალო კომპიუტერის ოთახში ავტომატები, სასიგნალო დამბაჩა, ღურბინდი და სხვა ნივთები მიმოხილული დასვდათ, ეს კი, სავარაუდოდ, ჯარისკაცებს შორის მომხდარ ჩხუბზე მეტყველებდა.

რაც შეეხება მსჯავრდებულს, პროცესზე ის აღნიშნავდა, რომ პირველი ტყვია შემთხვევით, გ. ბერიძის მიერ იარაღზე ფეხის მირტყმის შედეგად გავარდა. „მეორედ მე არ მისვრია“, — აცხადებდა განსასჯელი. მაგრამ მისი ჩვენება არ გაიზიარეს, რადგან ბალისტიკური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, ავტომატიდან, რომელიც რ. ბერიძის სახელზე ირიცხებოდა, გასროლა მხოლოდ შესაბამისი ძალით სასხლეტზე თითის დაჭერის შედეგად ხდება და ეს, იარაღის დაგდების, დარტყმისა ან სხვა ამგვარი მოქმედების შედეგად შეუძლებელია. ყოველივე ამის საფუძველზე, პალატამ რ. ბერიძისთვის განსაზღვრული სასჯელი უცვლელად დატოვა.

დღესასწაულზე შვილმა დედა მოგუდა

ეს შემზარავი დანაშაული ხონის რაიონის ერთ-ერთ სოფელში 2003 წლის 8 მარტს მოხდა. მაშინ, როცა სხვა დედები ქალთა დღესასწაულთან დაკავშირებულ მილოცვებს იღებდნენ, ხანში შესულ ქალს, მ. ხითარიშვილს ვაჟიშვილი სიცოცხლის უკანასკნელ წამებს ათვლევინებდა...

საშინელი მკვლელობის შესახებ მხოლოდ მეორე დღეს გახდა ცნობილი. სოფლის მცხოვრებლებმა მ. ხითარიშვილის ნახევრად შიშველი გვამი სოფლის ხევში მიგდებული იპოვეს.

შემთხვევის ადგილზე მისულმა პოლიციელებმა შორიახლოს დაყრილი, აწ გარდაცვლილი ქალის ტანსაცმელიც აღმოაჩინეს. გვამის გამოკვლევის შემდეგ, სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტებმა განაცხადეს, რომ მ. ხითარიშვილი სასუნთქი გზების მექანიკური დაზიანების შედეგად იყო გარდაცვლილი.

მომხდარ ფაქტზე იმავე დღეს აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე. ექვმიტანილად კი, გამოძიებამ მოკლულის ვაჟიშვილი — დ. ხითარიშვილი გამოაცხადა. ის დააკავეს. გამოძიებისას, დ. ხითარიშვილმა ასეთი ჩვენება მისცა: იმ დღეს, შინ გვიან ღამით, დახლოებით 12 საათისთვის დაბრუნდა. სახლში ოჯახის წევრები იმყოფებოდნენ. ეზოში შესულმა, პირდაპირ სახლის უკან აივანს მიაშურა და როდესაც იქ გაიარა, ფანჯრიდან ოთახში, უცნაურ მდგომარეობაში მყოფ დედას მოჰკრა თვალი. ქალს

წელს ქვემოთ ტანსაცმელი გაეხადა და ასე, ნახევრად შიშველი იდგა ოთახის შუაგულში. დ. ხითარიშვილს არ მოეწონა დედის საქციელი, მიხვდა, რომ იგი ნასვამი იყო და გაბრაზებული შეუვარდა მას. ჩხუბი დაუწყო, მაგრამ არც დედამ დაუთმო. ცხარედ შეკამათდნენ და დ. ხითარიშვილმა დედას ხელი ჰკრა. ქალი წაიქცა. დილით შეიღმა ნახა, რომ დედაძისი მკვდარი იყო. შემინებულმა — შესაძლოა, მკვლელობა დამაბრალონო, — კვლის დაფარვის მიზნით, გვამი ეზოს ბოლოში გადაათრია...

გამოძიების მასალების მიხედვით კი, ყველაფერი ასე მოხდა: დედასთან შელაპარაკებამ დ. ხითარიშვილი უფრო მეტად გამოიყვანა წონასწორობიდან. გაავებუღა, მისი მოკვლის სურვილი აღეძრა. გამზაგებული მივარდა დედას, წააქცია და იატაკზე გულადმა მწოლიარეს, ცხვირ-პირზე ხელი ააფარა. ხელს მაგრად უჭერდა და სუნთქვის საშუალებას არ აძლევდა. ქალი ცდილობდა, შვილის მკლავებისგან თავი დაეხსნა, მაგრამ მალე მისუსტდა და რამდენიმე წუთში, მოძრაობა შეწყვიტა კიდევ. როცა დ. ხითარიშვილმა ნახა, რომ დედა მოკლა, დანაშაულის კვალის დაფარვაზე ფიქრი დაიწყო. ოჯახის წევრებს რომ მასზე არ აეღოთ ეჭვი, გვამი სახლიდან გაიტანა, ეზოს ბოლოში — ხევში ჩაათრია და ტანსაცმელიც იქვე მიყარა. თავად ამის შემდეგ, შინ დაბრუნდა და დაიძინა...

სასამართლოში განსასჯელმა თავი დამნაშავედ არ ცნო. გამოძიების პრო-

ცესში მიცემული ჩვენებებიც უარყო და განაცხადა, რომ ყველაფერი პოლიციელების მიერ განხორციელებული ფიზიკური ზეწოლის შედეგად დაწერა. პოლიცია, ისევე, როგორც პროკურატურა, ბრალდებულზე რაიმე ზეწოლის ფაქტს უარყოფდა.

აღსანიშნავია, რომ დ. ხითარიშვილს მკვლელობაში საკუთარი მამა და ორი ძმაც აღნაშაულებდა. მათი თქმით, მას დედასთან ყოველთვის დაძაბული ურთიერთობა ჰქონდა, გამუდმებით ეჩხუბებოდა და სცემდა მას. თავად განსასჯელმა კი, პროცესზე თქვა, რომ დედას ხშირად სმის გამო ეჩხუბებოდა, მაგრამ არ სცემდა. ისიც აღნიშნა, რომ მამასთან და ძმებთან მას ყოველთვის კარგი ურთიერთობა ჰქონდა და რატომ დაუპირისპირდნენ და მიიჩნიეს ის მკვლელად, ვერაფრით ხსნის. როგორც ირკვევა, შემთხვევის მომენტში, ოჯახის ყველა წევრი შინ იყო, მაგრამ ისინი ამბობენ, რომ ჩხუბის ხმა არც ერთ მათგანს არ გაუგონია და არც მკვლელობის ფაქტს შესწრებიან. „მამაზე და ძმებზე ეჭვს ვერ მივიტან, ვერც სხვა ვინმეზე ვიფიქრებ რაიმეს, რადგან შემთხვევის დამსწრე პირი ჩვენს ოჯახში არ შემოსულა“, — აღნიშნა განსასჯელმა.

სასამართლომ არ გაიზიარა მისი ჩვენება, დ. ხითარიშვილის მიერ ჩადენილი მკვლელობა დადასტურებულად ცნო და განსასჯელს 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა, მკაცრი რეჟიმის სასჯელალსრულების დაწესებულებაში მოხდით.

მოკალადა მამათმავალს მხიარულნი ღების წყალობით, სასჯელი შეუმხირეს

სამტრედიის რაიონის მკვიდრი ნ.ს. სასამართლომ მცირეწლოვანთან მამათმავლობისთვის გაასამართლა. საქმის მასალების მიხედვით, მან მეზობლის ბავშვს დააღდა თვალი და ერთ საღამოს, მთვრალმა ღიღი ხნის განზრახვის განხორციელება გადაწყვიტა. დაახლოებით 20 საათზე, ნასვამმა ს-მ პატარა ბიჭი ძალის გამოყენებითა და მუქარით გაიყვანა სოფლის დასახლებული ტერიტორიიდან უკაცრიელ ადგილზე და მასთან სექსუალური კონტაქტი დაამყარა. განზრახვის სისრულეში მოყვანის შემდეგ, საცოდავი, ნაწამები ბავშვი იქვე მიატოვა, თავად კი შემთხვევის ადგილიდან მიიშალა. მცირეწლოვანი გ. ი. სიკვდილს გადაურჩა და მომხდარი ფაქტიც განმარტდა.

მიმალვამი მყოფმა ნ. ს-მ კი, რომელიც სოფელ ღიდ ჯიხაშის აფარებდა თავს, მორიგი დანაშაული ჩაიდინა. სოფლის საძოვრის ტერიტორიაზე მან ცხე-

ნი შენიშნა და მისი მოპარვა და გაყიდვა განიზრახა. მოპარული ცხენი, რომელიც იმავე სოფლის მკვიდრს – ც. ესებუას ეკუთვნოდა, მან ვანის რაიონის სოფელ ყუმურში, თავის ნათესავთან მიიყვანა. ეზოში გაუშვა, მაგრამ მისი გაყიდვა ვეღარ მოასწრო, რადგან ღამით ცხენმა ეზოდან გააღწია და გაურკვეველი მიმართულებით გაიქცა. მოგვიანებით, დაკარგული ცხენი სხვა პირებმა პატრონს დაუბრუნეს...

მაღე ს. დააპატიმრეს და ჩადენილი დანაშაულის გამო ბრალიც წაუყენეს. სასამართლომ ის დამნაშავედ ცნო და სასჯელის ზომად 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსჯა, მაგრამ ნ. ს. განაჩენით უკმაყოფილო დარჩა და გაასაჩივრა. საკასაციო პალატას მსჯავრდებულმა მოახსენა, რომ მას არანაირი დანაშაული არ ჩაუდენია. სამაგიეროდ, სხვა დამნაშავე მისი ინტერესების დამცველმა

ადვოკატებმა შეცვალეს პოზიცია, რა თქმა უნდა – მსჯავრდებულთან შეთანხმების შემდეგ: მათ განაცხადეს, რომ მ. ს. ქურდობას აღიარებს, მაგრამ თავს არ ცნობს დამნაშავედ, მოზარდთან ჩადენილ მამათმავლობაში. ადვოკატებმა ამ ნაწილში ს-ს მიმართ საქმის შეწყვეტა მოითხოვეს.

საკასაციო პალატამ ადვოკატების პოზიცია არ გაიზიარა, რადგან ჩათვალა, რომ მ.ს-ის ბრალეულობა, როგორც ქურდობაში, ასევე მამათმავლობაში უტყუარი მტკიცებულებებით იყო დადასტურებული. თუმცა, მოსამართლეები დათმობაზე მინც წაივინდნენ და იმ მოტივით, რომ მსჯავრდებული პირველად განხლდათ სამართალში მიცემული და ამასთანავე, ორი მცირეწლოვანი და ჰყავს კმაყოფაზე, სასჯელი 11 წლამდე თავისუფლების აღკვეთით შეუმცირეს.

ქაზმა 75 წლის მეზობელი ქალის გაუპატიმრება სხადა

მარტვილის რაიონის მკვიდრი ბ. ფ. განსაკუთრებული სისასტიკით გაუპატიურების მცდელობაში დაადანაშაულეს. გამოძიების მასალებით, მან მეზობლად მცხოვრები მოხუცი ქალი – 75 წლის დ. ჩ. ჯერ სასტიკად სცემა და აწამა, შემდეგ კი მასთან ძალადობით სექსუალური კავშირის დამყარებას შეეცადა.

მარტოხელა, უმწეო მოხუცის გაუპატიურება ფ-მ 2002 წლის აგვისტოს ერთ ღამეს გადაწყვიტა. განზრახვის სისრულეში მოსაყვანად, ის მივიდა დ. ჩ-ს სახლში და როცა ნახა, რომ მოხუცი საწოლში იწვა, მაშინვე მის დამორჩილებას შეეცადა. ქალმა წინააღმდეგობის გაწევა შეძლო და საწოლიდან წამოიწია. მაშინ ფ-მ ის იატაკზე გადაათრია, შემდეგ წააქცია, შემოახია პერანგი, საცვალი და ანთებული სანთებით მოხუცს სახისა და მხრის არეში დამწვრობები მიაყენა. ესეც არ იკმარა და ცემა დაუწყო საწყალ ქალს. დ. ჩ-ც მას წინააღმდეგობას უწევდა, მოძალადეს ფრჩხილებით ზურგი და მკლავები დაუკაწრა. წვივლ-კვილი რომ ატეხა, ფ-ს მეზობლების შეეშინდა და გაქცევა ამჯობინა...

პოლიციის მიერ დაკავებულმა ბ. ფ-მ ყველა ეს ბრალდება უარყო. მართალია, სასამართლომ დაზარალებულის დაკითხვა, ამ უკანასკნელის გარდაცვალების გამო, ვერ შეძლო, მაგრამ სიკვდილამდე, დ. ჩ-მ პროკურატურისთვის ჩვენების მიცემა მოასწრო და დეტალურად აღწერა ფ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაული.

გარდა დაზარალებულის ჩვენებისა, ჩადენილ დანაშაულში ბ. ფ-ს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზაც ამხელდა. შემოწმებისას მას მართლაც აღმოაჩნდა ნაკაწრები ზურგზე, ღუნდულასა და იდაყვებზე; დაზარალებულს კი – მრავალი დაზიანება, ნაჭდეუებისა და სისხლნაყენების, ასევე – ორი დაზიანება, დამწვრობის სახით. დასკვნების საპასუხოდ ფ-მ სასამართლოს მოახსენა, რომ შემთხვევის დღეს ის სინამდვილეში მეზობლის – დ. სილაგამის სახლში იმყოფებოდა, იქ იქეიფა და დათვრა. ძლიერ ნასვამი ბრუნდებოდა სახლში, როცა უცაბედად გზაზე დაეცა, ნაფოტებზე დავარდა და სხეულიც ამის გამო დაეკაწრა.

მაგრამ არსებობს კრიმინალისტური ექსპერტიზის დასკვნაც, რომელიც ბ. ფ-ს ჩვენებას აბათილებს. დასკვნის თანახმად, დ. ჩ-ს ღამის პერანგიდან

აღებული ბოჭკოებიდან სამი, შემადგენლობით დაემთხვა ბ. ფ-ს პერანგიდან და შარვიდან აღებულ ბოჭკოებს. ამით დადგინდა, რომ ტანსაცმელს, რომელიც შემთხვევის მომენტში ეცვა ფ-სა და დაზარალებულს, ერთმანეთთან შეხება ჰქონდა. გარდა ამისა, საქმეზე მოწმეობად დაკითხულმა მეზობლებმა აღნიშნეს, რომ მეორე დღით, მათ დაზარალებული, სასტიკად ნაცემი და შიშველი დახვდათ.

ყოველივე ამის გამო, სასამართლომ ბ. ფ-ს ჩვენება და მისი არგუმენტები არ გაიზიარა. აღსანიშნავია ისიც, რომ განსასჯელს ნარკოტიკული ნივთიერების უკანონოდ გადაზიდვა-შენახვაშიც ედებოდა ბრალი. პროკურატურის ინფორმაციით, ბ. ფ-მ თბილისში, „პრავდის“ ქუჩაზე ქალაქში შეგვეული 16,6 გრამი მარიხუანა იპოვა, ნარკოტიკი მარტვილში წაიღო და იქ ინახავდა. ამის გამო მას სასამართლომ ერთი წლით, მოხუცი ქალის გაუპატიურების მცდელობისთვის კი – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა განუსაზღვრა. აღნიშნული განაჩენი, გასაჩივრების შემდეგ, ზემდგომმა ინსტანციებმაც უცვლელად დატოვეს.

ინფორმაციულ-მედიაციური კოლაჟი

ეონი დვალის უბის წიგნაკრები:

1. წიფლის ნაყოფს წიწიბო ჰქვია.
2. ჭყიმო ჭაობის გრძელნიკარტა ფრინველია.
3. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის დროშა 1947 წელს დამტკიცდა.
4. ერთმანეთის გვერდით დარგული ვაშლის ხე და ყოლოს ბუჩქი დაავადებისგან იცავენ ერთმანეთს.
5. 13-ის მიმართ შიშს ტრისკაიდეკაფობია ჰქვია.
6. სტალინის დაჯავშნული ავტობობილი 2,5 ტონას იწონიდა.
7. მსოფლიოში ფრინველთა დაახლოებით 8600 სახეობა არსებობს.
8. მარგარეტ ჰილდა რობერტსი – ასე ერქვა მარგარეტ ტეტჩერს ქალიშვილობაში.
9. ფოლკლენდის კუნძულისათვის ომში დიდმა ბრძანებმა 225 ადამიანი დაკარგა, არგენტინამ – 1000.
10. „კაცის გულს მთების გადაბრუნება ძალუმს, თუკი ქალის პატარა გულიც დაესმარება“ – წერდა მიხეილ ჯავახიშვილი.
11. „ჩემი ფილმი – „საქართველო – XX საუკუნე“ მთავრდება სიტყვებით, რომ საქართველო XX საუკუნეში ვერ ეღირსა დემოკრატიულ არჩევნებს“ – ამბობს კოკა ყანდიაშვილი.
12. მსოფლიო ისტორიის მანძილზე, 550-ზე მეტი მეფე, პრეზიდენტი და პრემიერ-მინისტრი გახდა ძალადობის მსხვერპლი.
13. მხოლოდ ზრდასრულ ზღარბს შეუძლია დამრგვალება.
14. სტივენ კინგის ტრილოგიის მოტივზე 1996 წელს გადაღებული მაიკლ ჯექსონის „მორჩენება“ ფელაზე ხანგრძლივი მუსიკალური კლიპია.
15. „თუ აფორიზმი განმარტებას საჭიროებს, მაშინ ის მოკლებულია გონებაშევილობას“ – ამბობდა ლიუკ დე კლაპიე ვოგერანგი.
16. „თუ რამეს ვწერდი, მხოლოდ საწყალი ხალხის თანაგრძნობა და სიყვარული მაწერინებდა“ – ამბობდა დავით კლდიაშვილი.
17. „მეგობრული ცეცხლი“ – ასე ეძახდნენ მეორე მსოფლიო ომის დროს დაბომბვას, როდესაც ამერიკელები შემთხვევით საკუთარ მოკავშირეებს ურტყამდნენ.
18. ვენესუელელმა სოციოლოგებმა

მომზობლავი ქალბატონი მარინა კახიანი ცდილობს, მოიხსნას არ ჩამორჩეს. უყვარს ტინეიჯერულად ჩაცმა, მოსწონს სარკის წინ ტრიალიც. ეს ბუნებრივიცაა, ის ხომ მსახიობია... გემოვნებაზე სასაუბროდ მას ოჯახში ვერაფერ იქ კი ყველაფერზე მეტად ჩემი ყურადღება კედლებზე დაკიდებულმა ქალბატონი მარინას მშვენიერმა ფოტოებმა მიიპყრო. თურმე, მისი პოზი სურათების გადაღება, შენახვა და დათვალიერებაა. მას არა მარტო თავისი, არამედ ოჯახის სხვა წევრებისა და წინაპრების ფოტოები აქვს სათუთად შენახული.

გამოუსწორებელი გეოგრაფია... ხეუ როდემდე მსახიობი ბედნიერი

კაკ მინდაკი

— მარინა, თქვენი აზრით, ადამიანს გემოვნებას გარემო პირობები უყალიბებს?
— ადამიანს შეიძლება ამ საკითხში ღვთისებური მომადლებული ნიჭი ჰქონდეს, მაგრამ ბევრ შემთხვევაში, დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, თუ რა გარემოში იზრდება, ყალიბდება და რა საზოგადოებაში უწევს ყოფნა. დიას, რა თქმა უნდა, ამ ყველაფერს ადამიანის ჩამოყალიბებაში უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. ამიტომაც ხშირია შემთხვევა, როცა თითქოს უგემოვნო ადამიანი ძალზე დახვეწილად და გემოვნებიანად ყალიბდება. არის ისეთი შემთხვევებიც, როცა ადამიანი სიცოცხლის ბოლომდე უგემოვნო რჩება, მიუხედავად იმისა, რომ გარშემო თითქმის ყველა და ყველაფერი ხელს უწყობს

მას კარგი გემოვნების ჩამოყალიბებაში.
— ამბობენ, გემოვნებაზე არ დაობნენო. ეთანხმებით ამ გამონათქვამს?
— არა მარტო გემოვნებაზე, ბევრ ადამიანს შეიძლება ყველაფერზე საკუთარი შეხედულება ჰქონდეს. მაგრამ მე ამ გამონათქვამს მაინც არ ვეთანხმები, მით უმეტეს, რომ იმ სფეროში, სადაც ვმუშაობ (ხელოვნება), სწორედ გემოვნებაზე დაობნენ.
— რამდენად მნიშვნელოვანია გემოვნების ჩამოსაყალიბებლად ლიტერატურის კითხვა?
— უმეტეს შემთხვევაში, რა თქმა უნდა მნიშვნელოვანია. თუმცა, არიან ისეთი ადამიანებიც, რომლებიც ბავშვობიდანვე ნიჭით გამოირჩევიან, მიუხედავად იმისა, რომ მათ განსაკუთრებული განათლება არ მიუღიათ. აქედან გამომდინარე, საზოგადოების უმეტესი ნაწი-

მშობლებს არ უნდოდათ, რომ ბალეტისთვის დაემყნებინა თავი

ილისთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ლიტერატურულ განათლებას.

— **ბავშვობაში რომელიმე ლიტერატურულმა გმირმა განსაკუთრებული გავლენა თუ მოახდინა თქვენზე?**

— სხვათა შორის, სერიოზული ნაწარმოებების კითხვა აღრული ასაკიდან დაიწყო. მასხოვს, პირველად, „ბიძია თომას ქოხი“ წავიკითხე. უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე ნაწარმოებმა ეკატერინე ჭავჭავაძეზე, რომელიც 9 წლის ასაკში, დიდ ბუბასთან სამეგრელოში სტუმრობისას წავიკითხე.

— **თქვენი აზრით, ყველაზე მეტად რამ შეუწყო ხელი თქვენი გემოვნების ჩამოყალიბებას?**

— ალბათ იმ საქმემ, რომელსაც მთელი ცხოვრება ვემსახურები. ჩემი აზრით, ამას ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. იმიტომ, რომ მე ისეთ თეატრში ვმუშაობ და ისეთ რეჟისორთან, როგორც არის ბატონი რობერტ სტურუა. ეს კაცი, გარდა იმისა, რომ გენიალური რეჟისორია, ძალიან გემოვნებიანი ადამიანია. ჩემი გემოვნების ჩამოყალიბებას ხელი ალბათ იმანაც შეუწყო, რომ მე ხელოვნის ოჯახში გავიზარდე. მამაჩემი გიორგი კახიანი კომპოზიტორი და რეჟისორი გახლდათ. მუშაობდა ლენინგრადის ოპერის თეატრში, შემდეგ — თურქმენეთში პირველი თურქმენული ოპერა შექმნა. დედა შურა (ალექსანდრა) ყუფუნია მომღერალი გახლდათ და ძალიან დიდ კარიერას უწინასწარმეტყველებდნენ, მაგრამ ოჯახის გამო, თავი დაანება და კარიერა ჩემს აღზრდას შესწირა. სამაგიეროდ, მან შემაყვარა გემოვნებიანი მუსიკა.

— **ბავშვობიდან მუსიკალურ გარემოში იზრდებოდით და ბალეტზე დადიოდით, მაგრამ შემდეგ, დრამის თეატრის მსახიობობა აირჩიეთ. რა იყო ამის მიზეზი?**

— დიახ. მიუხედავად იმისა, რომ დავამთავრე ვახტანგ ჭაბუკიანის სახელობის ქორეოგრაფიული და პირველი მუსიკალური სასწავლებლები და, სხვათა შორის, კარგ კარიერას მიწინასწარმეტყველებდნენ (რის გამოც, მშობლებს არ უნდოდათ, რომ ბალეტისთვის დამენებებინა თავი), მე მაინც მსახიობობა ვარჩიე. ეს იმიტომ გადავწყვიტე, რომ სცენაზე ხმის ამოღება მინდოდა. თანაც, ბალერინის ცხოვრება პეპელასს ჰგავს — პეპელას სიცოცხლესავით დღემოკლეა. გარდა ამისა, მინდოდა, ჩემი თავისთვის და გარშემო მყოფთათვის

ჯერ ერთი, ის ძალზე სიმპათიური იყო. მაგრამ ყველაზე მეტად იმით მოვიხიბლეთ, რომ ის ნამდვილი მამაკაცი იყო, რომლის გვერდით ქალი თავს ნამდვილ ქალად გრძნობდა

დამემტკიცებინა, რომ საკუთარი თავის ბატონ-პატრონი ვარ და შემიძლია, თავად განვსაზღვრო ჩემი ბედი...

— **გემოვნებიანად ჩამცელი ქალბატონის სახელი გაქვთ. როდის დაიწყეთ დამოუკიდებლად ჩაცმა?**

— დიდი მადლობა კომპლიმენტისთვის... მიმჩნია, რომ სამწუხაროდ, ჩვენ, ქართველი მსახიობები, ბოლომდე ვერ ვაკლენთ სრულყოფილ გემოვნებას ჩაცმა-დასურვანში, ძირითადად, უსახსრობის გამო — განსხვავებით ჩვენი უცხოელი კოლეგებისაგან. მაგრამ მიუხედავად ამისა, მაინც გემოვნებიანად ვიმოსებით. ჩემი პირველი ღიზანერი, რა თქმა უნდა, დედა იყო. მისი წყალობით, ყოველთვის გემოვნებიანად მეცვა. მერე, რაღაც ეტაპზე, ჩვენ შორის გახშირდა კამათი: მეც ვავიზარდე და ახალი მოდაც შემოვიდა, რომელიც მე მომწონდა, მას კი — არა... მიუხედავად ამისა, ის დღემდე საკმაოდ თანამედროვე ადამიანია. თუმცა, არსებობს ისეთი რაღაცები, რაშიც ჩვენი გემოვნება ერთმანეთისას არ ემთხვევა. სხვათა შორის, მე მის აზრს დღესაც ვუწევ ანგარიშს. როცა სადმე მივიღივარ, რაღაც დოზით მის გემოვნებასაც ვითვალისწინებ ხოლმე.

— **ახლა, მეუღლეზეც მოგვიყვით. გაიხსენეთ, როგორ მოგხიზლათ რეჟისორმა გაა მატარაქემ. რით გამოირჩეოდა ის სხვა მამაკაცებისგან?**

— ერთმანეთს თეატრალურ ინსტიტუტში შევხვდით. IV კურსზე ვსწავლობდი. რობერტ სტურუამ მსახიობთა ჯგუფი აიყვანა. სწავლის პერიოდში, მას საზღვარგარეთ მოუწია წასვლამ და მის ნაცვლად, გაა შემოვიდა ლექციის წასაკითხად. ჯერ ერთი, ის ძალზე სიმპათიური იყო. მაგრამ ყველაზე მეტად

ინფორმაციულ-მედიაციური კოლაჟი

ეორი დღის უბის წიგნაკდან:

ჩაატარეს გამოკვლევა, რომლის მიხედვითაც აღმოჩნდა, რომ ვენესუელელ ქალთა 35 და მამაკაცთა 45 პროცენტი გაზუდმებით ფიქრობს საკუთარ სასქესო ორგანოზე. მათ შემდეგ, რუსები და მექსიკელები მოდიან. ყველაზე ნაკლებად, მსგავსი პრობლემები ინდიელებს, ესპანელებსა და ტაივანის მკვიდრთ აწუხებთ.

19. ფინეთსა და გერმანიაში არა მარტო ფილატელისტები, არამედ უკლებლივ ყველა აგროვებდა მარკებს. P.S. ეს ტრადიცია ევროს შემოღებისთანავე შეწყდა.

20. ლონდონში გაიხსნა „მინიაეროპორტი“. იგი იმით არის განსაკუთრებული, რომ აქ მგზავრებს ვერტმფრენი ტაქსები ემსახურებიან.

21. ამერიკაში საშოვარზე ჩასული გურული მოჯირითების ჩოხის მასრები იქაურებს მინიატურული დინამიტები ეგონათ.

22. პირველი წყალგაუმტარი ლაბადა, ეგრეთ წოდებული „მაკინტოში“, შოტლანდიელმა არქიტექტორმა ჩარლზ მაკინტოშმა გამოიგონა.

23. ხელსაწმენდების ლამაზად დაკეცვის ტრადიცია XVI საუკუნიდან იღებს სათავეს. დღეს ხელსაწმენდების ლამაზად დაკეცვაში კონკურსიც კი ტარდება.

24. შენობა, რომელიც არქიტექტურულ სტილში — „ჰაი-ტექ“ არის აშენებული, ნავთობგადამამუშავებელ ქარხანას უფრო ჰგავს, ვიდრე საცხოვრებელ შენობას. ამ სტილის მთავარი მახასიათებელი ის არის, რომ მისი კომუნიკაციები არ არის დაფარული.

25. ინგლისელი მფრინავი დუგლას ბეიდერი, რომელსაც ინგლისის თავზე 22 ფაშისტური თვითმფრინავი ჰყავდა ჩამოგდებული, გერმანელებმა საფრანგეთის ტერიტორიაზე ჩამოაგდეს და ტყვედ აიყვანეს. ისინი იმდენად იყვნენ ინგლისელი პილოტის გაყვაცობით აღფრთოვანებული, რომ ოფიცერთათვის განკუთვნილ ჰოსპიტალში მოათავსეს. ინგლისელებმა შეიტყვეს ამის შესახებ და თავიანთ მფრინავს პარამუტით ამანათი ჩაუგდეს. გერმანელებმა ამანათი იპოვეს და ადრესატს გადასცეს. ამანათში მფრინავის ფეხის პროთეზები იდო. P.S. საბოლოოდ დუგლასმა გაქცევა მოახერხა.

იმით მოვიხიბლე, რომ ის ნამდვილი მამაკაცი იყო, რომლის გვერდით ქალი თავს ნამდვილ ქალად გრძნობდა. მას შეეძლო ქალისთვის დღესასწაულების მოწყობა. ყოველ წუთას ვგრძნობდი, რომ ვუყვარდი და მანებებოდა, ეს კი ქალს ყველაზე მეტად სჭირდება. შეიძლება, მშობლისგან განებებულ იყო, მაგრამ სულ სხვაა, როცა მამაკაცი განებებულს. გიას გვერდით აბსოლუტურად დაცულად და მშვიდად ვგრძნობდი თავს. ჩემი აზრით, ასეთი მამაკაცი ძალზე იშვიათად გვხვდება. მართალია, ჩვენი შეუღლების წინააღმდეგი ბევრი ადამიანი იყო, ვინაიდან გიას მეუღლე ჰყავდა, მაგრამ ძლიერი სიყვარულის გამო, ვერაფერმა დაგვაშორა. სამწუხაროდ, ყველაფერი ტრაგიკულად დასრულდა, თუმცა, ბედნიერი ვარ, რომ 13 წელი ასეთი მამაკაცის გვერდით ვიცხოვრე; მან უდიდესი სიყვარული მჩუქა.

— თქვენი გამოცემა თუ ემოციონადა ერთიმეორისას?

— ძირითადად, ემოციონადა.

— ერეოდით ერთმანეთის ჩაცმულობაში? ტანსაცმელს თუ ურჩევდით ერთიმეორეს?

— ჩაცმულობის გამო, ხანდახან ვკამათობდით კიდეც. როცა სტუმრად მივდიოდით, უმეტეს შემთხვევაში მე ვაძლევდი შენიშვნას, რაც კამათში გადადიოდა, მაგრამ ბოლოს, მაინც იმას ჩაიცვამდა ხოლმე, რასაც მე ურჩევდი... სხვათა შორის, მეც ყოველთვის ვითვალისწინებდი მის აზრს. ვცდილობდი, რაც მას არ მოსწონდა, არ ჩამეცვა.

— როგორი კულინარი ხართ და რა უყვარდა ყველაზე მეტად თქვენი მომზადებული კერძებიდან მეუღლეს?

— სხვათა შორის, ჩემი გაკეთებული ყველა კერძი უყვარდა. შეიძლება, ეს ჩემდამი დიდი სიყვარული იყო გამოწვეული და ამიტომ შესაძლოა, არაობიექტური იყო... მიუხედავად იმისა, რომ გიას დედა შესანიშნავი დიასახლისი გახლდათ, ის ყოველთვის ამბობდა — მარინასაც არანაგულზე გემრიელი კერძების მომზადება შეუძლიაო. მაინც, რომ ჩემზე გემრიელ საცივს და ხაჭაპურს ვერავინ ამზადებდა.

— ბატონო გიას ფილმებიდან რომელს გამოყოფთ?

— ძალიან მიყვარს „მოკვეთილი“.

— სახლში უამრავი ფოტო გაქვთ გამოფენილი.

— დიახ. ჩემთვის ძალზე ძვირფასია ფოტოსურათები — ჩემი ოჯახის წევრების და წინაპრების. სხვათა შორის, სტუმრად ყოფნის დროსაც ძალიან მიყვარს მასპინძლის ოჯახის ფოტოების დათვალიერება.

— ალბათ ფოტოგადაღებაც გიყვართ, ხომ?

— ძალიან. ადრე ხელოვნების ამ დარგითაც ვიყავი გატაცებული.

— ოჯახში რაიმე კოლექცია ხომ არ გაქვთ?

— ადრე უცხოეთიდან ყოველთვის ჩამომქონდა თევზი და სამზარეულოში საგანგებო კუთხეც მაქვს, სადაც მრავალნაირი თევზი მაქვს თავმოყრილი. მართალია, ბევრი გამიტყდა, მაგრამ მაინც შემომრჩა რამდენიმე.

— საყვარელი ნივთი, რომლის გარეშეც ვერ ძლებთ?

— ამ ბოლო დროს, არ შემიძლია მობილური ტელეფონის გარეშე სიარული. ის ჩემი მეგობარია. მართლაც, საოცარი გამოგონებაა! როცა ეს ნივთი თან მაქვს, თავს მარტო არ ვგრძნობ. ის გაჭირვებაში კარგი მეგობარით არის.

— სარკის წინ ბევრ დროს თუ ატარებთ?

— პროფესიიდან გამომდინარე, ცხოვრების დიდ ნაწილს სარკესთან ვატარებ. ისედაც, ვფიქრობ, ქალისათვის ეს აუცილებელია. რა თქმა უნდა, ზედმეტი არაფერი ვარგა. ქალს თავისი ნახელავისთვის თვალის შევლება და საკუთარი თავის აღქმა სარკის მეშვეობით ყოველთვის სჭირდება.

— მაინც რა სტილის სამოსს ამჯობინებთ?

— ყველანაირს. მიყვარს კლასიკური და სპორტული სტილიც. ყოველდღიურობაში უპირატესობას ვინის ვანიჭებ. ძალიან მიყვარს საღამოს კაბებიც.

— თქვენს ჩაცმულობაში რა ფერი ქარბობს?

— გააჩნია განწყობას, ყველაფერი ხასიათზეა დამოკიდებული. მაგრამ სამწუხაროდ, რატომღაც უპირატესობას მაინც მუქ ფერებს ვანიჭებ.

— თუ მიაგაჩნიათ თავი მოდურადამიანად?

— დიახ და ვცდილობ, მოდას არ ჩამოვრჩე, მიუხედავად იმისა, რომ მატერიალურად შეზღუდული ვარ.

— თუ ერევით შვილის ჩაცმულობაში?

— რა თქმა უნდა. ერთმანეთს ხშირად ვაძლევთ რჩევას. ვათას ზოგიერთი ჩემი

რჩევა გაუთვალისწინებია, ზოგიერთი კი — არა. ასე ვარ მეც. არაერთხელ ჩამიცვამს ისე, როგორც დღეს 17 წლის გოგონები იცვამენ. საერთოდ, ძალიან ცოტა რამაა ტინეიჯერობის სამოსში ისეთი, რაც არ მომწონს და თვითონაც საამოვნებით ვიმოსები ხოლმე ტინეიჯერულად. შეიძლება, ჩემს ასაკში ცოტა მოუღებელია ამგვარი ჩაცმულობა, მაგრამ მე ამით გული მიხალისდება.

— თავყანისმცემლები ხშირად განუხებენ?

— მსახლობი მანამდე ბედნიერი და სრულფასოვანი, სანამ თავყანისმცემლები ჰყავს. საბედნიეროდ, მეც ბევრი თავყანისმცემელი მყავს. ზოგჯერ მაწუხებენ კიდეც...

— რა არის მთავარი იმისთვის, რომ ქალი ფორმაში იყოს?

— რა თქმა უნდა, ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს განწყობას, იმიტომ, რომ როგორც არ უნდა მოუარო თავს, თუ შინაგანად ხარ დათრგუნვილი და გაუწონასწორებული, ვერაზიარად ვერ იქნები ფორმაში.

— მამაკაცში პირველად რას აკვირდებით ხოლმე?

— სიმართლე ვითხრათ, მამაკაცში არც სამოსს და არც გარეგნობას არ ვაკვირდები — ბევრად უფრო დიდ მნიშვნელობას მის შინაგან თვისებებს ვანიჭებ.

— საყვარელ სუნამოს ხშირად გჩუქნა თუ ყიდულობთ?

— რა თქმა უნდა, ჩემთვის არაერთხელ მოურთმევიათ სუნამო, მაგრამ ცხადია, თვითონაც ყვილულობ. განსაკუთრებით მიყვარს, საზღვარგარეთ ამა თუ იმ სუნამოს შექმნა. უცხოეთში, როცა არჩევანის წინაშე ვდგები — სამოსი თუ სუნამო, — ყოველთვის სუნამოს ყიდვას ვამჯობინებ. ერთი და იმავე სუნამოს ხმარება არ მიყვარს, სხვადასხვა დროს, სხვადასხვას ვანიჭებ უპირატესობას.

— თავისუფალ დროს სად და როგორ ატარებთ?

— გააჩნია განწყობას: თუ დადებითი ვარ, მირჩევნია, შინ ვიყო. ვერ გეტყვით, რომ ხმაურიან ადგილებში სიარული მიყვარს. თუმცა, ზოგჯერ, სადმე ხმაურიან წვეულებაზეც მინდება წასვლა, მაგრამ ეს უფრო იშვიათად ხდება. ჩემთან სახლში საკმაოდ ბევრი ადამიანი მოდის ხოლმე და ამიტომ თავს მარტო არასოდეს ვგრძნობ.

— რაიმე რელიკვია თუ გაქვთ ოჯახში?

— დიახ, ეს განსაკუთრებული, რომელიც სამზარეულოში მიდგას.

— გამორჩეულად საყვარელი ადგილი თუ გაქვთ სახლში?

— ძალიან მიყვარს ტახტზე წამოწოლა და კითხვა ან ტელევიზორის ყურება, თან სუნსაობა, შოკოლადით ან თხილით.

— მეოცნებე თუ ხართ?
— გამოუსწორებელი!..

განედნეიერებული შინაწერის რჩევები მათივის, ვისაც გათხოვენა სურს!..

ინგა ჩაყელი

ჩემი დღევანდელი მასალის გმირს მანანას, ასე მეონია, რაც თავი მასსოვს, მას შემდეგ ვიცნობ: მეზობელ კორპუსში მცხოვრებ მათემატიკოსთან 2 წელი მატარებდნენ მშობლები, რითიც საბოლოოდ შემაბულეს მათემატიკაც და რეპეტიტორებიც, რომლებსაც, მილიონიც რომ გადაუხადო, მაინც ჭირივით ეგავრებათ გაკვეთილზე მისული მოსწავლეები და სულ მცირედით რომ შეგეშალოს, ენის წვერზე მოძღვარ სათქმელს წამითაც არ შეაჩერებენ: „აბებო! დღეწერათო! ბუნების შეცდომას! იდიოტო!“ – და მსგავს სიტყვებს არ დაიშურებენ.

არა, მე მანანა ასე არასოდეს მექცეოდა: ვერ ერთი, სმირად ვაცდნდი და საამისოდ მიზეზი არ მეღებოდა. მაგრამ ესეც რომ არ ყოფილიყო, ვიბეჭდი სულ მქონდა გადანახული მოსკოვის შოკოლადის კანფეტები, რადგან ვიცოდი, როგორი მსუნაგი იყო და სურვილსაც რომ მოგეკალი, მაინც არ ჩავიდებდი პირში სასუსუნავს, რომელსაც მამა მივლინებდნენ გვიზიდავდა და დედა კარგა ხანს გვიზოგავდა მე და ჩემს ძმას...

მაგრამ ერთი რამ კი ძალზე უმძიმებდა ხასიათს: კარგა ხანი იარა მარტომ და მიუხედავად დიდი მონღოლებისა, ვერაფრით გათხოვდა. ჰოდა, დარდმა ნევროზი დამართა, იავადმყოფა კიდევ და უეცრად, 36 წლის ასაკში ერთ კაცზე რომ დაინიშნა, მეორემ მოიტაცა ქორწილის წინაღუდს, თანაც, მოსკოვში უკრა თავი... მოგვიანებით შევეტყვეთ, რომ იმასაც გაჰქცევია და ვილაც მდიდარ ბიზნესმენს გაჰყოლია, რომელიც 2 წელიწადში ინფარქტით მომკვდარა და ჩვენმა მანანამ, ისე, რომ ერთი წელიც არ იყო გასული, თავისზე 15 წლით უმცროს კაცს აურია თურმე ტვინი...

მანანა დღემდე მოსკოვში ცხოვრობს, მე სამე ქმრის დანატოვარ ბიზნესს უძღვება, თანაც – საკმაოდ წარმატებულადაც. ორიოდე კვირის წინ, მამა გარდაეცვალა და დაკრძალვაზე იყო ჩამოსული. მივედი, მივუსამძიმრე, თავდაც მომიკითხა და რომ გაეგო, ისევ გაუთხოვარი ვიყავი, თავი გაიფიქრა, სულ დაავიწყდა გარდაცვლილი მამა. ქელენის შემდეგ დამიმართოხელა და ისეთი

„ლექცია“ წამიკითხა, ეგონს-ტობაზე მეტი იქნებოდა, მისი გამოცდილება სხვა გასათხოვრებისთვის რომ არ გამეზიარებინა...

– თუ ვინმეს დევეერება გათხოვების საკითხში, მეც მეტოქის სიტყვა და მითქვია: ნუ კარკავ ოქროს დროს, რაც არ უნდა აკეთო ქვეყანაზე და რაფერ ფუფუნებაშიც არ უნდა იცხოვრო, კაცის მოფერებას ვერაფერი შეგიცვლის – ტყუილია მაგი!.. შენ მაინც იცი რამფერი ოჯახის შვილი ვიყავი და არც რამე მაკლდა მამაჩემის ხელში, მაგრამ მაინც გლახათ გამზარდა ცხონებულმა. სულ მამახოდა: ბიჭს ზედმეტად არ გოუცინო, „პადრუქი“ არ გაბედო, გვერდით არ გეყოლო, თვარა სახელი გაგიტყდება და ვინ გითხოვს მერეო!.. ბები-აჩემმა თლათ დამზაფრა: ბიჭს ტურქებში არ აკოცინო, თვარა მამინევე დაორსულებიო!.. კოცნა კი არა, ყირაზე გადავდიოდი ოთხ ქმართან და ერთმა ძლივს გამიკეთა ბოეში!.. კაი ხანს ვიარე შტერათ, ია-ვარდი რომ დღეფინათ ფეხქვეშ, არ გოუჭერდებოდი არაფრით სალაპარაკოთ კაცს, ქითინ-აურს რომ მეტყოდა – თვალებს ვქნაფავდი: მაი რაფრა მაკადრე-თქვა?! – და ალბათ არც ქე ვგავდი ნორმალურს, გარბოდენ სხვებთან. ვსკეტებოდი გულზე, სულ სხვები რომ თხოვდებოდენ და იმისთანა ნევროზი დევიმართე, სულ ღერა-ღერა ვიპუტავდი თმას და მამინ იყო, რომ გვეფიქრე: ვკტები, გონია, და ისთე რაფა ჩაწვე შავ მიწაში, კაცის აღერსის გემო არ გვეფიგო-თქვა?! კი, ასე იყო, ბოზობა გადავწყვიტე 36 წლის ასაკში, გვეფიქრე – ქმარი თვარა, საყვარელი მაინც გვეჩინო-თქვა!.. გვეჩხედ-გამე-ვიხედე და ჩვენ მიზობლის სიძეს დავასვი თვალი. სოფელელი იყო, ტეტია, დროდარო ვაშლი ჩამოჰქონდა ღერხუმიდან გასაყიდათ და თუ იმ დღესვე ვერ დეიცლიდა ხელს, ღამის გასათეფად მოდიოდა ცოლის-დასთან... ერთხელ მევედა და არ დანეთენ სახში; მარტვა ვიყავი და შემევაპატიე. სადილი გოვუწყვე, შავი ღვინო დავალევიე და... ქე შევეტყვე ლოგინში... იმისთანა გულმკერდი ქონდა, მიმიფურთხებია ჩემი ქონდრისკაცი პროფესორის ტვინისთვის და

განათლებისთვის!.. მოკლედ, მე ქე „მოძნათ-ლა“, მარა თავად ისე დეიზაფრა, ქალიშვილი რომ შევრჩი ხელში, რომ „დაგაზა“ და გეექცა, მის მერე აღარ გამოჩენილა იმ ტერიტორიაზე, გონია, ქე გაცილდა დედამიწის ფარგლებს... სამი შვილი ყავდა სოფელში და შარი უნდოდა?! – შეიძლება, ქე ფიქრობს, რომ ვწყველი, მარა დღემდე მის ლოცვაში ვარ: ისე დამარბილა და გამანაზა, რომ მფურვგვან თავისი ჯიშინი ხელებით, ორ თვეში გედარია ჩემი სიყვარულით ჩვენი სკოლის ფიზკულტურის მასწავლებელი, მანამდე რომ არაფრათ მაგებდა; მომიგზავნა და მომიგზავნა მამულები და ისე მექმეწონა იმ ღერხუმიელის გულზე კოტრიალი, ქე მომიხდა კაცი... ცოტა ვახვეწინე და ვუთხარი თანხმობა, მარა შიშით ვირეოდი – რომ ნახავდა, ჟანგანი ტაშტივით გავარდნილი მქონდა ძირი, რა გარანტია მქონდა, რომ საქვეწოდ არ მომჭრიდა თავს?! მოახლოვდა ქორწილის დღე და მე არაფერი მომიფიქრებია თავის საშველათ. წვევდი ისევ ეკლესიაში, ავანთე სათლები და შევეხვეწე დმერთს: მიშველე რაცხა, ჩემი თავი ჯანდაბას, ოჯახს მეჭვრება თავი-თქვა!.. არ თქვას ვინმემ დმერთი არააო; არის, არის, იმას შეჰხვევლე – გამვევდი ეკლესიის ეზოდან და... არ მეცა ოთხი კაცი!.. გამკოტეს და ჩამაგელს მანქანაში: ხმა არ ამეიღო და არ აწივოდე, ძმაკაცი გველუპება შენი სიყვარულითო! – შევხედე და ჩემი კლასელი დათოიე არ ყვლიპავს შავ თვალებს შემინებული და კუთხეში მიყუჟული?! დავგეტეის მარტო. ბოეზობიდან მიყვარხარ, ვერ გიბედავდი გამხელას; შენი ქორწილის ამბავი რომ გვეფე, თოკიდან ჩამომხსენეს ბიჭებმა, თავს ვიხრზობდი... მოსკოვის თვითმფრინავზე გვაქ ბილეთები ნაყიდი. ერთ საათში მიფრინავთ, თუ თანახმა ხარ, თვარა სანამ წახვალ, დამახალე ტყვი-აო! – მომაყარა. „ავტირდი“: შენ ჩემი ცოლვით სავსე, თუ ვიყვარდი, სად იყავი ამდენ ხანს, ის სულ არ მიყვარს, მარა –

სხვა გზა არ მაქვს – ძალა იხმარა ჩემზე და „შემეგვატიურე“, მამაკიზა რომ მეთქვა, მოკლავდა და ციხეში გოუმეგბდენ ბერიკაცს, ამიზა დავთანხმდი-ოქკა! – დავაბრალე სასიძის ჩემი უმანკობის დაკარქვა... – სხვა თუ არაფერი მიზეზია, მაი ვითომ არც ყოფილაო! – ჩამიკრა გულში და... ასე ამოვყავი თავი მოსკოვში... ჩემებმა ქე ინერვიულეს, მარა რა გზა ქონდათ, შეგვირიგდენ... ორი წელი ქე მატარა ხელის-გულზე დათოიემ, მარა მერე ნარკოტიკს მიეძალა და ქე დაავიწყდა, წამლის გადა-მკიდეს, კაცი რომ იყო... ამასობაში მისი უმეროსი გადამიყვია – 60 წელს მიტანებული ვანია, მარა კარქათ იყო შენახული, რუსის პარობაზე. შემომიჩნთა – ოღონდ გამაბედნიერე და მე ვიცოდე შენი პატივისცემაო!.. ამავსო ოქროთი, ბრილიანთი და „შუბებით“... მივატოვე ჩემი ნარკომანი ქმარი და წავყვევი მილიონერ „ახალ რუსს“. ნახევარი ქონება მაშინათვე გადმოაფორმა ჩემს სახელზე; ათასი მტერი მყავს, რა ვიცი, რა მოხდებაო!.. გელევიქეცი დედოფლად, მარა რათ გინდა – ბოვში არ მეძლეოდა და არ მიხაროდა არაფერი... მერე იყო და, ინერვიულა რაცხაზე ვანიამ, დაარტყა გულმა და გაავრო... რამდენიმე თვე მართლა გულით ვივლოვე, მარა მერე საქმემ მეთხოვა პატრონი და ქე გვეკერიე ხალხში. ახლა რომა ჩემი ქმარი, ზახაიე, უნიფხვოთ იყო ჩამოსული მოსკოვში. თუთხმეტი წლითაა ჩემზე უმცროსი და ქე მივხიო, მე კი არაა, ჩემი ფულები რომ „აგეიგება“, მარა რომ მოხოვა ცოლობა, არ დამიღვია თავპატიეი – 45 წლის ვხობოდი და რა მქონდა დასაკარქი, ცოტა ხანიც თუ მომიკლავდა კაცის სურვილს?!.. მისინებმა ქე გეიგეფეს თავი, მარა რომ გადავყარე თავზე მწვანე ღოლარები, ჩეიდენ ენები და „მოიყიდენ“ თხასავით. ცხრა თვეში არ გამაგორებია ბიჭი!.. მიტოა კაი, ჯეილი კაცის ენერგია და ძალა! აწი, თუ უნდა, დაჯდეს ბებამისის ნაქონ ხის ჩემოდანს და გეიქცეს, საითაც უნდა!.. რას მივხიო, იცი?.. ერთხელ ჭირს კაცის გამოჭერა და გათხოვება, თვარა, მეორეთ უფრო ადვილია და მერე და მერე თლათ იოლდება... საქართველოშიც ასე არაა? – სულ ერთი და იგივე ქალები თხოვდებიან ამ ბოლო ხანებში... ასე რომ, გარისკე, ერთხელ ცადე გათხოვება და ნახავ, მეორედ და მესამედ რაფრათ შემოვინგრევეს ბელი კარს!..

...ვიდეკ დიდხანს მმოძღვრავდა მანანა და მოლად კარგად ვერ გაიგივე მისეული ფილოსოფია და ტაქტიკა, მაგრამ ისე ბედნიერად აუუუუუნებდა თვალებს, მივხვდი, რომ შინაბერულ ნევროზს, რისკზე წასვლა სჯობია და რისკი რომ ხშირად ამართლებს, ეს ბრძენმაც აღიარა დიდი ხნის წინ...

SOS! ვაპათხოვეთ!

გასათხოვარი ქალების სიმრავლით საქართველო ყოველთვის გამოირჩეოდა, რის მიზეზადაც, როგორც დემოგრაფები მიიჩნევენ, ბევრი ისტორიული ტრადიცია გვევლინებოდა. მაგალითად, ის, რომ ოჯახში, სანამ უფროსი ქალიშვილი არ გათხოვდებოდა, უმცროსს გათხოვების უფლებას არ აძლევდნენ. არც ქვრივი ქალის ხელმეორედ გათხოვება იყო მიღებული. არსებობდა უამრავი სხვა დაბრკოლებაც... როგორი ვითარებაა ახლა? რატომ გაიზარდა მარტოხელათა რიცხვი? რა უშლის ხელს მშვენიერ ქართველ გოგონებს გათხოვებაში?..

ლელა ჭანკოტაძე

ანზორ თოთაძე, დემოგრაფი-ის დეპარტამენტის თავმჯდომარე:

– ძველ დროში, დაქორწინებისა და ოჯახის შექმნის მთავარ დანიშნულებას შეილების გაჩენაში ხედავდნენ. უშვილობა უდიდეს უბედურებად და ღვთისგან მოვლენილ სასჯელად მიიჩნეოდა. ძველ საბერძნეთში ცოლქმრობის ძირითად მიზნად მოქალაქეთა რაოდენობის გაზრდა და სამშობლოს დაცვის უპირველესი მოვალეობა მიანდათ. ამავე დროს, ბავშვების გაჩენით მოქალაქეები ვაღს იხდიდნენ თავიანთი შთამომავლებისა და მოღვმის წინაშე. ხოლო მოხუცებულობაში მოვლა-პატრონობით იყვნენ უზრუნველყოფილნი. მაგრამ მთავარი მაინც ის იყო, რომ ადამიანი შვილსა და ნაშიერში თავისი ცხოვრების გაგრძელებას ხედავდა.

როგორი იყო დამოკიდებულება მარტოხელების მიმართ?

– საზოგადოებრივი აზრი ისეთი გახლდათ, რომ ოჯახის შექმნას ყოველმხრივ ხელს უწყობდა. მარტოხელები და განსაკუთრებით უცოლოები არ სარგებლობდნენ პატივისცემით. გვიან ანტიკური ლიტერატურის საუკეთესო წარმომადგენელმა პლუტარქემ ასეთი ფაქტებიც შემოგვინახა: სახელოვან მხედართმთავარს დერკილიდას ერთ-ერთმა ახალგაზრდამ სკამი არ დაუთმო და უთხრა: შენ ჯერ არავინ გაგიჩენია ქვეყანაზე, რომელიც შემდგომში მე დამითმობს ადგილსო... ამ სიტყვებისთვის ახალგაზრდა არავის გაუიციხავს, რადგან სპარტაში უცოლოებს აღკვეთილი ჰქონდათ ის მოწონება და პატივისცემა, რითაც ახალგაზრდები უფროსებს ექცევიან.

რას გვეუბნება სტატისტიკა, რამდენი მარტოხელა გვყავს საქართველოში?

– მოსახლეობის 1989 წლის აღწერის მონაცემებით, საქართველოში 1243677 ოჯახი იყო. ოჯახის წევრების დიდი უმრავლესობა ერთად ცხოვრობდა, მაგრამ ყველა ოჯახის წევრი როდი ცხოვრობდა ოჯახში. 186000 კაცი (3,4%) ოჯახთან მხოლოდ საერთო ბიუჯეტი აკავშირებდა. ამასთან, 166000 კაცი მარტოხელა იყო. ისინი შეიძლება ჩავთვალოთ ერთი კაცისგან შემდგარ ოჯახებად. საქართველოში მარტოხელათა რაოდენობაში უმრავლესობას (70%) ქალები შეადგენდნენ. მათი დიდი ნაწილი, განსაკუთრებით სოფლად, 60 წელს იყო გადაცილებული. ყოფილი საბჭოთა კავშირის საშუალო მაჩვენებლებთან შედარებით, საქართველოში დაბალ ასაკობრივ ჯგუფში მარტოხელების წილი შესამჩნევად მცირეა. მართალია, მოსახლეობის წინა აღწერასთან შედარებით, მარტოხელათა რაოდენობა 83000-ითაა გაზრდილი. უკანასკნელ წლებში საქართველოში სულ უფრო მცირდება ქორწინებათა რიცხვი, რაც მნიშვნელოვნად აფერხებს ქვეყნის მოსახლეობის გამრავლებას. ამასთან ერთად, მრავალ მწვავე სოციალურ, ფსიქიკურ და სხვა ხასიათის პრობლემას წარმოშობს. თუ 1979 წელს საქართველოში 52,5 ათასი წვეილი დაქორწინდა, 1989 წელს ამ მაჩვენებელმა 38,3 ათასი, ხოლო 1997 წელს 17,1 ათასი შეადგინა. დიდი ხანია, რაც ქორწინების დონე საქართველოში ყველაზე დაბალია ყოფილ საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებს შორის.

ერთი საუკუნის წინ, თბილისში ზამთრის პერიოდში გაცილებით მეტი ქორწინება ხდებოდა, ვიდრე წელიწადის რომელიმე სხვა დროს. წვეილები ყველაზე მეტად იანვარსა და თებერვალში ქორწინდებოდნენ. მარტო იანვარში 3-ჯერ მეტი ქორწინება აღირიცხა, ვიდრე მოლიანად გაზაფხულზე. ამჟამად ყველაზე მეტი ქორწინება რესპუბლიკაში დეკემბერსა და აპრილში ხდება. ჩემი რესპონდენტი სწორედ აპრილში გვემავლა გათხოვებას, მაგრამ...

თამილა, 53 წლის:

– მაშინ მეცხრეკლასელი ვიყავი. ჩემზე ოთხი წლით უფროსი ყმაწვილს ვუყვარდი. მეუბნებოდა: სანამ ჯარში წავალ, ცოლად უნდა შევიერთო. კარგად ვსწავლობდი, ექიმობაზე ვოცნებობდი. გათხოვებას არ ვგეგმავდი, მაგრამ უნამ თბილისი სიტყვებით, ალერსითა და დაპირებებით ისე გამაბრუა, რომ გადავწყვიტე, მისი წინადადება მიმეღო. 5 აპრილი იყო. ჰაერში გაზაფხულის სურნელი ტრიალებდა. უნა თავისი მანქანით ქუთაისისკენ მიმაქანებდა. იქ მისი ბებია ცხოვრობდა. მასთან ვაპირებდით დამალვას. კარგი ქალი იყო. ხელგაშლილი შემეგება, გულში ჩამიკრა, მაგრამ მაინც დამტუქსა. მითხრა: თოთხმეტი წლის გოგომ როგორ გაბედე მშობლებთან დაპირისპირება? არ გეშინია, მამაშენმა უნა ციხეში რომ გამოამწყვდილოს?

– ასე რატომ გითხრა?

– მამაჩემი გამომძიებელი გახლდათ. მას შეეძლო, უნა არასრულწლოვანის გატაცებაში დაედანაშაულებინა. ასეც მოიქცა. უნა დააპატიმრეს და ორი წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს. საქორწილო კაბის მაგივრად ისევ სკოლის ფორმის კაბა ჩავიცვი და მერხს მიუჯექი. ჩემი აზრი არავის ანტერესებდა. მამამ ყველაფერი ისე გააკეთა, როგორც მას სურდა. რას იფიქრებდა, თუ ამით მთელ ჩემს ცხოვრებას ჯოჯოხეთად აქცევდა. სანამ უნა სასჯელს იხდიდა, მე მასზე ვოცნებობდი. ყოველდამე მესიზმრებოდა, როგორ მოდიოდა ჩემთან და სიყვარულს მიხსნიდა. გულის ფანცქალით ველოდი, როდის გაათავისუფლებდნენ. მტკიცედ მქონდა გადაწყვეტილი, მისი ცოლი გავმხდარიყავი. მაგრამ ჩემს ოცნებას განხორციელება არ ეწერა. უნამ ჩემი ნახვა აღარ მოისურვა. ახლოსაც არ გამიკარა. უფრო მეტიც, ცოლი შეირთო და საცხოვრებლად სხვა ქალაქში გადავიდა. ერთხელაც არ უცდია, შემხვედროდა. ალბათ, ყველაფერში, რაც მოხდა, ბრალს მე მდებდა. რაღას ვიზამდი?! ცრემლების ზღვაში დარდი ვერ ჩავიკალი. გულნატკენი და იმედგაცრუებული სასწავლებლად სანქტ-პეტერბურგში წავიდი, იქ დეიდაჩემი ცხოვრობდა. 8 წლის შემდეგ, თბილისში დაებრუნდი და ერთ პრესტიჟულ კლინიკაში ბავშვთა რეანიმატოლოგად დავიწ-

ვე მუშაობა. წლები ისე გაფრინდა, ვერც კი შევნიშნე, თმაში ჭადარა როდის შემეპარა. თვალის უბებთან ნაოჭებიც მომიძრავლდა. თანდათან ყური შევაჩვიე სიტყვას – „მინაბერა“, ახლა კი უკვე ხელჩაქნეული და იმედდაკარგული ქალი ვარ.

– რატომ აღარ გათხოვდით?

– ყოველთვის, როცა რომელიმე მამაკაცი ჩემით დაინტერესდებოდა, თვალწინ უნა წარმომიდგებოდა. ყველას მას ვადარებდი. სიზმარში სულ უნას ვნახულობდი. მისი ჩურჩულით ნათქვამი – „მიყვარხარ“ – დღემდე ერთადერთი

სიტყვაა, რომლის გახსენებაც ნებისმიერ დროს სიამოვნებითა და სითბოთი მავსებს. წლები უნას ლოდინში გავიდა. პირველად დეიდამ რომ მითხრა – იცოდე, ინანებ, გათხოვებას რომ აგვიანებო, – ვერ მივხვდი, რაზე მიმანიშნებდა. რას ვიფიქრებდი, თუ ჩემი ყველაზე დიდი შეცდომა სწორედ ის იქნებოდა, რომ გათხოვება დავაგვიანე?! არადა, მოხვნილი ბევრი მყავდა. ზოგს ოჯახის შვილობას ვუწუნებდი, ზოგსაც – გვარს ან უბრალოდ, მიხრა-მოხრას. ახლანდელი ვაჟკაცები ამოდ ცდილობდნენ, ჩემთვის თავი მოეწონებინათ. რატომ არ თხოვდები? – რომ იკითხავდნენ ცნობისმოყვარე დედაკაცები, ჩემი

მშობლები მაშინვე პასუხობდნენ: წუნიაო. ერთ დღეს კი, დასაწუნი აღარავინ დარჩა. მათმა რიცხვმა, ვისაც ჩემი ქმრობა უნდოდა, ჯერ იკლო, მერე კი ნულს გაუტოლდა. მშობლები აფორიაქდნენ: შენს ტოლებს დიდი შვილები ჰყავთ, შენ კი ჯერ ოჯახის შექმნაც ვერ მოგიხერხებიაო. მერე დედაჩემი გამუდმებით გაიძახოდა: ნეტავ, თამილას შვილი ჰყავდეს, სიბერეში მასზე რომ იზრუნოს, ნეტავ, დამტირებლის გარეშე არ დარჩესო... დედას ჩემი გათხოვების იმედი გადაეწურა, ამის გამო სასოწარკვეთილებაში ჩავარდა. ისე ნერვიულობდა, თითქოს მოკვდი და დამტიროდა. თუ რამე მომკლავს, თამილას ჯავრიო, – ამბობდა. რკინის ქალამანს ჩავიცვამ, მთელ დედამიწას მოვივლი და საქმროს მაინც გიშოვიო, – დაიჩემა და თუ ვინმეს იცნობდა, ყველას სოსოვა: ჩემს შვილს ვინმე გაურიგეთ, მისი ჯავრი საფლაგში არ გამატანოთო. დედას გაუთხოვარი მაშიდა ჰყავდა, რომელიც სოფელში მარტო ცხოვრობდა. ერთ დროს ულამაზესი ქალი, წელში მოიხარა, დაბერდა, დაჩიავდა და სულ მარტო დარჩა. ჩვენ მხოლოდ ზაფხულობით ვაკითხავდით. საბრალო, რომ გარდაიცვალა, გვერდით არავინ ვყავდით. სიმარტოვეში მოკვდა და როგორც დედა ამბობდა, არავინ დაიტირა მთელი გულითა და სულით... დედაჩემს ეშინოდა, მეც მამიდამისის ბედი არ გამეზიარებინა. ალბათ, ესეც იყო იმის მიზეზი, რომ ერთ დღეს გამომიცხადა: შენი ნათლია სოფელელ კაცს გირიგებს, კარგი ვაჟკაცია, ცოლი შარშან გარდაეცვალა, მასთან ბედნიერი იქნებიო. ჩემს გაცხებას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა ნათლია იმ კაცთან ერთად მეორე დღესვე გვესტუმრა. ვუყურებდი წვერგაუპარსავ, თმაგაბურძნული კაცს და ვერ ვიჯერებდი, რომ დეიდა და ნათლიამ მისთვის გამიმეტეს.

– რით დაინუნეთ?

– დედაჩემმაც ეგ მკითხა: რა აქვს შენი დასაწუნიო?.. მე კი იმ გაუთლელი, ხეპრე კაცის გამო თავი საშინლად დამცირებულად ვიგრძენი. თბილისის საუკეთესო ყმაწვილკაცები დავიწუნე, ბევრმა ვაჟკაცმა ვერ გამოიხდა გრძობის გამჟღავნება და ბოლოს, ცხოვრებისაგან წელში გატეხილმა კაცმა დამიწუნა: ჩემს ნათლიას უთხრა: მე ისეთი ქალი მინდა, ობლები რომ გამიზარდოს და ოჯახი ფეხზე დაყენოს, მაგ ქალმა კი ალბათ,

ფერ-უმარისის წასმის გარდა, არაფერი იცის, თანაც, მოკლეკაბიან, „პომადიან“ ქალს ხომ არ მოვიყვან, ქერივი კაცი, ცოლალო!.. ასე რომ, დედაჩემს ბოლო იმედიც გადაეწურა. ამან მასზე ისე იმოქმედა, რომ რამდენიმე დღის განმავლობაში არ გაუღიმა. მერე ვილაცამ ჩააწვეთა: ახლა იოლად ბინიანი ქალები თხოვდებიანო და მანაც დაიჩემა, მამიდაჩემის დანატოვარი კარმიდამო უნდა გავყიდო. მამას წინააღმდეგობა არ გაუწევია. არც ჩემს ძმასა და რძალს გამოუთქვამთ პრეტენზია. ალბათ, ყველას ერთი სული ჰქონდა, როდის გამათხოვებდნენ. დედამ მამისეული სახლი გაყიდა და იმ ფულით დიდუბეში ერთოთახიანი ბინა მიყიდა. მეგობრები მეხუმრებოდნენ: მორბენალ სტრიქონში განცხადება მოათავსე, ბინიანი ქალი საქმროს ეძებს-თქო, – და მეორე დღესვე შენს კართან უცოლო კაცების რივი დადგებაო. ერთი სიტყვით, ეჭვი აღარავის ეპარებოდა იმაში, რომ გავთხოვდებოდი და თანაც სასწრაფოდ. მაგრამ მას შემდეგ 6 წელი გავიდა, მე კი ისევ მარტო ვარ. ზოგჯერ ის სოფლები კაცი მესიზმრება, მოდის და საშინელ სიტყვებს მეუბნება, ხელს მკრავს და მიყვარის: წადა აქედან, ჩემს შვილებს არ მიუყარო!.. ეს ყველაზე კომმარული სიზმარია, ასეთ წუთებში ვნატრობ, ჩემგან და მამაჩემისგან დაწუნებული და უარყოფილი უჩა დამესიზმროს, რათა კიდევ ერთხელ გავიგონო მისი ჩურჩულით ნათქვამი „მიყვარხარ“. ხანაც თავს იმით ვნუგეშებ, რომ არიან ქვეყნად ქალები, რომლებსთვისაც არასდროს უთქვამთ ეს ჯადოსნური სიტყვა...

*რატომ ვერ ახერხებენ ერთი შეხედვით იღბლიანი, სასურველი და მომხიბვლელი გოგონები ცხოვრების თანამგზავრის პოვნას? რატომ რჩებიან მარტო ის ქალები, რომლებსაც ახალგაზრდობაში მამაკაცები ეტრფოდნენ? რატომ იქცევა ხოლმე ზოვისთვის გათხოვება აუხდენელ ოცნებად? ნუთუ, ამის მიზეზი ისევ იმ ქალშია, რომელიც სიზმარში, ვინ მოთვლის, რამდენჯერ მისულა საკურთხეველთან და რომელსაც გათხოვება იდეფიქსად ჰქცევია. გვესაუბრება ფსიქოლოგი **ლია ანდლულაძე**:*

– წლების განმავლობაში, ნებისმიერი ქალი ქმნის თავისი მეწყვილის ვირტუალურ ტიპს. შემდეგ ყველა მამაკაცს, რომელიც მის მიმართ ინტერესს გამოავლენს, მას ადარებს. მხოლოდ გონიერი ქალები ახერხებენ იმას, რომ უარი თქვან იდეალთან მიახლოებული მამაკაცის ძიებაზე და იმით დაკმაყოფილდნენ, რასაც რეალობა სთავაზობს. მდგომარ-

ეობას ხშირად ართულებს სიყვარულის და ქორწინების შესახებ მცდარი წარმოდგენები: მაგალითად, ბევრი ადამიანი სიყვარულად მიიჩნევს ხოლმე ძლიერ სექსუალურ ლტოლვას. ქალს უნდა შეეძლოს, გამოხატოს მამაკაცისადმი ლტოლვა, რაც ჩვენში მიღებული არ არის და სასირცხვილოდაც კი ითვლება. არსებობენ ისეთი კატეგორიის ქალები (ძირითადად 25-35 წლის), რომლებიც მიიჩნევენ რომ მათ კი არ უნდა აღმოაჩინონ მილიონში ერთი მამაკაცი, არამედ მამაკაცმა უნდა ამოარჩიოს, იპოვოს და მოხიბლოს ისინი. უინიციატოვო, პასიური ქალები არაფერს აკეთებენ იმისთვის, რომ მამაკაცში გრძნობები აღძვრან, სხედან და ბედს ელიან. არადა, თანამედროვე მამაკაცის შეხედულებები რადიკალურად განსხვავებულია უფროსი თაობის შეხედულებებისგან: თუ წინა თაობა ქალში სინაზესა და კდემამოსილებას, სიმორცხვესა და უბრალოებას სწევდა წინა პლანზე, დღეს მამაკაცი ენერგიულ, აქტიურ, პროგრესულად მოაზროვნე ქალს ანიჭებს უპირატესობას.

ნათია, 46 წლის:

– სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი რომ გავხდი, ჩემმა ქუთაისელმა ბაბუამ ყველა ნათესავი და ნაცნობ-მეგობარი მოიწვია. იმხელა სუფრა გაშალა, თვალს ვერ გააწვდენდიო. თამადა ქუთაისელი ახოვანი კაცი იყო. ჩემს სადღეგრძელოს რომ სვამდა, თქვა: ბიძია, თუ ვინმე გთხოვლობს, ამ სუფრიდანვე გათხოვი, თორემ, სწავლას გადაყოლილი ქალი ბევრი დარჩენილა უოჯახოდ; უქმრო ქალი კი, მოყინული ყვავილივით არის, რომელმაც ისე დაკარგა მშვენიერება, რომ გაფურჩქნაც ვერ მოასწროო. მაშინ ვინმეს რომ ეთქვა, შენც მოყინულ ყვავილს დაემსგავსებო, სიცილს დავიწყებდი, ახლა კი ეს სრული სიმატოლეა. სამწუხაროდ, ოცნება მოსიყვარულე ქმარსა და გონიერ შვილებზე, ოცნებადვე დარჩა... უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, სამუშაოდ საბავშვო ბაღში გამანაწილეს. 2 წელი უნდა მემუშავა აღმზრდელად, შემდეგ სკოლაში გადამიყვანდნენ. სწორედ იქ გავიცანი კოკა. მას ბაღში თავისი ძმისშვილი მოჰყავდა ხოლმე. დავმეგობრდი და ერთმანეთის ოჯახებზე კარგად გავიცანიო. ცუდი გოგო არ ვიყავი, თუმცა, კოკა მზეჭაბუკივით იყო და მასზე მთელი ქალაქის გოგონები ოცნებობდნენ. ჩემი ოჯახის წევრებსაც ძალიან მოსწონდათ. მამაჩემი წვეულებას ხშირად მართავდა. კოკას სუფრასთან ყოველთვის საპატიო ადგილი ეკავა. ყველას

ეგონა, ჩვენი მეგობრობა ქორწინებით დასრულდებოდა. დედაჩემი ამბობდა: ხელის წაკვრა გინდათ და ცოლ-ქმარი იქნებითო. მოგვიანებით გავიგე, თუ რას გულისხმობდა ხელის წაკვრაში... ერთ დღეს მეგობრებთან ერთად ვინეტიალე. შინ გვიან დავბრუნდი. დედა შემომეგება: კოკა უკვე 3 საათია, აქ არის და გელოდება, ხომ ხედავ, უშენოდ ვეღარ ძლებსო!.. მართლაც, სამზარეულოს მაგიდას კოკა და მამაჩემი მისხდომოდნენ, წითელ ღვინოს სვამდნენ და ჭიქებს ბოლომდე ცლიდნენ. მამამ რიხით წარმოთქვა: მე და კოკა ერთმანეთს სმაში ვეჯიბრებით; სირცხვილი შენს მეგობარს, თუ ნაინფარქტალმა კაცმა ვაჯობეო. იმწუთას ვერ მივხვდი, რა ხდებოდა. მოგვიანებით დედამ წაიწურა: აბა, შენ იცი, კოკა მთვრალია, დღესვე უნდა გახდე მისი ცოლიო. საშინლად დავბეზნი. მან კი შემომიტია: უკვე 26 წლის ხარ, რაღას ელოდები, აღარ მოვიდა შენი გათხოვების დროო?! როგორ გავთხოვდე, ჯერ ჩემთვის სიყვარულიც არ აუნსნია-მეთქი, – მხრები ავიჩიჩე. დედამ კი უკან არ დაიხია: კოკა სახლში მარტო ყოფილა, გააცილე, სახლამდე რომ მიხვალთ, ხომ შეგიპატიჟებს, მერე ლოვინი გაუშაღე და თუ კაცია, მაშინ გამოჩნდებო... რომ გითხრაო, ამ იდეამ მომხიბლამეთქი, ტყუილი იქნება. მაგრამ კოკა ისე ძლიერ მიყვარდა, მის ცოლობაზე ისე ვოცნებობდი, რომ ამ შანსის ხელიდან გაშვება არ მინდოდა. მზად ვიყავი, ეშმაკს შეეკვროდი, ოღონდ კოკას ცოლად მოვეყვანე. ერთადერთი რამ მაკავებდა: მეგონა, ამ საქციელის გამო მამაჩემი მომკლავდა. დედამ სიცილი დაიწყო. მე და მამაშენმა ერთად მოვიფიქრეთ ეს გეგმა, აბა, წაიყვანე ეს კარგი ბიჭი და უკან საქორწინო ბეჭდის გარეშე აღარ დაბრუნდეთო. ერთი სიტყვით, მე და კოკა ჩაბნელებულ ქუჩას გავუყვებით... ჩემი მშობლების გეგმამ ნაწილობრივ გაამართლა. მე და კოკამ ის ღამე ერთ საწოლში გავატარეთ. დილით უთენია ჩვენი მშობლები თავს დავგვადგენენ. დედაჩემი მთელი ხმით ყვიროდა: როგორ შემარცხვინეთ, როგორ გაბედეთ ჩემი ოჯახის ლაფში ამოსვრაო!.. მამაჩემმა კი კოკას უთხრა: შენგან ამას არ მოველოდი, ოჯახში მივიღე, შვილივით შეგიყვარე, შენ კი ჩემს ქალიშვილს ნაძუსი ახადეო!.. კოკა დაიბნა და ხმაც ვერ ამოიღო. ჯერ კიდევ არ იყო გამოფხიზლებული, თვალს ძლივს ახელდა. გაოცებული მიყურებდა. მისი მხერა თავიდანვე არ მომეწონა. იმ კაცს არ ჰგავდა, თავს დამნაშავედ რომ გრძნობს... მერე მისი

მშობლებიც მოვიდნენ და ნამდვილი ქარიშხალი დატრიალდა. დედამისმა კვილით მთელი ქუჩა შეყარა. ამბობდა: კოკასგან ტყუბი ვაჟიც რომ გააჩინო, რძლად მაინც არ მივიღებო. მას კოკასთვის ცოლად ექიმი უნდოდა და ვიცოდი, სარძლო „შეგულბებული“ რომ ჰყავდა... ბოლოს, მამამ ხელი ჩამკიდა და თქვა: მაშინ საქმე სასამართლოში გავარჩიოთო, — და იქიდან წამომიყვანა. კოკა უკან არ გამომდევნებია. უფრო მეტიც, მისაყვედურა: მე თუ მთვრალი ვიყავი და არ ვიცოდი, რას ვაკეთებდი, შენ ხომ ფხიზელი იყავი, ჭკუა სად დაკარგე?! გავიდა ორი წელი. ცხადია, სასამართლოს არ მივმართეთ, რადგან ვიცოდი, ამით საქმეს ვერ ვუშველიდით. კანონი კოკას ჩემზე დაქორწინებას ვერ აიძულებდა. ამ ორი წლის მანძილზე ყოველდღე ველოდი, რომ მოვიდოდა... ერთ დღეს, მამაჩემი სახლში აღტაცებული დაბრუნდა: კოკას თბილისში დაუწყია მუშაობა, ეს ჩვენს გეგმებს მთლიანად ცვლისო, — ამბობდა. მეორე დღეს კი, ჩემი ბარგით დედაქალაქში ჩამომიყვანეს. დოლიძეზე ბინა მიქირავეს, რადგან როგორც მას გაეგო, კოკა სწორედ ამ ქუჩაზე ცხოვრობდა. ყოველდღე მირეკავდნენ ქუთაისიდან: შეხვდი? ნახე? მისი ზუსტი მისამართი გაიგეო? მასთან შეხვედრის იმედი ნამდვილად არ მქონდა, მაგრამ მოულოდნელად ერთმანეთს დოლიძის კუთხეში შევეჩხეთ. კოკა დაიბნა. მეც გავწითლდი. ამ შეხვედრაზე ორი წლის განმავლობაში ვოცნებობდი. წინასწარ მქონდა მოფიქრებული, რა უნდა მეთქვა, მაგრამ ხმაც ვერ ამოვიღე. მან გადამოკცნა. მომიკითხა. დაწვრილებით გამომიკითხა, როგორ ვცხოვრობდი და სახლამდეც მიმაცილა. გვიან საღამოს კი, მეტსუმრა და ალერსითაც გამაბრუა. მეგონა, მთელი სამყარო მე მეკუთვნოდა. მის მკლავებში მოქცეული, გულში ვფიქრობდი: ნეტავ, ახლა ჩემმა მშობლებმა დამინანონ-მეთქი... მე და კოკა ერთმანეთს 6 თვის განმავლობაში ვხვდებოდით. სამსახურიც მიშოვა. სკოლაში მანქანით მოვყავდი და მიყავდა. მაგრამ ერთ საღამოს, აღარ მოვიდა. გავიდა ორი დღე, სამი, ოთხი — აღარ გამოჩნდა. მისი ძებნა არ დამიწყია, აზრი არ ჰქონდა: თუ მოვენატრებოდი, იცოდა, სადაც უნდა ვენახე. მერე დედაჩემმა დამირეკა და ტირილით მაუწყა: გუშინ კოკას ქორწილი ყოფილა. ექიმი ქალი შეერთო, დედამისი ბედნიერებისგან მეცხრე ცაზეაო... ასე დავრჩი მარტო. ალბათ, გათხოვება და ოჯახის შექმნა არ მეწერა. მას შემდეგ ქუთაისში აღარ

დავბრუნებულვარ, ბავშვებს ისტორიას ვასწავლი და გულით დიდი დარდი და ტკივილი დამაქვს. უკვე 46 წლის ვარ, ჩემი მშობლები კი, მაინც არ კარგავენ იმედს, რომ გამათხოვებენ ქვრივ კაცზე, რომელსაც პატარა შვილები ეყოლება, ბავშვები შემიყვარებენ და დროთა განმავლობაში, „დედასაც“ დამიძახებენ. ის კი არ იცინა, რომ დავიდალე გათხოვების მცდელობებისგან...

*ბევრი გოგონა დარწმუნებულია, რომ პირველი სექსუალური პარტნიორი მისი ქმარი გახდება და ტრავიკულად აღიქვამს იმას, რომ ამაში შემცდარა. მაშ, არის თუ არა სექსი ის სატყუარა, რომლითაც ქალი მამაკაცს დაქორწინებას გადააწყვეტინებს? გვესაუბრება ექიმი-სექსოლოგი **მირიან მასხარაშვილი**:*

— მამაკაცების უმრავლესობა განსაკუთრებით მიილტვის იმ ქალებისკენ, რომელთა გულის მოგება ძნელია. აგრძობინეთ მამაკაცს, რომ იცით საკუთარი თავის ფასი: ასეთ ქალზე დაქორწინება მისთვის დიდი პატივია. ის ფაქტი, რომ მამაკაცები უარყოფენ დამჯერ, სასიამოვნო, წყნარ ქალებს, ყველას აცვიფრებს. მაგრამ ქალებიც ხომ უარყოფენ იმ მამაკაცებს, რომლებიც მუდამ თავს ევლებიან და ცდილობენ, ასიამოვნონ, გაანებივრონ. ქალები მამაკაცთა უსაზღვრო სიკეთეს სისუსტედ აღიქვამენ, მამაკაცები ქალების გადაჭარბებულ ყურადღებას კი მათივე საწინააღმდეგოდ იყენებენ: მიიწვევენ, რომ ასეთი ქალები უინტერესოები არიან. ბევრი ქალი თვლის, რომ შეიძლება მამაკაცის მოხიბვლა გარეგნობით — შიშველი მუხლისთავებით, ლამაზი თმით, სექსუალური მიხრა-მოხრით ან — გემრიელი კერძების მომზადებით, გამჭრიახობით, სოციალური მდგომარეობით და ა.შ. მაგრამ არსებობს გაცილებით მარტივი, თან, ძალიან ეშმაკური ხერხი: თავი უნდა გეჭიროთ, როგორც მის ცოლს და უნდა მოექცეთ ისე, როგორც ქმარს. თუ ამას შეძლებთ, ის კაცი ცოლად შეგიერთავთ, თანაც — სიამოვნებით.

— ბევრი ქალი დარწმუნებულია, რომ თუ მამაკაცისგან დაფხმობილდება, ის აუცილებლად შეერთავს ცოლად. რას ფიქრობენ ამის შესახებ თავად მამაკაცები?

— იყო დრო, როცა ეს ხერხი ჭრიდა. კანონი მამაკაცს ავალდებულებდა, ფეხში იმე ქალი ცოლად შეერთო, თან საზოგადოებრივი აზრი იძენდა კიცხავდა კაცს, რომელიც ორსულ ქალს „ხელს ჰკრავდა“, რომ ასეთ „სასჯელს“ ნებისმიერი კაცი ერიდებოდა. მაგრამ შეხედულებები

შეიცვალა და ახლა მამაკაცების ძალიან მცირე ნაწილი შეიძლება დათანხმდეს მხოლოდ პარტნიორის ფეხშიძობის გამო დაოჯახებას. იდეალური მეუღლის ძიების გზაზე, ქალები ბევრ მამაკაცს ხვდებიან. არ ღირს ინტიმური ურთიერთობა ყოველ მათგანთან. სექსი ყოველგვარი ვალდებულების გარეშე, ბევრისთვის სასურველია, მაგრამ სექსი არ არის სწორი გზა, რომელიც ქალს ქორწინებამდე მიიყვანს. გოგონების დიდი ნაწილი მიიჩნევს, რომ ქორწინებამდე, ინტიმური კავშირისგან თავი უნდა შეიკავოს, რადგან ქალიშვილობა, ღირსებაა, რომელიც მას მამაკაცის თვალში აამაღლებს. მაგრამ ესეც ინდივიდუალური საკითხია: ქალ-ვაჟს შორის სექსუალური ურთიერთობის საკითხი მამაკაცის მორალურ პრინციპზე და სექსუალურ მოთხოვნილებებზე დამოკიდებულია. ასეთ შემთხვევაში არ იქცევა ეს საკითხი ქორწინებისთვის ხელის შემშლელ პირობად.

— რა შემთხვევაში შეიძლება აღმოჩნდეს ხელის შემწყობი?

— თუ ქალს სურს, რომ გათხოვდეს, უნდა მისდოს რჩეულის მორალურ შეხედულებებს. თუ დაარღვევს მამაკაცის მიერ დადგენილ ნორმებს, ის მას არასდროს შეერთავს ცოლად. ძველმოდურმა მამაკაცმა შეიძლება დაკარგოს ინტერესი ქალისადმი, როგორც შესაძლო მეუღლისადმი, მხოლოდ იმიტომ, რომ სექსუალური ურთიერთობები დაიწყო ქორწილამდე, ხოლო თანამედროვე მამაკაცმა — იმიტომ, რომ მან ვერ მოახდინა შთაბეჭდილება საწოლში. ჩვენი უცხოელი კოლეგები ბევრგან წერენ, რომ მამაკაცები, ჩვეულებრივ, ქალიშვილობას განგამით უყურებენ: თუ ქალი 25 წლის შემდეგ ქალიშვილია და უნდა, შეინარჩუნოს ეს ქორწინებამდე, სავარაუდოა, რომ ქალიშვილადვე მოკვდესო... ჩვენში მდგომარეობა რადიკალურად განსხვავებულია. მამაკაცებს ამ საკითხთან დაკავშირებით მყარად ჩამოყალიბებული პოზიციები აქვთ. ამიტომ ქალებს გონიერება მართებთ. კარგად უნდა გაიცნონ პარტნიორი, მისი აზრები, შეხედულებები, პრინციპები და მხოლოდ ამის შემდეგ გამოიყენონ სექსი, როგორც სასურველი ქორწინების მიღწევის საშუალება. სექსუალური თანაცხოვრების ერთ წელზე მეტი პერიოდი მხოლოდ ჩაშლის მოსალოდნელ ქორწინებას. მამაკაცს შეიძლება აწყობდეს ხანგრძლივი კავშირი ქალთან, რომლის შერთვასაც აპირებს. მაგრამ თუ კაცი გადაკერი-თაც არ მიანიშნებს პარტნიორს საერთო მომავალზე, მასთან დაშორება ჯობს, რადგან ქორწილი არ შედგება...

„ქალი არ ვარ, მაგრამ არც მამაკაცი ვარ, მე რაღაც საშუალოს მივეკუთვნები, თუმცა ვერ გამიგია — ეს საშუალო რაღაა...“ — მითხრა 33 წლის გიორგიმ, რომელიც 20 წელია ამ კითხვაზე პასუხს ეძებს, მაგრამ ამაოდ. მან ბავშვობისას, დიდი სულიერი ტრავმა მიიღო, საკუთარმა დედამ პომოსექსუალად აქცია, რამაც მთელი მისი ცხოვრება განსაზღვრა.

„ქალი ვარ თუ კაცი?.. დედა ჰომოსექსუალიზმისკენ მიზიდვა“

ლიპა ქაჩია

— დაიბადე 1971 წელს, ერთ-ერთ მიერუბულ სოფელში. ჩვეულებრივი ბავშვობა მქონდა — ჩემი სიზარულითა და ოცნებებით, მაგრამ ამ ოცნებებს ასრულება არ ეწერა. დღეს მისგან რადიკალურად განსხვავებული ცხოვრებით ვცხოვრობ... მამამ დედა სიყვარულით მოიყვანა. ჩვენს ოჯახში ნამაღალი სიტყვა არასოდეს გამიგია. მხოლოდ ბოლო ხანებში მოდიოდა მამა ნასვამი და დედაჩემს ეჩხუბებოდა, მაგრამ ეს ჩვენგან ფარულად ხდებოდა ხოლმე.

— „ჩვენგანო“ რომ ამბობ, ვის გულისხმობ?

— მე უფროსი და-ძმა მყავს — დათო და ელენე (სახელები უცვლელია. — ავტ.) დათო 8 წლითაა ჩემზე უფროსი, ელენე — 3 წლით. მამა რომ ჩხუბობდა, დათო კართან იდგა, ყურს უგდებდა მათ და როცა დედას დაიმართოხლებდა, ისიც ეჩხუბებოდა — სახლიდან წასვლით ემუქრებოდა. ეს ყველაფერი ჩემთვის გაუგებარი იყო, ცუდ სიზმარს ჰგავდა. დედასთან მივიდოდი და ვეფერებოდი ხოლმე.

— ასლა თუ იცი, რატომ ჩხუბობდნენ?

— ალბათ მამაჩემს ღალატობდა, სხვა რა მიზეზი უნდა ყოფილიყო?... ამით, არც მერე დავინტერესებულვარ.

— როგორც ვიცი, მამა გარდაგეცვალა და მთელი ტრავმადია მაშინ დაიწყო...

— 10 წლის ვიყავი, მამა რომ გარდაიცვალა, გული გაუსკდა. მამიდამ, რომელიც რუსეთში იყო გათხოვილი (ის გვაფინანსებდა ხოლმე, თორემ, ჩემი მშობლები მუშაობით თავს ღიდად არ იწუხებდნენ), დედაჩემს შეილების წართმევა დაუპირა. ჩემმა ძმამ მე და

ელენეს ხელი ჩაგვკიდა — მამიდას გავეყვეთო. დედა კიოდა და მე მათ არ გავყვევი: შემეცოდა ქალი, რომელმაც გამზარდა. არადა, მათ რომ გავყოლოდი, იქნებ, დღეს სრულყოფილი მამაკაცი ვყოფილიყავი...

— მერე რა მოხდა?

— მამაჩემის გარდაცვალებიდან რამდენიმე თვის შემდეგ, ჩვენს საშობაზიან ქოხში მამაკაცებმა დაიწყეს სიარული. იშლებოდა სუფრა, იწყებოდა ქეიფი (დედაჩემი მეზობლის ქალს დაუმეგობრდა, რომელიც ცუდი რეპუტაციით სარგებლობდა). ეს კაცები დედის ოთახიდან მხოლოდ ღილით გამოდიოდნენ. ეს ყველაფერი არ მომწონდა, მაგრამ რას გავხლებოდი?... ჰოდა, უმეტეს დროს, ქუჩაში ვატარებდი. ჩვენს სახლთან ხშირად მოდიოდნენ გამწარებული ქალები და ამ დროს იწყებოდა სრული ჯოჯოხეთი —

ვინ ყვიროდა, ვინ კიოდა, ვინ ვის ურტყამდა, ვერავინ გაიგებდა... მეზობლის ბავშვები, როგორც კეთროვანს, ისე მექცეოდნენ. სკოლაშიც ამითვალწუნეს. მასწავლებლებიც თავს მარიდებდნენ... ჩემს თავში ჩავიკეტე. შინიდან მხოლოდ სკოლაში დავდიოდი... ერთ საღამოს, ვიღაც უცხო მამაკაციები გვეწვივნენ. მაშინ 12 წლის ვიყავი. სუფრა თვალის დასამხამებაში გაიშალა (რაც მთავარია, არაყი და ღვინო გვექონდა) და დაიწყეს სმა. ერთ-ერთი თვალს არ მაშორებდა. შეზარხოშებულმა, დედაჩემს რაღაც უთხრა. იმანაც გაუცინა, თავი დაუქნია და სუფრასთან მიმიხმეს. მივხვდი, რაღაც კარგი რომ არ ხდებოდა ჩემს თავს. ის იყო, სახლიდან წასვლა დავაპირე, რომ დედაჩემმა დამიჭირა, სუფრასთან ძალით მიმართია და დალევა შემომთავაზა. ღვინომ თავისი საქმე გააკეთა. არ მახსოვს, იმ ღამეს რა მოხდა, მაგრამ ღილით, ჩემს საწოლში უცხო მამაკაცი აღმოვაჩინე... ამის შემდეგ, ყოველდღე, ჩემი სურვილის საწინააღმდეგოდ მიხდებოდა ამ კაცის „გამასპინძლება“. მერე დედამ სხვებსაც შესთავაზა ჩემი თავი და...

— წინააღმდეგობის გაწევა არ გიცდია?

— არა. თითქოს ამ ყველაფერს შევეგუე. მაგრამ როცა ცემაც დამიწყეს და კბილებიც ჩამიმტვრიეს, სარკის წინ მდგომს თავი შემიზღვდა და სახლიდან გავიქეცი.

— რატომ გცემდნენ?

— ალბათ, იმიტომ, რომ ასე მოსწონდათ ან იქნებ, ვერ ვემსახურებოდი ისე, როგორც საჭიროდ თვლიდნენ.

— სად გაიქეცი?

— თბილისამდე ჩამოვალწვი, ფეხით, რა თქმა უნდა.

— გამოდის, რომ არც ისეთი მიყრუებული სოფლიდან ყოფილხარ...

— ჩემთვის მიყრუებულიც არის და საშინელი უდაბნოც, სხვისთვის კი, რა მოგახსენოთ...

— თბილისში თავს რითი ირჩენდი?

— მათხოვრობით. ღამეს ქუჩაში ვათევდი, მაგრამ ერთხელ, მეც გამომართლა. ქუჩაში, უცხოური მარკის ავტომანქანას მივუახლოვდი და უცხო კაცს ფული ვთხოვე. მან ამხედ-დამხედა და მკითხა — მშობლები არ გყავს? მეც ვუპასუხე — ობოლი ვარ-მეთქი. მანქანაში ჩაჯდომა შემომთავაზა. ფულსაც შემპირდა: მინდა, რაღაც გაგიკეთო და თუ არ მაწყენინებ, კარგად გაცხოვრებო. არც ვაციე, არც ვაცხელე, კარი გამოვალე და გვერდით მივუჯე-

ქი. სად ცხოვრობო? — მკითხა. მო-
უყვები, რომ სოფლიდან წამოსულს,
სახლი არ მქონდა. მის ნამდვილ სახ-
ელს არ გეტყვით, პირობითად შალვა
დავარქვათ. მან მითხრა — დღეს ვე-
რაფერს მოგიხერხებ, ხვალ შეგხვდეთ
და ბინას გიშოვიო...

— პირობა შეასრულა?

— კი, ბინა მიქირავა. მერე მკითხა:
ყველაზე მეტად რა გინდაო? ვუთხარი
— კბილები მქონდეს-მეთქი. თქვენ წარ-
მოიდგინეთ, კბილებიც კი ჩამისვა...
ძალიან ნაზად მექცეოდა. 6 წელი ვცხ-
ოვრობდი მის ხარჯზე. პირობა ასეთი
იყო: არასოდეს დამერეკა მისთვის (თვი-
თონ მიკავშირდებოდა), არ გამება სხ-
ვასთან რომანი და შალვასთვის ყოველ-
თვის მზად ვყოფილიყავი. ამ წლების
განმავლობაში არაფერი მაკლდა, რაც
მინდოდა, იმას ვაკეთებდი...

**— რა მოხდა 6 წლის შემ-
დგომ?**

— ერთ დღეს, ქუჩაში ვიდექი, მინდ-
ოდა, ტაქსი გამეჩერებინა. ერთი კაცი
მომიახლოვდა და — საათი ხომ არ
გაქვთო? — მკითხა. კი-მეთქი, — ვუპა-
სუხე. მერე ასანთი მთხოვა. თვალი
თვალში გაუყვარე. გამიღიმა — საით
მიდინარო? მეც ვუპასუხე. ტაქსი გააჩ-
ერა და მითხრა — ჩაჯექი, მიგიყვანო.
არ ვიცი, რატომ, მაგრამ დავემორჩილე...
საქმიანი კაცი აღმოჩნდა. მან ტელე-
ფონის ნომერი მომცა და მითხრა —
თუ დაგჭირდი, დამიკავშირდიო. ისე
მომეწონა, რომ ჩემი მეგობარი (შალვა)
აღარც გამხსენებია. იმ ღამესვე მის
მკლავებში აღმოჩნდი. მივხვდი, რომ
ეს იყო „ერთი ნახვით შეყვარება“, ამ-
იტომაც ვეღარ ვიტყვოდი მასთან ურთ-
იერთობაზე უარს.

— კი, მაგრამ შალვა?

— მეორე დღეს შევხვდი და ყვე-
ლაფერი მოუყვები. საშინლად გაბრაზ-
და, იყვირა — ამის შემდეგ ეცი მათხო-
ვარს პატივიო... — თქვა და წავიდა...
სამი დღის შემდეგ დამირეკა: ყველაფერს
გაპატიებ, ოღონდ ამიერიდან აღარ
მილაღატო. ნეტავ, იმ დროს... მე გამი-
ჭირდებოდა ასე ცხოვრება და უარი
ვუთხარი. ასე დაგვარგე შალვაც, მისი
ბინაც და უღარდელი ცხოვრებაც...

**— ახლა სად არის ის, მეორე
და რატომ თქვი — ნეტავ, იმ
დროსო? ხომ მიიღე ის, რაც
გინდოდა?**

— ...მას ყოველდღამე ვხვდებოდი.
რაღაც ორგანიზაციაში მუშაობდა და
თავისთან მომავლო სამსახურში, თუმცა
ხელფასი ძალიან მცირე მქონდა, ყოველ
შემთხვევაში, მე არ მყოფინდა. თვი-
თონაც, ორგანიზაციის ხელფასივით,

ტუნწი აღმოჩნდა, მაგრამ მასთან ცხ-
ოვრების გამო, ამითიც კმაყოფილი
ვიყავი... მაგრამ ცოტა ხანში, სამსახ-
ურში ჭორაობა დაიწყო: მგონი, ეგენი
ციფრები უნდა იყვნენ... ეს რომ გავ-
იგეთ, „შეფემა“ თვალაცვის მიზნით, სამ-
სახურიდან დამითხოვა. წამოვედი და
თან წამოვიღე გულისტკივილი. ხმა არ
ამოძლია, ისე დავეწერე განცხადება სამ-
სახურიდან გათავისუფლების თხოვნით...
ამის შემდეგ, ერთმანეთს იშვიათად ვხ-
ვდებოდით. ყოველი შეხვედრისას და-
პირებებით მავსებდა. ერთხელ კი მირ-
ჩია: სანამ შენს დახმარებას შევძლებ,
„საშოვარზე“ გადიო. იმ დღეს საშინ-
ლად შემძულდა ისიც, ჩემი თავიც და
მთელი სამყაროც და საბოლოოდ გავწ-
ყვიტე მასთან ურთიერთობა.

**— რატომ გიშვებდა ენ. „სა-
შოვარზე“?**

— არ ვიცი, ალბათ, თავი მოვაბეზრე,
სხვა მოეწონა და თავიდან მომიცილა.

— ახლა რას აკეთებ?

— ახლა? „საშოვარზე“ დავდივარ
და ძველ დროს მივტირი, როცა ყვე-
ლაფერი მქონდა, მაგრამ ქალივით, მოჭარ-
ბებულ გრძობებს აყვები და ის დაგვარგე,
რასაც სხვები ხელიდან არ გაუშვებდ-
ნენ... ხშირად მივდივარ იმ ადგილას,
სადაც პირველად შევხვდი შალვას —
რომ მნახავს, იქნებ, ყველაფერი მაპა-
ტიოს-მეთქი, მაგრამ ვერ ვპოულობ.

— არ იცი, სად ცხოვრობს?

— ვიცი, მაგრამ მისვლის უფლება
არ მაქვს.

**— როგორ ფიქრობ — რომ
ნახო, გაპატივებს?**

— არ ვიცი. დარწმუნებული მხ-
ოლოდ ჩემს თავში ვარ — თუ მაპატიე-
ბს, აღარასოდეს ვუღალატებ...

**— დედაშენი და შენი და-ძმა
ახლა სად არიან, როგორ ცხ-
ოვრობენ?**

— არ ვიცი. და-ძმა რომ ვნახო, შეხ-
ვედრას თავს ავარიდებ, თვალეში ვერც
შევხვდავ. დედაჩემის ამბავი კი სულ
არ მაინტერესებს.

**— არ გიფიქრია, რომ ყვე-
ლაფერ ამას ზურგი აქციო და
თავი მამაკაცად იგრძნო?**

— მიფიქრია რომელია?! მაგრამ ეს
უკვე ჩემს ძალებს აღემატება. მამაკა-
ცის დანახვისას გული მიმდის ხოლმე,
სურვილის დაკმაყოფილების შემდეგ კი,
თავიც მეზიზღება და გარშემო მყო-
ფნიც. არ ვიცი, როგორ მოვიქცე. დამის
ცხოვრებით ვცხოვრობ. მეშინია სინათ-
ლის და... განკითხვის დღის. 20 წელია,
თავს ვეკითხები: ვინ ვარ მე — ქალი თუ
მამაკაცი? — მაგრამ პასუხს ვერ ვპოუ-
ლობ...

ერთგული მკითხველი

თქვენ, ერთგულ მკითხველს, უთუოდ
გემახსოვრებათ ჩვენი ჟურნალის სხვა-
დასხვა ნომერში დაბეჭდილი წერილების
შინაარსი და არც ამ ტესტის კითხვებზე
გაგიჭირდებათ პასუხის გაცემა...

**1. ვინი მოთხოვნით გაუპა-
და კრემლის ოფიციალური
დონოსიკიზაზის რეგლამენტში
არსებული ძალის შვედაგო-
ლოს მახსიალური და მიწი-
მალური სიბრძის განმსაზღვრე-
ლი პუნქტი?**

- ა) რაისა გორ-
ბაჩოვას;
- ბ) ლიუდმილა პუტინას;
- გ) ნაინა ელცინას.

**2) რა ჰქვია ბირჩას მყო-
რენაირად?**

- ა) როკი;
- ბ) ჯაღლუზა;
- გ) კინკრისო.

**3) ჩამოთვლილთაგან რომე-
ლი საბეული იყო ამერიკის
თავისუფლების დღეს — 4
ივლისს დაგადე-
ბული?**

- ა) ივანე ჯავახიშ-
ვილი, გიორგი დანელია,
ვლადიმერ ლენინი;
- ბ) ეგნატე ნინოშ-
ვილი, ირაკლი აბაშიძე,
ანრი სტენდალი;
- გ) მიტროფანე ლა-
დიძე, გურამ რჩეულიშ-
ვილი, ჯუზეპე გარი-
ბალდი.

პასუხები იხილეთ 61-ე გვერდზე

„შინაუკმალი განუკმალი ქაჩოქი სასუფისი დანახვას...“

ამბობენ, ბედობის დღეს — 15 იანვარს (ახალი სტილით — 2 იანვარს) რაც გადაგხდება, ის დაგებუდებაო. საინტერესოა, როგორ ატარებენ ბედობის დღეს და რა უნდათ, რომ დაგებდეთ ადამიანებს, რომლებსაც ყველანი კარგად ვიცნობთ.

ეკა მინლაძე

თიკა ფაცაცია:

— წინა წელი არც ისე წარმატებული იყო ჩემთვის. ამ წლისგან უფრო მეტს ველი, თუნდაც, იმიტომ, რომ მამლის წელიწადი ჩემი წელია. მინდა, დამებედოს ბევრი სასიხარულო დღე და უდიდესი შემოქმედებითი წარმატებები. სურვილებს ჩემთვის დავიტოვებ, იმიტომ, რომ განსაზღვრული ოცნება ხშირად არ სრულდება. ზოგადად ვიტყვი — მსურს, რომ 2005 წელმა ბევრი ლამაზი დღე მაჩუქოს.

მარიანა წინაფვილი:

— ბედობის დღეს ვცდილობ, ძირითადად, ჩემს ახლობლებში ვიტრიალო. გამიგია, იმ დამეს მარილიან კვერს თუ შეჭამ, შენი საბედო დაგესიზმრებაო. მე, გამომდინარე იქიდან, რომ მარილი არ მიყვარს, არასოდეს გამისინჯავს კვერის გემო. ერთხელ შემომთავაზეს, მაგრამ პირიც არ დამიკარებია — იმიტომ, რომ არ მინდა, წინასწარ ვიცოდე, თუ ვინ იქნება ჩემი მეორე ნახევარი... ძალიან მინდა, დამებედოს ყველაფერი კარგი, ჩემს ახლობლებთან ერთად. ვისურვებდი პირველ რიგში, ჯანმრთელობას, ხოლო შემდეგ, შემოქმედებით წარმატებას. ჩემი ყველაზე დიდი ოცნებაა, ვიმოდგაწეო თეატრში. სურიალი კარგია, მაგრამ ძალიან მინდა, თეატრში მუშაობა დამებედოს.

ეკა მამალაძე:

— მინდა აღვნიშნო, რომ ბედობის დღეზე მეტად მჯერა ახალი წლის დამეს ჩათქმული სურვილის ასრულების. ამიტომაც სულ მგონია, რომ ახალი წლის დამეს როგორც გავატარებ, ისეთი წელი მექნება. ამიტომ ყოველ ახალ წელს, ტრადიციულად ოჯახში ჩემს ახლობლებთან ერთად ვხვდები. ჩემი სურვილიც ეს არის: მინდა, რომ ერთად ვიყოთ და ჯანმრთელობა და სიხარული არ მოგვკლებოდეს.

ნინო ლეჟავა:

— ბედობად მე ბარბარობის დღე მიმანია. ძალიან მინდა, დამებედოს ოჯახი, პატარა გოგონა რომ მყავდეს... საქმიანობაში კი ვინატრებდი დიდ წარმატებებს.

თამთა გოგუაძე:

— ბედობა დღეს ვცდილობ, ის გავაკეთო, რაც მინდა, რომ დამებედოს. ყოველთვის მივედივარ ისეთ ადგილას, სადაც მიხარია წასვლა. მინდა, დამებედოს ყველაფერი საუკეთესო. ვინატრებდი ჩემი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობას.

რუსა მორჩილაძე:

— მჯერა, რომ ბედობის დღეს როგორც გავატარებ, ისეთი წელი მექნება. ამიტომაც ვცდილობ, ხალისი შევიტანო ჩემს ოჯახსა და მეგობრების წრეშიც. ძალიან მინდა, დამებედოს

ქვეყნის წინსვლა. პირველ რიგში, ვინატრებდი განსარებული ქართული სახეების დანახვას.

დე. რობლის ათელი სსოპრების ბოლფასია

რატომღაც მკითხველებმა მოცუ-
მული თემა ისე გაიგეს, როგორც
„დაუვინყარი დღე“ და მესიჯე-
ბიც სწორედ ამ თემის შესაფერი-
სი გამოგვიგზავნეს. არადა, ერთმა
დღემ შესაძლებელია, მთელი ცხ-
ოვრება თავდაყირა დააყენოს და
სწორედ ასეთი შემთხვევა ვიგულის-
ხმეთ, როცა რუბრიკის მორიგი
გამოშვების თემას განვსაზღვრავდით.
მაგრამ რა გაენწყობა — მკითხ-
ველი ბატონი ბრძანდება და მის
ნებას უნდა დავყვეთ...

მარი ჯაშარიძე

„ჩემს ბოთე ქმარს
დავუმტკიცე, რომ მის
გარეშე უკეთ ვიქნებოდი“

„19 წლის ასაკში გავთხოვდი. ჩემი
მეუღლე ფიზიკურად მშვენიერი, სიმპა-
თიური ყმაწვილი იყო, მაგრამ უსაქმური
და ლობთაზარა. არ გეგონოთ, მუდმივად
მთვრალი იყო — უბრალოდ, თუ ერთხ-
ელ დაღევდა, მთელი თვე გამოუფხი-
ზლებლად დადიოდა. მერე შესაძლოა,
5-6 თვე სასმელს აღარც გაჰკარებოდა.
ხშირად ვჩხუბობდით. ჩვენი დავის სა-
განი ისიც იყო, რომ შვილი არ გვიჩნ-
დებოდა. ექიმთანაც არ მომყვებოდა. მეუბ-
ნებოდა — მე ჯანმრთელი ვარ, სამკურ-
ნალო არაფერი მჭირს, შეურაცხყოფას
ნუ მაყენებო. მხოლოდ ჩემი მკურნალობა
კი, შედეგს არ გვაძლევდა. ერთხელ,
ჩხუბის დროს ვუთხარი — შენ რომ არ
ყოფილიყავი, ცოლად ვასიკოს გავყვე-
ბოდი, ზაფხულში ჰიმალაის მთებში
დავისვენებდი, ზამთარში — მაიაში,
შვილიც მეყოლებოდა, მაგარი მანქანაც
და ბედნიერიც ვიქნებოდი-მეთქი. ჯერ
მკითხა — ვასიკო ვინ არისო? — ვინ
და, ჩემი შეყვარებული იყო, სანამ შენ
გავიცნობდი-მეთქი. — ვაი, შენს პატრონს!..
მე რომ არ ვყოფილიყავი, დღემდე გაუთხ-
ოვარი იქნებოდი, გულგატეხილი, დე-
დაშენის ცხვირწინ თითის წვერებზე
ირბენდი, ანტიდეპრესანტივით გაიჭყაპე-
ბოდი ან ქუჩის მეძავი გახდებოდი და
„პანელზე“ იდგებოდიო... ბოლო სიტყვებ-
მა ჭკუიდან გადამიყვანა. — ესე იგი, ასე
ფიქრობ-მეთქი? — ვფიქრობ კი არა,
სწორედ ასე იქნებოდაო. იმ დღესვე
ჩავალაგე ბარგი და ჩემს მეგობარს მი-
ვადექი შუალამისას. მთელი ღამე ვშ-
ფოთავდი, ვტიროდი და ვგეგმავდი, როგორ
მეცხოვრა ამის შემდეგ. სამსახურში
ძველებურად დავდიოდი. დავიწყე ვარჯი-
ში, დავჯექი დიეტაზე და მართალია,
სულ 5-6 კილოგრამი დავიკელი, მაგრამ

„ერთმანეთს დავშორდით, მაგრამ ის დღე
ყველაზე ლამაზი და ტკბილი იყო“

საკმაოდ მოხდენილი გავხდი. შევიცვალე
ვარცხნილობა, თმის ფერი, ჩაცმულობის
სტილი და თითქოს სხვა ადამიანად
ვიქცეი. მინდოდა, ჩემი ქმრისთვის, უფრო
სწორად — ყოფილი ქმრისთვის დამემტ-
კიცებინა, რომ მის გარეშე მართლაც,
უკეთ ვიცხოვრებდი. როდესაც გარეგ-
ნობა მოვიწესრიგე და სარკიდან სწორედ
ისეთი ქალი შემომიყურებდა, რომელიც
ნებისმიერ მამაკაცს მოხიბლავდა, გადა-
ვწყვიტე, ბავშვობის შეყვარებული, ვასი-
კო მომეძებნა. რაიონში გავიზარდე და
ვასიკოს სწორედ იქიდან ვიცნობდი.
მაგრამ ჩემი ოჯახი საცხოვრებლად
თბილისში რომ გადმოვიდა, რაიონში
ბინა გავყიდე, ამიტომ 15 წლის გან-
მავლობაში პირველად ჩავედი ჩემს
სოფელში. ერთი-ორი დღით ნათესავ-
თან გავჩერდი და ვასიკოს ამბები გავი-
კითხე. მითხრეს — მოსკოვში ცხოვრობს,
ძალზე მდიდარია, ცოლი კი ჯერაც არ
მოუყვანიო. მის მშობლებს მივაკითხე,
თავი გავახსენე, ვასიკოს ამბები
დაწვრილებით გავარკვიე და ტელეფონ-
ის ნომერიც გამოვართვი... რამდენიმე
დღის შემდეგ, ვასიკო მოსკოვი-თბილი-
სის რეისით ჩემკენ მოფრინავდა. ერთ-
მანეთს რომ შევხვდით, სიხარულისგან
ორივე ვტიროდით. მე ჩემი ამბები მო-
კუყვი, მან — თავისი. ერთ კვირაში კი,
მოსკოვში გაბრუნდა. მერე მე მიხმო

თავისთან და ცოლობა მთხოვა. დავქორ-
წინდით. ქორწილი თბილისში გადა-
ვიხადეთ.
ქორწილის ღამეს მკითხა — რას
ინატრებ? საქორწინო საჩუქრად რა
მოგართვაო? — „ლამბორჯინი“-მეთქი.
ორი დღის შემდეგ, ახალთახალი მან-
ქანით ჩემი ქმრის სამსახურს მივადექი.
ჩვენი დაშორებიდან ერთი წელი იყო
გასული და ამ პერიოდის მანძილზე,
სულ ორჯერ მყავდა ნანახი. ერთ-ერთი
ობიექტის დაცვაში მუშაობდა. მის სამ-
სახურს რომ მივუახლოვდი, დავინახე,
რომ შესასვლელ კართან იდგა გზისკენ
ზურგმექცევით და ვიდაც გოგოს ელ-
ლაბუცებოდა. მანქანიდან არ გადმოვ-
სულვარ, დაუსვივალე. რომ მოიხედა,
თვალეები გაუფართოვდა. ნაბიჯის გად-
მოდგამაც კი ვერ მოახერხა. მე მომიწია
მასთან მისვლამ. პირდაღებული იდგა
და მიყურებდა, მაგრამ მერე უფრო ჩამოუ-
ვარდა ყბა, როდესაც ვუთხარი — ვასი-
კოს გავყევი ცოლად, ამიტომ განქორ-
წინება მჭირდება და რამდენიმე დღეში
სასამართლოში მოგიწევს მოსვლა, არ
მაწვალო, გამოცხადდი, რომ დროზე მოვაგ-
ვართო ეს საქმე, ეგვიპტეში მივდივარ
საქორწინო მოგზაურობაში და ნუ დამ-
აბრკოლებ-მეთქი... აი, ეს დღე მთელ
ცხოვრებას უდრიდა. ჩემს ბოთე ქმარს
დავუმტკიცე, რომ მის გარეშე მართლაც

უკეთ ვიქნებოდი და მალე შვილიც რომ შემეძინება, მერე ხომ სულ გადაირევა... პატივისცემით, შორენა“.

„იძულებითი თანხმობა ქორწინებაზე და მოულოდნელი ბედნიერება“

„სკოლა თბილისში დავამთავრე, 11 წლის წინ. გადავწყვიტე, სწავლა უმაღლეს სასწავლებელში გამეგრძელებინა, მაგრამ იმ ცოდნით, რომელიც სკოლიდან „მომეყვებოდა“, ძალზე გამიჭირდებოდა მისაღები გამოცდების ჩაბარება. ამიტომ ჩემმა მშობლებმა გადაწყვიტეს, ქუთაისში ჩამებარებინა (იქ უფრო იაფი ჯდებოდა საქმის ჩაწვობა). გაჭრა ფულმა და სტუდენტის გავხდი. ვინაიდან იქ ნათესავი და ნაცნობი არ მყავდა, მშობლებმა ბინა დამიქირავეს და ვცხოვრობდი ჩემთვის. ჩემს ჯგუფელ ბიჭს შეუყვარდი. მე კი ვერ ვიტანდი, გავუბრბოდი და თითქმის მეზიზღებოდა კიდევ... ჩემი მეგობრები ხშირად იკრიბებოდნენ ჩემთან. ერთხელ გადავწყვიტეთ, 8 მარტი აღგვენიშნა. კარგად მოვილხინეთ. მე ზომაზე მეტი დავლიე და... დილით რომ გავიღვიძე, ჩემს საწოლში სწორედ ის ბიჭი აღმოვაჩინე, რომელსაც ასე ვერ ვიტანდი. კინალამ გავვიჟღი, ვიკივლე და ვიწვილე, პაატაც დავაფეთე, წამოხტა, სცადა, დავემშვიდებინე, მაგრამ სულ ცხარე ცრემლებით ვტიროდი. ბოლოს დამიყვავა — ნუნერვიულობ, ცოლად მინდისხარ, ამ შაბათ-კვირას ვიქორწინოთო. ამაზე მთლად გადავირიე. ძალზე ღარიბი იყო, საკუთარი ქოხიც კი არ ჰქონდა. მშობლებთან ერთად ნათესავის ბინაში იყო თავშეფარებული, თანაც, ძალზე შეუხედავი და ტანად ჩემზე დაბალი. ასეთი ქმრის ყოლის პერსპექტივა მანცდამანც არ მხიბლავდა, მაგრამ რაღა უნდა მექნა?.. მოსაფიქრებლად დრო მჭირდება-მეთქი, — ვუთხარი და საგონებელში ჩავვარდი. მთელი თვე გავიდა, მე კი პასუხს არ ვუბნებოდი. ის ჩემთან ყოველდღე მდიოდა, თუმცა თავისთვის იმის უფლება არასოდეს მიუცია, რომ ჩემთვის ხელი დაეკარებინა... გამოუვალ მდგომარეობაში ვიყავი. ამიტომ იძულებული გავხდი, მისთვის ცოლობაზე თანხმობა მეთქვა. სიხარულისგან ლამის გადაირია. მე კი, მეორე დღეს, თბილისისკენ გამოვეშურე, რომ მშობლებისთვის ახალი ამბავი „მეხარებინა“. რომ წარმოვიდგენდი, ჩემი მშობლებისა და პაატას შეხვედრას, გული მისკდებოდა. დედაჩემი იქვე განუტევებდა სულს, როდესაც პაატას შეხედავდა, მამაჩემი კი — იმის შემდეგ,

როდესაც გაიგებდა, რომ ჩემს ქმარს სულის იქით, საკუთარი არაფერი ებადა... თბილისის „მარშრუტკაში“ ფიქრებით დამძიმებული, თავჩალუნული ვიჯექი. ჩემ უკან ორი ქალი იჯდა და საკმაოდ ხმამაღლა საუბრობდა. მათი ლაპარაკიდან მივხვდი, რომ ქორწილიდან ბრუნდებოდნენ. — ეჰ, საწყალი მათა, ვერ გაათხოვა გოგო ისე, როგორც საჭირო იყო, — ამბობდა ერთი. — აბა, აბა, სახე ჩამოსტიროდა — უდასტურებდა მეორე. — იტირებდა, აბა, რა იქნებოდა, ცარიელ-ტარიელი სიძე შეხვდა, გარეგნობით მაინც იყოს ნორმალური, რას ჰგავდა, პატარძალი ანგელოზით იყო, ის კი ეშმაკით. — ეჰ, ძნელია, შვილი 20 წელი ზარდო და მერე ასეთ ბიჭს ჩაუგდო ხელში... — მაგას სჯობდა, სულ გაუთხოვარი დარჩენოდა შვილი... აი, ასეთ საუბარს მოვუსმინე და ჩემი სიტუაცია წარმომიდგა თვალწინ... არავითარ შემთხვევაში არ გავყვები პაატას ცოლად! — უცებ ასეთი გადაწყვეტილება მივიღე და შვებით ამოვისუნთქე. თბილისში მშობლები მოვინახულე, გათხოვებაზე კრინტიც არ დამიძრავს და უკან გავბრუნდი. პაატას კი, ჩემი სახელის ხსენებაც კი აუუკრძალე... ამის შემდეგ, გათხოვებაზე მართლაც, აღარ მიფიქრია. 21 წლის ასაკში დიპლომიანი ფილოლოგი გავხდი, თბილისში დავბრუნდი და სამსახურის ძებნა დავიწყე. ძებნა-ძებნაში ერთ ორგანიზაციას მივადექი: დირექტორი წინასწარ იყო გაფრთხილებული, რომ მივიდოდი, ამიტომ დაუბრკოლებლად შევედი. სრულიად ახალგაზრდა, 30 წლის მამაკაცი დამხვდა კაბინეტში. გამოხედვასა და ქცევაზე შევატყვე, რომ მოვეწონე. სამსახურშიც მაშინვე მიმიღო და მალე, სიყვარულშიც გამომიტყდა. მეც მომწონდა დათო, მაგრამ მასზე ფიქრსაც კი ვერ ვებედავდი. ჩემი ერთდამიანი თავგადასავალი უსიამოვნოდ მასხენებდა თავს. დათოს გავუბრბოდი და შეხვედრაზე უარს ვუბნებოდი. ჩვენთან მუშაობდა მისი მამაკაცის ცოლი, თეა, რომელიც ჩემთან მეგობრობდა. ერთ შაბათს დღეს, თეამ დამირეკა და მთხოვა, მასთან სტუმრად მივსულიყავი. არ გამკვირვებია, რადგან ეს პირველი შემთხვევა არ იყო; კარი დათომ გამიღო. აღმოჩნდა, რომ სახლში მარტონი ვიყავით. ბევრი ვიტირე, ვივიშვიშე, — ცოლად არ გამოგყვები-მეთქი. მას ვერ გაეგო ჩემი უარის მიზეზი, მაგრამ როგორც შემდეგ მითხრა, იეჭვა, რომ რაღაც არ მქონდა წესრიგში და გადაწყვიტა, დარწმუნებულიყო თავისი ეჭვის სისწორეში. სწორედ ამიტომ არ მომეშვა და თითქმის ძალით დამიმორჩი-

ლა. მეც რაღას ვიზამდი? მივენდვე ბედს — და რაც მოსახდენია, მოხდეს-მეთქი, — ვიფიქრე. როდესაც მივხვდი, რომ ქალწული ვიყავი, ბედნიერებისგან ხმამაღლა ვტიროდი, ვბლაოდი, ვიცინოდი... დათო კი გაოცებული შემომყურებდა. მივხვდი, რომ პაატამ ხერხი იხმარა, რომ ცოლობაზე დავეყოლებინე. მე კი, იმ ქალების ლაპარაკმა გამომაფხიზლა და სწორი გადაწყვეტილება მიმალენია. ჩემი გათხოვების დღე სწორედ რომ მთელი ცხოვრების ტოლფასი იყო“.

„ცოლი არავინ მიხსენოს, თორემ...“

„28 წლამდე უცოლოდ დავხეტიალებდი. საღამოს შინ მისვლა იმითმეზარებოდა, რომ მთელი ოჯახი, სამ ხმაში (დედა, მამა, და) ჩამჩინებდა — ცოლი მოიყვანე, ოჯახს მოკიდე, დროა, შთამომავლობაზე იზრუნო. ერთხელ სიმთვრალეში წამომცდა — სიამოვნებით დავქორწინდებოდი, მაგრამ მე არავინ მეულება საჩემო, თუ თქვენ მომიძებნით, ჯანდაბას, ცოლად მოვიყვან-მეთქი. ამ დღის შემდეგ, დატრიალდნენ მეზობლები, ნათესავები, ოჯახის წევრები და სასწრაფოდ გამომიძებნეს საცოლე. რომ შევხედე, მომეწონა. მშვენიერი, თვალეფახულა, რომ იტყვიან, მარწყვივით გოგო იყო. ჰოდა, ბევრი აღარ მიფიქრია, ისე მივიღე გადაწყვეტილება. ქორწილამდე თიკო რამდენჯერმე ვნახე. თითქოს სევდიანი, გულჩათხრობილი მომეჩვენა, მაგრამ ამისთვის მნიშვნელობა არ მიმინიჭებია. თითქოს შემეყვარა კიდევ და მოუთმენლად ველოდი ქორწილის დღეს. მამის ბიუროში ხელი მოვაწერეთ. ჯვრისწერამდე მთელი 2 საათი რჩებოდა და გადავწყვიტეთ, მთელი მაყრიონი ქალაქარეთ წავსულიყავით. მცხეთას ვეწვიეთ. სვეტიცხოველთან გაჩქერდით და რამდენიმე ბოთლი შამპანური გავხსენით. დავლიეთ მშვიდობით მგზავრობისა და ბედნიერი მომავლის სადღეგრძელო და როდესაც ჯერი ჩემი და თიკოს დღეგრძელობაზე მიდგა, მივიხედ-მოვიხედეთ და პატარძალი ველარსად აღმოვაჩინეთ. კარგა ხანს ველოდით, ვიფიქრეთ — ტუალეტში იყო გასული. ბევრი ვეძებეთ, მაგრამ ცამ ჩაყლაპა თუ მიწამ, ვერ ვავიგეთ. მისი მეჯვარეც გაოცებული იჩენდა მხრებს, — მობილურზე საუბრობდა, მერე იქით წავიდა (გზისკენ გაიშვარა თითი) და როდის გაქრა, ვერ დავინახეო. როგორი საქმეა? პატარძალი ამეთესა ქორწილიდან!.. შინ გამტკნარებული დავბრუნდი. ბუნებრივია, ქორწილი ჩაიშალა. საღამოს, მოგვი-

ანებით შეგვატყობინეს, მივაგენითო. გაგიუბული მივუჯექი საჭეს და თიკოს მივაკითხე. კახეთის სოფლის ერთ-ერთ ეზოში პურმარილი იყო გაშლილი. ჩემს პატარძალს ვიღაც ზორბა ბიჭის მხარზე ელო თავი და ბედნიერებისგან ბრწყინავდა... უკან უსიტყვოდ გამოვბრუნდი, ისე, რომ თიკოს არც დაუენახივარ. რა აზრი ჰქონდა? მე მის სიხარულს მაინც ვერ გავიზიარებდი. ეს დღე მართლაც მთელ ცხოვრებას უდრდა. მოვკვდი და კვლავ გავცოცხლდი, თუმცა ჯობდა, მიცვალებულად დავრჩენილიყავი... ახლა 32 წლის ვარ, მაგრამ ცოლი არავინ მისხენოს, თორემ..."

„10 წელი გავიდა და ისევ ისე მიყვარს, როგორც მაშინ...“

„კარგა ხნის წინ მოვიხადე რვაწლიანი სასჯელი. ჩემს სანახავად ყველაზე ხშირად ჩემი და მოდიოდა. ერთხელ, უჩვეულო სილამაზის გოგო მოჰყვა. ერთი ნახვით შემიყვარდა დოღო. მერე ჩემს დას ვთხოვე, კიდევ მოეყვანა, მაგრამ პასუხად ისეთი რამ მივიღე, რამაც ჭკუიდან გადამიყვანა – ქმარი ჰყავს და თავი დაანებეო. ყველაფერი დაწვრილებით გამოვკითხე და გავიგე, თბილისის რომელ უბანში ცხოვრობდა. მერე ჩემს მეგობრებს წერილი გავუგზავნე და ვთხოვე, ყველაფერი გაეგოთ ამ ქალის შესახებ. მერე წერილებს ვუგზავნიდი, მეგობრების ხელით – საჩუქრებს და ათასგვარი სიურპრიზით ვანებიერებდი. ასე გაგრძელდა 3 წელი. შემდეგ, ციხიდან გამოვედი და კიდევ ერთი წელი დამჭირდა, რომ დოღო ჩემი გამხდარიყო. ის დღე, როცა მე და დოღო ერთ ჭერქვეშ დავბინავდით, მართლაც, მთელი ცხოვრების ტოლფასი იყო. მას შემდეგ 10 წელზე მეტი გავიდა და ისევ ისე ძლიერ მიყვარს, როგორც მაშინ. ჩემი სიცოცხლე რომ დასჭირდეს, დაუნანებლად გავიღებ მისთვის“.

ახლა კი, მოკლე მესიჯებს გავეცნოთ

„იმ დღეს ბავშვობა დამთავრდა...“

„მთელი სიცოცხლე იმ დღის მადლიერი ვიქნები, როცა ჩემი ქმარი გავიცანი. ყველას ისეთ სიყვარულს ვუსურვებ, როგორიც მე მარგუნა ღმერთმა. თეა“.

„ის დღე, როცა „მზის“ ცნობილ სახეს, ირაკლი იმნაიშვილს შევხვდი, მთელი ცხოვრების ტოლფასია. ამ ერთი დღისთვის ხომ მაინც ღირდა 20 წელი ცხოვრება!.. თიკო“.

„ახლანდელი ახალი წლის ღამე მთელი ცხოვრების ტოლფასი იყო, რადგან ჩემს მეგობრებთან ერთად გავატარესულ ახლახან კი, ერთ-ერთს ისე ვაწყენინე, რომ ჩემი დანახვა აღარ უნდა. გივიკო, ვთხოვ, მაპატიე, რა!“

„ერთ წელზე მეტი იყო გასული, რაც ჩემი სიყვარული არ მენახა. ამ ერთი თვის წინ დადგა ის ბედნიერი დღე, როცა ისევ შევხვდი. რომ დავინახე, თვალთ დამიბნელდა. მზესავით ანათებდა. ჩემთვის იმ წუთს არაფერი შეედრება. ნათია ფ-ვა, შენ ყველაზე და ყველაფერზე მეტი ხარ! „გამისწორე“.

„ჩემი ოჯახი ჩემთვის მთელი ცხოვრების ტოლფასია. 5 წელი შეყვარებულები ვიყავით, მერე კი დავქორწინდით...“

„ასეთი დღე ჩემთვის 20 ნოემბერია, როდესაც ჩემმა მომავალმა მეუღლემ სიყვარული ამიხსნა. თანაც, ისე ორიგინალურად მოახერხა ეს, რომ იმ წუთებისთვის მთელ სიცოცხლეს დავთმობდი. მაშინ მეგონა, რომ ჩემზე ბედნიერი ქვეყანაზე არავინ იყო. ახლაც ასეთი ბედნიერი ვარ. ოთო, გოცნი. შენი პუსკა“.

„იმ დღეს ბავშვობა დამთავრდა. იკას პირველად ვაკოცე. 16 წლის ვარ. ერთი წლის წინ, ახალი ცხოვრება დაიწყო. ჩვენ ერთმანეთს დავშორდით, მაგრამ ის დღე ყველაზე ლამაზი და ტკბილი იყო“.

„ისეთი დღე ჯერ არ მქონია, რომ მთელი ცხოვრების ტოლფასი იყოს, მაგრამ ეს დღე მაშინ დადგება, როცა ჩემი საყვარელი ადამიანი სიყვარულში გამოიბრუნდება. ნუ მიაკვლი წიგნებს, ბიჭუნო, ყურადღება მომაქციე, თორემ, დაგავიანდება!“

„შესაძლოა, ვინმეს გაეცინოს კიდევ, მაგრამ ჩემთვის ყველაზე კარგი დღე იყო, როდესაც DAAD-ის კონკურსში გავიმარჯვე. თუ ბედი გამიღიმებს, შესაძლოა, ზაფხული გერმანიაში გავატარო. როდესაც ჩემმა ლექტორმა დამირეკა და მითხრა, კონკურსში გაიმარჯვეო, სიხარულისგან ხან ვტიროდი, ხან ვიცინოდი. ყველას ვუსურვებ მრავალ ბედნიერ დღეს! ლიკა, 19 წლის.“

„შესაძლოა, ძალზე უცნაურად მოგეჩვენოთ, მაგრამ მე ფეხბურთის ფანი ვარ და ჩემთვის ასეთი დღე მაშინ დადგება, როცა დევიდ ბექჰემი მანჩესტერში დაბრუნდება. ქეთი“.

„უნივერსიტეტში ერთი ბიჭი ძალიან მომწონს. ვიცი, მასაც მოვწონვარ. ერთმანეთს დაჟინებით ვუყურებთ ხოლმე, მაგრამ უბედურება ისაა, რომ ერთმანეთს არ ვიცნობთ. ვიცი, ჩემი გაცნობა უნდა. ამას ხშირად მაგრძნობინებს. ხან ჩემს აუდიტორიაში შემოიხედავს, ხან ნაცნობებსა თუ უცნობებს მიგზავნის, ძმაკა-

ცებს სთხოვს, დამაკვირდნენ, ხშირად ვუყურებ თუ არა. თვალებით ვსაუბრობთ ხოლმე, ვცდილობთ, ერთმანეთის შესახებ ბევრი რამ გავიგოთ, ასეთი ხანმოკლე ყურებით. მე ვცდილობ, ყურადღება არ მივაქციო, მაგრამ რა ვქნა, ძალიან რომ მომწონს?.. ყურადღება რომ მოვალუნე, უფრო გააქტიურდა, მომაკითხა და მელოდებოდა. იმ დღეს, უნივერსიტეტში არ ვიყავი. ალბათ ჩემს, გასაცნობად მოვიდა. დარწმუნებული ვარ, ჩემზე ბევრი რამ იცის... ყველაზე ბედნიერი დღე მაშინ დადგება, როცა ერთმანეთს გავიცნობთ და...“

„ჩემთვის მთელი ცხოვრების ტოლფასი ის დღეა, როცა მე ჩემს სიცოცხლესთან – ჩემს ლელასთან ვარ. ლელა, მიყვარხარ! შენი „სიცო“. გ. ბურდ.“

„მთელი ცხოვრების ტოლფასი დღე ჩემთვის 2004 წლის 1-ლი ივნისი იყო. ახლობლის დაბადების დღეზე მოულოდნელად მოვიდა გია – ჩემი ოცნების მამაკაცი. მან სადღესასწაულო ტორტი თავისი ხელით მაჭამა. მეც ასევე მოვიქეცი. ეს კი ვერ აიტანა ერთმა „ბოლმის ბუკეტმა“ გოგომ და იმ თეფშზე, საიდანაც ვჭამდით, ჩვენ რომ ვცეკვავდით, იმ დროს, მთელი სამარილე დაცალა. მეგობარმა შენიშნა და გაგვაფრთხილა. თუმცა, იმ ტორტზე პილპილიც რომ დაეყარა, იმ დღეს მაინც ვერავინ გამიფუჭებდა. ეს იყო ახალციხეში...“

„ერთხელ, საქმიან ვითარებაში შევხვდი ჩემს უსაყვარლეს ადამიანს. მან, რა თქმა უნდა, არაფერი იცის და ვერც ვერასოდეს გაიგებს. ისე თბილად მიმიღო, რომ ტირილი მინდოდა ბედნიერებისგან. ეს იყო დღე, რომელიც მთელი ცხოვრების ტოლფასია“.

„პირველად გწერთ წერილს. ვიცი, თითქმის ნახევარი საქართველო წაიკითხავს. ვარ ქმარშვილიანი, მაგრამ მიყვარს სხვა. ვიცი, არა მაქვს ამის უფლება, მაგრამ ჩემი თემური მთელ სიცოცხლეს მირჩენია. მე ბედნიერი ვარ იმიტომ, რომ ის ამქვეყნად არსებობს. ერთხელ დამით, მეუღლე სახლში არ იყო. თემური ჩუმიად შემოპარულიყო ჩემს საძინებელში და პატარა ბავშვივით მეფერებოდა. ეს დღე, უფრო სწორად – ეს ღამე მთელი ცხოვრების ტოლფასია. წარმოიდგინეთ, საყვარელი მამაკაცის ალერსმა გამაღვიძა!.. თონა“.

დღეს „გზაინილებს“ ამით ვამთავრებთ. მომდევნო ნომრის თემად კი გთავაზობთ – დამნაშავე მე ვიყავი...

გამომიგზავნეთ მესიჯები ტელეფონის ნომერზე 8(77) 45.68.61. კემში-ლობებით მომავალ ხუთშაბათამდე.

გავიუმჯობესოთ მხედველობა

რუბრიკას უძღვება ვეხმი თამარ მამაცაშვილი

გარკვეულ ასაკში ყველა ადამიანი დგება მხედველობის გაუმჯობესების პრობლემის წინაშე. მხედველობის გაუმჯობესება მხოლოდ ოპტიკური ხელსაწყოების მეშვეობით როდია შესაძლებელი — თვალის კუნთების დაძაბულობის მოხსნა ვარჯიშებითაც შეიძლება. ეს ვარჯიშები ოფთალმოლოგების მიერაა შემუშავებული:

- თუ ხანგრძლივად გიხდებათ კომპიუტერთან ჯდომა, ეცადეთ ყოველ 5-10 წუთში ერთხელ, მოაშორეთ თვალი მონიტორის ეკრანს და მზერა შორს მდებარე საგანზე გადაიტანოთ.

- თვალის გადაღლისას მიუჯექით მაგიდას და იდაყვებით დაეყრდენით მას. თვალები დახუჭეთ და ხელისგულები ისე აიფარეთ, რომ სინათლის სხივი ვერ აღწევდეს. ასე იჯექით 30 წმ. ეს მარტივი ვარჯიში თვალს კარგად ასვენებს და აღუნებს.

- იდაყვებით დაეყრდენით მაგიდას, მარჯვენა ხელის საჩვენებელი თითით მსუბუქად დააწექით მარჯვენა თვალის კაკლის ზემოთა ჩაღრმავებას. იგივე მანიპულაცია ჩაიტარეთ მარცხენა თვალზე მარცხენა ხელით. ეს მასაჟი იწვევს ენერჯის მოზღვაებას მხედველობის ორგანოებისაკენ.

- ჩაჯექით სავარძელში და შეხედეთ რაიმე საგანს, რომელიც თქვენ პირდაპირ, თვალის დონეზე მდებარეობს. მაგალითად — ფოტოს კედელზე. მზერა საგნის პერიმეტრს შემოატარეთ, შემდეგ მზერის წრის დიამეტრი გააფართოეთ — მხედველობის არეში ჩართეთ ახლომდებარე ნივთები. მესამე წრე კიდევ უფრო გაზარდეთ. ეს ვარჯიში კარგად ავითარებს პერიფერიულ მხედველობას.

- აიღეთ ორი ერთნაირი სურათი, ერთი დაიკავეთ თვალებთან ახლოს, მეორე — მოშორებით. დააკვირდით ახ-

ლოს მდებარე სურათს, შემდეგ დახუჭეთ თვალები და ეცადეთ, გაიხსენოთ

მასზე გამოსახული დეტალები. ამის შემდეგ გაახილეთ თვალები და მაშინვე შეხედეთ ასევე შორს მდებარე მეორე სურათს. ეს ვარჯიში აქტიურებს კავშირს ტვინსა და მხედველობის ორგანოებს შორის.

დიეტა მათთვის, ვისაც მხედველობა დაუქვეითდა

თვალებს ესაჭიროება A, C და E ვიტამინები, აგრეთვე თუთია და გოგირდი. ამ ნივთიერებებს შეუძლია ორგანიზმში თავისუფალი რადიკალების ნეიტრალ-

იზება. თავისუფალი რადიკალები კი უამრავი დაავადების მაპროვოცირებელ ფაქტორს წარმოადგენს. ამიტომ უნდა მიირთვათ ბევრი ცოცხალი ხილი და ბოსტნეული, აგრეთვე, ყოველდღიურ რაციონში ჩართეთ თხილეული (კაკალი, მიწის თხილი) და ბურღულეუ-ლი.

- ნუ გადატვირთავთ ორგანიზმს შაქრით და მისი შემცველი პროდუქტებით.

- მოერიდეთ კონსერვანტებისა და საღებავების შემცველ პროდუქტებს.

- ერიდეთ ალკოჰოლს და კოფეინის შემცველ პროდუქტებს — ისინი ხელს უწყობს სისხლძარღვთა სპაზმის განვითარებას და აქვეითებს მხედველობის ორგანოებისათვის ჟანგბადის მიწოდების პროცესს.

- რაციონში შეამცირეთ შემწვარი პროდუქტები, რადგან კულინარიულ ცხიმში კონცენტრირდება მავნე თავისუფალი რადიკალები.

- ერიდეთ მეტისმეტად მარილიან საკვებს. მარილი ხელს უშლის ორგანიზმიდან სითხის გამოსვლას, შედეგად კი მატულობს სისხლის წნევა, რაც გლავუკომის განვითარების საწინდარია.

პლასტიკური სქესობრივი ლტოლვის გასაზრდად

დიდი ხანი არ არის, რაც გაჩნდა ახალი საშუალება, რომლის გამოყენებითაც შესაძლებელია ქალის სქესობრივი ლტოლვის გაზრდა. თხელი, გამჭვირვალე პლასტიკი ქალმა უნდა დაიკრას მუცელზე ორი კვირის განმავლობაში. პლასტიკი ორგანიზმში გამოყოფს იმ საჭირო ჰორმონების ოპტიმალურ დოზას, რომელთა დონეც საგრძნობლად იკლებს მენოპაუზის შემდეგ. ექსპერიმენტში 562 ქალი მონაწილეობდა, რომელსაც საშვილოსნოს ამოკვეთის ოპერაცია ჰქონდა გაკეთებული. ამ ქალთა 74%-ს გაუმჯობესდა სქესობრივი ცხოვრება პლასტიკის გამოყენების შემდეგ. თუმცა „ჯადოსნური“ პლასტიკი ყველა მანდილოსანს როდი შეეღობა — ის მხოლოდ მათთვისაა ეფექტური, ვისი სქესობრივი „სიცივეც“ ჰორმონული პრობლემების საფუძველზე განვითარდა.

კუ ... („ბურაგინოს თავგადასავალი“)	დიდი მუსელი	იაპონური ნაციონალური სამოსი	ჭავჭავაძე	მავთული	ქალაქი კახეთში	მულტი-... „... დამა- ცაღე!“
ბისკვიტიანი ნამცხვარი	თამამი, ამაყი	„ყვავი“ ბანქოში	თვალის ფოსტოში ჩასამაგრებელი მინა	მხატვარი ანრი-მირთნი	საპაერო ბა

ზის მოგვითხრობს „ახალი აღთქმა“ უფლის ნათლისღების შესახებ

უფლის ნათლისღების დღესასწაულს, რომელსაც ღვთის განცხადებაც ეწოდება, მართლმადიდებლური სამყარო ყოველწლიურად 19 იანვარს ეგეზება. ნათლისღების დღესასწაულით წმინდა ეკლესია იხსენიებს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მოვლენას განკაცებული უფლის ამქვეყნიური ცხოვრებიდან — იესო ქრისტეს ნათლისღებას.

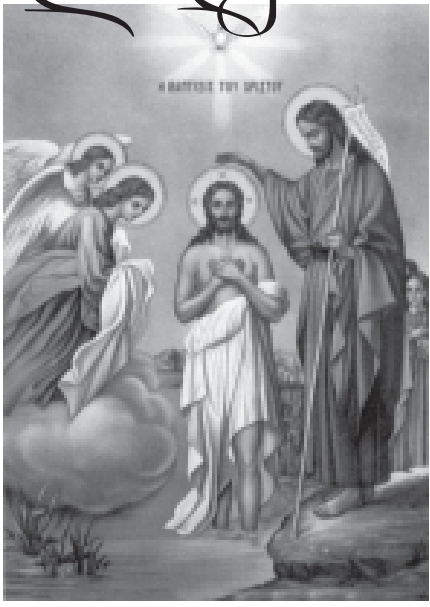
შორენა მერკვილაძე

რას მოგვითხრობს „ახალი აღთქმა“ უფლის ნათლისღების შესახებ?

უფლის ნათლისღების შესახებ მოთხრობილი აქვთ მათე, მარკოზ და ლუკა მანარებლებს, რომელთა მონათხრობის თანახმად, როდესაც იოანე ნათლისმცემელი ქადაგებდა — „შენიანეთ, რათა მოახლოებულია სასუფეველი ცათა“ — და მდინარე იორდანეში ხალხს ნათლავდა, მასთან მივიდა განკაცებული უფალი იესო ქრისტე, რათა ნათელ-ულო იოანესგან, რომელიც იმ დროს, 30 წლის იყო. იოანე შეეწინააღმდეგა მას და უთხრა: „მე ვსაჭიროებ შენგან მონათვლას. შენ კი ჩემთან მოდიხარ?“ — იესომ კი მიუგო: „აცადე აწ, რამეთუ ესრეთ შეუენის ჩუენდა აღსრულებად ყოველი სიმართლე“. იოანე დაემორჩილა იესოს და ნათელ-სცა. როდესაც ქრისტე წყლიდან ამოვიდა, გაიხსნა ცა და სულიწმიდა გადმოვიდა მასზე მტრედის სახით, ზეციდან კი მოისმა ხმა: „ესე არს ძე ჩემი საყვარელი, რომელი მე სათნო ყვავ“. ეს არის ის, რაც უფლის ნათლისღების შესახება ცნობილი „ახალი აღთქმიდან“.

რატომ ეწოდება ნათლისღების დღესასწაულს — განცხადება ღვთისა?

პირველად სწორედ უფლის ნათლისღების დღეს განცხადდა ყოვლადწმიდა სამების საიღუმლო: ზეციდან გაიხსნა მამა ღმერთის ხმა, ნათელს იღებდა ძე, ხოლო ზეციდან გარდამოვიდა სულიწმიდა, მტრედის სახით — ე.ი. მაცხოვრის ნათლისღების დღეს, აღამაინებს ერთარსება ღმერთის სამგვამოვნება განეცხადათ. სწორედ ამის შესახებ გვაუწყებს უძველეს „იადგარში“ დაცული საგალობელი: „მამისა მიერ სულიწმიდაი, გარდამომავალი ქრისტესა ზედა იხილა იოანე, რომლისა მიერ წმიდაი სამებაი განცხადებულ არს“. უძველეს „იადგარში“

ასვევ ვითხრობთ: „ღღეს განცხადნა სამება წმიდაი წყალთა მათ ზედა იორდანისათა და ჩუენ ყოველთა მოგუანიჭა ცხოვრებაი და მოტევებაი ცოდვითა“.

რა იყო მიზეზი იმისა, რომ უფალმა ინება წყალში ჩადგომა და იოანესგან ნათლისღება?

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, როდესაც იესო ქრისტე იოანესთან მივიდა, რათა ნათელ-ულო და იოანე შეეწინააღმდეგა, მან მიუგო, რომ უნდა აღსრულებულიყო „ყოველი სიმართლე“. ქრისტიანული მოძღვრებით, სიმართლის აღსრულება, სჯულის კანონის აღსრულებას გულისხმობს, სწორედ ამის შესახებ ბრძანებს წმინდა დიმიტრი როსტოველი: „იესო შემდეგნაირად ამბობს: რადგან მე ყველა მცნება შევასრულე, რომელიც სჯულშია მოცემული, დარჩა მხოლოდ ერთი — რომელიც ნათლისღებას ენება, ამიტომაც მმართებს ამის შესრულებაც“ — ე.ი. იესო ქრისტემ ნათლისღება მიიღო, რათა აღსრულებინა სჯული, ჩვენ კი საღმრთო კანონთა მორჩილებითა და თავმდაბლობით აღსრულებისაკენ მიგვივითთა. გარდა ამისა, მაცხოვარმა ნათლისღება ინება იმიტომაც, რომ „წყლის ბუნება“ განენათლებინა; კაცთათვის ნათლისღების სახე და მაგალითი ეჩვენებინა და წმინდა სამების საიღუმლო განეცხადებინა.

ვინ იყო თვითონ იოანე წინამორბედი — ნათლისმცემელი უფლისა?

იოანე იყო წინასწარმეტყველი „ძველი“ და „ახალი აღთქმის“ გასაყარზე,

რომელიც უშხადებდა გზას უფალს — იესო ქრისტეს. ამიტომაც იწოდება იოანე წინამორბედად. ნათლისმცემლად კი ცნობილია იმის გამო, რომ მისგან მიიღო ნათლისღება იესო ქრისტემ. იოანე იყო შვილი მღვდელმთავარ ზაქარიასი და მისი ცოლის — ელისაბედისა, რომელთაც ის სასწაულებრივად გაუჩნდათ ზანდაზმულობის ფაშს. იოანეს შობიდან სულ ცოტა ხანში, ტაძარში მოკლეს მამამისი ზაქარია. დედამისი ელისაბედი კი, იოანესთან ერთად უდაბნოში გაიხიზნა და მალე, აღსრულა. საღმრთო გადმოცემს გვაუწყებს, რომ უდაბნოში მარტოდმყოფ ყრმას, რომელსაც უფლის წინამორბედის ღვაწლი უნდა ეტვირთა, ერთ-ერთი ანგელოზი მფარველობდა. მისი საზრდელი იყო მკაღი და ველური თაფლი, ტანთ კი აქლემის ბეწვისგან დამზადებული სამოსელი ემოსა და წელზე ტყავის ქმარი ჰქონდა შემორტყმული. როდესაც იოანემ სიჭაბუკის ასაკს მიაღწია, უდაბნო დატოვა და სულიწმინდის შთაგონებით ქადაგებდა სინანულს და მონაწილთ მდინარე იორდანეში ნათლავდა. მას უნდა ეცნო ასვევ, დედამიწაზე მოსული მესია — მხსნელი სოფლისა, უფალი იესო ქრისტე.

ნეტარი თეოფილაქტე აღნიშნავს: „წინამორბედი უფლისა ადამიანებს მონანიებისკენ თავისი გარეგნობითაც მოუწოდებდა, რადგან სამელოვიარო რამ ემოსა. აქლემი წმიდა და უწმინდურ ცხოველთა შორის დგას: როგორც მცოხნელი, იგი წმინდაა, როგორც ჩლიქაუყოფელი კი — უწმინდური. რაკი იოანე ნათლისმცემელი ღმრთისკენ მიჰყავდა წმიდად მიჩნეული იუდეველნიცა და უწმინდური წარმართნიც, ამასთან, თავადაც შუამავალი იყო „ძველსა“ და „ახალ აღთქმას“ შორის, სამოსად სწორედ აქლემის ბეწვის ვეჯალის ატარებდა.“

ტყავის სარტყელი, „სახარების“ განმმართველთა სწავლებით, სიმბოლოა განუწყვეტელი ჯაფისა და ღვწისა. ამასთანავე იმისა, რომ მისმა მატარებელმა ჩაიკლა საკუთარ თავში ხორციელი ვნებანი, რამეთუ ტყავი ნაწილია მკვდარი ცხოველისა.

რატომ არის ნათლისღების დღესასწაულის წინაღობა — 18 იანვარს მარხვა და რა მნიშვნელობა აქვს წყლის კურთხევას?

ნათლისღების დღესასწაულის წინაღობა, წმინდა ეკლესიის მიერ დაწესებულია მარხვა, რათა მორწმუნენი განწმინდონ და განსპეტაკებულნი მიეგე-

წინადაცვეთა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი

მორენა მერკვილავა

14 იანვარს, წმინდა ეკლესია იხსენიებს და საზეიმოდ აღნიშნავს ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მოვლენას მაცხოვრის ამქვეყნიური ცხოვრებიდან – უფლის წინადაცვეთას, რომელიც მისი შობიდან მერვე დღეს მოხდა.

როგორც „წმინდა წერილი“ გვაუწყებს, მაცხოვარმა ხორციელად შობიდან მერვე დღეს მიიღო წინადაცვეთა: „ძველი აღთქმის“ დროს, შობიდან მერვე დღეს, ჩვილი იღებდა წინადაცვეთას, რადგან ამას მოითხოვდა მოსეს სჯული, რომელიც მოქმედებდა „ძველი აღთქმის“ პერიოდში. იმ დროისათვის, წინადაცვეთა წარმოადგენდა სასჯელს წინაპართა მიერ ჩადენილი ცოდვებისათვის და ნიშანი იყო იმისა, რომ ჩვილი, რომელიც იღებდა წინადაცვეთას, ჩასახული იყო უკანონოდ და დედამისი ცოდვით იყო მასზე დაირსულებული. 50-ე ფსალმუნის მეშვიდე მუხლში დავით წინასწარმეტყველი ბრძანებს: „რამეთუ ესერა უსჯულოებათა შინა მიუდგა და ცოდვათა შინა მშვა მე დედამან ჩემმან“. წინადაცვეთისგან ყრმას სხეულზე რჩებოდა ჭრილობა. წინადაცვეთა ეს იყო პირველსაზე ჭეშმარიტი განწმენდისა და არა ჭეშმარიტი განწმენდა, რაც დედამიწაზე მაცხოვრის მოსვლის შემდეგ მოხდებოდა.

მიუხედავად იმისა, რომ უფალი იესო ქრისტე უცოდველი იყო რადგან, როგორც ვიცით, იგი დაიბადა ადამიანური ცოდვების გარეშე – იშვა ზებუნებრივად, ყოვლად უბიწო და უქმრო დედისგან, მას, როგორც უცოდველსა და კანონის (სჯულის) დამდგენელს არ უნდა მიეღო მოსეს სჯულისეული წინადაცვეთა. მაგრამ რადგან უფალი დედამიწაზე კაცობრიობის ცოდვებისგან განსაწმენდად მოვიდა და კაცობრიობის ყველა ცოდვა საკუთარ თავზე აიღო, დაითმინა წინადაცვეთა, როგორც ცოდვილმა, რათა აღესრულებინა მოსეს სჯული. ამით კი მაცხოვარმა გვიჩვენა უდიდესი მორჩილება და თავმდაბლობა, იმაზე მეტი, ვიდრე ეს მისი შობით იყო ნაჩვენები. თუკი უფალმა, ხორციელად შობით „დაიბაბუნა თავი, მიიღო მონის

ხატება, გახდა კაცთა მსგავსი და შესახედაობით კაცს დაემსგავსა“, წინადაცვეთით მან მიიღო ცოდვილის სახე, რამეთუ როგორც ცოდვილმა დაითმინა წინადაცვეთის ტკივილები, რომელიც ცოდვილთათვის იყო განკუთვნილი – ანუ მიიღო წინადაცვეთა იმ ცოდვის გამო, რომელშიც მონაწილეობა არ მიუღია. წინადაცვეთით დაიწყო უფლის წამება ჩვენთვის – ცოდვილთათვის დედამიწაზე და დასრულდა ჯვარცმით, რომლის შემდეგაც შეიმუსრა ბჭენი ჯოჯოხეთისანი და გაიღო სამოთხის კარი, სადაც უფლის ჯვარცმამდე და მის მკვდრეთით აღდგომამდე, მართლებიცი ვერ პოვებდნენ განსასვენებელს.

როგორც აღვნიშნეთ, მაცხოვარმა წინადაცვეთა მიიღო იმისათვის, რომ აღესრულებინა სჯული – ანუ ძე ღვთისა დაემორჩილა მოსეს სჯულის მოთხოვნებს: „დაემორჩილა იგი სჯულს; სჯულის ქვეშ მყოფთა გამოსასყიდათ, რათა მიგველო შეილობა“ (გალ. 4, 5); მეორე მხრივ კი, წინადაცვეთა მიიღო იმის გამო, რომ ერეტიკოსებისათვის ეჩვენებინა მათი მოძღვრების სიყალბე; დაერწმუნებინა ისინი, რომ მან სინამდვილეში შეისხა ხორცი და მიიღო ადამიანის სხეული, რადგან ერეტიკოსები ქადაგებდნენ, თითქოს ღმერთს არ შეეძლო, მიეღო ადამიანური, უძლეური სხეული.

სწორედ წინადაცვეთისას ეწოდა უფალს უწმინდესი სახელი – იესო, როგორც ამას ამოწმებს ლუკა მახარებელი: „როგორც კი რვა დღე შესრულდა მისი წინადაცვეთისათვის, უწოდეს მას სახელი იესო, ანგელოზის მიერ დარქმეული მუცელში ჩასახვამდე“ (ლუკა 2, 21). „იესო“ – ნიშნავს მხსნელს. ეს სახელი მას პირველად უწოდა მთავარანგელოზმა გაბრიელმა ღვთისმშობლის ხარებისას. ღვთის ძე, მაცხოვრადაც იხსენიება, რადგან ის დედამიწაზე ჩვენი გადარჩენისა და ცხოვნებისათვის მოვიდა. „ქრისტე“ კი – ნიშნავს ცხებულს, რამეთუ მაცხოვარი სულიწმინდის მადლითაა ცხებული – ე.ი. მთელი სრულყოფილებით ფლობდა სულიწმინდის ყოველგვარ ნიჭს.

ბონ ნათლისღების ბრწყინვალე დღესასწაულს, რომლის საზეიმოდ აღნიშნითაც წმინდა ეკლესია მიგვანიშნებს ნათლისღების საიდუმლოს აუცილებლობაზე და გვინერგავს მადლიერების გრძნობას ჩვენი ცოდვილი, დაცემული ბუნების განმანათლებლის, განწმენდელისა და მხსნელისადმი – უფალ იესო ქრისტესადმი.

რაც შეეხება წყლის კურთხევას – დიდი აიაზმა აღესრულება ნათლისღების დღესასწაულის წინაღმდეგ. წყლის კურთხევის დროს იკურთხება და განიწმინდება წყლები, ნიშნად იმისა, რომ იორდანეში შთასვლით მაცხოვარმა მთელი დედამიწის წყლები აკურთხა და მას სულიერი განწმენდის ძალა მიანიჭა.

ნაკურთხი წყალი უდიდეს სიწმინდეს წარმოადგენს, მას შესწევს ძალა, დაგვიცვას ბოროტი სულებისგან. ამვე დროს, ნაკურთხი წყალი ადამიანს კურნავს სულიერი თუ ფიზიკური სნეულებისგან, ოღონდ, აუცილებელია, რომ მისი მიღება ხდებოდეს რწმენით, რადგან სწორედ ასეთ შემთხვევაში იმოქმედებს ნაკურთხი წყლის მიღება მაკურნებლად. ნაკურთხი წყლის მიღება უნდა ხდებოდეს დილით, უზმოზე, სუფისკვრითან ერთად. ავადყოფობის დროს, შესაძლებელია მისი მიღება ნებისმიერ დროს. თუკი ადამიანს გარეგანი სნეულებანი სჭირს, შეუძლია, ნაკურთხი წყლით მოიბანოს დაავადებული ადგილები. რაკი ნაკურთხი წყალს შესწევს ბოროტის განდევნის ძალაც, იგი ხშირად უნდა ვასხუროთ სახლის ყოველ კუთხე-კუნჭულს. ნაკურთხი წყლის საშუალებით (სხულებით) იკურთხება ასევე მართლმადიდებელი ქრისტიანის ყველა ნივთი, ასევე საკვები პროდუქტები.

ნაკურთხი წყალი არ ფუჭდება (არ იხრწნება). იგი შეიძლება წლობით შევინახოთ ისე, რომ არ შეეცვალოს არც ფერი, არც გემო და არც სხვა რამ თვისება. მაგრამ თუკი მას უდიერად ვეპყრობით, შესაძლებელია, გაფუჭდეს. მის შესანახად საჭიროა შემდეგი წესის დაცვა: უნდა მოვათავსოთ თავდასურულ ჭურჭელში და გამოყენების შემდეგ, ჭურჭელი თავლია არ უნდა დავტოვოთ. ასევე არ შეიძლება, რომ ჭურჭელს, სადაც ნაკურთხი წყალია მოთავსებული, ტუჩით შევეხოთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ნაკურთხი წყალი გაფუჭდება.

საოცარი მოვლენა, რომელიც ყოველწიურად მთორდება ნათლისღების დღესასწაულის დღეს – 19 იანვარს, როდესაც მართლმადიდებლური სამყარო ეგებება უფლის ნათლისღების დღესასწაულს, იერუსალიმის პატრიარქი მდინარე იორდანეს აკურთხებს და მასში სამეზის შთაფლავს ჯვარს; ჯვრის მესამედ შთაფლისას, მდინარე იორდანე ჩერდება და რამდენიმე წუთის განმავლობაში, წყალი საპირისპირო მიმართულებით მიედინება...

ქაჩლ ლინიქი - ქაჩთული სიჭეჭის უცხოელ მოჭეჭალთა გუნდის თაჭეჭატი

ქართული სიმღერის შემსრულებელთა რიგებს მთელ მსოფლიოში სულ უფრო მეტი უცხოელი უერთდება. საუცხოოდ ასრულებს ქართულ სიმღერებს იაპონელთა ანსამბლი „იამასრო გუმი“, გერმანიის ქალაქ იენის უნივერსიტეტის გუნდი... როგორც ცნობილია, იუნესკომ ქართული მუსიკალური ფოლკლორი ოფიციალურად გამოაცხადა კაცობრიობის კულტურული მემკვიდრეობის განუმეორებელ ნაწილად და ამის დამადასტურებელი დიპლომის ასლები დღეს, ბევრი ქართველი ფოლკლორისტი ბინას ამშვენებს.

კარლ ლინიქი ქართული მრავალხმიანი სიმღერის ამერიკელი შემსრულებელია. მან 130 ქართული სიმღერა იცის, თანაც — თითოეული მათგანის სამივე ხმა აქვს ათვისებული. კარლი ნიუ-იორკიდან საქართველოში სწორედ სიმღერის სიყვარულმა ჩამოიყვანა. ახლა მას ქართველი ცოლი და 2 ვაჟიშვილი ჰყავს. ამერიკაში ქართული მრავალხმიანი სიმღერის პოპულარიზაციასაც ეწევა და თავადაც შესანიშნავად მღერის.

ლელა ზანკოტაქე

— როდის გაგიჩნდათ სურვილი, საქართველოში ჩამოსულიყავით და ქართული სიმღერა თქვენი ცხოვრების განუყოფელ ნაწილად გაქციათ?

— ქართული სიმღერა პირველად, 1990 წელს მოვისმინე ამერიკაში, სადაც ამერიკელ შემსრულებელთა ქართული სიმღერის ანსამბლი არსებობს. ამ ანსამბლის 4 წევრი შემთხვევით გავიცანი. ისინი რამდენჯერმე იყვნენ ჩამოსული საქართველოში. მათ თავიანთ რეპეტიციებზე მიმიწვიეს. მაშინ მე სხვა ანსამბლში ვმღეროდი. ერთ-ერთი მეცადინეობის შემდეგ, ჩემთვის მოულოდნელად, ქართული ხალხური სიმღერა — „ცხენოს-

ნური“ იმღერეს. ძალიან მომეწონა. მანამდე ასეთი საოცრება მოსმენილი არ მქონდა და არც საქართველოს არსებობის შესახებ ვიცოდი რაიმე. იმწუთასვე გამიჩნდა სურვილი, რომ მათი ანსამბლის წევრი გაემხდარიყავი. ასეც მოვიქეცი და დავიწვეე ქართული ხალხური სიმღერების შესწავლა. ერთი წლის შემდეგ, რამდენიმე წევრმა გადავწყვიტეთ, საქართველოში ჩამოვსულიყავით. მართლაც, სამი ჩვენი ზარჯით ჩამოვედით. ეს იყო 1991 წლის ოქტომბერში. ზუსტად იმ დღეს, თბილისში არეულობა დაიწყო. ამიტომ წავიყვანეს ქუთაისში. ჩვენი მასპინძელი, ზაზა ქათამაძე გახლდათ. ახლა ის ჩემი ახლო მეგობარია. იქ 2 კვირა დავყავით. შემდეგ ისევ ამერიკაში დავბრუნდი. ბევრი რამე, რაც

თავიდან გექონდა დაგემილი, თქვენს ქვეყანაში არსებული მძიმე და დაძაბული მდგომარეობის გამო, ვერ განვახორციელებთ. ვერც ქართველი მომღერლების გაცნობა მოვასწარილ... ამერიკაში დაბრუნება რომ დავაპირეთ, ქუთაისიდან აქ პატარა ვერტმფრენით გადმოგვაფრინეს, მანქანით ჩვენი ჩამოყვანა ვერ გაბედეს... ერთი სიტყვით, ჩვენმა პირველმა ვიზიტმა არ გაამართლა.

— მიუხედავად ამისა, მეორედ მაინც ჩამოხვედით...

— საქართველოში მხოლოდ 3 წლის შემდეგ — 1994 წელს ჩამოვედი. უკვე შექმნილი მქონდა ტრიო. ჩემი ანსამბლი მოიწვიეს საერთაშორისო კონგრესზე, რომელიც თბილისში ტარდებოდა. მასში საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველოლოგები, მეცნიერები მონაწილეობდნენ. გაიმართა სემინარები, შეხვედრები, კონცერტები. ჩამოსული იყვნენ ქართული ფოლკლორის შემსრულებელი ანსამბლები კორსიკიდან, თურქეთიდან და ცხადია, ამერიკიდანაც. რამდენიმე კონცერტი ჩავატარეთ თბილისში, რუსთავესა და თელავში. ქართველი მსმენელი აღფრთოვანებული ღარჩა ჩვენი გამოსვლებით. ყველგან ძალიან გულთბილად მიგვიღეს, მაგრამ საქართველოს გაცნობა, დროის სიმციროს გამო, ვერც მაშინ მოვახერხეთ. კონგრესი მხოლოდ 9 დღე გაგრძელდა... ერთი წლის შემდეგ, ტრიოს წევრებმა გადავწყვიტეთ, ისევ ჩამოვსულიყავით საქართველოში, აქ გვეცხოვრა, შეგვესწავლა ქართული სიმღერა და ასევე ქართული ენაც. ასეც მოვიქეცი, ჩამოვედით და 5 თვე აქ ვიცხოვრეთ. განსაკუთრებით დაგვეხმარა ან-

ფრანსუა ლაროშფუკო
ნამდვილი სიყვარული სომ იშვიათობაა, მაგრამ მით უფრო იშვიათია ნამდვილი მეგობრობა.

ბენიკლეჩი

ზორ ერქომაიშვილი. მან გვასწავლა რამდენიმე გურული სიმღერა. ჩვენ დღესაც კარგი და ძალიან ახლო ურთიერთობა გვაქვს ერთმანეთთან. ახლა ქართული ხალხური სიმღერის საერთაშორისო ცენტრში ვმუშაობ. ბევრი პროექტი გვაქვს დაგეგმილი. ამჟამად ვმუშაობ ძველი ჩანაწერების აღდგენაზე. პარალელურად ვთარგმნი ქართველი მუსიკოსების მიერ ქართულ ხალხურ სიმღერაზე დაწერილ ნაშრომებს – მაგალითად, რას ფიქრობდა დიმიტრი არაყიშვილი ქართულ მრავალხმიან სიმღერაზე.

— ქართული ენის შესწავლა არ გაგიჭირდათ?

— ძალიან გამიჭირდა, მაგრამ რაღაც დონემდე მივიღე. თუმცა ცხადია, 5 თვე საკმარისი არ აღმოჩნდა, რადგან ქართული ძალიან რთული ენაა.

— ქართულ სიმღერებს ამერიკაში ბევრი მსმენელი ჰყავს თუ მხოლოდ ერთეულებში აღძრავს ინტერესს?

— მე და ჩემმა ტრიომ შარშან ამერიკის სხვადასხვა უნივერსიტეტში ჩავატარეთ კონცერტები. უამრავი სტუდენტი მოვიდა. ქართული ხალხური სიმღერის სტრუქტურა ისეთია, რომ მსოფლიოში მსგავსი არაფერი არსებობს. პირველად რომ მოისმენ ქართულ სიმღერას, ისეთი შთაბეჭდილება დაგრჩება, რომ ძალიან განსხვავებულ და უცხო სიმღერას უსმენ, თითქოს საიდუმლო მუსიკაა, საოცარი და დაუვიწყარი...

— რომელი კუთხის სიმღერები მოგწონთ უფრო მეტად?

— ძალიან მიყვარს მეგრული სიმღერა, ასევე – სვანურიც. მაგრამ შესრულების თვალსაზრისით, მაინც ყველაზე სასიამოვნოა ქართლ-კახური სუფრული სიმღერები – ისეთი, როგორებიცაა, მაგალითად, გრძელი „მრავალჟამიერი“, „ჩაკრული“, „ტურფანი სხედან“ და. ა.შ. საქართველოს თითქმის ყველა კუთხეში ვარ ნამყოფი, მაგრამ სვანეთი ყველაზე მეტად მომწონს. ბუნება ყველა კუთხეში უნიკალურია, მაგრამ ჩემთვის მთავარია ხალხი. სვანეთში კი, ხალხს განსაკუთრებულად კარგად აქვს შემონახული ძველი ადათ-წესები; ალბათ იმიტომ, რომ ცივილიზაციის დამანგრეველმა ტალღამ იქ ნაკლებად იმოქმედა... ზეპირად იციან ხალხური თქმულებები, ლექსები, მოთხრობები. ყველგან მღერიან – სუფრასთან თუ შრომისას. ვერმონტის შტატში არსებობს ორგანიზაცია – „სოფლის ჰარმონია“, რომელსაც მსოფლიოს

სხვადასხვა კუთხეში ჩამოყალიბებული აქვს საზაფხულო სასიმღერო ბანაკები. შარშან 10 ბანაკი ჰქონდა: ერთი – იტალიაში, ერთი – ბულგარეთში და ერთიც – საქართველოში; დანარჩენები – შტატებში. ამერიკელ სტუდენტთა ჯგუფი სწორედ სვანეთში წავიყვანე. მოვამზადეთ პროგრამა, რომელშიც შედიოდა 10 ქართული სიმღერა და 10 – ამერიკული. შემდეგ, ნახევარი საქართველო კონცერტებით შემოვიარეთ.

— რამდენად გასაგები და მისაღები აღმოჩნდა თქვენი ოჯახისთვის თქვენზე გადამყვებულება, გაცხოვრება არასტაბილურ ქვეყანაში, ოკეანის გამოღმა?

— ცხადია, ძალიან ნერვიულობდნენ, მაგრამ ყველასთვის გასაგები აღმოჩნდა ის მიზეზი, რომლის გამოც ასეთი გადაწყვეტილება მივიღე, რომელიც არც ჩემთვის ყოფილა იოლი მისაღები... პირველად საქართველოში რომ ჩამოვედი, 25 წლის ვიყავი. ეს ის ასაკია, როცა იმდენად დამოუკიდებელი ხარ, რომ გადაწყვეტილებებს ოჯახთან აღარ ათანხმებ... აქ ცოლი მოვიყვანე, ოჯახი შევქმენი, ნათესავები შევიძინე. აქ უკვე ბევრი მეგობარი მყავს. მიუხედავად იმისა, რომ ჩემი სამშობლო გამოდმებით მენატრება, ამ ქვეყანაში ცოლ-შვილი მყავს, ამიტომ ამერიკისგან მოშორებით მაინც იოლად ვძლებ. ჩემი უფროსი ვაჟი უკვე 6 წლისაა...

— რას აპირებთ მომავალში?

— მინდა, ანზორ ერქომაიშვილთან ერთად გავაგრძელო მუშაობა. თბილისში უცხოელებით დაკომპლექტებული გუნდი მყავს. ყოველ კვირას ვმეცადინეობთ. ახლო მომავალში მინდა, კონცერტი ჩავატაროთ. გუნდის წევრები ხშირ-

ად იცვლებიან. ისინი ძირითადად, საელჩოების თანამშრომლები არიან და გუნდში მანამდე მღერიან, სანამ საქართველოში მუშაობენ. ამჟამად გუნდში 12-15 მომღერალია.

— რთულია ქართული სიმღერა შესასწავლად?

— ძალიან ბევრ ადამიანს ჰგონია, რომ რთულია, მაგრამ ასე არ არის. ერთი რეპეტიცია საკმარისია, რომ ჩემი გუნდის ახალმა წევრმა ქართული სიმღერა შეისწავლოს.

— რა შეიცვალა საქართველოში მას შემდეგ, რაც აქ პირველად ჩამოხვედით?

— ახლა უფრო იგრძნობა, რომ ქართველებმა საკუთარ კულტურაზე ზრუნვა დაიწყეს. შეიქმნა ბევრი ახალგაზრდული ანსამბლი, რომელიც სიმღერებსა და საგალობლებს ასრულებს. ეს ძალიან კარგი საქმეა. ჩვენ ქართული სიმღერის რეკლამირებას საზღვარგარეთ ვეწეოთ, მაგრამ აუცილებელია, ქვეყნის შიგნითაც მოხდეს მისი პოპულარიზაცია. შარშან ჩამოვიდა ამერიკიდან უცხოელების (არა მარტო ამერიკელების) ჯგუფი. ერთი კვირის განმავლობაში, ყოველდღე, დილიდან ღამემდე ვამეცადინებდი მათ; ბოლოს, კონცერტი გაემართეთ საქართველოს სხვადასხვა რაიონში. მახსოვს, თუ რაოდენ აღტაცებული დარჩა მსმენელი ლენტეხში. ხალხური თვითშემოქმედების ჯგუფები იქაც არსებობდა, ბავშვები სწავლობდნენ ხალხურ სიმღერებს, მაგრამ კონცერტებს არ მართავდნენ, რადგან ეგონათ, რომ მსმენელი არ ეყოლებოდათ. ჩვენ დავანახვეთ, თუ რა დიდებულია მათი სიმღერები და როგორ მოგვწონს უცხოელებს.

გუნდის წევრები ხშირად იცვლებიან. ისინი ძირითადად, საელჩოების თანამშრომლები არიან და გუნდში მანამდე მღერიან, სანამ საქართველოში მუშაობენ.

რაც კამერის ავარა თბილისის ქუჩებში, კინოსკანსზე წარმოებით ჩამორყებილი მაია და „დიხოს მოცულობის“ მთლიანში გაჩინდა...

შეა ბუნიატოვი

— პროფესიით რეჟისორი ვახტანგ კორჭიაკი, წლების განმავლობაში, ტელეკომპანია „გეორგია“ ეთერით ვუძღვებოდა გადაცემას „ილუზიონი“, სადაც მყურებელს ხშირად ვთავაზობდით ინდურ ფილმს. ინდური კულტურით ჩემი დაინტერესება სათავეს ბავშვობიდან იღებს, ხოლო უკვე 16 წლის ასაკში, საქართველოსა და ინდოეთის კულტურულ ურთიერთობათა ასოციაციის წევრი გახდი. ამ ასოციაციის პირველი სერიოზული წარმატება ის გახლდათ, რომ 1990 წელს, საქართველოში სტუმრად მოვიწვიეთ ერთ-ერთი ინდოელი კინოკრიტიკოსი და კინორეჟისორი. მინდა შეგახსენოთ, რომ ინდური კინო საქართველოში წლების განმავლობაში დიდი პოპულარობით სარგებლობდა. უფრო მეტიც — კინოთეატრები გვმას სწორედ ინდური ფილმების წყალობით ასრულებდნენ. შემდეგ, კარგად გახსოვთ, 90-იან წლებში განვითარებული მოვლენები, რომელთა შედეგად საქართველოში ფაქტობრივად, არც ერთი კინოთეატრი აღარ ფუნქციონირებდა. 13-წლიანი პაუზის შემდეგ კი, კვლავ გავრისკეთ კინოთეატრ „რუსთაველში“ ინდური ფილმის ჩვენება და ინტერესი გვეკლავდა — მოვიდოდა თუ არა სურათის სანახავად მყურებელი. კარგად მახსოვს, რომ დარბაზში იმ პერიოდისთვის 702 მყურებელი თავსდებოდა, ხოლო ინდური კინოს სანახავად 1200 ადამიანი მოვიდა!.. შემდეგ, ტრადიციულ ვაქციეთ, რომ ყოველ შაბათ-კვირას მყურებლისთვის ინდური ფილმის ნახვის საშუალება კინოს სახლში მიგვეცა. ბოლო დრო კი, უკვე თითქმის ერთი წელია, რაც ინდური ფილმების ჩვენებას კინოთეატრ „ახმეტელის“ ახალ კომპლექსურ დარბაზში ვახორციელებთ და იმდენად დიდია მყურებლის ინტერესი, რომ ხშირად სენსის დამატებაც გვიწევს.

რა ასაკის და კატეგორიის მყურებელი ესწრება ინდურ ფილმების ჩვენებას?

— გამოვიტყდებით, რომ პირველად, როდესაც ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ განვახსლეთ ინდური კინოს ჩვენება, ბევრი გამოთქვამდა ვარაუდს, რომ ის ძირითადად, არაქართველ მოსახლეობას დაინტერესებდა. მაგრამ ეს ვარაუდი არ გამართლდა, ინდური კინოს მოყვარულთა დიდ ნაწილს სწორედ ქართველი, თანაც, რაოდენ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, ყველა ასაკის მყურებელი წარმოადგენს. აქ შეხვდებით, როგორც 12 წლის მოზარდებს, ასევე ხანდაზმულ ადამიანებს. მახსოვს, ერთხელ, პენსიონერი ქალბა-

დღემდე მეგონა, რომ ინდური ფილმის გამირები ზიტა და გიტა მხოლოდ ჩემს ბები-ბაბუებს ახსოვდათ. მაგრამ ალბათ ვერც ისინი წარმოიდგენდნენ, რომ ერთ დროს მათი სათავეებზე ბელი კინოგმირი ავარა XXI საუკუნის თბილისში კვლავ ფეხშიშველი ივლიდა. „ბატონი 420“-ის ცხოვრების წესი თბილისელმა ჯამბულმა საკუთარი ცხოვრების წესად აქცია, რაც კაპურის პერსონაჟის ყველა სიმღერა ზეპირად იცის და ინდური კულტურის ცენტრ „სიტარის“ სოლისტობასაც მიაღწია. „სიტარა“ საქართველოში მცხოვრებ ინდური კულტურის თავყვანისმცემლებს აერთიანებს. როგორც ამ ცენტრის ხელმძღვანელმა დავით ბეჟინაძემ გვითხრა, აქ შეიძლება, საკუთარი დაბადების დღე დაავიწყდეთ, მაგრამ ინდოელი ვარსკვლავების დაბადების დღეებს დიდი პომპეზურობით ზემოზობენ...

ტონი, ინდური კინოს ერთგული მყურებელი მომხალისე და მთხრა: მართალია, წელს ხილის გემო ვერ გავიგე, იმდენად ძვირი იყო, მაგრამ ინდურ ფილმზე დასასწრებად ფულის დაზოგვას მაინც ვახერხებდი... არ ვიცი, შეგინიშნავთ თუ არა, რუსთაველის გამზირზე, გამოცემლობის წინ რუსი მოხუცი ქალბატონი ითხოვს ხოლმე მოწყალებას. მოცებს, როგორ ახერხებს ეს ადამიანი ასე მკაცრი თანხით საკუთარი თავის გამოკვებას და ამავე დროს, სისტემატურად ინდური კინოს სენსებზე დასწრებას...

— ჯერ კიდევ სკოლაში სწავლისას, ეკონომიკური გეოგრაფიის სახელმძღვანელოში ამოვიკითხე, რომ კინოს წარმოების თვალსაზრისით, ინდოეთი მნიშვნელოვნად უსწრებდა ყველა სხვა ქვეყანას. თუმცა, ფილმების სიმრავლე სულაც არ ნიშნავს მათ მაღალ დონეს, რის გამოც ინდური კინო ხშირად, ქლივის საგანიც ხდება.

— მართალი ბრძანდებით — კინოს წარმოების თვალსაზრისით, ინდოეთი ახლაც ლიდერობს მსოფლიოში, — დაახლოებით 800-900 ფილმს უშვებს წელიწადში. იმაზეც გეთანხმებით, რომ ინდური ფილმები

არ გამოირჩევა მაღალი მხატვრული დონით, მაგრამ მათზე მოთხოვნა მაინც არსებობს. ვფიქრობ, რომ ამერიკული მძაფრსიუჟეტის ფილმების შემდეგ, მყურებელს მოუნატრა ლამაზი ზღაპარი, სადაც ყველაფერი კარგად მთავრდება. გეთანხმებით, რომ დღემდე არსებობს ადამიანთა კატეგორია, ვისთვისაც ინდური ფილმი „დისკოს მოცევავესთან“ ასოცირდება და აქედან გამომდინარე, ინდურ კინოპროდუქციას ამრეხით უყურებენ. მაგრამ ინდოეთში ინტელექტუალური კინოც არსებობს. შეგახსენებთ, რომ ორიოდე წლის წინ, ინდური ფილმი — „ლაგანი“ „ოსკარით“ დაჯილდოვდა. შარშან კი, ფილმი — „დევდასი“ კანის საერთაშორისო ფესტივალის პრიზით აღინიშნა. აქვე იმასაც გეტყვით, რომ 2004 წელს, ამერიკაში ინდური ფილმი — „მე ხომ აქ ვარ“, გარკვეული პერიოდის განმავლობაში შემოსავლის თვალსაზრისით, მეორე ადგილს ინარჩუნებდა. მხოლოდ ნიუ-იორკში ინდური კინოს ჩვენებებისთვის 33 კინოთეატრია დათმობილი.

— ახლა ასოციაცია „სიტარის“ ჩამოყალიბების შესახებაც გვინტერესებს. — „სიტარა“ მხოლოდ შარშან შეიქმნა. აქ თავმოყრილი არიან ადამიანები, ვისაც

ყოველი კინოსეანის წინ, მაყურებელს თე- აგრალობებულ და კოსტიუმირებულ მოუს სთავაზობენ (ქართველი ავარა - მარჯვნივ)

ბავშვთა სახლში გავიზარდე და იქ თითქმის ყოველ შაბათ-კვირას გვიჩვენებდნენ ინდურ ფილმს. როდესაც რაჯ კაპურის „ბატონი 420“ ვნახე, მის გმირში საკუთარი თავი აღმოვაჩინე: მეც მასავით ფეხშიშველი დავდიოდი და ბავშვთა სახლში „ბრადიაგა“ შემარქვეს. ვინც მიცნობს, ჩემი ასეთი ჩაცმულობა უკვე აღარ აკვირებს. ზოგი კი, დიდი ინტერესით გამომაყოლებს ხოლმე თვალს... ახლაც ავარასავით მართი ვცხოვრობ და უკვე 4 წელია, სახლში დენი არ მაქვს...

— ზამთარში ფეხშიშველს არ გცივა?

— არა, რას ამბობთ?! წარმოდგენილი მაქვს, რომ ინდოეთში ვარ... ყოფილა შემთხვევა, რომ პატრულს გაუჩერებია მანქანა და უკითხავს — ასე რატომ დადიხარო? მეც არ დავბნეულვარ და მიპასუხია: როგორ თუ რატომ? მე ხომ ინდოეთში ვარ-მეთქი!..

P.S. ჩემი და „სიტარის“ წევრების საუბარი საკმაოდ დიდხანს, ინდური ფილმით გაიწვია. პოლა, ისიც შეეიტყვე (და დავიმორცხვე კიდევ, ესოდენ „ვაუნათლებელი“ რომ აღმოვჩნდი), რომ კარგა ხნის წინ, საბჭოთა და ინდოელი კინემატოგრაფისტების შრომის შედეგად შეიქმნა ფილმი — „მავი უფლისწული აჯუბა“, რომელშიც მონაწილეობდნენ ცნობილი ქართველი მსახიობები ზურაბ ქაფიანიძე და აბესალომ ლორია!.. ამ და სხვა საინტერესო ცნობების გარდა, „სიტარის“ თავკაცებმა ერთი ექსკლუზიური ინფორმაცია გამანდევს: თურმე, წლეულს ზაფხულში, საქართველოს სტუმრად ეწვევა ინდური კინოს გარსკვლავი — მითხუნ ჩაკობორდი, იგივე „დისკოს მოცეკვავე“, რომელიც ჩვენში დიდი პოპულარობით სარგებლობდა.

საუბრის დასასრულს კი, დავით ბეთ-ტაშვილმა გავვიზიარა ეჭვი — მგონი, „სიტარის“ წევრებს შორისაც, ინდური ელფერის სასიყვარულო ხლართები იბმებაო, — და პირობა მოგვცა, რომ ბელნიერი დასასრულის შემთხვევაში, „გზას“ ნამდვილ ინდურ ქორწილში დავგაბატოებო...

ინდოეთისადმი სიყვარული აერთიანებს. ასოციაციის წევრები სხვადასხვა ასაკისა და პროფესიის ადამიანები გახლავან. მათ შმ-ვნიერი ანამბლი ჩამოაყალიბეს და ყოველი კინოსეანის წინ, მაყურებელს თე-ტრალიზებულ და კოსტიუმირებულ მოუს სთავაზობენ. ჩვენ გვყავს ინდური ცეკვის პროფესიონალური შემსრულებლები, ვისაც შესაბამისი გამოცდილება მოსკოვსა და ინდოეთში აქვთ მიღებული; ასევე გვყავს პროფესიონალი დიზაინერი, ვისი დანმარბითაც ინდური კოსტიუმები იკერება.

— არ მოგატყუებთ და ინდური კინოს სეანს თბილისში ნამდვილად არ დავსწრებთ? ბავშვობაში კი, სოფლის კლუბში ხშირად მინახავს, თუ როგორ ემოციურად რეაგირებდა ფილმში მიმდინარე პერაპეტუ-ბზე მაყურებელი. ახლაც ასევე აქტიურადაა მაყურებელი საეკრანო მოქმედებაში ჩართული?

— თავდაპირველად გეცყვით, რომ თანამედროვე ინდურ კინოში, წინა ათწლეულების ფილმებისგან განსხვავებით, სიუჟეტი ასო-ლუტურად შეიცვალა... შერისხიების ნაცვ-ლად, ახლა აქცენტი კეთდება თანამედროვე სასიყვარულო ამბებზე, სადაც ხანგრძლივი ინდური სიმღერა საგრძობლად შემოკლე-ბულია და თანამედროვე ინტერპრეტაცი-თაა წარმოდგენილი. თუმცა, ყოველივე ამის მიუხედავად, მაყურებლის ემოციები არ შენელებულა და ხშირად მინახავს, თუ როგორ გაჰყავთ დარბაზიდან გულშეწუ-ებული მაყურებელი... ზაფხულში ჩავატ-არეთ ინდური ფილმების ფესტივალი და უნდა გენახათ სეანსიდან გამოსული ქლ-ბატონები, რომლებსაც ცრემლებით მთელი მაკაიეი ჰქონდათ ჩამორეცხილი.

— იმისათვის, რომ „ნამდვილი ინ-დოელი“ იყო, ენაც უნდა იცოდე-„სიტარაში“ ჰინდის შესწავლის თვალ-საზრისით თუ გადაგვიდგამთ ნაბიჯები?

— ჩვენთან არის ინდური ენის შემსწავ-ლეელი კურსები, რომლებსაც ხელმძღვ-ანელობს აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტი-ტუტის სპეციალისტი ირინა ხაჩატური-ანი. შეიძლება არ იცოდეთ, მაგრამ ქართვე-ლებსა და ინდოელებს ბევრი საერთო სი-ტყვა გვაქვს. მაგალითად, სიტყვა „ღარიბი“

იქაც იმავე მნიშვნელობისაა, ოღონდ, ინდო-ელებს ჩვენებური სახელობითი ბრუნვის „ი“ არა აქვთ. ნაცვალსახელი „მე“ ჰინ-დიზეც იმავეს ნიშნავს, რასაც — ქართულ-ში. სიტყვა „საბუთი“-ც, ასევე „ი“ დაბო-ლოების გარეშე, იქაც საუბოს ნიშნავს. აქვე ხაზგასმით მინდა აღვნიშნო, რომ ინდური კულტურით ჩვენი გატაცება არ გულისხ-მობს მათ აღმსარებლობაზე გადასვლას. მი-უხედავად ამისა, იყო არაერთი მცდელობა თბილისელი კრიშნაიდებისა და ბუდისტე-ბისგან, რომ მათთან ურთიერთთანამშრომ-ლობაზე წავსულიყავით, რაც ჩვენთვის აბა-სოლუტურად მიუღებელია.

— იმის გათვალისწინებით, რომ მაყურებელს ახალ-ახალ ინდურ ფილმებს სთავაზობთ, ალბათ, თარგ-მანისა და გახმოვანების პრობლემაც იჩენს ხოლმე თავს. ამ საკითხებს როგორ აგვარებთ?

— ფილმის ტექსტზე წინასწარ მუშაობენ სპეციალისტები, ხოლო ყოველი კინოჩვენების დროს, მე თავად ვახმოვანებ კინოს თი-თოულ გმირს და ზოგჯერ 10-15 პერსონ-აჟიც კი ჩემი ხმით ლაპარაკობს. რა თქმა უნდა, ფილმის ჩვენებისას შევდივარ „ობრაზ-ში“, ვინაიდან არ შეიძლება, რომელიმე ტრაგიკულ გმირს ახმოვანებდე და მშვე-ნიერი გუნება-განწყობილებაც გქონდეს.

— როგორც ვიცო, თქვენი ასო-ციაციის ერთ-ერთი წევრი ცხოვრე-ბაშიც ინდური კინოს ლეგენდას — რაჯ კაპურის ავარას განასახიერებს. თბილისის ქუჩებში ის არაერთხელ უნახავთ ინდურ სამოსში გამოწყო-ბილი და ფეხშიშველი...

— ვიდრე ქართველ ავარას გაგაცნობთ, მინდა აღვნიშნო, რომ რაჯ კაპურის ეს ფილმი თავის დროზე, ვენეციის კინოფეს-ტივალის გრან-პრით დაჯილდოვდა და მსოფლიო კინოკლასიკის საუკეთესო ასე-ულშიცაა შესული.

შემდეგ, „სიტარის“ ხელმძღვანელმა ქართველ ავარას უხმო, რომელიც „ახმე-ტელში“ გამართულ სახალწლო ზეიმზე, ბინ ლაფენს განასახიერებდა...

ჯამბუჯულ პაპალაშვილი, იგივე ავარა:

— ინდური კინო ბავშვობიდან მიყვარს.

შეიძლება არ იცოდეთ, მაგრამ ქართვე-ლებსა და ინდოელებს ბევრი საერთო სიტყვა გვაქვს. მაგალითად, სიტყვა...

როდესაც ფახურთის ყურაბა სიცოცხლისთვის საშიშია...

გულზე ხელი დაიდეთ და გამოტყდით – რას მოიმოქმედებდით თქვენს ზემოთ მცხოვრებ მეზობელს, აივნიდან ტელევიზორი რომ გადმოეგდო და მხოლოდ ბედნიერი შემთხვევის წყალობით გადარჩენილიყავით?.. აი, ორ რუმიანელ გულშემატკივარს, რომელიც აივანზე მშვიდად ეწეოდა სიგარეტს და კინაღამ თავზე დაემხო მძიმე საგანი, არც დიდი აღშფოთება გამოუთქვამს და მით უმეტეს, არც დაუდევარ მეზობელთან ანგარიშსწორებაზე უფიქრია. თუმცა კი, კარგად გაუცნობიერებით, თუ რა საფრთხეს გადაურჩნენ. „მას ჩვენი მოკვლა შეეძლო, – თქვა რადუ დემერგიუმ, რომელიც აივანზე თავის ძმასთან ერთად იყო გამოსული. – მაგრამ მეზობელმა შემდეგ ამისხნა, რომ ფეხბურთის ყურებისას, ემოციები ვერ დაიოკა. კარგად მესმის მისი – ამ მატჩს ჩვენც ვადევნებდით თვალყურს და რუმინეთის ნაკრების თამაშმა, რბილად რომ ვთქვათ, უკიდურესად აღგვაშფოთა“.

სახალგათქაულ მოკრივეს რინგი მოენახრა

2004 წლის დამლევს, მასმედიაში გავრცელდა ცნობა, რომ ოსკარ დე ლა ხოია, რომელმაც თავის კარიერაში ბოლო ბრძოლა 2001 წლის 23 ივნისს ჩაატარა, რინგზე დაბრუნებას აპირებს. პროფესიონალთა შორის მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი მოკრივე მეორე საშუალო წონით კატეგორიაში გამოსვლას გეგმავს, თუმცა მეტოქედ, პირველი საშუალო წონის მოკრივეს, რუსეთის წარმომადგენელ კონსტანტინ ცზიუს ისურვებდა, რომელსაც დღეს ამ კატეგორიაში ბადალი არ ჰყავს. „დიდ პატივს ვცემ კონსტანტინს და მასთან რინგზე შეხვედრას ვისურვებდი“, – განუცხადებია ჟურნალისტთან საუბრისას დე ლა ხოიას. ამის საპასუხოდ, ცზიუს თანაგუნდელს, ოლიმპიურ ჩემპიონ ალექსანდრ ლეზ-

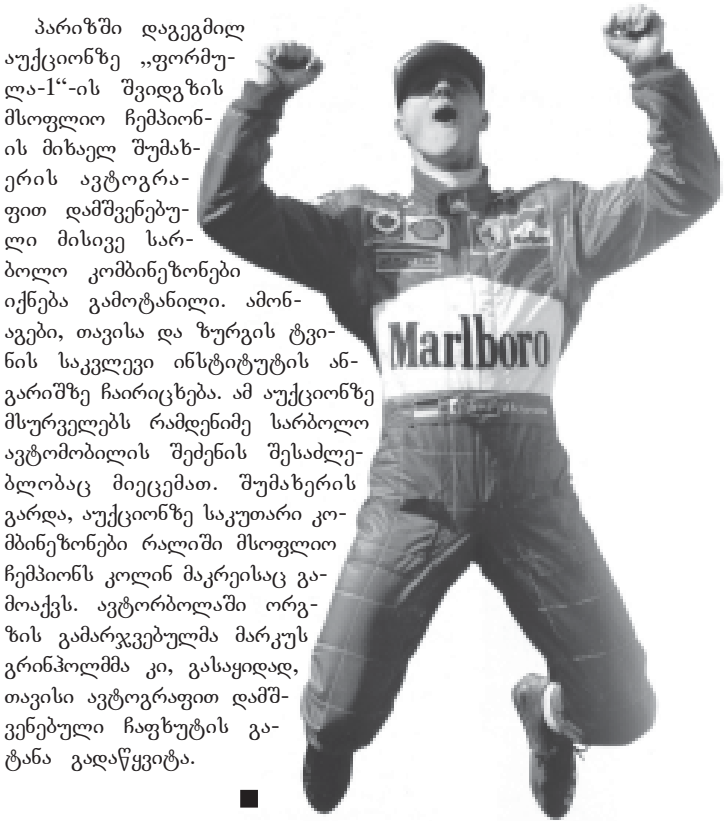
ზიაკს უთქვამს: „არ ვურჩევდი ოსკარს, კოსტიასთან შერკინებას, რადგან კოსტია მიწასთან გააწორებს მას. ვფიქრობ, დე ლა ხოიას პრომოუტერებს ეყოფათ გონიერება და არ დაუშვებენ იმას, რომ ოსკარმა ჩვენი თანამემამულის რკინის მუშტებს გაუსინჯოს გემო“, – დასძინა რუსმა მოკრივემ.

ბულავიყმა მარსელა ავტომანქანა დაარგა

საფრანგეთის ნაკრების ყოფილ კაპიტანს მარსელ დესაის, რბილად რომ ვთქვათ, უცნაური ამბავი შემთხვა: მაღაზიების შემოვლისას მან საკუთარი ავტომანქანა დაკარგა!.. არანაკლებ საინტერესო ის გახლავთ, რომ სიზარმაცის თუ სხვა მიზეზის გამო, მომხდარის შესახებ პოლიციაშიც არ განუცხადებია. მაგრამ გავიდა ხანი და დესაიმ თავისი ავტომობილის შესახებ მასმედის საშუალებით შეიტყო – ფალსომორიანი მანქანა სამართალდამცველებს გაეჩერებინათ. „მარსელმა თავისი ავტო კენსიგტონ ჰაიზე დააყენა, – ამბობს ერთ-ერთი პოლიციელი, – როგორც ჩანს, მან იფიქრა, რომ მანქანა სპეციალურ ავტოსადგომზე გადაიყვანეს, რადგან ისეთ ადგილზე ჰყავდა გაჩერებული, სადაც დგომა აკრძალულია. ისე კი, ღმერთმა იცის, თუ რატომ არ განაცხადა ფეხბურთელმა მანქანის დაკარგვის შესახებ. შესაძლოა, ამხელა ქონების პატრონს ის უბრალოდ, ადარც მოუსაკლისებია!“

მიხალ ზუმახარი ჯომბინაზონებს ყიდის

პარიზში დაგეგმილ აუქციონზე „ფორმულა-1“-ის შეიდეგზის მსოფლიო ჩემპიონის მიხალ ზუმახერის ავტოგრაფით დამშვენებული მისივე სარბოლო კომბინეზონები იქნება გამოტანილი. ამონაგები, თავისა და ზურგის ტვიინის საკვლევი ინსტიტუტის ანგარიშზე ჩაირიცხება. ამ აუქციონზე მსურველებს რამდენიმე სარბოლო ავტომობილის შეძენის შესაძლებლობაც მიეცემათ. ზუმახერის გარდა, აუქციონზე საკუთარი კომბინეზონები რალიში მსოფლიო ჩემპიონს კოლინ მაკრეისაც გამოაქვს. ავტორბოლაში ორგზის გამარჯვებულმა მარკუს გრინჰოლმმა კი, გასაყიდად, თავისი ავტოგრაფით დამშვენებული ჩაფხუტის გატანა გადაწყვიტა.

ლუბა
ელიაშვილი

ებს უნდა დაეკონტაქტოს და ახალი საგაზეთო წერილი „გამოაცხოს“. მისთვის მოულოდნელად, აეროპორტში სანდროს გადაეცემა, რომელსაც ნორასთან შესხედრა აშკარად შეაცხებუნებს... მარიანა, კრიხელის ნათესავებს გაესაუბრება, შემდეგ, გამოძიებული ლევანი აეროპორტის კაფეში დაბატიფებს. როცა შეკვეთის მისაცე-

მიეფარა, მანქანა უკან მოვაბრუნებინე და ისევ აეროპორტისკენ გავაქროლებინე. ეს ბატონი შოთა გადაძრევს: არც ერთხელ არ უკითხავს, რატომ ჩავატარებინე ასეთი მანევრი. ბოლოს, ბატონი შოთა დაინდევ და ვთხოვე, შინ წასულიყო, მე კი ტაქსით დავბრუნდებოდი ქალაქში. კაფეში ჩემი უცნაური ნაცნობი, როგორც შემდეგ გაირკვა – უკრაინელი ვიკა, ადგილზე დამხვდა. მისგან სრულიად მოულოდნელი ამბავი მოვისმინე.

მვირფასი მკვლეელი და ჩიპოლინო

(დასაწყისი იხ. „გზა“ 52,53,1)

ჟურნალ „რეიტინგის“ ჟურნალისტის მარიანა ნორაძე, მეტსახელად ნორა, სარედაქციო დავალების შესრულებისას, „დინამოს“ სტადიონზე, ცნობილი ბიზნესმენისა და მეცენატის მოსე კრიხელის მკვლელობის ერთადერთი მოწმე და მისი უკანასკნელი სიტყვების გამგონე ხდება. ამ დღიდან იწყება მისი ფათერაკებიანი თავგადასავალი: იმ საღამოსვე, ჟურნალისტს ვიღაც ტელეფონით დაურეკავს, რაღაც კასეტების დაბრუნებას მოსთხოვს და დაემუქრება — ტელეფონის „მწურზე“ ჩამოგვიდებო... ამავე დროს, მეორე დღეს რედაქციაში მისულს, როგორც ნამდვილ გმირს, ისე შეეგებებიან, რედაქტორის კაბინეტში კი, ორი გამოძიებული დახვდება, რათა გამოჰკითხოს, თუ რისი მომსწრე გახდა.

იმ დღესვე, ნორა სტადიონზე ბრუნდება, იმ იმედით, რომ, მომაკვდავი კრიხელის მიერ ნახსენებ რაღაც პაკეტს იპოვის. ტუალეტის მესამე კაბინაში, წყლის აგზში ის მართლაც, მიაგნებს კონვერტს... საღამოს კი, შინ ისევ დაურეკავს უცნობი და ჰკითხავს — გაგახსენდა, სად შეინახე კასეტებიო?..

მეორე დღეს, მარიანას ახალგაზრდა კაცი, სანდრო დაურეკავს, გაზეთ „დილის ცნობარის“ ჟურნალისტად წარუდგენს თავს და ინტერვიუს სთხოვს. ისინი საღამოს, კაფეში ხვდებიან ერთმანეთს. დილაუთენია კი, ნორა აეროპორტში მიდის: რედაქტორის დავალებით, ის კრიხელის ნეშტის სამშობლოში წასასვენებლად ჩამოსულ მის ნათესავ-

მად ლევანი ბარისკენ გაემუერება, მარიანას ახალგაზრდა ქერთიანი რუსი ქალი მიუხალოვდება და ეტყვის — ეს ტიპი მოიშორე და რაღაც მნიშვნელოვანს მოგიყვებო...

მაგიდასთან მობრუნებულ ლევანსა და ჩემ შორის საუბარი მაინცდამაინც კარგად ვეღარ აეწყო. თვალს სულ გვერდით მაგიდისკენ ვაპარებდი, სადაც ჩემთან დალაპარაკების მსურველი ვიღაც სივარეტს სივარეტზე აბოლებდა და ფორთოხლის წვეს ნება-ნება წრუპავდა.

— იცით, კრიხელს ხელზე კობრისთავიანი ბეჭედი ეკეთა თავიდან, მე რე კი, უცებ გაქრა, — გაუუხილვე ლევანს. როგორც ჩანს, დილის საუზმემ გულახდილობის ხასიათზე დამაყენა.

— ვიცით. ეს ბეჭედი სხვა საქმეშიც ფიგურირებს და ჩვენ ამოვიღეთ. მაგ ბეჭედში ერთი თვის წინ მოპარული ბრილიანტის თვალია ჩასმული, — დამიკონკრეტა მან.

მას შემდეგ, რაც მე და ლევანმა ამინდის ცვალებადობაზე, აეროპორტის ახალი ინტერიერის დეტალებსა და ჩემს პროფესიონალურ თვისებებზე ვისაუბრეთ, მისი კომპლიმენტებიც მოვისმინე, ლიმონიანი ჩაიც დაილია და გასასვლელისკენ ავიღეთ გეზი. ლევანი თავის მწვანე „შკოდა-ოქტავიაში“ ჩაჯდა, მე — ბატონი შოთას დანჯღრეულ „ოპელ-ვეტრაში“ და გზას დაეადექით. კაფედან გამოსვლისას, სანამ კიბეზე დავეშვებოდი, ქერთიანის გაცხებული და შემფოთებული მხერა არ გამოძარავია, ამიტომ ლევანი მოხერხებულად გავატარე წინ და ახალ ნაცნობს ვანიშნე, რომ დავბრუნდებოდი. ის, რომ გამოძიებლის „ოქტავიაში“ ჩვენს „ვეტრას“ გაუსწრო, საკმარის ბუნებრივი იყო. როგორც კი მწვანე „შკოდა“ თვალს

ვიკა უკრაინაში, ღონეცის ოლქში დაბადებულა. დაბადებულა სულ შემხატებები ცხოვრობენ. პროფესიით ეკონომისტი მამამისი, შემხატებების ქალაქში ბუღალტრად მუშაობდა, მაგრამ სხვებისგან განსხვავებით, არც სვამდა და ქალიშვილზეც განსაკუთრებით ზრუნავდა. დედა არ ასწავდა, ძალიან პატარას მოუკვდა, კბოთი. მისი დაქალების უმეტესობას პირიქით ჰქონდა ცხოვრება მოწყობილი: მათ უმეტესად დედები ზრდიდნენ, მამები კი, ან სვამდნენ და ამის გამო ოჯახში ისინი არავის სჭირდებოდა, ან საერთოდ არ იცოდნენ მათი ავანზავანი. ვიკას არასდროს აკლდა არც ტანსაცმელი, არც მამის ყურადღება, არც რაიონულ ცენტრ ენაქიევოში სიარული. წელიწადში ორჯერ, ღონეცკშიც ჩადიოდა. 11 წლისა კი, მამამ კიევში წაიყვანა. თბილის კლასი პირდაღებული უსმენდა ვიქტორია მარტინიუკის ნამაზობს, კრეშატისა და კასკადის შადრევნების შესახებ. არც თავიანისმცემლები აკლდა და მასწავლებლებიც სულში იძვრდნენ, ზრდილობიან და წიგნისმოყვარე ქალიშვილს.

„პერესტროიკამ“ მიზაილ მარტინიუკს ბედი გაუხსნა. კარგი ბუღალტერი ყველას სჭირდებოდა, სოკოებივით მოძრავლებული კერძო ფირმები ერთმანეთზე უკეთეს პირობებს სთავაზობდნენ მას. მაგრამ მაღალ ხელფასთან და მდიდრულ ცხოვრებასთან ერთად, ოჯახში უცნაურმა შიშმაც დაისადგურა. მამა მოულოდნელად, ძალზე ფრთხილი და მკაცრი გახდა, ვიქტორიას მუდმივად თან დაჰყვებოდა მძლოლი, რომელიც პირადი მცველის ფუნქციას უფრო ასრულებდა. 14 წლამდე, ეს თითქოს პრობლემასაც არ წარმოადგენდა, არიობდა კიდევ ვიკას, მაგრამ თანდათან, სულ უფრო აუტანელი გახდა. მისი სკოლის მეგობრები, ახალგაზრდა ვაჟები სიხარულით ეპრანჭებოდნენ გრძელფეხება ლამაზმანს — სწორედ ასეთ მომხიბლავ არსებად იქცა 15 წლის ასაკში, მანამდე უშნოდ აწოწილი და მოუქნელი ვიქტორია მარტინიუკი, რომელიც კლასში ისე ვერ გაივლიდა, რომ ვინმეს მერხზე დადებულ ჩანთას შემთხვევით არ გამოსდებოდა და შემდეგ, დიდხანს იხდი-

დასოლომე ბოდიშის უცებ, მან გრაციოზული სიარულიც ისწავლა, მომავალობად გაღიმებაც, ბიჭებისთვის თვალის

თვალში გაყრაც და ცოტა ხანში, საკუთარი სილამაზის მაგიურ ძალაშიც დარწმუნდა. სწავლა ბოლო ორი წელი დონეცკში განაგრძო. სკოლის გამოსაშვებ ბანკეტზე სილამაზის დელოფლად დასახელეს, ხოლო ცოტა ხანში, როცა პირველი სილამაზის კონკურსები ჩატარდა ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე, „მის დონეცკიც“ გახდა. მოკლედ, თვალისმოპვრელად კამკამებდა ვიქტორიას ბედის ვარსკვლავი, რომ არა ერთი გარემოება: მარტო ვერსად ადგამდა ფეხს. მოღუშული და სიტყვაძუნწი ვლადი, მამის დაავადებით, ფხიზლად ადევნებდა თვალს სილამაზის დელოფლის თითოეულ ნაბიჯს.

მამასთან პირველი უსიამოვნება ვიკას პროფესიის არჩევისას მოუვიდა. თეატრალური ინსტიტუტი და მსახიობის კარიერა მამამ მაშინვე დაიწუნა და ქალიშვილს კიევის უნივერსიტეტში, იურიდიულ ფაკულტეტზე ჩაბარება მოსთხოვა. ვიკამ პოზიცია დათმო, მაგრამ ხინჯი გულში დიდხანს ჩარჩა. იურისტობას გული ვერა და ვერ დაუდო. კიევში ვლადის მეტავალყურება, შედარებით მოღუნდა. თუ დონეცკში, პირად მცველს ლამის გაკვეთილებზე დასწრებაც შეეძლო, კიევის უნივერსიტეტში შესვლისგან თავს იკავებდა და მშვიდად ელოდებოდა მანქანაში. ზოგჯერ, მეგობრებთან ერთად სახლისკენ ფეხით მიმავალ ვიკას უკან აღარც მიჰყვებოდა. ყოველ შემთხვევაში, ვიკა მის სიახლოვეს ვეღარ აძწენდა.

ერთხელ, მაინც ჩაუშხამა საღამო ვლადის დაძაბულმა და ყურადღებამანა

მზერამ, როცა სახლის სადარბაზოსთან უფროსკურსელმა თავიანისმცემელმა, სიმპათიურმა და ინტელექტუალმა ისტორიკოსმა მიტიამ კოცნა დაუპირა. უცერად, სად იყო და სად არა, ორ ნაბიჯში ვლადი აისვება და ვიკას თვალი თვალში გაუყარა. გოვონა თავიანისმცემელს დაემშვიდობა და მტკიცედ გადაწყვიტა, რომ ამიერიდან, კოცნისთვის უფრო შესაფერისი ადგილი შეერჩია – მაგალითად, უნივერსიტეტის დერეფანი ან სულაც, კიბის უჯრედი. მეორე დღეს, უნივერსიტეტში მტკიცე გადაწყვეტილებით მისულ ვიქტორია მარტინიუკს, სიყვარულის ცეცხლი მიტოვას ცივმა და თავშეკავებულმა მისალმებამ ჩაუქრო. ვიკა მიხვდა, რომ ეს ცვლილება ვლადის დამსახურება გახლდათ.

მამის ზედამხედველობა თანდათან აუტანელი ხდებოდა. სამაგიეროდ, მისგან მორთმეული საჩუქრები – უფრო და უფრო ძვირად ღირებული. მესამეკურსელი ვიქტორია მარტინიუკი ბოლო გამოშვების „იგუარით“ დასრიალვდა კრემჩატიკზე, სამკაულებიც მხოლოდ ექსკლუზიური ეკეთა, დაბადების დღე კი, პარიზში, „მულენ რუჟში“ გადაიხადა. ვიზევი და ბილეეთები თავად აუღო დღეობაზე დაპატიჟებულ ოცდაათამდე მეგობარს. მეორე დღეს, მონტე-კარლოში გაემგზავრნენ. სწორედ აზარტისა და თამაშის ქალაქში შეხვდა თავის ბედისწერას – სიმპათიურ ქართველ ახალგაზრდას ტატო აგიაშვილს, რომელმაც ქალიშვილის ყურადღება უმაღლ მიიქცია. მისმა სწორმა რჩევებმა კი, ვიკას 6.000 ევრო მოაგებიანა. მოკლედ, მის სრულყოფილ ბედნიერებას აღარც ვლადის დაჟინებული მზერა უშლიდა ხელს: მამამ 20 წლის ქალიშვილს სურვილი აუსრულა და საფრანგეთში „თვალის“ გარეშე გაუშვა. ვიქტორია დარწმუნებული იყო, რომ მის მეგობრებს შორის აუცილებლად იქნებოდა ვინმე ისეთი, ვისაც მამამ მისთვის ყურადღების მიქცევა დაავალა, მაგრამ საერთო ხალისსა და დროს ტარებაში ამისთვის არავის ეცალა.

პარიზში დაბრუნებისთანავე, ტატო მისი მუდმივი თანამგზავრი გახდა. ახალმა თავიანისმცემელმა იცოდა კამიუ და სარტრი, პიკასო და მოდლიანი, იცოდა მონმარტრი და სეკერეიორი, ლათინთა კვარტალი, ინვალიდების სასახლე, ტრიუმფალური თაღი, ალექსანდრეს ხიდი... ყველა ეს ადგილი ვიკამ თავიდან აღმოაჩინა. პატარა ციფრული კამერაც შეიძინა, რომ მათი ბედნიერების წუთები

კასეტაზე აღებეჭდა, მაგრამ ტატომ ნება არ დართო: არ მინდა, ჩვენი სიყვარული გავთვალლო, – უთხრა მან ვიკას.

ტატოს კარგად იცნობდნენ სასტუმრო „პრინც დე გალში“, სადაც ვიკა და მისი მეგობრები იყვნენ დაბინავებული. იგი „ჟორჟ სანდში“ ცხოვრობდა და მეზობელი სასტუმროდან ხშირად ეპატიჟებოდა ვიქტორიას და მის მეგობარ სვეტლანას „ჟორჟ სანდის“ ცნობილი, ჰაეროვანი ნაპოლეონის მისართმევედ. ისინიც სიამოვნებით აკეპოვნებდნენ უნაზეს ბისკვიტზე შესკუპებულ ყოლოს და შებოლილ ჩაის – ე.წ. „სმოუკლ თის“ აყოლებდნენ.

შემდეგ იყო პირველი სიყვარულის ასხნა, მიპატიჟება საქართველოში და აეროპორტში დამშვიდობების ცრემლიანი სცენა. ტატო წინაღულს გაფრინდა თბილისში; ხუთ დღეში, ვიქტორიაც უნდა გაფრინილიყო კიევში. ბედნიერებით თავბრუდახვეული ქალიშვილი მამისათვის სათქმელ ტექსტს ამზადებდა. ეჭვი არ ეპარებოდა, რომ ის მოუწონებდა არჩევანს. ან რა ჰქონდა დასაწუნი ახალგაზრდა ქართველ ბიზნესმენს, რომელიც სამშობლოში შაქრისა და კვების პროდუქტების იმპორტით იყო დაკავებული და უცხოურ ბიზნესწრეებში წარმატებულ მეწარმედ ითვლებოდა?.. ვიკას ერთხელაც არ გასჩენია სურვილი, გადაემოწმებინა „ახალგამომცხვარი“ მიჯნურის მიერ ოსტატურად შეპარებული ცნობები. ტატო მშვენიერი მოსაუბრე, უფრო სწორად – კარგი მსმენელი აღმოჩნდა. მათი საუბრისას, ძირითადად, ვიქტორია ჰყვებოდა მამისა და საკუთარი ცხოვრების შესახებ, ტატო მხოლოდ დროდადრო ურთავდა მოკლე, მაგრამ ძალზე ინფორმაციულ წინადადებებს და ვიკაც ფიქრობდა, რომ საქმროს შესახებ ყველაფერი იცოდა.

– როგორც კი ჩავფრინდები, მაშინვე დაგირეკავ, – დაჰპირდა ტატო.

– ქართველი ლამაზმანები პარიზულ თავგადასავალს არ დაგავიწყებენ?.. – გაეკეკლუცა ვიკა.

– მე შენს თავს ვერავინ და ვერაფერი დამავიწყებს, – ბოლოჯერ აკოცა ქართველმა საქმრომ უკრაინელ გოგონას და თვალს მიეფარა.

პარიზი ერთ დღეში გახდა ცარიელი და უინტერესო. ნომერში დაბრუნებულმა ვიკამ ოთახში ყვითელი ყვავილების უზარმაზარი თაიგული აღმოაჩინა, ტატოს ოქროსვარაყიანი სავიზიტო ბარათით, რომელზეც ეწერა: „მიყვარხარ“. დილას, ნომერში აწკრილებული ტელეფონიც მხოლოდ იმის ნიშანი იყო, რომ ტატოს ვიკა მოუნატრა, მაგრამ იმედი მწარედ გაუცრუვდა – ყურბილში ვლადის ცივი ხმა გაისმა:

– ვიქტორია, დღესვე გამოფრინდი! პარისის რეისით თუ ვერ შეძელი, რომელიმე სატრანზიტოზე აიღე ბილეთი. შენმა მეგობრებმა უკვე იციან – მამა ძალიან ცუდად არის.

– რას ნიშნავს, ძალიან ცუდად? რატომ?

– გუშინ მის მანქანას დაესხნენ თავს. დაცვის ორი წევრი დაიღუპა, მამაშენი რეანიმაციაშია. ახლავე დაიჭირე გამოძახავრების თადარიგი... გამაგრდი, ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ იმისათვის, რომ სიცოცხლე შევუნარჩუნოთ.

ვიკამ ჯერ კიდევ არ იცოდა, რომ ამ წუთიდან, მისი ცხოვრების გზამ ერთბაშად შეიცვალა მიმართულება და ის ახლა უფსკრულისკენ მიექანებოდა.

კიევში ორ უახლოეს მეგობართან ერთად დაბრუნებულ ვიქტორიას, აეროპორტში პირქუში ვლადი დახვდა. როდესაც მანქანა პრესტიჟული ჰოსპიტლისკენ მიმავალ გზას ასცდა და გეზი ქალაქის ცენტრისკენ აიღო. ვიკას ცივმა ოფლმა დაასხა.

– სად მივდივართ? – ჰკითხა მან ვლადს.

– სახლში, – მოკლედ მოუჭრა მცველმა და სახე ფანჯრისკენ მიაბრიალა.

– მამა უკვე სახლშია? – იკითხა ვიქტორიამ და იმდენად გახვდა მძღოლს.

– უკვე სახლშია... – ისეთი ხმით უპასუხა ვლადმა, რომ ვიქტორიას იმედის უკანასკნელი ნაპერწკალიც ჩაუქრა.

...შემდეგ იყო პანაშვილების გაუსადღისი დღეები... გასვენება, რომელზეც ხალხისა და ყვავილების ზღვაში ჩაკარგულ, ძვირფასი ხისგან დამზადებულ სასახლეს ერთმანეთს ხელიდან ხელში გადასცემდნენ და უამრავი სამძიმარი. ვიქტორიას სულს უხუთავდა ყვავილების სუნი, საფეთქელს უბურღავდა ტკივილი და ერთი აზრი არ ასვენებდა: „არ ჩამოვიდა“... ვიკამ მაშინვე დაურეკა ტატოს მობილურზე. მისმა მეგობარმა უპასუხა. „აუცილებლად გადავცემ“, – დიდხანს უმეორა უცნობმა. მომდევნო ხარის დროს კი აცნობა, რომ ნამდვილად გადასცა ტატოს ვიკას დანაბარები...

„არ ჩამოვიდა“, – გაიფიქრა ვიქტორიამ და შერცხვა საკუთარი ფიქრების და სურვილების, თუმცა, რა არის სამარცხვინო იმაში, რომ გაჭირვების ფაშს გინდა, ყველაზე ახლობელი ადამიანი იყოს შენ გვერდით?... ის ადამიანი კი, რომელიც ნამდვილად თვლიდა თავს ვიქტორია მარტინიუკის ახლობლად, მის გვერდით იყო: ვლად კურენოი ერთი ნაბიჯითაც კი არ სცილდებოდა ვიკას, თან, მთელი დღეების მანძილზე, სადღაც რეკავდა, რაღაც საკითხებს არკვევდა... მალე ვიქტორიამ შეიტყო, რომ მამამისის წინააღმდეგ

უკრაინის გენპროკურატურაში საქმე იყო აღძრული, ფირმის ქონება – დაყადაღებული, მამის პირადი ანგარიში კი – სულ ცოტა, 6 თვის განმავლობაში, ქალიშვილისთვის მიუწვდომელი: მხოლოდ ამ ვადის გასვლის შემდეგ გახდებოდა შესაძლებელი მემკვიდრეობის გაფორმება.

პირადი მცველის სიტყვები ვიქტორიას სადღაც შორიდან ესმოდა, ისეთი განცდა დაუფლებოდა, თითქოს ვლადი ვიღაც სხვა ადამიანის შესახებ უამბობდა და არა მისი ძვირფასი და გულთბილი მამის, მიხაილ მარტინიუკის შესახებ. შავი და ფერადი ლითონების „უკანონო ექსპორტი“, „კონტრაბანდი“, „მაფია“ – ეს სიტყვები რომელიმე სხვა სამყაროდან იყო, იქ ვიკას და მამამისს არაფერი ესაქმებოდათ; ამ სამყაროდან ვიქტორიას, რაც შეიძლება შორს სურდა გაქცევა... და გაიქცა კიდევ: ბილეთი აიღო და თბილისში გაფრინდა. თბილისში, სადაც „თავისი ტატო“ ეგულებოდა...

აეროპორტში ჩასვლისთანავე დაურეკა მობილურზე და კატეგორიულად მოსთხოვა „მეგობარს“, ტატო მოეძებნა. ბოლოს და ბოლოს, ვიკასთან ის ახალგაზრდა გამოცხადდა, რომელიც დღეს კრიხელის დას ახლდა აეროპორტში და მისი პირადი მცველივით იქცეოდა. იგი ვიკას, ანდროდ გაეცნო და უახლოეს დღეებში ტატოსთან დაკავშირებას დაჰპირდა. მან ვიკა ავლაბარში, ერთ-ერთ კერძო სასტუმროში დააბინავა.

„საოცნებო რაინდი“ მხოლოდ 3 დღის შემდეგ გამოჩნდა. ქალაქკარეთ, რესტორანში, უგებური სადილისა და დამაბული საუბრის ბოლოს, ვიქტორიამ ასეთი დასკვნა გამოიტანა: ტატომ იცრუა, მას ცოლი და 2 შვილი ჰყოლია და ისინი ამჟამად თბილისში იმყოფებიან.

– მე რა ვქნა? – დასვა ცალმხრივი სიყვარულისთვის უიმედოდ განწირული ქალის სულელური შეკითხვა ვიკამ.

– ხომ იცი, რომ მიყვარხარ?... ცოტა ხანი დაიცადე, ჩემი ცოლ-შვილი მალე ისევ ამერიკაში გაემგზავრება. ჯერ კარგად გავერკვეთ ჩვენ-ჩვენს გრძნობებში და მერე, იქნებ, კიდევ გავეყარო ცოლს. XXI საუკუნეა, ასეთ რამეს არაფინ კრძალავს...

– გინდა, რომ ერთად ვიყოთ? – ხავსს ჩაეჭვოდა ვიქტორია.

– რა თქმა უნდა! მაგრამ ცოტა ხანი უნდა დამაცადო, – გაუმეორა ტატომ.

...ასე შერჩა თბილისში და სასტუმრო „ტიფლის ქალაქში“ ვიკა 3 თვით. პირველ ხანებში, მისი გამართობი და ერთადერთი მეგობარი, ანდრო იყო. ამ პერიოდში, მან ტატოს სიმამრის ბიზნესის შესახებ ინფორმაცია მოიპოვა. გონებრივი განვითარებით არცთუ ისე გამორჩეული ან-

დროსაგან, რომლის ცხოვრებისეული დევიზი იყო – „თუ ძალა გერჩის, ჭკუა რად გინდა?!“ – ვიკამ ბევრი საინტერესო რამ შეიტყო. მოსე კრიხელს საქართველოში ტურისტული ბიზნესის სფეროში ინვესტიციების ჩადება სურდა და მოლაპარაკებას მართავდა მაღალ დონეზე. ჯერ-ჯერობით კი, მისი ბიზნესი რამდენიმე სასტუმროსა და საუნების ქსელის მფლობელობაში გამოიხატებოდა. ვიკას საუნების თემამ რომელიმე ყვითელ რუსულ ჟურნალში წაკითხული სტატია გაახსენა, რომელშიც აღწერილი იყო, თუ რას წარმოადგენს სინამდვილეში ჯანმრთელი ცხოვრების წესისა და ზემოეტი ცხიმების ორგანიზმიდან გამოდგენის ეს ფინური საშუალება ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებში. გაახსენდა და გვემაც გაუჩნდა: თუ იმ სტატეის დაუჯერებთ, საუნები საქართველოშიც, არცთუ ისე კარგად შენიღბული ბორდელების ქსელია. ამ, კანონით აკრძალულ ბიზნესზე, პოლიციელებიც და ჩინოვნიკებაც თვალს ხუჭავენ, რადგან თავდაც კარგად სარგებლობენ „სიყვარულის ქურუმების“ მომსახურებით ან, უფრო მეტიც – ზოგჯერ ამ ბიზნესიდან თავის წილ მოგებასაც იღებენ. იმასაც ამბობენ, რომ უძველესი პროფესიის ლეგალიზებას და კანონით რეგლამენტირებას სწორედ ამ ბიზნესში ჩაბმული კანონმდებლები უწევენ წინააღმდეგობას.

ვიკამ საუნას სიყვარული მოიმიზეხა და სწორადაც გათვალა: ხელმომჭრენ თაყვანისმცემელმა ერთ-ერთი შეხვედრისას იგი სწორედ სიმამრის კუთვნილ საუნაში – „ნიმფა კალიფსოში“ დაჰატიფა. „კალიფსოში“ მათი ერთად სიარული საუნის მეპატრონეს რომ ვერ შეეცყო, ვიკას აბინებენტი აუღო და საუნაში მართლ გაუშვა. ვიქტორია მარტინიუკის ხელგამლილმა და გალანტურმა თაყვანისმცემელმა თბილისში საოცარი მეტამორფოზა განიცადა: გაუხეშდა და თითოეულ კაპიკს ანგარიშობდა. ვიკა სადილად სულ ქალაქკარეთ, საეჭვო დონის რესტორნებში დაჰყავდა და ამას იმით ხსნიდა, რომ საჭმელი იქ უფრო ახალი და გემრიელი იყო, სადაც ღიზანისა და ინტერიერზე ნაკლებად ზრუნავდნენ. ვიკას ეს განმარტება იქნებ, დავეჯერებინა კიდევ, ტატო ასეთი გულცივი და უპარება რომ არ გამხდარიყო. არსებობენ ქალები (მამაკაცებიც), ვის სიყვარულსაც პარტნიორის გულგრილი დამოკიდებულება მეტად აღვივებს. ნებეიერად და მასზე უზომოდ შეყვარებული მამის გაზრდილი ქალიშვილი კი, ამგვარი საქციელის გამო, მხოლოდ ღიზანდებოდა... იმ 3 თვეში, რომელიც სასტუმრო „ტიფლის ქალაქში“ გაატარა, ვიკას გრძნობები რადიკალურ-

რად შეიცვალა. სიყვარული და თბილი გრძობა ერთი პირობა, გაათმაგებულმა ვნებამ, შემდეგ – სასოწარკვეთამ, ბოლოს კი – ზიზღმა და სიბუღეულმა შეუცვალა. ახლა ვიკას ორი მიზანი ჰქონდა: რაც შეიძლება მეტად გაემწარებინა შეყვარებული და სასწრაფოდ დაებრუნებინა უკან თავისი პასპორტი, რომელიც სასტუმროში მოწყობის შემდეგ, ანდრომ სადღაც გადაამალა. მამის ყოფილი პირადი მცველი, ვლადი დროდადრო უკავშირდებოდა მობილურზე და ვიკაც უდარდელი ხმით უყვებოდა, თუ როგორ იქარვება დარდს კვიპროსზე... ამ სულელურ ტყუილს, ყოველთვის ზედმეტად ფრთხილი და ეჭვიანი ვლადი რატომღაც იჯერებდა ან იქნებ, არც ეცალა მიზაილ მარტინიუკის ქარაფშუტა ქალიშვილის სამწყემსად?.. მისი თქმით, სულ მალე, მამამისის მკვლელობის შემკვეთი დადგინდებოდა და მკაცრად დაისჯებოდა. ვიკას ესმოდა, რომ ამ განცხადებაში, ვლად კურნოი არც უკრაინის სამართალდამცველების წარმატებულ მუშაობას გულისხმობდა და არც იქაური სასამართლოს მიერ მკვლელისთვის მისჯილ სამუდამო პატიმრობას: არაფორმალური სასამართლო, რომელმაც მიხაილ მარტინიუკის მკვლელს სასტიკი განაჩენი გამოუტანა, მისი ცხედრის გაცევაამდე გაიმართა. ვლადი ამ განაჩენის აღსრულების აქტიური ორგანიზატორი იყო და ამიტომ არ ეცალა ვიკას მისახედად...

აქ ჩემი ახალი მეგობრის თხრობა მობილურის წკრილამა შეწყვიტა.

– როგორ ხარ, ჩიპოლინო? – მესმის ყურმილში სანდრო თოფურაძის ხალიხიანი ხმა.

– რატომ ჩიპოლინო?

– რედაქციაში მითხრეს, რომ ნიორას გეძახიან. სადაც ნიორი, იქაც ხახვი ანუ ჩიპოლინო, – მიხსნის სანდრო.

– მოდი, სანამ ახალ მეტსახელს მომიგონებდე, შემითანხმე ხოლმე, – ვბრაზობ მე.

– კარგი, კარგი. დღეს შეეხვდეთ და შეგითანხმდები.

– მოგვიანებით დარეკე.

– როგორ დაგირეკო, როდესაც მობილურს არასდროს პასუხობ?! ასჯერ რომ დაგირეკე, მერე ვიფიქრე, ნომერი ხომ არ მეშლება-შეთქი? – და რედაქციაში გადავრეკე. „კისტაწი“, იქაც გეპებენ.

ყურმილს დავეხედე: 23 უპასუხო ზარი მაქვს დაფიქსირებული. ღმერთო ჩემო, ეს ტელეფონი, ალბათ, გულზე უნდა ჩამოვიკიდო. ისე გავერთე ვიკას მოსმენით, ჩანთიდან მობილურის წკრიალი არ გამიგონია.

– გმადლობ, სანდრო, მოგვიანებით დამირეკე, – ჩავძახე ყურმილში და ჩემდა

გასაოცრად აღმოვაჩინე, რომ ამჯერად, მისი ზავერდოვანი ხმის გავონებას, ჩემი მუხლების კანკალი და მსუბუქი ჟრუანტელი აღარ გამოუწვევია. ეტყობა, ვიკას უღირს თავიანთსმცემელზე მოსმენილმა ამბავმა მეც უფრო უკარება გამხადა. ან რას ნიშნავს ეს ჩიპოლინო?..

– მანოლის ხომ არ იცნობ ვინმეს? – ისევ მიუბრუნდი ვიკას.

– როგორ არა – „კალიფსოში“ მუშაობს, მასაუისტად.

– აკი აუზზეო?.. – გავიხსენე კრიხელის უკანასკნელი სიტყვები.

– ნამდვილად აუზზე: „კალიფსო“ საცურაო აუზთან არსებული საუნაა. სხვათა შორის, ეგ მანოლი ყველაზე ნორმალური ტიპია. ცოტა დავმეგობრდით კიდევ. წარმოშობით მოლდაველია თუ რუმინელი, ვერ გეტყვი; ბოშას ჰგავს, ქართული კარგად იცის. მარტო ცხოვრობს საბურთალოზე. ერთი, უკრაინაზე შეყვარებული ჰენსონიერი დეიდაც ჰგავს. იმასთან სტუმრადაც კი წამიყვანა. ეგ არანაირ კრიმინალში არ შემინიშნავს, – განმიმარტა ვიკამ.

– სხვა რომელი შენიშნე?

– შევნიშნე კი არა, დანამდივლებით ვიცი, როგორი აწყვეტილი პროსტიტუციაა „ნიმფა კალიფსოში“ და ამ „ბიზნესის მენეჯერი“ სწორედ კუნთმაგარი და ჭკუასუსტი ანდროა. სხვათა შორის, ამ საქმეში ორივე სქესის არასრულწლოვნებიც მონაწილეობენ, ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებიდან და აღმოსავლეთ ევროპის ზოგიერთი ქვეყნიდან. მოკლედ, „ნიმფა კალიფსოში“ „ნიმფეტკებიც“ ჰყავთ.

– კარგი ერთი, ვინ ჩამოდის საშოვარზე ჩვენთან აღმოსავლეთ ევროპიდან?

– ძალიან კარგადაც ჩამოდიან. რამდენიმე გავიცანი კიდევ. სხვათა შორის, ისინი ჩემსავით, სასტუმროებში ცხოვრობენ და ანდრო აკონტროლებს. ერთხელ ანდრომ პიჯაკი დატოვა ნომერში და მანქანის გადასაყენებლად ჩავიდა. ჯიბიდან თეთრი კონვერტი უჩანდა. დავივიწყე ზრდილობა და ჩავისხედე კონვერტში. ისეთი საშინელი, არასრულწლოვანთა პორნოგრაფია იყო, თან საღიზმის ელემენტებით, თავად მარკიზი დე სადი გაოცდებოდა...

– არასრულწლოვნების პროსტიტუცია – ჩვენთან?! – გავიკვირე.

– ამ ბიზნესში მეტ-ნაკლებად ყველა ქვეყანა ჩათრეული. მიუღ მსოფლიოში, გაეროს სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, ბავშვთა პორნოგრაფია, ნარკოტიკებითა და იარაღით ვაჭრობის შემდეგ, მესამე ადგილზეა. რაც „კალიფსოში“ ეს ამბავი აღმოვაჩინე, უამრავი ინფორმაცია მოვიძიე. ბავშვთა პორნოინდუსტრიის „მამები“ ძალიან ფრთხილად მოქმედებენ, მაგრამ ეს მათ ხელს არ უშლის იმაში, რომ ფართოდ გაშალონ ქსელი. შესანიშნავად იყენებენ ახალ ტექნოლოგიებს, ინტერნეტს. პელოფილური სექსინდუსტრიის ძირითადი ფორმებია, მცირეწლოვანთა მიზიდვა პროსტიტუციაში, ბავშვთა პორნობიზნესი – ეს მოიცავს ფოტოებსაც და ვიდეომასალასაც. თეთრკანიანი ბავშვები, მცირე აზიისა და შავი ზღვისპირეთის მცხოვრებნი, მათ შორის – ქართველებიც დიდი მოთხოვნილებით სარგებლობენ. შეიძლება გავიკვირდეს, მაგრამ გაეროს ბავშვთა დაცვის ორგანიზაციის – იუნისეფის დასკვნის მიხედვით, ჩეხეთსა და სლოვაკეთში ბავშვთა პორნოინდუსტრიის ყველაზე დიდი ბაზარია. ეს ქვეყნები იუნისეფის მთავარი ექსპერტის, კეტრინ შაუერის დასკვნით, ევროპის ყველაზე დიდ საროსკიპოდ გადაიტაცა ბავშვთა სექსინდუსტრიაში. იქ მცირეწლოვნები მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყნიდან ჩაჰყავთ. კლიენტებთან ურთიერთობა, როგორც ვაგარკევი, ინტერნეტის მეშვეობით ხდება. „კალიფსოში“, ჩემი ვარაუდით, ფოტოებსაც იღებენ და ვიდეორგოლებსაც. ამ შემზარავი ბიზნესიდან შემოსავალი მართლაც, კოლოსალურია. იქნებ, სწორედ ის ასაზრდოებს კრიხელის კეთილდღეობას?..

– მე სახლში დამირეკეს, მემუქრებოდნენ და რაღაც კასეტებს მოხოვდნენ. იქნებ, სწორედ ამ ბიზნესს უკავშირდება?... „კალიფორნი“ ვინმე მოკავშირე გვჭირდება. მანოლი სად შეიძლება ვნახო? – ჩემსას ვაწვები მე.

– სად და „კალიფორნი“. თუ გინდა, ახლავე წავიდეთ, – მთავაზობს ვიკა.

ტაქსის გაჩერებასთან მივირბინეთ და იაბონურ, წითელ „ლანსერში“ ჩავხტით. ასე თუ გავრძელდა, ჩემი ჰონორარი შარშანდელი თოვლივით დადნება. უამრავ დეტექტივში, რომელიც წამიკითხავს, ბევრ რამეს წერენ, საინტერესოდ ვითარდება სიუჟეტი, მაგრამ რამდენი ფული დაეხარჯათ მაძებრებს, ვიდრე მკვლელს დასდევდნენ, არავინ ანგარიშობს... გზად ჩემს ტელეფონს დავხედე, რედაქციიდანაც ბევრი ურეკიათ. რა თქმა უნდა, დედაჩემის ნომერიცაა, კიდევ – რამდენიმე უცხო... და აი, ესეც – ნომერი არ ფიქსირდება. ეს, რა თქმა უნდა, სანდრო თოფურბიძეა. ნეტავ, რატომ ასაიღუძლოებს თავის ტელეფონის ნომერს? ჟურნალისტი წესით, პირიქით უნდა იქცეოდეს. მე ჩემს „კავშირებზე“ როცა ვრეკავ, აუცილებელიცაა, ნომერი დავაფიქსირო, რომ რესპონდენტმა მიცნოს.

– მოვედით, – მავხიზლებს მძლოლი. „კალიფორნი“ ჩამოვხტით. შორი-ახლოს დაბურულმინებიაანი შავი „ბეემე“ გაჩერდა. მომეჩვენა, რომ ეს მანქანა აეროპორტის სადგომზეც შევნიშნე. ყოველი შემთხვევისთვის, ნომერი დავიმასსოვრე.

– აქ დაველოდები, – მუხუნება ვიკა. – საუნაში ჩვენი ერთად გამოჩენა არ ღირს.

საუნისკენ მივბაკუნობ. ისეთი განცდა მაქვს, თითქოს ჩემი ფეხით ვეახელი ლომს გალიაში... კარში, თორი ხალაში გამოწყობილი, სასიამოვნო გარეგნობის გოგონა დგას.

– რით გემსახუროთ? – მეკითხება და ამერიკული ღიმილიც მზად აქვს. ისწავლეს თბილისში სერვისი.

– მასაჟზე მოვედი, მანოლი მინდოდა, – ვუღიმი მეც.

– დრო აგერიათ: მანოლიმ 11 საათზე დაამთავრა მუშაობა, წუხელ ღამის ცვლაში იყო, – მასსუხობს თითრი ნიძფა.

– რა საინტერესოა – მასაჟისტი ღამის ცვლაში?! – ენა წინ მისწრებს და აღარ ვუსმენ, სხვა მასაჟისტების მომსახურების წინადადებას...

ვიკა არ გაოცებულა, მასაჟისტის ღამის ცვლაში მუშაობით.

– თუ ღამე მუშაობდა, შინ იქნება. ალბათ სძინავს, – მისხნის ის. – ვიცი, სადაც ცხოვრობს: ვაჟაზე, კვარტალში.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

„მე იმითი გურჯის ტანსუა მამინს...“ სანდროს, მიხას და ნყალობას ეხთი ჩახეჯი ღვინის მადლი

ჯიმაღ ბაღაშვილთან შეხვედრა სწორედ ჩემი რესპონდენტის წყალობით აღმოჩნდა ჩემთვის დაუფიქარი. გული მწყდება, რომ ინტერვიუს მსვლელობას დამწყები ჟურნალისტები ან თუნდაც სიტყვაძვირი რესპონდენტები არ ესწრებოდნენ, ყოველ ინტერვიუზე თავს რომ გვაბადლიან მე და ჩვენს მკითხველსაც. ბატონმა ჯემაღმა არც ხალხური ლექსები და არც სიმღერები დაიშურა, ქართული ფოლკლორის გენიალობა და იმ ადამიანების განუმეორებლობა რომ ეჩვენებინა, რომლებმაც მის თაობას გზა გაუკვალეს.

ლევა ჭანკოტაძე

– ინტერვიუებთან დაკავშირებით ბევრი კურიოზი ხდება. ჟურნალისტებს არ გამტყუნებ. მე თვითონაც კალმის კაცი ვარ და ჟურნალისტები კოლეგებად მიმაჩნია. ამას წინათ, მოვეყვი ასეთი ეპიზოდი: სუფრასთან სანამ ლიტრიანი ყანწი არ დამალევივინეს, არ გამიშვეს. არადა, მეორე დღეს ორი კონცერტი მქონდა დაგვემილი. ვუთხარი სუფრის წევრებს: ტიკჭორა ხომ არ ვარ, ამხელა ყანწი, როგორ უნდა დავლიო-მეთქი. ეს ინტერვიუ ასეთი სათაურით გავიდა: „მე ნამდვილი ტიკჭორა ვარ“. ძალიან სასაცილო იყო. სამწუხაროდ, ასეთი კურიოზები ხდება ესტრადაზეც და პრესაშიც, ჩემი აზრით, ასსოლუტურად იდეალური სიტუაციაა: ამას თვითონ სამომხმარებლო ბაზარი დაარეგულირებს. მოჰხმარდება ხალხს სკანდალები და შინაარსობრივად და აზრობრივად დატვირთულ სტატეებს მოითხოვენ. ასე იქნება ჩვენთანაც. მოჰხმარდება ფინოგრაფიის მომღერლები. ეს დრო მალე დადგება. შრომა და პროფესიონალიზმი წარმატებ-

ის ერთადერთი გარანტია იქნება ნებისმიერ სფეროში. მოვესწენებთ, ნათქვამია: შეიძლება ხალხის მცირე რაოდენობა მოატყუო დიდი ხნით, ხალხის დიდი რაოდენობა მცირე ხნით, მაგრამ ვერასდროს მოატყუებ ხალხის დიდ რაოდენობას დიდი ხნით. ეს მართლაც, შეუძლებელია.

– ჩვენი საუბრის თემაა „ჩემი თაობა“. პირველ რიგში, განვსაზღვროთ რა ასაკის ადამიანებს მოიაზრებთ თქვენს თაობაში.

– ჩემს თაობაში ვგულისხმობ არა მარტო ასაკობრივად ჩემი ხნის ხალხს, არამედ იმათაც, რომელთა აზროვნებისა და ცხოვრების წესი ახლოს არის ჩემი აზროვნებისა და ცხოვრების წესთან. ჩემი პროფესიიდან გამომდინარე, ყველა თაობის ადამიანებთან მიხდება ურთიერთობა და შესაბამისად არ მაქვს იმისი ფუფუნება, რომ მხოლოდ ერთი ასაკობრივი ჯგუფით შემოვიფარგლო, დავარქვა მას ჩემი თაობა და ვიფიქრო, ვაზროვნო და ვიმუშაო ისე, როგორც ჩემს ასაკს შეეფერება. გაცილებით მეტს ვფიქრობ სხვადასხვა თაობის პრობლემატიკაზე, ვიდრე

ვიფიქრებდი, სხვა პროფესიის კაცი რომ ვყოფილიყავი.

— არსებობს ფსიქოლოგიური ასაკი, რომელიც იცვლება იმის მიხედვით, თუ რამდენი წლის ადამიანად გრძნობ თავს. რამდენია თქვენი ფსიქოლოგიური ასაკი?

— ამბობენ, ვინც თავის ასაკს აღეკვატურად არ აღიქვამს, მას თავისი ასაკის

საზრისით, „არაფერია ცისქვეშეთში ახალი და არც შეიძლება იყოს“. ამბობენ: მოდი, იყოს თავისუფალი სიყვარული, სექსუალურად გავანათლოთ სკოლაში ბავშვები. ეს ყველაფერი პირველყოფილ თემურ წყობილებაში იყო, შემდეგ საზოგადოებამ გაფილტრა, არ მიიღო და დაიყვანა ქცევის, მორალის კოდექსამდე. ამას მიხვდნენ ამერიკაში (ვისაც ყველაფერში ვბაძავთ)

მამა-შვილი ბალაშვილის ღუგუი თქვენთვის ნაცნობია. ისიც იცით, რომ შეგნებულად მხოლოდ ქართული მელოდიები გადაგვაქვს გიტარაზე...

ყველა უბედურება ატყდება თავსო. თქვენს შეკითხვას ჩემი სიმღერით გავეცი პასუხი. ეს სიმღერა „გული არ ბერდება“ თემურ წიკლაურმა ბრწყინვალედ შეასრულა. გული ნამდვილად არ ბერდება. ეს ღმერთის საჩუქარია. აბა, რა გაძაბებინებს ჩვენ ამ გაუსაძლის ყოფაში. მაგრამ სამწუხაროდ, ცვდება ორგანიზმი, ბერდება უჯრედები, იშლება ნივთიერებათა ცვლა. ამიტომ თუ შეიძინა ბოთლის სმას იყავი მიჩვეული, უნდა ჩამოხვიდე ერთ ბოთლზე ან სმა საერთოდ მიატოვო. მე ამ საქმეში მკაცრად შეზღუდული ვახსენებ. ეტყობა, ჩემი გეგმა გადაჭარბებით მაქვს შესრულებული. ჩვენს ორგანიზმს ანგარიში უნდა გავუწიოთ, რომ ჩვენს შეილებს, შეილიშვილებს უფრო მეტი მოვეყვართ, ვუყვართ და გავიხანგრძლივოთ ყოფა, თორემ ნებისმიერ შემთხვევაში, მაინც ერთი წამია ჩვენი ცხოვრება. მინახავს ასი წლის ადამიანი, რომელიც ჩიოდა: ვაი, რა სწრაფად გაიბრინა ცხოვრებამო. რაც შეიძლება მეტი სიკეთის ქმნა უნდა მოვასწოროთ და ეს გავიყოლოთ მეგზურად. მე ვფიქრობ, გამოგადგება იქ, სადაც მივალთ.

— გაიხსენეთ ის პერიოდი, როცა ცხოვრების ფართო ასპარეზზე გამოდიოდით. როგორ აფასებდით უფროს თაობას? როგორი იყო მათ დამი თქვენი დამოკიდებულება?

— იცით, რაშია საქმე? ერთი გასაჭირი სჭირს ყველა რევოლუციას. ყველა რევოლუციონერს ჰგონია, რომ ახალი ფურცლიდან იწყებს ცხოვრებას. აქ არის უდიდესი შეცდომა და დანაშაულიც ერთდროულად. იმდენი, რომ ფსიქოლოგიური თვალ-

და იქ დაიწყო ქალწულობის ინსტიტუტის აღდგენა. ძალიან მაღლებს ის ფაქტი, რომ მიდის შემოტევა ყველაფერ ტრადიციულზე. ადამიანის უფლებების ყოველწუთიერი დარღვევა ხდება. ელემენტარულად წყალი არ არის საქართველოს სოფლებში. ქართველმა ერმა აქამდე იმიტომ გაძლო, რომ რწმენამ შეინახა. პურსა და წყალზე გაძლებს კაცი, თუ მას რწმენა არ ჩაუკალი. რწმენა ამგვრებს ადამიანს. დღეს კი შეტევა სწორედ ეკლესიის მისამართით დაიწყო. მსოფლიოში ყველაზე წარმატებული ერია ებრაელები. როცა ნაბუქოლონოსორმა განდევნა ისინი 27 საუკუნის წინ და მოედევნ მთელ მსოფლიოს, არ აითქიფნენ და არც ერთი რელიგია არ მიიღეს. მათი ლოცვა ყოველთვის ასე იწყებოდა: „დაღუძმდეს ენა ჩემი და ვახშმეს მარჯვენა ჩემი, ოდეს დაგივიწყო შენ, იერუსალიმ“. ამან გადაარჩინა ისინი. აბა, მივიდეს რეფორმატორი ლევან რამიშვილი და უთხრას ებრაელს: შაბათს რატომ არ მუშაობ, შენ არღვევ ადამიანის უფლებას, იქნებ მას შაბათს უნდა მუშაობაო; ან უთხრას: ვინდა დადის კიკინებით, რეფორმის დროაო. შეაცვლევინოს რამე, თუ ვაჟაკცა. ჩვენს მართლმადიდებლურ ეკლესიას კი უტყვენ.

— თქვენმა თაობამ როგორ შეძლო, რწმენა შეენარჩუნებინა?

— შეძლო იმ მამაპაპური

აღათითა და ტრადიციით, რომელსაც აგრეთვე ებრძვიან. მამა-შვილი ბალაშვილის ღუგუი თქვენთვის ნაცნობია. ისიც იცით, რომ შეგნებულად მხოლოდ ქართული მელოდიები გადაგვაქვს გიტარაზე. მაგრამ საიდან იღებს ეს სათავეს? პაპაჩემ სანდროს ნაქონი ფანდური ახლა მე მიჭირავს. პაპა სანდრო ამ ფანდურზე „ბუქნას“ უკრავდა, მართალია, არა ისე როგორც, როგორც მე უკრავ, მაგრამ რომ არ ყოფილიყო მის მიერ შესრულებული მარტივი მელოდია, არ შეიქმნებოდა უფრო რთული. აქედან მოვიდვართ ბალაშვილები და შემდეგ წამოვა ახალი თაობა. პაპა სანდროს არ შეუშლია ხელი, რომ მე დავუფლებოდი ინგლისურ, რუსულ და ესპანურ ენებს თითქმის ქართულის დონეზე. გამამ დამატებთ ისწავლა გერმანული ენაც. პირიქით, ამან ხელი შეგვიწყო, ჩვენ ვიცოდით საკუთარი ენა და ფოლკლორი, ვიცოდით, საიდან მოვიდოდით. ტრადიციას დაცვაც უნდა, ოფლის დაღვრაც, მსახურებაც, გატანაც და შთამომავლობამდე მიტანაც. ტრადიცია თავისით არ გადავა. მომავალმა თაობამ უნდა იცოდეს ვინ არის, ვისი გორისაა, რისთვის მოველინა ქვეყანას მაინცდამაინც აქ და არა ბანგლადეშში ან ტაილანდში. არ შეიძლება ბავშვს ჩაუნერგო, რომ ის კოსმოპოლიტია, მსოფლიოს მოქალაქეა, რადგან უფესო ხე თუ ხარ, მაშინ ბავშუაყვრა ხარ — დაუბერავს ქარი და ხან აქეთ წავიდეს, ხან — იქით. ფესვი უნდა გქონდეს, შენს მიწაში მაგრად გადგმული, ძირმაგარი მუხა უნდა იყო, მაშინ ვერავინ მოგერევა. ამ რწმენით ცხოვრობდნენ ჩვენი მამა-პაპანი და ამ რწმენამ გამოგვატარა საუკუნეები, მაშინ როცა უდიდესი კულტურისა და ცივილიზაციის მქონე ერები შთაინთქნენ საუკუნეთა ქარტეხილებში.

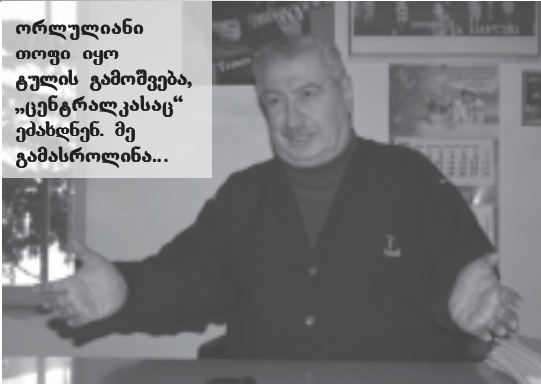
— თქვენ ვისგან შეითვისეთ ქართული ადათ-წესები? ვინ იყო თქვენი გზის გამკვალავი?

— მქონდა ბენდიერება, მყოლოდა პაპა სანდრო, ძალიან ვაჟაკი კაცი, ხარება და გოგაის რაზმის წევრი. ის გურჯაანის რაიონის სოფელ ველისციხეში ცხოვრობდა.

მას ქურნალისგობა უნდოდა. პაპა არგემი დაუჯდა და მთელი დამე ესაუბრა. სთხოვა ფოლკლორს უნდა გატყვევოთორემ... (ანზორ ერქომაიშვილთან და თამარკო ჭოხონელიძესთან ერთად)

ორლულიანი თოფი იყო ტულის გამოშვება, „ცენტრალკასაც“ ეძახდნენ. მე გამასროლინა...

მამჩემი 1942 წელს ომში დაიღუპა. მე 1941 წელს დავიბადე. ფაქტობრივად, პაპა სანდრომ გაზარდა. ის იყო მეღვინე, მონადირე კაცი, კარგად უკრავდა და მღეროდა. ხარება და გოგიას რაზმში მეკავშირედ იყო. ექვსჯერ ყოფილა დაპატიმრებული, ტრაპიზონშიც იყო გაქცეული. მაღალი ღონის მოჭიდავე გახლდათ. მე იმ ტახტზე მეძინა, სადაც ეძინა იეთიმ გურჯას არაერთხელ. მეუბნებოდა, მაგარზე დაიხინე, რბილ საწოლს არასდროს არ გაეკაროო. ჩემს სიცოცხლეში ხერხემლის პრობლემა არ მქონია და მივხვდი, რამხელა საჩუქარი გამიკეთა. მე დიდი ხელმარვევებით არ გამოვიჩინე, მაგრამ ვახსენებ დატენა მშვენიერად ვიცი. მასწავლა, რამდენი უნდა ყოფილიყო წამლის და საფანტის რაოდენობა, როგორ უნდა დამეტენა კურდღელზე სანადიროდ თუ ვტენიდი თოფს და რამდენი – თუ დათვის მოსანადიროდ ვეშაღებოდი. ყველაფერს მასწავლიდა, რაც თავად იცოდა. ჭიდაობის დიდი მოყვარული გახლდათ, მე კი კრივი მიყვარდა. ურიგო მოკრივეც არ ვიყავი. სულ ვამბობდი: რად მინდა ჭიდაობა, კრივს კარგად ვისწავლი და ვისაც შემოვკრავ, გავაგორებ-შეთქი. მას სოვს, მითხრა: ხომ შეიძლება გავიცუდდეს მოქმედი მუშტი, მაშინ წელში რომ შემოვიფარდეს კაცი, აღარ უნდა იცოდეს, როგორ მოიცილოო?! გავიდა ღრო. რომ ვუყურებ ბრძოლას წესების გარეშე, ვხედავ, რომ მხოლოდ მოჭიდავეები იმარჯვებენ, მთავარია, ცოტა ხელის გაქნევაც იცოდნენ. პაპა სანდროს ეს არსად არ წაუკითხავს, თავისი გამოცდილებით იცოდა. შესანიშნავ ღვინოს აყენებდა. მეღვინე კაცი გახლდათ. მეგობრები ჰყავდა: მისა და წყალობა, შეიკრიბებოდნენ, მაგიაზე თითო ჩარეკა ღვინოს დაიდგამდნენ და იმ ერთ ჩარეკაზე მეტს არ სვამდნენ, მიუხედავად იმისა, რომ ქვევრები საესე ჰქონდათ. სმის კულტურა ჰქონდათ. ფასდაუღებელია მათგან გადმოცემული ადათები, ჩვევები, ტრადიციები, რასაც ქართველი კაცის კოდექსი ჰქვია. რა არის სამანი, მიჯნა და ტახუ, რომლის იქით გადასვლის შემდეგ აღარ გაქვს უფლება, კაცი გერქვას – აი, ამას მასწავლიდა პაპა სანდრო. სიტყვის ფასი მასწავლა. წარმოიდგინეთ, რამხელა სკოლა იქნებოდა ეს ბავშვისთვის, რომელსაც უამრავი კითხვა აქვს.

— სიმღერას თუ გასწავლიდათ?

— თვითონ რომ მღეროდა, მე მოსმენით ვსწავლობდი. ხუთი წლის ასაკში „ვეფხვი და მოყმეს“ ვმღეროდი. ცოტაა, ბავშვს ამას რომ ჩაგასმენენ და შემდეგ აგინსინან, რაშია საქმე. რომ ეს მხოლოდ პეროიკული ისტორია კი არ არის, უდიდესი ტრადიციაა. ზეპირად იცოდა ვაჟა-ფშაველას მთელი შემოქმედება. უცრემლოდ ვერ გაივლიდა იმ ადგილას, სადაც გოგოთური დაამარცხა

ავფინამ. რომ იტყოდა: „ხომ იცი საქართველოა, ყოველი კუთხის ტრიალი, მეზარს მიშვებ უიარაღოს, კაცი არა ხარ ღვინიანი“, მოსდიოდა ცრემლები. იცოდა იარაღის ფასი. თვითონაც ძლიერი იყო და მამა-პაპაც ასეთი ჰყავდა. აი, ამ ეპოსის გაბითურებას და უკან პლანზე გადატანას აპირებენ. ასე არ გამოვა. მარტო მე ხომ არ მყავდა პაპა სანდრო, ყველას ხომ ჰყავდა თავისი პაპა. მარტო ანზორ ერქომაიშვილი ეყოფა ერს იმისთვის, რომ თავისი სულიერება არ დაკარგოს. წარმოიდგინეთ, როგორ ინახავდნენ მისი წინაპრები ქართულ სიმღერას, ქართულ საგალობლებს. ანზორს მამა ადრე დაეღუპა. მას ჟურნალისტობა უნდოდა. პაპა არტემი დაუფლდა და მთელი ღამე ესაუბრა. სთხოვა: ფოლკლორს უნდა გაჰყვე, თორემ რულუნებით აქამდე მოტანილი სამასი საგალობელი დაიკარგებაო. შენ უნდა ითავო, ნოტებზე გადაიტანო და უკვდავყო. თქვენ ვერ წარმოიდგენთ, რამდენი ქართული სიმღერა აქვს მთელ მსოფლიოში მოძიებული, აღდგენილი, შემდეგ ნოტებზე გადატანილი, ბოლოს – ახალ ლაზერულ დისკებზე. ასეთი ღონისტეხი საქართველოში არ გვაკლია. ეს არ უნდა დაინერგეს, დაიკარგოს. ამას ჰქვია ქართული ტრადიცია. არადა, როცა ტრადიციებზე საუბრობენ, ყოველთვის სუფრას ეხებან. შეიძლება თუ არა სუფრა არ არის ქართული ტრადიცია და არც არასდროს ყოფილა. შეიძლება თუ არა სუფრა დიდი სამაშულო ომის მიერ თვალ და კუჭკატეხილი ხალხის დეზორიენტაცია იყო. ფიროსმანის ნახატებზე სადმე ხორავით დატვირთული სუფრა გინახავთ? როგორ ფიქრობთ, ვერ დახატავდა, ასეთი ტრადიცია რომ ყოფილიყო?.. დღეს გივი ბერიკაშვილი ყველა თაობისთვის უსაყვარლესია, არა მარტო თავისი შემოქმედებით, ნიჭიერებით, არამედ გამოჩენილი კაცთმოყვარეობითა და ჰუმანურობით. ორმოცი წელია, ერთად მოვიღვართ კახეთიდან, როცა არავინ გვიცნობდა. ამ ორმოცი წლის მანძილზე მსოფლიოში გივიზე თავმდაბალი კაცი არ შემხვედრია. საიდან მოდის ეს ყველაფერი? საიდან და პაპა პანწკალასგან. გივი უკვე სახელმძღვანელო მსახიობი ჩავიდა თავის სოფელ კოლაკში (გურჯაანის რაიონი). გამოაკრეს აფიშა, რომელიც მე ზურაბ ქავიანიძემ მომიტანა.

საკუთარი თვლით რომ არ მენახა არ დავიჯერებდი. აფიშაზე ეწერა: „მამათს კოლაკის კლუბში გაიმართება კონცერტი გივი ბერიკაშვილისა“. ქვემოთ მიწერილი ჰქონდა: „პანწკალასი“. ე.ი. პანწკალას ვერ ავლობა გივიმ პოპულარობით. ღმერთმა ნუ წაშალოს თაობიდან თაობაზე იმ საუკეთესო ტრადიციების გადაცემა, რაც ჩვენ ასე გვემაცხება.

— რომელიმე ახალი წელი გაიხსენეთ, თუნდაც შორეული, მაგრამ სხვა ახალი წლებისგან რაღაცით გამორჩეული.

— მაშინ შვიდი წლის ვიყავი. მე და პაპა სანდრომ ვახსენებ ერთად დავტენეთ. ორლულიანი თოფი იყო ტულის გამოშვება, „ცენტრალკასაც“ ეძახდნენ. მე გამასროლინა. მიუხედავად იმისა, რომ საოცარი უკუცემა იყო შვიდი წლის ბავშვისთვის და მხრის ტკივილი დღესაც მახსოვს, ასეთი სიხარული ჩემს დღეში არ განმიცდია. კაცობაში პირველი ნაბიჯი გამაკეთებინა. როგორია შვიდი წლის ბავშვისთვის თოფის სროლა, მე ხომ დედა „ლაგატკასაც“ არ მაჭერინებდა ხელში... ამის შემდეგ სამოცი ქვეყანა მოვიარე. სამოცს როცა ვამბობ, სხვადასხვა ქვეყანას ვგულისხმობ, თორემ მართლ გერმანიაში თორმეტჯერ ვარ ნამყოფი. შემოვლილი მაქვს ყოფილი საბჭოთა კავშირი. სრულიად ალაღად და გულწრფელად მინდა მოგასხენით, რომ არასდროს შემრცხვნილა, პაპა სანდროს ვაზრდილი რომ ვიყავი. არ მინანია და არ მიფიქრია, ნეტავ, რომელიმე მორგანის შვილიშვილი ვყოფილიყავი-შეთქი. პირიქით კი ბევრჯერ ყოფილა, იმიტომ, რომ პაპა სანდრომ იმ ფასეულობებზე გააკეთა ორიენტაცია, რომელსაც ვერსად იყიდი. არ მოჭრილა ისეთი დოლარი, რომლითაც სულიერი ფასეულობების ყიდვა განხლებოდა შესაძლებელი. თუ შენს ქიხში ბედნიერი არ ხარ, ვერც შენს სასახლეში იქნები ბედნიერი, – ამბობს ერთი ფილოსოფოსი. აი, რა არის ბედნიერება. საიდან იცოდა პაპა სანდრომ ეს ყველაფერი? – ცხადია, მართლმადიდებლობიდან, რომელიც გვასწავლის, რომ უმაღლესი აქლემი გაძვრება ნემსის ყუნწში, ვიდრე მდიდარი შვეცათა სასუფეველშიო. იცით, მდიდარმა ოქრო რომ შეეწირა, ღარიბმა კი – წვრილი (წვრილი ზურა ფულს ნიშნავდა მაშინდელ ისრაელში). ცათა სასუფეველში მიხვდა ღარიბი. რატომ? იმიტომ, რომ მდიდარმა მრავალიდან ერთი გაიმეტა, ღარიბმა კი უკანასკნელი გაიღო. აი, რა დიდ სიბრძნეს გვაძლევს ჩვენი მართლმადიდებლური რელიგია, უკვე განფენილი ერისკაცობაში. მე ბედნიერი ვარ, რომ რაზეც თქვენ ვესაუბრეთ, ყველაფერ ამას გაიმი უკვე ვხედავ და იმედი მაქვს, რომ ხვალ, ზევ, როცა ჩვენი შთამომავლობა გავრემლდება, ის თავის შვილებსაც იმავეს გადასცემს.

დღევანდელი სხირცლადის ბილში ნათამაშები სპექტაკლი, მანანა კოხაკოვას იმპროვიზაცია საქანელაზე და კაბუს განუმეორებელი „ლასცოჩკა“

ნუნა თოვჩიშვილი

ნანა ჭრიალაშვილი, კაპელდინერი:

— საექთანო მაქვს დამთავრებული, მაგრამ მთელი ცხოვრება თეატრით ვიყავი გატაცებული. სხვადასხვა მიზეზის გამო, თეატრალურ ინსტიტუტში ვერ ჩავბარე და როდესაც ვაკის „თეატრალური სარდაფში“ მუშაობის შესანიშნავი გამოჩნდა, სხარულით გამოვიყენე იგი. სხვათა შორის, სამსახურში მიღებისას, ისიც მკითხეს, თუ რატომ მინდოდა თეატრში მუშაობის დაწყება და თეატრის სიყვარულით, მცირე ხელფასზე თუ დავთანხმდებოდი.

ნანა შამარაშვილი, კოსტიუმერი:

— თეატრზე შეყვარებული ვარ. ადრე, მარჯანიშვილის და რუსთაველის თეატრებში ვმუშაობდი. აქ ძალიან მეგობრული წრე შეიკრა, მსახიობებთანაც საუცხოო ურთიერთობა გვაქვს და ერთმანეთთანაც.

გაია თაბუაშვილი, რეჟისორი:

— პროფესიით მხატვარი ვარ. მეც თეატრის სიყვარულმა მომიყვანა ვაკის

მაყურებელთა უმეტესობას თეატრში მოხვედრისას, ერთხელ მაინც გაუფიქრებია გუნებაში — ნეტავ, იქ რა ხდებაო? — და კულისების კარიკენ გაუბარებია თვალი. მაშ, რა ხდება კულისებში? ამის გასარკვევად, ვაკის „თეატრალური სარდაფის“ ტექნიკურ პერსონალს შევხვდით და მათი ყოფა-ცხოვრების შესახებ გამოვიკითხეთ.

„თეატრალური სარდაფში“, სადაც გახსნის დღიდან ვარ.

დავით ზისაიშვილი, სცენის მთავარი მემენტენი:

— ვაკის „თეატრალური სარდაფი“ შექმნის „ვენეციელი ვაჭრით“ გაიხსნა და იმ დღიდან, აქ ვარ.

— ყველა მაყურებელს აინტერესებს თეატრის კულისების ცხოვრება. იქნებ, გაგვიხილოთ, თუ რა ხდება კულისებში?

ნანა ჭრიალაშვილი:

— განსაკუთრებით დამამახსოვრდა სპექტაკლი — Et Cetera. დიდი აჟიოტაჟი იყო ღუტას (სხირცლადის) და კაბუს (კახა აბუაშვილის) გამოჩენისას. ხალხი სიცილით იხოცებოდა. ერთი და იგივე სახეები მოდიოდნენ რამდენჯერმე სპექტაკლზე — პარლამენტარები, ჟურნალისტები, ცნობილი პიროვნებები... „ფიგაროს ქორწინებაში“ ერთ სცენაში კაბუ კითხულობს — მოდისო? ამ დროს, დარბაზიდან ერთმა ახალგაზრდა გოგონამ იყვირა —

ვაიმე, მოდის, მოდისო! ამაზე დარბაზს ისეთი რეაქცია ჰქონდა, სცენას აღარავინ უყურებდა... ზოგჯერ ასეთი უცნაური მაყურებელი გვყავს. მაგალითად, ერთ-ერთმა სპექტაკლზე ძალიან მოიყვანა. დარბაზში ხომ არ შევეშვებდი?! ჰოდა, სანამ ის სპექტაკლს უყურებდა, ძალიან ჩვენთან იყო, ზევით, სარეკვიზიტოროში ერთობოდა.

ნანა შამარაშვილი:

— ღუტა დიდი ხანია, არ სვამს. ნანატრი ბიჭი რომ შეეძინა, ჩეხოვის „მია ვანია“ გადიოდა, სადაც ღუტა მთავარ როლს თამაშობს. სპექტაკლის წინ, ძალიან ნასვამი მოვიდა, ბოდიშებით — რა გქნა, ასეთი დღე ცხოვრებაში ერთხელააო, — ამბობდა... სპექტაკლი იწყება, ღუტას კი ჩაეძინა... სცენაზე მისი გასვლის დრო რომ მოვიდოდა, ვაღვიძებდი; გავიდოდა, ითამაშებდა, საერთოდ არც ეტყობოდა, რომ ნასვამი იყო; დაბრუნდებოდა კულისებში და ისევ დაიძინებდა... ასე გავრძელებდი მთელი სპექტაკლის მანძილზე, მაგრამ მაყურებელი მაინც ვერ მიხვდა ვერაფერს, ჩვენ კი დღესაც გაცეცხლები ვართ, როგორ მოახერხა ასე თამაში... „ვენეციელი ვაჭარში“ სცენაზე საქანელა კიდა, რომელსაც ფარდა ფარავს. წინ მსახიობები თამაშობენ, შემდეგ კი, ფარდა იხსნება და საქანელაზე მჯდომი მანანა კოხაკოვა ჩნდება. ერთ-ერთი სპექტაკლის წინ, ფარდის გასაწევი მექანიზმი გაფუჭდა. მანანა საქანელაზეა, მაგრამ ვერ მისი გამოსვლის დრო არ დამდგარა. ჩემი ქმარი, რომელიც ასევე ჩვენს თეატრში მუშაობს, ცდილობდა, მექანიზმის შეკეთებას. ისე იყო ამ საქმით გართული, რომ სცენაზე რა ხდებოდა, ვერ ხედავდა. არადა, მექანიზმს ხელს მოჰკიდებდა თუ არა, ფარდა გაიწეოდა და ამ დროს მანანა

აქ ძალიან მეგობრული წრე შეიკრა...

წამოხტებოდა... ასე გამეორდა რამდენჯერმე. ბოლოს, ფარდა გაიხსნა და აღარც დაიხურა. მანანას სცენის დრო ჯერ არ დამდგარიყო, მაგრამ იბულებული ვახდა, ექსპრომტად ეთამაშა რამე და მანაც წაიმღერა... მერე, გამწარებული ეცა ჩემს ქმარს – კინალამ შუაზე გაგლიჯა (იციინს)...

ბაია თაპაშაშვილი:

– რეკვიზიტის ცნებაში ე.წ. სახარჯო რეკვიზიტიც შედის: ვაშლი, სიგარეტი, მჟავე კიტრი. ეს უკანასკნელი, ყველაზე პოპულარული რეკვიზიტია, განსაკუთრებით Et Cetera-ში... საერთოდ, სულ „შესაჭამი“ რეკვიზიტის „დეენაში“ ვარ – ყველაფერს მიჭამენ... გეგა ფალიანი ჩემს დანახვაზე ამბობს – დიეტაზე ვარო, – და ვაშლს მთხოვს ხოლმე... რეკვიზიტში იარაღიცაა. ჩემს მოვალეობაში, მსახიობისთვის კულისებიდან თოფის გამორთმევაც შედის: მსახიობი თოფს მაწვდის და აგრძელებს თამაშს. ერთხელ, დამავიწყდა და ჩემი დაუღვერობის გამო, მთელი სცენის მანძილზე, თოფით ხელში დარბოდა... საერთოდ, ვცდილობ, შეცდომები არ დაეშვა, რადგან ყოველი ასეთი შეცდომა ძვირად გვეჯდება მეც და მსახიობსაც. მაგრამ დაუღვერობის გამო, ერთხელ მსახიობს ხელები დაუფუფუქე. „ბია ვინაის“ ერთ-ერთ სცენაში, ჭიქაში სპირტს ცეცხლს უკიდებენ. მსახიობს სპირტის შხეფებით ხელი რომ არ დაეწვას, ჭიქაში ბამბას ვდებთ ხოლმე. მე ბამბის ჩადება დამავიწყდა, თამთა ცინცაძეს სცენაზე მოძრაობისას სპირტი გადაეხსა ხელზე და დაეწვა.

დავით გისიიშვილი:

– ტექნიკური პერსონალის წევრები ყველა რეპეტიციას ვესწრებით და ამიტომ ყველაზე კარგად ვიცით, სპექტაკლის დროს მსახიობები რას აკლებენ და რას ამატებენ როლებს. იმ დიასახლისივით ვართ, რომელმაც კერძი მოამზადა და სხვებზე უკეთ იცის, თუ რა დააკლო ან როგორი გამოუვიდა... ჩემი აზრით, კუ-

ზუკა პაპუაშვილიან ერთად

ლისებიდან დანახული სპექტაკლი უფრო საინტერესოა, ვიდრე დარბაზიდან მაცურების თვალთ ნანახი. „ვენეციელი ვაჭრის“ პრემიერაზე, იმ სცენაში, სადაც ბაია დვალისვილი და ნანა შონია გამოდიან და მათ უკან მშვილდ-ისრებით ხელში დუტა და კაბუ მოჰყვებიან, ისრები ზემოდან ცვიოდა და პირდაპირ ავანსცენაზე ეცემოდა. პირველ რიგში მჯდარი მაცურებლისთვის ეს იმდენად მოულოდნელი იყო, შემინებული წამოხტენ და უკანა რიგებისკენ გაცვივდნენ... „ვენეციელი ვაჭრის“ ერთ-ერთ სცენაში, მსახიობი ვია გოგიშვილი აბაზანაში ნებივრობს, სიგარას ეწევა... მისი მონოლოგი იწყებოდა და ამ დროს, დენი გამოირთო. მისი მონოლოგი მუსიკის თანხლებით იკითხება. უეცრად მოვიდა დენი, მაგრამ მუსიკის ჩასართავად მეტი დროა საჭირო. უცადა, უცადა ვიამ, ავესო მოთმინების ფილა და სცენიდან გამოვკახხა – ჩართავთ მუსიკას თუ რაფერ არის ჩვენი საქმე?..

– ალბათ, გასტროლების დროსაც ხდება მზიარული ამბები თქვენ თუ ყოფილხართ თეატრთან ერთად გასტროლებზე?

ნანა შაქარაშვილი:

– ჩვენი თეატრი ახალგაზრდაა, ბევრი გასტროლი ჯერ არ გვქონია, მაგრამ რამდენიმე კურორტი მართლაც, გადაგვხდენია. ზუგდიდში მივიღოდი, „ფიგაროს ქორწინება“ უნდა გვეთამაშა. ჩავსხედით თბილისი-ზუგდიდის მატარებელში. დაიძრა შემადგენლობა, ამ დროს, ირაკლი ჩოლოყაშვილს ურეკავს ვია გოგიშვილი, ცოტა ნასვამი და ეუბნება – ვაგონში ვზივარ, კაციშვილი არ ჩანხართ და სად ხართ? – ჩვენ კი მივივართ და გვეკაიფებო?! – უთხრა ირაკლიმ. – არა, სერიოზულად გეუბნები, მე-10 ვაგონის ბილეთი მაქვს, ჩემს კუბეში ვზივარო. ირაკლი ეუბნება – ჩვენი მატარებელი მიდის და ნეტავ, შენ რომელში ზიხარო? გაიკითხა ვიამ და თურმე, თბილისი-ფოთის მატარებელში არ ჩამჯდარა?!. ირაკლიმ უთხრა – სასწრაფოდ ჩამოდი, ტაქსი გააჩერე და მცხეთაში დაგვეწიეო. ამ დროს, გეგა ფალიანი გაიქცა ჩვენი მატარებლის მემანქანესთან და შეხვეწა – შენი ჭირიმე, მცხეთაში ცოტა ხანი გააჩერე, მსახიობი დაგვრჩაო. მაგრამ ვია მცხეთაში დაგვეხდა... გასტროლების მანძილზე სულ ვიას მაყირში ვიყავით – ადგილზეა თუ სადმე დაგვეკარგაო?.. ზუგდიდში კაბუს (კახა აბუაშვილს) არ

ნანა შაქარაშვილი მერაბ ნინიძესთან ერთად

უნდოდა წამოსვლა, შეუძლოდ ვარო, – გვეუბნებოდა. შევუწინდით – რას ჰქვია, არ მოდიხარ-თქო?! – და დავითანხმეთ. სპექტაკლის წინაც წუწუნებდა – ცუდად ვარ, ცუდად, – მაგრამ სპექტაკლი რომ დაიწყო, დაავიწყდა ყველაფერი. ერთ სცენაში, კულისებიდან უნდა ევეირა – მოვდივარო! – და ისეთი პლასტიკური „ლასტოკით“ გავარდა სცენაზე, რომ დაგვზოცა სიცილით და აღფრთოვანებული მაცურების ტაშიც დაიმსახურა.

– მსახიობებს სჩვევიათ, სპექტაკლის დროს, ერთმანეთისთვის ოინების მონცობა. მაცურებელი ამას თითქმის ვერასოდეს ამჩნევს, თქვენს თვალს კი, ალბათ, არაფერი გამოეპარება...

– Et Cetera-ში არის სცენა, სადაც ნატო ებანოიძე ირაკლი ჩოლოყაშვილს ეხვეწება – ელემენტები მომეციო. ირაკლი ჯერ აწვალებს და მერე აძლევს, უფრო სწორად – ესერის და ეს ელემენტები სცენაზე მიმავალ ბესო ბარათაშვილს ხვდება. ერთხელ, კულისებში ბესომ გვიოხრა – ახლა ნახეთ, მაგათ რა გაუწაღიო... ჰოდა, როცა ნატომ თქვა – მომეცი ელემენტებიო, – ამ დროს გავიდა ბესო ელემენტებით ხელში და ნატოს უთხრა: არ გაძლევს, ბიბია, ხომ? არ გაძლევს, ხომ?.. ა, შენ, ელემენტებიო, – და გაუწოდა. ნატომ კი გამოართვა, მაგრამ ის და ირაკლი გაშრნენ, ისე დაიბნენ, რომ აღარ იცოდნენ, როგორ გავერძელებინათ სცენა...

დავით გისიიშვილი:

– „ხანუმას“ ბოლო სცენაა და ზუკა პაპუაშვილის ფესსაცმელს ქუსლი მოსძვრა. აიღო მშვიდად ქუსლი, გახვდა თავის პარტნიორს და უთხრა – შეილო, ყაფლან, დაიჭიო! მაცურებელი ვერაფერს მიხვდა, ეგონა, ასეც უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ჩვენ ხომ ვიცოდით, რომ ექსპრომტი იყო და ატყდა კულისებში სიცილ-ხარხარი...

სი ძალისხმევის შედეგად იმ კრიტიკოსთა გულების მოგებაც შეძლო, რომლებიც თამაშის მისეულ, თავისუფალ მანერას მკაცრად აკრიტიკებდნენ.

მსახიობად ჩამოყალიბების გზაზე კიდევ ერთი წინ გადადგმული ნაბიჯი იყო უილი სმიტისა და მარტინ ლოურენსის ფილმში – „ცუდი ბიჭები“ განსახიერებული მთავარი როლი. სურათს თავს კრიტიკის ქარცეცხლი დაატყდა, მაგრამ თუამ ფილმში მონაწილე სხვა ვარსკვლავების დაზრდილვა შეძლო და როდესაც გადასაღები მოედანი ცეცხლსასროლი იარაღით მიყენებული ჭრილობითა და ტვინის შერყევით დატოვა, პარტნიორთა პატივისცემაც დაიმსახურა. „ჩემ მიმართ მანონიზმის ამგვარ გამოვლინებას არ მოველოდი. ამ ფილმზე მუშაობის დროს ფანჯრებიდან გადმოვარდნის კოლოსალური გამოცდილება მივიღე“, – ამბობდა მსახიობი.

ხუთი თვის შემდეგ თუა მოულოდნელად კომპანია ABC-ის სერიალში „შიშველი სიმართლე“ მთავარ როლში გამოჩნდა. ის კრიტიკოსები, რომლებმაც „ბრმა გაფრენა“ და „ცუდი ბიჭები“ გააცამტყვერეს ახლა ლეონის ტაშს უკრავდნენ. სწორედ მათ ატეხეს ხმაური პრესაში, როდესაც ABC-მ პირველი სეზონის შემდეგ ფილმის ჩვენება შეწყვიტა. ამით ისარგებლა კონკურენტმა კომპანია NBC-მ, თუა სასწრაფოდ მიიწვია და სულ მალე, მას საკუთარი შოუ მიჰყავდა. ამასთან საუკეთესო საეთერო დროც დაუთმეს.

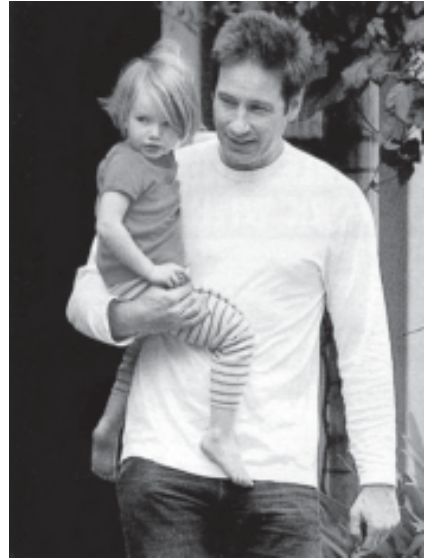
1997 წელს თუამ განუმეორებელი მანერისა და მომხიბვლელობის წყალობით სატელევიზიო შოუების რეიტინგში მეოთხე ადგილი დაიკავა. ამ წარმატებას მსახიობის ცხოვრებაში მომხდარმა ცვლილებებმაც შეუწყო ხელი. 1997 წელს იგი სერიალ „საიდ-

მათმა გიჟურმა სიყვარულმა წყვილი მალე მანჰეტენ გრეისის ეკლესიის საკურთხეველთან მიიყვანა

უმლო მასალების“ ვარსკვლავს დევიდ ღუხონის გაჰყვა ცოლად. ამ ქორწინებამდე ცოტა ხნით ადრე კი ყველა გაზეთი მისი ცხოვრების ინტიმურ დეტალებს განიხილავდა, რადგან ცოლიან კაცთან, პროდიუსერ კრის ტომპსონთან მისმა განმარტებულმა რომანმა ბუღვარულ პრესაში დიდი აურზაური გამოიწვია. ტომპსონთან განშორების შემდეგ, სულ ცოტა ხანში თუა ლეონე ღუხონის შეხვდა. მათმა გიჟურმა სიყვარულმა წყვილი მალე მანჰეტენ გრეისის ეკლესიის საკურთხეველთან მიიყვანა (ჯვრისწერის ცერემონიაზე ენერგიული პაპარაცებისათვის კვალის ასაბნევად სასიძომ უღვაშებიც კი მიიწვება). 1999 წლის აპრილში მათ ქალიშვილი მედელინ ვესტი შეეძინათ.

„შიშველი სიმართლის“ გადაღებებს შორის მცირე შესვენების პერიოდში ლეონიმ მორგან ფრიმენთან და რობერტ დიუვალთან ერთად ითამაშა ფილმკატასტროფაში „უფსკრულთან შეჯახება“ (1998). მონაწილეობდა ფილმებ-

ში: „იურული პერიოდის პარკი-3“ (2001), „საჭირო ხალხი“ (2002), „პოლიუდის დასასრული“ (2004), „ლოლი“ (2004).

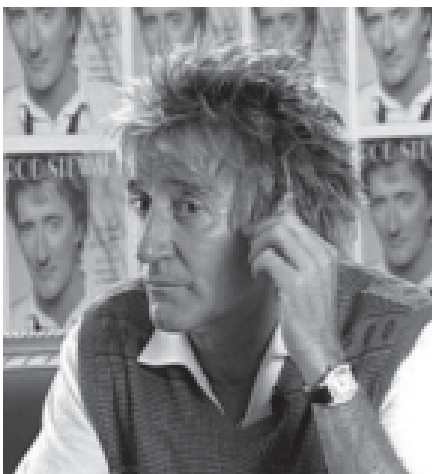
2000 წელს მსახიობის ნიჭით, გარეგნობითა და ჩახლენილი, იღვწალი ხმით მოხიბლულმა პროდიუსერმა ბრეტ რატნერმა ფილმში „მოჯახე“ მთავარი როლი შესთავაზა. „ამ სურათში ყველაზე მეტად ის მხიბლავს, რომ უბრალო ცხოვრებისა და ბედის წყალობით, მთავარი გმირის ხასიათი ნელ-ნელა იღვიძებს. გამოღვიძება! ეს სწორედ ისაა, რისი მიღებაც გვსურს მე და დევიდს ჩვენი ქორწინებიდან“.

დღეს თუა ლეონი ბედის მადლიერია. როდესაც მომავალზე ფიქრობს, საკუთარ თავს ყოველთვის მეუღლისა და ქალიშვილის გვერდით ხედავს. უყვარს გოლფი, მანქანებით რბოლა და სპორტული გადაცემები. დედობამ აშკარად დაამშენა. „ეჭვები იმის შესახებ, თუ რა უფრო მნიშვნელოვანია: შვილი თუ სამუშაო, არ მაწუხებს. ბავშვი მუდამ თან დამყავს, გადაღებებზეც კი. როდესაც ვესტი გაიზრდება და სკოლაში წავა, ალბათ ბევრი რამ შეიცვლება და მაშინ გადავწყვეტ, როგორ მოვიქცე. ჯერჯერობით კი ყველაფერი წესრიგშია“, – ამბობს მსახიობი. თუასა და დევიდის ქორწინებიდან უკვე 7 წელი გავიდა. ლეონი ფიქრობს, რომ მათმა ოჯახმა მთავარი სირთულეები უკვე გადალახა. „მსახიობები ცოტა არ იყოს საშიში ცხოვრებით ცხოვრობენ, მაგრამ ჩემი ოჯახი ხელშეუხებელია. მე უკვე ძლიერი ვარ და აღარ მეშინია იმის, რომ კინოსტუდია ისევ მომისვრის. ახლა მე თავს გამარჯვებულად ვგრძნობ“.

აბ ააცდინო, ბბბ!

როკერ როლ სტიუარტს ახალი წლის პირველსავე დღეებში სასამართლოში გამოცხადება მოუწევს. მუსიკოსის წინააღმდეგ საჩივარი მისმა თავანისმცემელმა შეიტანა, რომელსაც ერთ-ერთ კონცერტზე სტიუარტის მიერ ნასროლი ფეხბურთის ბურთი თავში მოხდა. ეს ინციდენტი გასული წლის 31 აგვისტოს ლოს-ანჯელესში მოხდა. სპორტულ-გასართობ ღონისძიებაზე – Hollywood Bowl მუსიკოსმა დარბაზისკენ ბურთი ისროლა, მაგრამ ვერ მოზომა და ახლა დაზარალებული მაცურებელი ფიზიკური და მორალური ზარალის ანაზღაურებას ითხოვს. შეგახსენებთ, რომ ეს შემთხვევა როდ სტიუარტის მიერ ბურთების ტყორცნით გამოწვეული პირველი სასამართლო ექსცესი არ გახლავთ. რამდენიმე წლის წინათ მომღერალმა სოლიდური თანხა გადაუხადა მაცურებელ ქალს, რომელმაც მის მიერ ნატყორცნი ბურთისაგან თავის არიდება რომ სცადა, თითი მოიტეხა. იგივე შეემთხვა როდ სტიუარტის შოუზე მისულ მოხუც მსმენელსაც. ალბათ დროა, რომ მაესტრომ ბურთის ტყორცნაზე უარი თქვას, რადგან ეს ჩვევა მას ძალზე ძვირი უჯდება.

სკატლოფ იტჰანსტნი თავის ირემალ გაცატემაჯ ალაპატაჯდა

ახალგაზრდა კინომსახიობი ინგლისის სამეფო დინასტიის ყველაზე უმცროსი წარმომადგენლის თავყვანისმცემელთა რიგებს შეუერთდა. როგორც ბრიტანული პრესა იტყობინება, სკარლეტი „პრინც უილიამთან ერთად სიაპოვნებით მიირთმევა კოქტილს“. სოფია კოპოლას გახმაურებული ფილმის – „თარგმანის სირთულეები“ – ვარკვლავმა გულწრფელად აღიარა, რომ აქამდე პრინცს არასოდეს შეხვედრია. მაგრამ დარწმუნებულია, რომ ის ძალზე სასიამოვნო ახალგაზრდაა და მოხარული იქნება, თუ მათი გზები ოდესმე გადაკვეთება. სკარლეტის ახალი გატაცება ალბათ ლონდონში მისმა ხანგრძლივად ყოფნამაც განაპირობა, სადაც მხოლოდ ახლანაირ დასრულდა ზაფხულში დაწყებული ვუდი ალენის ახალი ფილმის გადაღებები, რომელშიც სკარლეტ იოჰანსონი მთავარ როლს თამაშობს. ფილმის სათაური ჯერჯერობით უცნობია.

მიკ ჯაგერმა „ჯატსლავუმი“ თატოუმჯ ჩამთატიტა

Rolling Stones-ის ფრონტმენი, მიკ ჯაგერი და მისი საპროდიუსერო კომპანია ამერიკულ საკაბელო სატელევიზიო ქსელთან A&E Network-თან ერთად გადაცემათა ახალი ციკლის კონცეფციას ამზადებს, რომელსაც Being („ყოფნა“) ერქმევა. ამ ციკლის თითოეული გადაცემა რომელიმე ცნობილ ადამიანს მიეძღვნება. ეს იდეა პირველად „ოსკაროსანმა“ რეჟისორმა კევინ მაკლონალდმა გამოიყენა. 2001 წელს გამოშვებულ დოკუმენტურ ფილმში Being Mick, სადაც მიკ ჯაგერის ყოველდღიური ცხოვრება – სტუდიური სამუშაო, ფილმის პროდიუსირება, ბავშვებთან თამაში და სხვა ვარსკვლავებთან შეხვედრები იყო ნაჩვენები. შოუში მონაწილეობის მისაღებად შოუბიზნესისა და სპორტის ვარსკვლავებს მიიწვევენ. მიკ ჯაგერი პროექტის აღმასრულებელი პროდიუსერი იქნება, ვიქტორია პერმანი კი რეჟისორი. Being-ის ავტორებს სურთ, „ვარსკვლავური“ ყოფა არატრადიციული კუთხით წარმოადგინონ და შოუ ბანალურობისაგან გაათავისუფლონ. გადაცემის პრემიერა 2006 წელს შედგება.

უტსაჩე მადინას იმტუნემს

პოპის დედოფალი ისევ Versace-ს მარკის სარეკლამო კამპანიის სახე ხდება. კომპანია მის გამოსახულებას 2005 წლის გაზაფხული-ზაფხულის სეზონის ბეჭდვით რეკლამაში გამოიყენებს. Versace-სა და მადონას კონტრაქტის პირობები არ ხმაურდება, მაგრამ ჭორების ღონეზე ცნობილია, რომ მომღერალმა 10,5 მლნ დოლარი და ორი წლის განმავლობაში ამ მარკის ნებისმიერი ტანსაცმლის უფასოდ მიღების ექსკლუზიური უფლება მიიღო. გარდა ამისა, მას შეუძლია ვერსაჩეს მილანის მაშულში დაისვენოს. ფოტოსესია ნოემბრის ბოლოს ლონდონში შედგა. მადონასთან ფოტოგრაფი მარტი ტესტინო მუშაობდა. ეს ფოტოგადაღებები მადონას 2004 წლის ბიზნესდღიურით გათვალისწინებული უკანასკნელი სამუშაო იყო, რის შემდეგაც გადაღლილი ვარსკვლავი საშობაო არდადეგებზე გაემგზავრა.

კატცნი ლავი აუფთმითგტათიული წიგნის შიქმნას აპიბჟმს

Nirvana-ს ფრონტმენის, კურტ კობეინის ქერივმა, სკანდალებით სახელგანთქმულმა მომღერალმა კორტნი ლავმა ავტობიოგრაფიული წიგნის წერა დაიწყო.

Hole-ს ყოფილი ვოკალისტი არ მალავს, რომ წიგნის დაწერისაკენ შემოქმედებითი აღმაფრენის გარდა უფულობამაც უბიძგა. მომავალი წიგნის პონორარით კორტნი ვალების გასტუმრებას აპირებს. „მე ლუზერი (Loser – უიღბლო) ვარ. მე და ჩემს ქალიშვილს 40 მილიონი წაგვართვეს და ახლა აღარაფერი გავგაჩნია“, – აღიარა კორტნიმ ერთ-ერთ ინტერვიუში. მან კრედიტორებს 4 მლნ დოლარი უნდა გადაუხადოს. ლავი გამოცემლებისაგან მომავალი წიგნის ავანსად 540 ათას დოლარს მოელის. იმისათვის, რომ წიგნი კარგად გაიყიდოს, სკანდალური მომღერალი არავის დანდობას არ აპირებს და ფიქრობს, რომ წიგნში ყველა საიდუმლოს ფარდა ახადოს.

კორტნი ლავის ერთი ბიოგრაფიული წიგნი 1998 წელს უკვე გამოიცა სათაურით – Courtney Love: The Real Story, რომელზეც მწერალი პოპი ბრაიტი მუშაობდა.

ყთული მუქლუ ჯანიტუბ ლიპესს სასამატლთმი უჩივის

ჯენიფერ ლოპესის ყოფილმა მეუღლემ უმაღლეს სასამართლოში სარჩელი შეიტანა, სადაც იგი ჯეი ლოს კონტრაქტის პირობების დარღვევაში აღანაშაულებს. იგი ამტკიცებს, რომ პასადენაში მდებარე ლოპესის კუთვნილი რესტორნის მმართველის თანამდებობიდან უსამართლოდ გაათავისუფლეს. თიანი ნოა ჯენიფერზე 1997 წელს დაქორწინდა. წყვილმა ერთმანეთი მაიამის იმ რესტორანში გაიცნო, სადაც ნოა ოფიციატად მუშაობდა. ქორწინებამ 1 წელი გასტანა. 2002 წელს ნოამ ლოს-ანჯელესში სამსახური მიატოვა და ლოპესის ახალ რესტორან Madres-ში მმართველად დაიწყო მუშაობა. ყოფილი მეუღლე ჰპირდებოდა, რომ სამსახურიდან „უმიზეზოდ“ არ გაათავისუფლებდა, მაგრამ 6 თვის შემდეგ, ისე დაითხოვა, რომ მიზეზიც არ აცნობა. ნოა ცდილობდა, ტელეფონით მაინც დაჰკავშირებოდა ექსმეუღლეს და გაერკვია, რატომ დაითხოვეს სამსახურიდან, მაგრამ ჯენიფერი მის ზარებს არ პასუხობდა. ახლა ნოა ზარალის ანაზღაურებას სასამართლოს საშუალებით ითხოვს, თანხის რაოდენობა ჯერჯერობით ცნობილი არ არის. ამჟამად ჯენიფერ ლოპესის მეუღლე მსახიობი და მომღერალი მარკ ენტონია. ეს ჯეი ლოს მესამე ქორწინებაა. ნოასთან განქორწინების შემდეგ, 2001 წელს მომღერალი მეორედ გათხოვდა, მაგრამ მოცეკვავე კრის ჯადთან მისმა კავშირმა მხოლოდ 9 თვე გასტანა.

ღია წიბილი 1 წლის შვილს

რასელ ქროუ ძალზე მოსიყვარულე მამა აღმოჩნდა. მან თავის ერთი წლის ვაჟს დაბადების დღის აღსანიშნავად ღია წერილი გაუგზავნა. ჰოლივუდის ყოფილი „ცუდი ბიჭი“, დებოშიორი და ლოთი ამ გულის ამაჩუყებელ წერილში იმ დღეს იხსენებს, როდესაც მის მეუღლეს სამშობიარო ტკივილები დაეწყო და სამშობიაროში გააქანეს. თავად რასელს კი სიღნეში ჩასვლა ვერტმფრენით მოუხდა, რადგან იმ დღეს ქალაქში არ იმყოფებოდა.

რასელ ქროუს წარმომადგენელმა ვენდი დიემ ვერაფერი თქვა იმის შესახებ, ერთ-ერთ ფან-საიტზე გამოქვეყნებული მილოცვის ბარათი ნამდვილად ქროუს დაწერილია თუ არა, მაგრამ როგორც ახლობლებიც ადასტურებენ, გრძნობების გამოხატვის მსგავსი მანერა რასელს ნამდვილად ახასიათებს. „შენ ერთი წლის წინ, 21 დეკემბერს დაიბადე და ეს ჩემი ცხოვრების შესანიშნავი დღე იყო“, – წერს ქროუ. წერილში იგი შვილს ჰპირდება, რომ ამ დღეს თავად გააღვიძებს მას, ერთად ისაუზმებენ, შემდეგ კი დაბადების დღის მისალოცად მოსულ ბებიას და ბაბუას შეეგებებიან. „ჩარლი! მაღლობელი ვარ, რომ ჩემს ცხოვრებაში შემოხვედი. მიყვარხარ! მამა“. – ასე მთავრდება ეს შთამბეჭდავი წერილი. რასელმა მომავალი მეუღლე დენიელ სპენსერი 1990 წელს ფილმ – „გზავვარდინის“ გადაღების დროს გაიცნო. ქორწილი კი 2003 წლის აპრილში, ავსტრალიის სანაპიროზე მდებარე ქროუს ვილაში შედგა. საქორწინო ცერემონიაზე დენიელ სპენსერმა განაცხადა, რომ გვარის გამგრძელების შექმნაზე ზრუნვას დაუყოვნებლივ დაიწყებდნენ. ჩვენი თაფლობის თვის მიზანი ბავშვის ჩასახვაა. რასელი მანამდე უნდა გახდეს მამა, ვიდრე 40 წელი შეუსრულდება. წყვილმა რასელ ქროუს 40 წლის იუბილე და ქორწინების წლისთავი 2004 წლის 7 აპრილს ერთდროულად აღნიშნა.

Corvette ევროპაში „შეცურდა“

წლის დასაწყისში, ევროპის ბაზარზე სპორტული ავტომობილი – Chevrolet Corvette გამოჩნდა. ეს პოპულარული მოდელის რიგით მეექვსე თაობის ნიმუშია. ახალი „კორვეტი“ წარმოადგენს კაბრიოლეტს, რომელსაც საზურავი ეკეცება და საბარგულში თავსდება (მისი მოცულობა 634 ლ გახლავთ). მართალია, ზამთრის შუა პერიოდი საზაფხულო მოდელის ბაზარზე გამოჩენის საუკეთესო დროდ ვერ ჩაითვლება, მაგრამ როგორც ოფიციალური იმპორტიორები აღნიშნავენ, ამ მანქანის რეკლამირების კულმინაცია საგაზაფხულოდაა დაგეგმილი.

მექვსე თაობის „კორვეტი“, ელევანტური და კომპაქტური სპორტული ავტომობილია. მისი სიგრძე – 4,44 მ-ს შეადგენს და მეხუთე თაობის ამავე მოდელზე 13 სმ-ით ნაკლებია. მანქანა აღჭურვილია 6 ლ მოცულობის 8-ცილინდრიანი ძრავით, რომელიც 404 ცხ.ძ. სიმძლავრეს ავითარებს. ახალი „კორვეტის“ მაქსიმალური სიჩქარე 300 კმ/სთ-ია, ხოლო 100 კმ/სთ სიჩქარეს 4,1 წმ-ში ავითარებს. შესაძარბელად ვიტყვი: პირველი თაობის

„კორვეტი“, რომელსაც XX საუკუნის 50-იან წლებში აწარმოებდნენ, სულ 150 ცხ.ძ. სიმძლავრეს და 172 კმ/სთ მაქსიმალურ სიჩქარეს ავითარებდა. საინტერესოა, რომ ამ მოდელის ისტორიაში ყველაზე მძლავრ აგრეგატს 70-იან წლებში უშვებდნენ: 8-ცილინდრიანი ძრავა 425 ცხ.ძ-ს ავითარებდა.

ახალ „კორვეტს“ 6-საფეხურიანი

მექანიკურ გადაცემათა ან 4-საფეხურიანი ავტომატურ გადაცემათა კოლოფი ახლავს თან. საწვავის საშუალო ზარჯი ყოველ 100 კმ-ზე, 11,7-სა 13 ლ-ს შორის მერყეობს. საბაზო კომპლექტაციაში შედის: ქსენონის მამუქები, კონდიციონერი, დისტანციურმართვიანი ცენტრალური საკეტი, აუდიოსისტემა. ევროპაში Chevrolet Corvette 61.450 ევრო ღირს. ■

წყალბადიანი ძრავით

აღჭურვილი Honda კიდევ უფრო სრულყოფილი გახდება

იაპონური კომპანია Honda თავისი ექსპერიმენტული მოდელის – წყალბადის ძრავით აღჭურვილი FCX-ის სრულყოფას განაგრძობს. ამ მანქანის ახალი მოდიფიკაცია უკვე გადაეცა საექსპლუატაციოდ, კალიფორნიის შტატის სახელმწიფო დაწესებულებებს.

კომპანია „ჰონდა“ წყალბადის ძრავას შესაქმნელად პირველი ცდები XX საუკუნის 80-იან წლებში დაიწყო. 1999 წელს, ამ აგრეგატით აღჭურვილი პირველი ავტომანქანები იაპონიასა და აშშ-ში გამოცადეს. ახალი, სრულყოფილი Honda FCX განსაკუთრებული ყინვაგამძლეობით გამოირჩევა: მისი ექსპლუატაცია უპრობლემოდ შეიძლება 20-გრადუსიან და მეტ ყინვაში. აქამდე, სწორედ დაბალი ტემპერატურა წარმოადგენდა მთავარ პრობლემას წყალბადის ძრავას კონსტრუქტორთათვის.

მიღწეული შედეგით შთაგონებული, „ჰონდის“ ხელმძღვანელობა FCX-ის უფრო ფართოდ გავრცობის გეგმას სახავს. შესაძლოა, რომ უახლოეს მომავალში, წყალბადძრავიანი ავტომობილები აშშ-ის ჩრდილოეთ შტატებშიც გამოჩნდეს, სადაც მკაცრი ზამთარი იცის.

FCX-ის ახალი მოდიფიკაციის ძრავას სიმძლავრე 107 ცხ.ძ-ს შეადგენს, მისი მაქსიმალური სიჩქარე 150 კმ/სთ-ია, ხოლო ერთი გამართვა (157 ლ წყალბადი) 300 კმ-ს ჰყოფნის. ■

ამერიკისთვის

განკუთხნილი Jetta

გერმანულმა კონცერნმა „ფოლკსვაგენმა“ გამოამუშეურა სედან Bora-ს ფოტოსურათები, რომელიც ახალი Golf-ის ბაზაზე შექმნილი. ამ ავტომობილის ოფიციალური პრემიერა ლოს-ანჯელესის საერთაშორისო ავტოსალონზე გაიმართება. გერმანიაში მისი გაყიდვა კი, ზაფხულისთვისაა დაგეგმილი.

ის, რომ ფინმა პირველად, „ბორას“ ამერიკელ ავტომოყვარულთა სამსჯავროზე წარმოადგენს, სულაც არ გახლავთ შემთხვევითი. ეს მოდელი ძალზე პოპულარულია ამერიკელ მყიდველებში: სწორედ მასზე მოდის „ფოლკსვაგენის“ მიერ ოკეანის გაღმა გაყიდული მთელი თავისი პროდუქციის 40%. აქვე დავძენთ, რომ აშშ-ში ამ ავტომობილს, ტრადიციულად, „ბორას“ კი არა – „ვეტას“ ეძახიან.

ამერიკული ვარიანტისთვის განკუთვნილი „ბორა“ 2,5 ლ მოცულობის 5-ცილინდრიანი ძრავით იქნება აღჭურვილი, რომელიც 150 ცხ.ძ. სიმძლავრეს ავითარებს. მექანიკურ გადაცემათა კოლოფის გარდა, როგორც ოფციას, მომხმარებელს შესთავაზებენ 6-საფეხურიანი ავტომატს – Tiptronic-ს, რომელიც საჭეზე განთავსებული სპეციალური კლავიშებით გადაცემათა გადართვას ითვალისწინებს.

სერიულ კომპლექტაციაში, მუხრუჭების ანტიბლოკირების სისტემა და მდგრადი კურსის შენარჩუნების ბლოკი (ESP), უსაფრთხოების ფრონტალური და გვერდითი ბალიშები შევა. ახალი VW Jetta-ს მთავარ საწარმოო ბაზად, მექსიკის ქალაქ პუებლოში მდებარე ქარხანა მოგვევლინება. ■

სანდო საინფორმაციო წყარომ შემატყობინა, რომ პოლიციის თანამშრომლებს კარგი ფეხი ჰქონათ. ამიტომ რუბრიკის „მეკვლევ“ პატრული „სასიძო“ შევარჩიე. ილიბ კორინთელი 24 წლის გახლავთ, უცოლოა და ოჯახის წევრებთან ერთად, თავადაც მონადინებულია, კარგ გოგონას რომ შეხვდეს და დაოჯახდეს. როგორ იქცევა ოჯახური კონფლიქტების დროს, როგორი გოგონები მოსწონს და სწყინს თუ არა, როდესაც „ძალს“ ეძახიან, მისი ინტერვიოდან შეიტყობთ.

მარი ჯაფარიძე

— გორში გავიზარდე. ჩემი ოჯახი ახლაც იქ ცხოვრობს. მყავს დედა, მამა და და-მმა. დედამამიშვილებს შორის ყველაზე უფროსი ვარ. ამჟამად ვმუშაობ საპატრულო პოლიციაში, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონში.

— დაგვიხსათ თუ შენ თავი.

— პირველ რიგში ვიტყვი, რომ ვერ ვიტან ღალატს. ვარ ფეთქებადი ხასიათის, მაგრამ გული მალე მიბრუნდება. თუმცა, იმასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს, თუ ვინ გამაბრაზებს ან რატომ გაგბრაზდება. შესაძლოა, ბოდიშის მოხდაც არ გახდეს საჭირო, ისე შევურიგდე აღამიანს, მაგრამ ზოგჯერ ისე გაგბრაზდება ხოლმე, რომ ასი ბოდიშიც რომ მოიხადოს, ჩემს გულს მაინც ვერ მოიგებს. ძალზე დიდ კმაყოფილებას ვგრძნობ, როდესაც დასახულ მიზანს ვაღწევ. არასოდეს ვბუზღუნებ უმიზეზოდ.

— მოწესრიგებული აღამიანი თუ ხარ?

— კი, მეტ-ნაკლებად. რა თქმა უნდა, მირჩევნია, თუ წესრიგს სხვა ამყარებს, მაგრამ ახლა მარტო ვცხოვრობ, ამიტომ მე თვითონ მიწევს სახლის დალაგება და თავის მოწესრიგება. არ მიყვარს, როცა ოთახში ნივთები უწესრიგოდაა მიყრილი-მოყრილი და ანტისანიტარია სუფევს. ის, რაც ჩემი გასაკეთებელია, მე გავაკეთებ, სხვას არ დავუტოვებ.

— კერძო თვითონ იმზადებ?

— შემიძლია, შევწვა კვერცხი, კარტოფილი, ავადულო ჩაი. ასევე კარგად ვახვევ ხინკალს. სხვა რაღაცების კეთება არ მენერხება.

„ნებისმიერი ჯიშის მუდმივ მისაფების, გაწვადის, ვინც ორგანოში მუშაობს...“

— ვიდრე პატრული გახდებოდი, რას საქმიანობდი?

— ვმუშაობდი შიდა ქართლის სამხარეო პოლიციის სამმართველოში. შემდეგ გავიარე ყველა ის პროცედურა, რომელიც საჭირო იყო პატრულში მოსახვედრად. ვფიქრობ, თუ გინდა, ცხოვრებაში რამეს მიაღწიო, პატრულად უნდა იმუშაო. ძალზე საინტერესო სამსახურია და კურიოზული შემთხვევაც ხშირად ხდება. ერთხელ, რაციით გამოგვეცეს მისამართი და გვითხრეს, რომ ოჯახური კონფლიქტი უნდა მოგვეგვარებინა. დაგვხვდა ორი ასაკოვანი ქალბატონი. დები იყვნენ. დავინტერესდით, რა მოხდა. თურმე არავითარი კონფლიქტი არ ყოფილა. ქალბატონებს საჩივარი ჰქონიათ მომზადებული, რომ ვერ იხდიდნენ კომუნალურ გადასახადებს და არ ჰყოფნიდათ პენსია. კარგა ხანს ვუსმინეთ, შემდეგ ავუხსენით, რომ ეს ჩვენი საქმე არ იყო და წამოვედით. ამ ქალბატონებს სახლში ჰყავდათ ძალი — პიტბული. ძალზე ლაქუცა ძალი იყო და ვიდრე იქ ვიყავით, გარშემო გვირბენდა, ვგაზტებოდა და გვლოკავდა. რომ წამოვედით, შვებით ამოვისუნთქეთ...

— ახლა გვითხარო, როგორი ქალბატონები მოგწონს.

— პირველ რიგში, ასაკით ჩემი შესაფერისი უნდა იყოს. ორჯერ და სამჯერ უფროსი თუ იქნება, რა თქმა უნდა, არ

მომეწონება. რამდენიმე წლით უფროსს რა უჭირს?.. გარეგნობას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებ. მომწონს დამჯერი გოგონები. არ უნდა იყოს ჯიუტი, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ საკუთარი აზრი არ უნდა გააჩნდეს და მოეწონება თუ არა, ყველაფერზე თავი დამიქნოს. სიმაღლეს მნიშვნელობა არ აქვს, რადგან მე საკმაოდ მაღალი ვარ და ჩემზე მაღალი ნამდვილად ვერ იქნება... ერთი სიტყვით, უნდა იყოს კარგი ან ძალიან კარგი.

— ოჯახის წევრები დაოჯახებას გადალებენ?

— კი, მამალებენ. მაგრამ ეს ჩემი საქმეა, როდის მოვიყვან ცოლს. როცა შემეყვარდება, მაშინ დავქორწინდები.

— ე.ი. როდის დაქორწინდები, მაგას არ შეეკითხები. არც წინასწარ გადაცნობ საპატარძლოს ოჯახის წევრებს?

— ალბათ გავაცნობ, მაგრამ მათ აზრს მნიშვნელობას არ მივანიჭებ. მე თუ მეყვარება, ყველანივე წინააღმდეგობას გადავლახავ და მაინც მოვიყვან ცოლად.

— განათხოვარ ქალზე თუ დაქორწინდები?

— არ ვიცი, მაგაზე არ მიფიქრია. ალბათ გონებაშიც არასდროს დამიშვია. ვფიქრობ — არა.

— რა უნდა მოპყვეს მზ-

ითვად პატარძალს?

— მაგას რა მნიშვნელობა აქვს?... მთავარია, ვუყვარდე.

— შენ რას დაახვედრებ?

— მე დავახვედრებ ჩემს დიდ ოჯახს, სიყვარულს, სითბოსა და ერთგულებას.

— შეყვარებულობისას როგორი ხარ?

— არ ვიცვლები. უბრალოდ, უფრო მეტ დროსა და ყურადღებას ვუთმობ მას, ვინც მიყვარს. ორჯერ უკვე ვიყავი შეყვარებული: ერთხელ — სკოლის ასაკში, ჩემი თანაკლასელი გოგო მიყვარდა, მეორედ — სტუდენტობისას. მაგრამ ორჯერვე, ეს გრძნობა გაუმართლებელი აღმოჩნდა. ისინი დღეს უკვე გათხოვილები არიან, მე კი კვლავ უცოლოდ დავდივარ. არც გრძნობის გამხელა მიჭირს. თუ მიყვარს, ყველანაირი კომპლექსის გარეშე ვეტყვი.

— მეუღლეს საოჯახო საქმეში დაეხმარები?

— თუ დრო მექნება, დავეხმარები. მაგრამ უძვობესია, ჩემს დაუხმარებლად გაართვას თავი საქმეს. თუ აუცილებელია — კი, ბატონო, მაგრამ იმას ნამდვილად ვერ ავიტან, რომ მთელი დღის განმავლობაში ფეხზე ფეხგადადებული იჯდეს და მე მელოდეს, რომ სამსახურიდან დავბრუნდები და ვასშამს მოვაშხადებ ან გავრეცხავ და სახლს დავალაგებ.

— იმის უფლებას თუ მისცემ, რომ იმუშაოს?

— მე განათლებული ცოლი მინდა. თუ არ იმუშავებს, მაშ, რაში უნდა გამოიყენოს სწავლა-განათლება?!

— როგორი სიმთვრალე გაქვს?

— კარგი. შინ ნასვამი რომ ვბრუნდები, ცდილობენ, მომეფერონ და საწოლამდე მიმიყვანონ. რაც შეეხება სუფერის მსვლელობის პროცესს — თუ იქ ისეთი ვინმე ზის, ვინც თვალში არ მომდის ან მისგან წყენა მასსოვს, ცოტას რომ დავლევ, მერე გავუხურებ ზოლმე. მუშტი-კრივს არ გავუმართავ, მაგრამ არც მოსვენებას მივცემ. თუმცა, არც სიფხიზლეში მიჭირს პასუხის გაცემა მათთვის, ვინც მაწყენინებს.

— არ მინდა, განწყენილი, მაგრამ მაინც უნდა გკითხო

— შენი პროფესიის ადამიანს ფარგონით რასაც ეძახიან, ალბათ იცი. შენი მისამართით ნათქვამი „ძალი“ ალბათ, გწყინს, არა?

— არა, არ მწყინს. სხვათა შორის,

მეც მითქვამს ჩემი კოლეგების შესახებ — ეს „ძალია“—მეთქი. განსაკუთრებით მაშინ, თუ სამოქალაქო ფორმით ვარ.

— პატრულმა რომ გაგაწეროს, სამოქალაქო ფორმაში მყოფი, როდესაც გაიგებენ, რომ შენი კოლეგები არიან, გაგიშვებენ?

— ასეთი შემთხვევა ჯერ არ მქონია. მაგრამ წესით, არ უნდა გამიშვან.

— საყვარელმა გოგონამ რომ გთხოვოს, დამნაშავეს გაშვება, როგორ მოიქცევი?

— რას ამბობთ?! არაავითარ შემთხვევაში არ გავუშვებ. თუ ვუყვარვარ, ასეთი რამ არც უნდა მთხოვოს.

— ქალ პატრულთან ერთად თუ გიმუშავია?

— ასეთი შემთხვევა არ ყოფილა. თუმცა, მე მაინც მამაკაცთან მუშაობა მირჩევნია. ჩვენ ისეთ საქმეს ვაკეთებთ, რომ მეწყვილეებს ერთმანეთის თანადგომა გვჭირდება. ასეთ შემთხვევაში, მამაკაცი უფრო მეიმედება. თუმცა, ზოგიერთ სიტუაციას შესაძლოა, ქალმა უკეთ გაართვას თავი. როდესაც მეწყვილე ქალია, ასეთ დროს, მამაკაცური ინსტინქტი მოქმედებს და ცდილობ, ქალს დაეხმაროს, გადაეფაროს და დარტყმა შენს თავზე აიღოს. ამ დროს, ვერ აცნობიერებ, რომ ის პატრულია და არა ქალი.

— პატრულ გოგონაზე დაქორწინდები?

— არა, არ დავქორწინდები. ნებისმიერი პროფესიის მეუღლე მისაღებია ჩემთვის, გარდა იმისა, ვინც ორგანოში მუშაობს.

— ცოლ-ქმრის კონფლიქტის მოსაგვარებლად თუ გამოუძახებხარ?

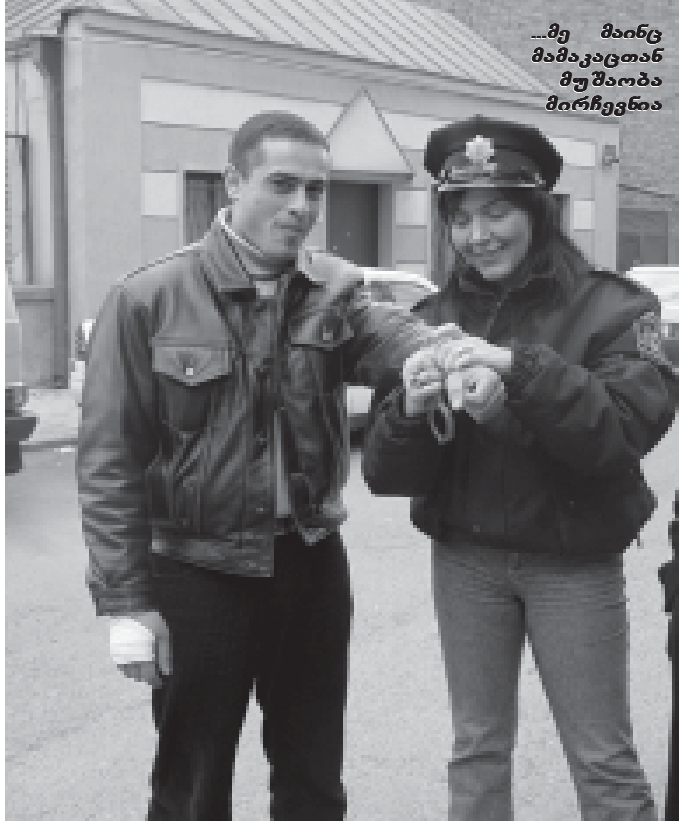
— ...რაციით გადმოგვცეს, რომ ოჯახური კონფლიქტი იყო. ქალმა დარეკა და შეველა ს ი თ ხო ვ და. მივედი. შინ შევედი, ოთახი მოვათვალიერე, მაგრამ კაცი ვერ დავინახეთ. ცოლმა გვანიშნა, მეორე ოთახშიაო. კარი შევადეთ და რას ვხედავთ?.. კაცი საწოლზე წამოწოლილა და სიგარეტს აბოლებს. ჩვენს დანახვაზე წამოხ-

ტა, ცოლს ეტაკა და ყვირის — ვის დაუძახე?! პატრული მოიყვანე?! ჩვენ კაცი სასწრაფოდ გავეაკავეთ. ცოლმა დრო იხელთა, ქმარს მივარდა და მუშტები წაუშინა. მერე ქმარი ხელიდან გაგვისხლტა და ქალს გამოეკიდა. გარშემო გვირბენდნენ და ერთმანეთს აგინებდნენ. ძლივს დავამოშმინეთ. აღმოჩნდა, რომ თურმე, კაცი ყოველ საღამოს ნასვამი ბრუნდებოდა შინ და ოჯახის წევრებს ეჩხუბებოდა. კაცმა შემოგვჩვილა — აღარ ვმუშაობ, შინ ფული ვერ მომაქვს და ვეღარ მიტანენო. სათანადო ახსნა-განმარტებები ჩამოვართვით და წამოვედი.

— შენს სახელზე მოსულ გამოსმაურებებს თუ გაეცნობი?

— რა თქმა უნდა, ძალზე დიდი ინტერესით ველი, ვინ გამომეხმაურება. არც შეხვედრაზე ვიტყვი უარს.

აი, ასეთია ჩვენი „კუკარაჩა“. ილიამ რელაქციაში მოსვლისთანავე, გასათხოვარი გოგონების ინტერესი გამოიწვია და ინტერვიუს დროს, ხან ერთი შემოაღებდა კარს, ხან — მეორე... ილიასთან დაკონტაქტების მსურველებს შეუძლიათ, დაამირეკონ ან დამიმესიჯონ ტელეფონის ნომერზე: 8(77) 45.68.61.

...მე მაინც მამაკაცთან მუშაობა მირჩევნია

მერი კობიაშვილი

— შენი პირველი თავყვანისმცემელი თუ გახსოვს?

— ძალიან ბევრი საბავშვო ბავშვი გამოძიკვლია: ათასგვარ მიზეზს ვიგონებდი, რომ არ მეგლო და მშობლები იძულებულები იყვნენ, თითქმის ყოველთვის, სხვადასხვა ბავშვს წავყვებოდი. ამის მიუხედავად, გამოსაშვები საღამო კარგად მახსენდება. ცეკვა „ქართულში“ სოლოს ვასრულებდი. ჩემი პარტნიორი ბიჭი ძალიან მომწონდა. ბავშვურად ვეპრანჭებოდი კიდეც. თუმცა სულ მალე, სკოლაში წავდივით და ამით ყველაფერი დამთავრდა... სიყვარული კი, პირველად, ჩემმა კლასელმა ბიჭმა ამიხსნა. ნულ კლასში რომ ვსწავლობდი, სკოლაში საჭმლის ტალონებს ვვირიგებდნენ. მე ამ ტალონით არასდროს მისარგებლია. რატომ არ ჭამ? ბებიაშენს ვეტყვიო! — მითხრა იმ ბიჭმა (ბებიაჩემი სკოლაში მუშაობდა). — შენ ვინ გეკითხება-მეთქი?! — შევიცხადე. — მიყვარხარ და რომ არ ჭამ, ვნერვიულობო, — მიპასუხა. ეს ამბავი ყველამ გაიგო. მეც, რასაკვირველია, მომწონდა, ჩემი უჭმელობის გამო ის რომ ნერვიულობდა.

— ეს ყველაფერი ბავშვობაში

პირველი პაემნის ამბებს ამჯერად, რადიო „ფორტუნის“ ცნობილი წამყვანი სბტიბ შამუშიბ მოგვიყვება. მის რჩევებს თუ მივყვებით, ქალებმა პაემანზე მისვლა ცოტათი უნდა დავაგვიანოთ. მამაკაცი კარგად უნდა შევაფასოთ და შესაბამისი დასკვნაც გავაკეთოთ, ღირს თუ არა მასთან მეორე და მესამე შეხვედრაზე მისვლა... თუ როგორ ჩაიარა ხატიას პირველმა პაემანმა, ამას ინტერვიუდან შეიტყობთ.

„დავიღალო შეიქების სწავლებით... ისეთი ჭკაში მიხდა, მოძელოც...“

იყო. სიყვარულმა სერიოზულად როდის აგიფორიაქა გული?

— შეყვარებულს სისულელე არასოდეს ჩამიდენია. ამ დროს, ზედმეტად ემოციური არ ვხდები ხოლმე. ურთიერთობის დასაწყისში, ცივი ვარ, თავი ისე მიჭირავს, თითქოს არც მაინტერესებს. ამ დროს კი, ქვეცნობიერად, ვეპრანჭები... პირველად სერიოზული სიყვარული მერვე კლასში მეწვია. ის ბიჭი ჩემზე ორი წლით უფროსი იყო. მე აქტიური მოსწავლე ვიყავი. თავიდან ინტერესს ასე გამოვხატავდი — მისი კლასის წინ არ ვავივლიდი; თუ დავინახავდი, რომ სკოლის შესასვლელთან იდგა, სხვა მხრიდან შევდიოდი. მოკლედ, ვვიფლებოდი, ის ბიჭი ისე მომწონდა. ბუთხუზა, საყვარელი ბიჭი იყო. პატარა ცხვირი და მოწითალო ლოყები ჰქონდა. თან კარგად სწავლობდა (მოძველებიჭო ტიპები არასდროს მომწონდა). ჩემი სიყვარულის ამბავი ყველამ გაიგო. სკოლაში ბევრ ბიჭს მოეწონდა. მე ინტერესს მხოლოდ იმის მიმართ ვიჩენდი, ვინც დიდი ყურადღებით არ სარგებლობდა, მას კი ჩემი დაქალი შეუყვარდა...

— ეს ამბავი ალბათ ტრაგიკულად განიცადე...

— რა თქმა უნდა, მეწვინა და ცოტა ვინერვიულე კიდეც, როცა გავიგე, რომ სხვა უყვარდა. თუმცა, მალევე დავივიწყე.

სიყვარულის გამო დიდხანს ნერვიულობ არ მჩვევია.

— პაემანზე პირველად როდის წახვედი?

— 17 წლის ვიყავი, ჩემი პირველი სერიოზული პაემანი რომ შედგა. „მცხეთობაზე“ მეგობრებთან ერთად მივდიოდი. ერთ-ერთ მეგობარს ნაცნობი ბიჭი შეხვდა. მე რომ დამინახა, გადაირია; ეს გოგო მიყვარს და ცოლად უნდა მოვიყვანო — ამბობდა. იმ დღეს გვაქეთვა. მასსოვს, იმ ბიჭს კოკი ერქვა. მეც ძალიან მომეწონა. მერე ერთმანეთს რამდენჯერმე კიდევ შევხვედით. სერიოზულად ვვიჭირობდი ოჯახის შექმნაზე, მაგრამ ჩემი ოჯახი ამის კატეგორიული წინააღმდეგი იყო: დღისერთა ვარ და არ უნდოდათ, რომ პატარა ასაკში ოჯახი შემექმნა. თუმცა, იმ ბიჭთან ურთიერთობა არ დაუშლიათ. ჩვენ მალევე მიხვდით, რომ ეს გატაცება იყო და არა სიყვარული. მერე კიდევ ერთი, სერიოზულობამდე მისული სასიყვარულო ურთიერთობა მქონდა, რომელიც 4 წელი გაგრძელდა. ეს ჩემს ცხოვრებაში ძალიან ბედნიერი ხანა იყო. იმ პერიოდში კარგად ვგრძობოდი თავს. მაგრამ როცა ოჯახის შექმნაზე სერიოზულად ვმსჯელობდით და გვემბეს ვაწყობდით, სწორედ მაშინ გავიცანი გურამიკო და მალევე, ცოლად გავყვები.

— ოთხწლიანი ურთიერთობის განწყვეტა არ გაგიჭირდა?

— ის სიყვარული ალბათ, იმიტომ დამთავრდა, რომ ჩვენი ურთიერთობა გაიწვლა. გურამიკომ კი, ახალი ემოცია მოიტანა. შევეცადე, ყოფილ შეყვარებულს უმტკივნეულოდ დავმორებოდი. მასთან დღემდე ვმეგობრობ. ეს მის დიდ ადამიანობაზე მიუთითებს.

— გურამ ლომიძესთან ურთიერთობა როგორ აწვყო? მასსოვს, ამბობდნენ — გურამი ხატიას რომ ხედავს, ვეღარ მღერისო...

— ის ერთ-ერთ კონცერტზე გავიცანი.

ფ რ ა ზ ე ბ

მშვენიერება მამაკაცისა მისი ჭკუაა, ჭკუა დედაკაცისა — მისი მშვენიერებაა.

ხალხური

რომ მღეროდა, სულ კულისებისკენ იყურებოდა. ზურამ (ზაჩიძე. — ავტ.) რამდენჯერმე შეახსენა — მაყურებელი წინ არისო... მაშინ აღვნიშნე — რა ლამაზი „ბავშვი“ არის-მეთქი!.. როგორც გაირკვა, ძალიან მოვწონებოდა და იმდენი იჩაღიჩა, რომ ყურადღება მეც მივაქციე და მოგვიანებით, შემოვიყარა კიდეც, თანაც ისე ძლიერ, რომ გაცნობიდან 5-6 თვეში ცოლად გავეყვი. თუმცა, ორწელიწად-ნახევრის შემდეგ მივხვდი, რომ ერთმანეთი მოგვებზრდა. გურამიკოს თავისუფლება მოუნდა. მან ჩათვალა, რომ ძალიან პოპულარულია და ფანები ჰყავს, რომლებსაც ჩემი ერთდებათ თუ ეშინიათ. რატომღაც გადაწყვიტა, მარტო თუ იქნებოდა, მწვერვალს დაიპყრობდა (ამაში, რა თქმა უნდა, შეცდა). როცა მივხვდი, რომ ჩვენ შორის ძველი სიყვარული და ურთიერთგაგება აღარ იყო, გავიყარეთ და სწორადაც მოვიქცით. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ჩვენი ურთიერთობა სკანდალებსა და უსიამოვნებებში გადაიზრდებოდა. საკუთარი ნერვებიც შევინარჩუნეთ და მეგობრობაც.

— მასთან გაყრის შემდეგ, აღარავინ შეგყვარებია?

— არა. თუმცა, ჩემზე უამრავი სასიყვარულო ჭორი მსმენია. ყველაზე ახალი და ცხელ-ცხელი, ჩემსა და სოსო თოლორაიაზე გავრცელებული ჭორია, რომლის აგორებას „ჯეოსტარმა“ შეუწყვი ხელი: მე და სოსო, პირველად ვიყავით ერთად წამყვანები და ვფიქრობ, კარგადაც გამოვევივინა. ისიც და მისი ყოფილი მეუღლე თუა ხოშტარიაც ჩემი მეგობრები არიან. ამიტომ კონკურსის მსვლელობისას, თბილისი ურთიერთობა გეჭონდა, რომელიც კულისებშიც გრძელდებოდა. ამიტომ არ მიკვირს, თუ რატომ წარმოიშვა ეს ჭორი. ჩვენი დამოკიდებულებებიდან გამომდინარე, შეიძლებოდა ეფიქრა ადამიანს, რომ შეგყვარებულეები ვართ. მაგრამ ეს, რა თქმა უნდა, მართალი არ არის. მე არ მივეკუთვნები ქალების იმ კატეგორიას, რომლებიც სხვის ბოიფრენდებსა და ქმრებზე ნადირობენ, საკმაოდ ბევრი თავისუფალი ადამიანია, ჩემი მეგობრის ყოფილ ქმარზე და გურამიკოს მეგობარზე რომ არ გადავირიო.

— გურამზე ამბობენ, შეგყვარებულაო. ამაზე როგორი რეაქცია გაქვს?

— ეს მეც გავიფიქრე. თუმცა, როგორც რამდენიმე დღის წინ თვით გურამმა მითხრა, შეგყვარებული აღარ არის. ასეთ რამეზე არანაირად არ ვრეაგირებ, უბრალოდ, მინდა, რომ მის გვერდით ღირსეული ქალი იდგეს. მან ხომ ჩემს შვილთანაც უნდა იურთიერთოს. ეს გურამიკომაც კარგად იცის. ამიტომ უჭირს ჯერჯერობით არჩევანის გაკეთება.

— შენი მომავალი როგორ წარმოგიდგენია? ფიქრობ, რომ სიყვარული შეიძლება, კიდეც გეწვიოს?

— თუ ღმერთმა ინება, აუცილებლად შემოყვარდება ვინმე. მართალია, პატარ-პატარა სიმპათიები არის ჩემს ცხოვრებაში, მაგრამ მე მათ სერიოზულად არ აღვიქვამ. შემიძლია ვთქვა, რომ თავისუფალი ადამიანი ვარ.

— როგორი უნდა იყოს შენი რჩეული?

— გარეგნობას ჩემთვის დიდი მნიშვნელობა არა აქვს. ის ჩამოყალიბებული პიროვნება უნდა იყოს. მისგან ბევრი რამე უნდა ვისწავლო. დავიღალე ბიჭების სწავლებით...

— შენი აზრით, ქართველმა ბიჭებმა რა არ იციან? რას ასწავლი ხოლმე?

— ბევრი რამ არ იციან. პირველ რიგში, ურთიერთობას უნდა მოუფრთხილდნენ.

— სიყვარულის მოსაფრთხილებლად, შენ რას გააკეთებდი?

— არ ვიცი. საერთოდ, ყველა მეუბნება, რომ ამაყი და ცოტა ეგოისტი ვარ. პირველი არასოდეს ვღამ ნაბიჯს. ამას წინათ, გურამიკო მეუბნებოდა, რქები ცოტა უნდა მოიტეხო... მიჭირს ხოლმე დათმობაზე წასვლა. ალბათ, როგორც ვარ, ბოლომდე ასეთი დავრჩები. თუ კიდეც შემოვიყარა ვინმე და ცოლად გავეყვი, მინდა, ის ჩემს მოთხოვნებს აკმაყოფილებდეს.

— დიდი მოთხოვნები გაქვს?

— მე ვიტყვოდი, საკმაოდ მარტივად ასასრულებელი მოთხოვნები მაქვს: ხარისხიან პარფიუმერიას და სუნამოს ვხმარობ. ისეთი ქმარი, რომელიც ამასაც ვერ მიყიდის, სულ არაა საჭირო. ძველი შეცდომების გამეორება აღარ მეპატიება. ის იდეალური უნდა იყოს, ისეთი, რომ მისთვის თუნდაც კარტოფილის შეწვის სურვილი გამიჩნდეს.

— ეი. ცუდი მზარეული ხარ?

— ძალიან. საერთოდ, ისეთ მამაკაცებს არ ვცემ პატივს, რომლებიც ამბობენ — ცოლი შინ უნდა იჯდესო. ასეთი კაცი ჩემი ქმარი ვერასოდეს გახდება.

— საუბროს დასაწყისში მითხარო, შეგყვარებული, ძალზე განონანსწორებული ვხდებიო. სიყვარულისთვის რაიმე სისულელე თუ ჩაგადგინია?

— სიყვარულის გამო ისეთ ადამიანს გავეყვი ცოლად, რომელიც ჩემს ოჯახს არ უნდოდა. ღელას ჩემთვის სულ სხვანაირი ადამიანი ჰყავდა წარმოდგენილი. მას მომღერალი კი არა, უფრო სერიოზული თანამდებობის მქონე სიძე უნდოდა. მშობლების ნების წინააღმდეგ არასდროს წავსულვარ და რადგან ეს გააკეთე, ვფიქრობ, რომ ძალიან შეგყვარებული ვიყავი. მაგრამ ღელის წინ მორბენალ კვიცს მეგელი რომ აუცილებლად შეგჭამს, მართალია...

ბესტი პრედიქსიაზე

1) რისთვის გამოიგონა საათები ნამავის აღმნიშვნელი ისარი ინვლინალმა მაცნიარამ ჯონ ფლოუარამ?

- ა) პულისის შესწავლის მიზნით;
- ბ) მუსიკალური ტემპის განსაზღვრის მიზნით;
- გ) სპორტული შეჯიბრის შედეგების დაფიქსირების მიზნით.

2) რას ეძახდა პითაგორა გონებას?

- ა) ბრძენ ზედამხედველს;
- ბ) არითმეტიკის აკვანს;
- გ) ჭეშმარიტების თვალს.

3) რომელი ტყის ხეა ეს არა აქვთ წლიური რგოლები?

- ა) ულრანი;
- ბ) ალპური;
- გ) ტროპიკული.

4) ვინ იყო როლან ბარონი — რომლის სახელსაც პარიზის ცნობილი საჩოგბურთო კომპლექსი ატარებს?

- ა) პირველი მსოფლიო ომის მონაწილე გმირი მფრინავი;
- ბ) პირველი ფრანგი მსოფლიო ჩემპიონი ჩოგბურთში;
- გ) მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ პარიზის პირველი არქიტექტორი.

კვირის

(17 - 23 იანვარი, 2005 წ.)

პირი - 21/III-20/IV

ქალი: შესაძლოა, ფინანსური პრობლემები შეგექმნათ, მაგრამ თქვენი გაჭირვება დიდხანს არ გაგრძელდება. შემდეგ კვირაში, სასიამოვნო სიახლე გელით. მანამდე კი, მეტი დრო დაუთმეთ საკუთარ გარეგნობაზე ზრუნვას.

მამაკაცი: ამ კვირაში აქტიურობა უნდა გამოიჩინოთ. საქმე განსაკუთრებულად კარგად აუწყობათ ხელოვნებით გატაცებულ ადამიანებს. გირჩევთ, გული-სუფრით მოუსმინოთ მათ, ვინც თქვენ-ღამი პრეტენზიებს გამოთქვამს.

კბრი - 21/IV-21/V

ქალი: გამოიჩინეთ მეტი სითბო და ყურადღება, როგორც ნათესავების, ასევე საყვარელი ადამიანის მიმართ. ამ კვირაში, ზუსტად იმასვე მიიღებთ, რასაც თავად გასცემთ.

მამაკაცი: არ ინერვიულოთ, თუ სასიყვარულო ფრონტზე საქმე ისე არ აგეწყობთ, როგორც თქვენ გსურთ. კვირის დასაწყისშივე გადადგით პირველი ნაბიჯი შერიგებისკენ და ყველაფერი მოწყვრიდება.

პარნეზი - 22/V-21/VI

ქალი: გადამეტებული ეჭვიანობის გამო შეიძლება, სამუდამოდ დაკარგოთ საყვარელი ადამიანი. პარტნიორისადმი მეტი ნდობა და ცხოვრების უფრო წყნარი სტილი არ გაწყენდათ. სცადეთ და დარწმუნდებით, რომ ასე სჯობს.

მამაკაცი: დიდი ხნის მოუგვარებელ პრობლემებს სწორედ ამ კვირაში გადაჭრით. თუ დებრეისისკენ ხართ მიდრეკილი, ნუ დაივიწყებთ მეგობრებს - ისინი ნებისმიერ საქმესა თუ გასაჭირში მხარში ამოვიდებიან.

პირნეზი - 22/VI-22/VII

ქალი: ამ კვირაში ძალიან მარტივად აგვარებთ ერთი შეხედვით საკმაოდ რთულ საქმეებს. საკუთარი პირადი ცხოვრების შესახებ უმჯობესია, საერთოდ არ ილაპარაკოთ. თუ ახალ სამსახურს შემოგთავაზებენ, სანამ უარს იტყვდეთ, კარგად დაფიქრდით.

მამაკაცი: სხვებს წარმატებით უგვარებთ პრობლემებს, საკუთარი ახლობლებისთვის კი, ვერ იცლით, მაგრამ დაფიქრდით - იქნებ, არც იმდენად მოუცლელი ხართ, რომ მათთვის სიამოვნების მინიჭების საშუალება არ გქონდეთ?..

სებროლოგიური პროგნოზი

ლუბი - 23/VII-23/VIII

ქალი: თავი შეიკავეთ უაზრო ფულის ფლანგვისაგან. მომჭირნეობა, რომელსაც ამ კვირაში გამოიჩინებთ, სასიკეთოდ იმოქმედებს თქვენი ცხოვრების უახლოეს პერიოდზე. ვარსკვლავები ყოველგვარი ფინანსური ოპერაციისგან თავშეკავებას გირჩევენ.

მამაკაცი: ურთიერთობის ხელოვნება - აი, რაზე უნდა გააკეთოთ აქცენტი. თუ სწორ პოზიციას აირჩევთ, სულ მალე, მშვენიერ კარიერას შეიქმნით. საქმიანობაშიც წარმატებები გელით.

ქალწული - 24/VIII-23/IX

ქალი: არ გაუშვით ხელიდან არც ერთი შანსი, აქტიურად ჩაებათ საქმეში, თუნდაც, ეს საქმე თავიდან, არცთუ ისე მიმზიდველი მოგეჩვენოთ. თავი შეიკავეთ კოლეგებზე საკუთარი შეხედულების გამოშვებებისგან.

მამაკაცი: გადაწყვეტილების მიღებაზე, ყველაფერი კარგად აწონ-დაწონეთ. ამ კვირაში, თქვენ გარშემო ბევრი შურიანი ადამიანი იტრიალებს და ბევრ ისეთ რჩევასაც შემოგთავაზებენ, რომელიც მათთვის იქნება ხელსაყრელი...

სასწორი - 24/IX-23/X

ქალი: შესაძლოა, ამ კვირაში, სოლიდური ქონების პატრონი გახდეთ. ასე რომ, თამამად მიუჯექით სათამაშო მაგიდას ან ლატარიაში სცადეთ ბედი. წინ იღბლიანი კვირა გელით.

მამაკაცი: სასიყვარულო ფრონტზე მდგომარეობა იძაბება. თუ ახალგაზრდილ გოგონასთან მსუბუქი ფლირტის დროს, სიფრთხილეს არ გამოიჩინებთ, შესაძლოა, დიდ სკანდალში გაეხვეთ. გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად ჯობს, საღამოობით შინ დარჩეთ.

ღრინეპალი - 24/X-22/XI

ქალი: სასიამოვნო სიურპრიზი გელით. ოჯახისთვის არ გცალიათ, მაგრამ საზოგადოებრივ ასპარეზზე წარმატებებს აღწევთ. თამამად ჩაებით საქმიან დავაში, თუნდაც, მოდავეთა შორის ერთადერთი მანდილოსანი იყოთ.

მამაკაცი: ამ კვირაში, ოჯახის წევრებისგანაც და ხელმძღვანელებისგანაც ზუსტად იმას მიიღებთ, რასაც იმსახურებთ. თუ კვირის ბოლოს, მაინც უკმაყოფილო იქნებით, მიზეზი საკუთარ თავში უნდა ეძიოთ.

პეპიდოსანი - 23/XI-21/XII

ქალი: გაუფრთხილდით ფინანსებს. ნუ გაასესხებთ დიდ თანხას. დროის უმეტესი ნაწილი, ოჯახის წევრებთან ერთად გაატარეთ. იმიჯის შეცვლაზე დაფიქრებასაც გირჩევთ.

მამაკაცი: ახალი ნაცნობები ახალ პერსპექტივას გადაგიშლიან. მაგრამ თქვენც აქტიურობა გმართებთ. ოცნებებს ნუ მიეცემით, მეტი პრაგმატულობა გამოიჩინეთ და ახალი იდეების ხორცშესხმას მიჰყავით ხელი.

თხის რქა - 22/XII-20/I

ქალი: მთელი კვირის განმავლობაში, მხიარული განწყობილება გექნებათ და დროსაც სასიამოვნოდ გაატარებთ. ოღონდ, ერთი რჩევა უნდა გაითვალისწინოთ: არ აუჭვიანოთ თქვენი გულის სწორი - ეს ცუდად დამთავრდება.

მამაკაცი: ტყეულად ფიქრობთ, რომ ოჯახის წევრებს კარგად არ ესმით თქვენი. ამ კვირაში, ახლობლებს მეტ გულისხმიერებას მოსთხოვთ, ვიდრე იმსახურებთ...

პირწყული - 21/I-19/II

ქალი: კვირის დასაწყისში, კონფლიქტია მოსალოდნელი. თუ კრიტიკული შენიშვნებისგან თავს არ შეიკავებთ, საყვარელ ადამიანთანაც უსიამოვნო საუბარი გელით. მნიშვნელოვანი საქმის წამოწყების შემთხვევაში, მხოლოდ საკუთარი თავის იმედი უნდა გქონდეთ.

მამაკაცი: ნუ შეუშინდებით ისეთ პროექტთან შეჭიდებას, რომლითაც ხელმძღვანელებთან თავის მოწონებას შეძლებთ. მთავარია, თავად იყოთ დარწმუნებული საკუთარი არჩევანის სისწორეში.

თაფუბი - 20/II-20/III

ქალი: გირჩევთ, იყოთ უფრო დამოუკიდებელი და უფრო წინდახედულიც. ნუ მისცემთ სხვებს უფლებას, უმიზეზოდ გაგაკრიტიკონ ან უსამართლო მოთხოვნები წამოგიყენონ. იოლად ნუ ენდობთ უცხო ადამიანებს.

მამაკაცი: ამ კვირაში, დიდი სიფრთხილის გამოჩენა გმართებთ, რომ პირადმა პრობლემებმა სამსახურებრივ ურთიერთობებზე არ იმოქმედოს. ეცადეთ, თქვენს ცხოვრებაში რაღაც იმგვარად შეცვალოთ, რომ უკეთ წარმოაჩინოთ საკუთარი ღირსებები.

აწმქრობები

– მეტი აღარ შემიძლია მაგის დანახვა-აა!..

დალაქი კლიენტს მიმართავს:

– თმა საშინლად გცვივით... რაიმე ზომებს თუ იღებთ თმის ცვენის შესაწერებლად?

– კი... გუშინ ცოლთან გაყრაზე განცხადება შევიტანე.

– მამა, ხვალ სკოლაში მშობელთა კრებაა, მხოლოდ ვიწრო წრისათვის.

– როგორ თუ ვიწრო წრისათვის?
– იქნებოთ, მხოლოდ შენ და მასწავლებელი.

– მამა, კოტეს ცოლად ვერ გავყვები, მორწმუნე არაა... ათეისტია, ჯოჯოხეთის არსებობა არ სწამს.

– არა უშავს, შვილო, გაჰყევი და... შენ და დედაშენი მალე დაარწმუნებთ მას, რომ ცდებოდა...

– თქვენ რწმენები გყავთ!

– მაღლობელი ვარ, ვიცი.
– მაშინ, რატომ არ მკურნალობთ?
– ავად არ არიან, მაგალითად...

ერთი „ახალი ქართველი“ ეუბნება მეორეს:

– ესე იგი, ოცი ათასი დოლარი გჭირდება. აჰა, გამომართვი, მაგრამ რა გარანტია მაქვს, რომ ერთ თვეში დამიბრუნებ?

– პატიოსანი კაცის სიტყვას გაძღვე!

– კარგი. დღეს სადამოს მოიყვანე ის პატიოსანი კაცი, დაგვადეთ და დავილაპარაკოთ...

პარლამენტარი ტაქსიში ჯდება. მძღოლი:

– საით?
– რაფა, აბა ყველგან სჭირო კაცი ვარ.

ოფიციალტი კლიენტს:

– რა მოგართვა?
– თუ შეიძლება, ჯერ მენიუს წავიკითხავ.

– თუ კითხვა გინდა, მამა, ბიბლიოთეკაში წაი!

შვილი:

– მამა, ტარიელმა მართლა დაახრჩო ვეფხვი?

მისო:

– მართლა დაახრჩო, შვილო, მაშ... აბა, ბუმბერაზი პოეტი ტყეილს ხო არ იკადრებდა?!

ცოლი ქმრისგან წავიდა, მაგრამ მალე დაბრუნდა. ნანობს, ბოდიშს იხდის.

– სახლიდან რომ წახვედი, იმას კი გაპატიებ, მაგრამ რომ დაბრუნდი, მაგას – ვერასოდეს!

– დედა, ბებია ამ ბოლო დროს, მთლად გამოშტერდა?

– რას ამბობ, სანდრო?! საიდან მოიტანე?

– რა ვიცი, აბა, რამდენჯერაც მივალ, ერთსა და იმავეს კითხულობს: ეს ვინ მოსულაა?!

ცვიდი ბიანინოს. იაფად! სასწრაფოდ!.. სანამ მშობლები სოფლიდან ჩამოვლენ.

ქმარი ეკითხება ცოლს:

– ხომ გიყვარავ?
– კი.
– რომ მოგკვდები, ხომ დამიტირებ?
– კი.
– აბა, მაჩვენე, როგორ დამიტირებ!
– ჯერ მოკვდი!

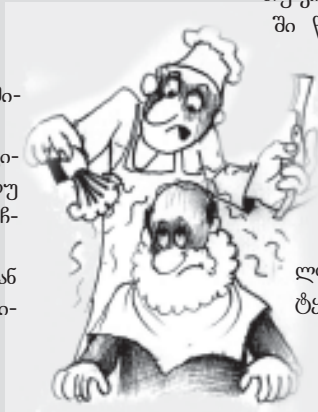
სვანი ეკლესიაში შედის. სანთელს მიაწვდიან.

– გმადლობთ, ფარნით ვარ.

კაცმა შეკვეთა მისცა რესტორანში. ზის, ელოდება მთელი საათი. ბოლოს, როგორც იქნა, ოფიციალტი მოვიდა.

– აი, თქვენი ბრაზილიური ყავა.

– აა... ახლა მივხვდი, სადაც იყავით...

სასტიკი სასჯელი ცოცხელი ღადაცისათვის

ბანგლადეშელი რიკმა სატარ ბანუ სასტიკად დასაჯა ცოლმა, რომელმაც შემთხვევით დაადგინა, რომ მას კიდევ 7(!) ცოლი ჰყოლია: მან ქმარს ასო დაუმოკლა. 50 წლის მამაკაცი ძლიერი სისხლდენით ქალაქ დაკის საავადმყოფოში მოათავსეს. სანამ ექიმები მას დახმარებას უწყევდნენ, პოლიცია მომხდარის გარემოებათა დადგენას შეუდგა. მაგრამ დამნაშავეს ძიებას ბევრი დრო არ დასჭირვებია: დაზარალებულის ცოლმა აკლიმა ბანუმ სამართალდამცველებს დაუფარავად უამბო, რომ ქმარზე განრისხებულმა, მძინარეს „ღირსება ჩამოაჭრა“. ქალის თქმით, ის სატარის პირველი ცოლია. ისინი სოფლად ცხოვრობდნენ, ქმრის ნათესავებთან ერთად, თავად სატარი კი, სამუშაოდ, ქალაქში იყო წასული. როცა აკლიმა პირველად ჩავიდა დაკაში ქმრის მოსანახულებლად, თავისდა გასაოცრად გამოარკვია, რომ განვლილი თვეების მანძილზე, მას კიდევ 7-ჯერ უქორწინია. ბანგლადეშის მოსახლეობის უმრავლესობა ისლამის მიმდევარია, რომელიც მრავალცოლიანობას არ კრძალავს. მაგრამ აკლიმა აღშფოთდა და ქმრის დაუოკებელი მადის დაოკება ასეთი ბარბაროსული გზით გადაწყვიტა.

ამეხიყედმა ქაღმა შვიდს 3 ტყუპი გაუჩინა

55 წლის ამერიკელმა ქაღმა თავისი ქალიშვილის შვილების სუროგატი დედის როლი იკისრა და 3 ტყუპი გააჩინა. 2 ბიჭი და 1 გოგო ვადაზე ერთი თვით ადრე მოეგვინნენ ქვეყანას. ისინი ინტენსიური თერაპიის განყოფილებაში მოათავსეს, თუმცა თავს კარგად გრძნობენ. რაც შეეხება მშობიარე ქალს — მისი მდგომარეობა ექიმებმა, როგორც საშუალო სიმძიმის, ისე შეაფასეს. მის ქალიშვილს ბავშვის გაჩენა ენდომეტრიოზით დაავადების გამო არ შეეძლო. ესოდენ სოლიდურ ასაკში მშობიარობა, თანაც — 3 ტყუპის გაჩენით, დღევანდელი ამერიკისთვის ერთეული შემთხვევა არ ყოფილა. ჯანმრთელობის სფეროს სტატისტიკის ნაციონალური ცენტრის მონაცემებით, მხოლოდ შარშან, 50 წელზე უფროსი ასაკის 12-მა ქაღმა გააჩინა 3 ბავშვი.

მოზახეები ეფე-მამის ხოცს მოიხებენ

ამ როლის ასათვისებლად მათ დაეხმარება ახალი კომპიუტერული პროგრამა „ბავშვია: ჯერ დაფიქრდი!“, რომელიც სპეციალურ თოჯინაში იქნება ჩამონტაჟებული. თოჯინა ზუსტად 3 თვის ჩვილივით იქცევა, მისი ასაკისთვის დამახასიათებელ ყველა ჭირვეულობას ავლენს, ხოლო მინიკომპიუტერი ბავშვის ტირილის იმიტაციასაც უზრუნველყოფს, თანაც, მან შეიძლება, 15 წთ-დან, 6 სთ-მდე პერიოდი იტვიროს. „ჭირვეულ ბავშვს“ სპეციალური გასაღებიც ახლავს თან, როცა თოჯინა ზედმეტად ანჩხლდება, ამ გასაღებს მოარგებთ და 5-დან 30 წთ-მდე გააჩერებთ, სანამ აინთება ინდიკატორი, რომელიც გაუწყვებთ, რომ „ბავშვის“ მოთხოვნა დაკმაყოფილებულია. პროგრამის შემქმნელები და თოჯინის მწარმოებლები დარწმუნებული არიან იმაში, რომ დედობის ამგვარი გაკვეთილები ნებისმიერ ლექციაზე გაცილებით შედეგიანი იქნება.

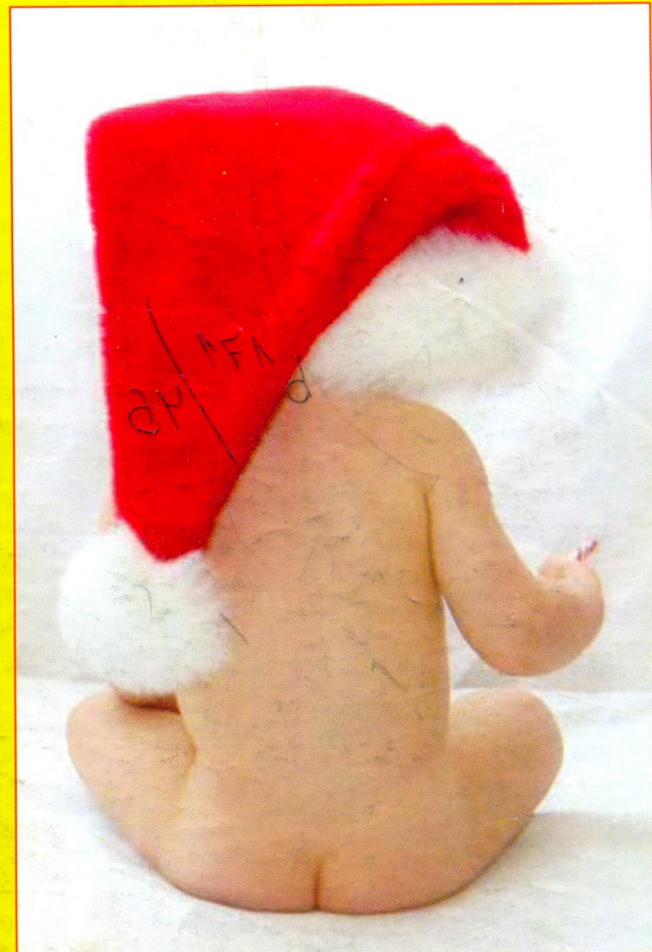
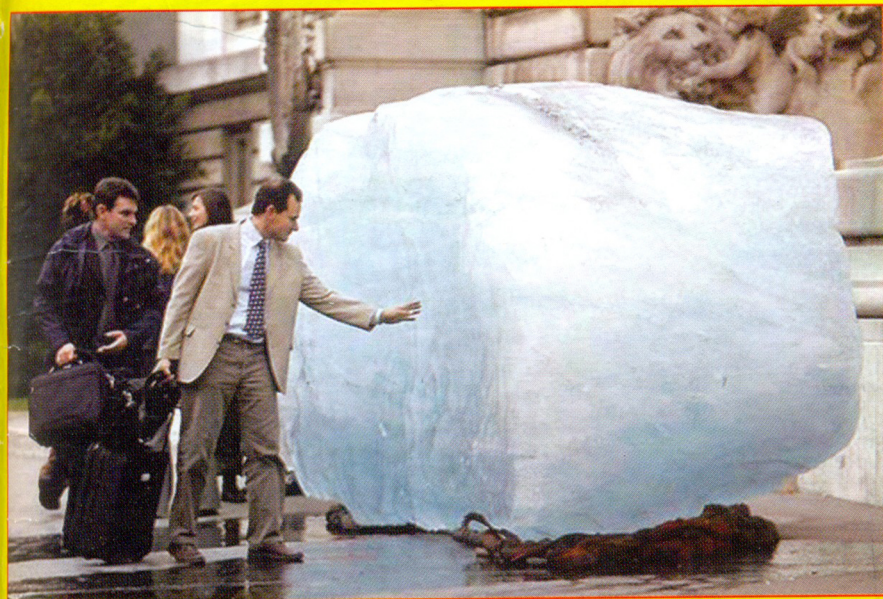

„მადიანი“ ოფიციალტი გოგონები ფხენიანის ხესკოხანში

სოციალისტური კორეის დედაქალაქში სადღეღამისო რეჟიმში მხოლოდ 2 დაწესებულება მუშაობს: პირველი, სასურსათო მაღაზია გახლავთ, მეორე კი, სულ ახლახან გახსნილი რესტორანია, რომელშიც ვახშამი სამუალოდ, 5-7 დოლარი ჯდება. როგორც მასმედია იტყობნება, ბოლო დროს ფხენიანში სწრაფად ვითარდება მომსახურების სფერო. თუ ადრე, ქალაქში არსებული კაფე-რესტორნები თითზე ჩამოსათვლელი იყო, ახლა მათი რაოდენობა უკვე 300-ს აღემატება, ამასთანავე, ყოველ მესამეში უცხოელსაც შეუძლია, კორეული ვალუტით, ანგარიშსწორება, რაც წინათ აკრძალული იყო. როგორც ერთ-ერთი დასავლური გაზეთი წერს, ახალი ეკონომიკური პოლიტიკის წყალობით, ფხენიანის რესტორნებს მიეცათ უფლება, არა მარტო მადიანი კერძებით, არამედ „მადიანი“ ოფიციალტი გოგონებითაც „გაუმასპინძლდნენ“ სტუმრებს.

ფოტოკუჩიონები

უკვე იყიდება

ყოველთვიური სამხედრო-ანალიტიკური ჟურნალი

იანვრის
ნომერი
იხილეთ

არსენალი

„კვირის აალიზა“. სამხედრო-ანალიტიკური ჟურნალი. №6. იანვარი. 2005. ფასი 1,5 ლარი

რას მოგვიტანს
მინისტრების
„კარუსელი“

6171/45

როგორ მიითვისა
რუსეთის იმპერიამ
ქართული ხელის
საიდუმლო

სამართლებრივი
გაერსებადგული
სანადირო
სსოველები

ზაიონების
უდიდესი
მუზეუმი

შეგიჟება
„გინეორალი აბრამსი“

გარეგანული დოგი —
ააოლონი კაღლების
სამყაროში

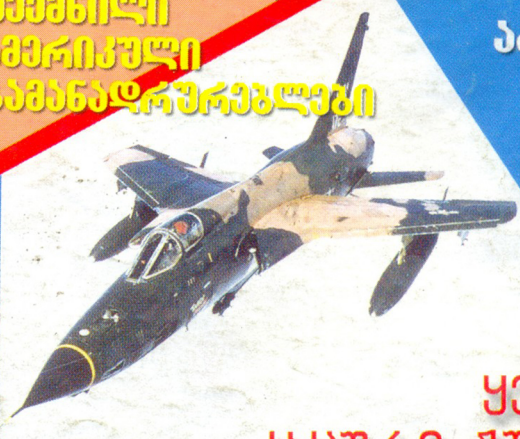
უნივერსალური
თვითდაზღვევის
სპეციალურად
„ზღვის ლოგოებისთვის“

Ford EXPLORER

ქართულის
შეგნეილი
ამერიკული
გამანადრურებლები

ყველაზე
კაცური ჟურნალი
არა მარტო მამაკაცებისთვის

4
კოსტარი

ესპანური
ტრადიციული
თანამედროვე
ფორმანტები

საფრანგეთი
საკუთარ
სამხედროებზე
ზრუნვას
აქლიერებს